virtual-project.eu

DOMINA

L.S. HILTON

L.S. HILTON

DOMINA

Original: *Domina* (2017)

Traducere din limba engleză de:
ALINA ROGOJAN

virtual-project.eu

LITERA®

2017

Prolog

Nu voiam decât să se termine odată, dar mi-am impus să o iau încet. Am tras jaluzelele la toate cele trei ferestre, am deschis o sticlă de vin Gravi, am turnat în două pahare, am aprins lumânările. Ritualuri familiare, ușor de recunoscut, liniștitoare. El și-a pus jos geanta și s-a dezbrăcat încet de jachetă, așezând-o pe spătarul unui scaun, privindu-mă. Eu am ridicat paharul și am sorbit, fără să scot un cuvânt. Ochii lui s-au plimbat peste picturi în timp ce am lăsat tăcerea dintre noi să se prelungească până a căzut în cursă:

— Acela e un…

— Agnes Martin, am terminat eu în locul lui. Da.

— Foarte drăguț.

— Mulțumesc.

Mi-am păstrat zâmbetul discret și amuzat jucându-mi pe buze. A urmat o nouă pauză. Liniștea sufocantă a nopții venețiene a fost întreruptă de sunet de pași traversând *campo* sub noi și am întors amândoi capul spre fereastră:

— Locuiești de mult aici?

— De ceva vreme, am răspuns eu.

Aroganța pe care o trădase mai devreme la bar dispăruse; părea stingherit și dureros de tânăr. În mod evident, aveam să fiu nevoită să fac eu primul pas. Stăteam în picioare, ținându-mi paharul în mână. Eram foarte aproape unul de celălalt. Eu am făcut un pas, susținându-i privirea. Putea descifra mesajul din ochii mei?

Fugi, spunea privirea mea. *Fugi și nu privi înapoi.*

Am făcut și cel de-al doilea pas și am întins o mână pentru a-l mângâia pe obrazul țepos. Lent, fără a-i abandona privirea, m-am aplecat spre gura lui, dezmierdându-l, lăsând marginile buzelor mele să alunece fin peste ale lui, înainte ca limba lui să o găsească pe a mea. Nu avea un gust chiar atât de rău cum mă așteptasem. M-am desprins din îmbrățișare și m-am dat în spate, mi-am tras rochia peste cap dintr-o singură mișcare și am lăsat-o să cadă pe podea, urmată de sutien. Mi-am dat la o parte părul de pe umeri, trecându-mi încet palmele peste sfârcuri și lăsându-mi mâinile să îmi cadă pe lângă corp:

— Elizabeth, a murmurat el.

Cada de baie se afla la piciorul patului. Când i-am întins mâna și l-am condus pe după aceasta, spre așternuturile mele luxoase, am simțit un val de oboseală copleșindu-mă, o absență a acelei emoții care îmi fusese cândva atât de familiară. Nu mai aveam nici urmă de furie în mine, nici vreo scânteie de dorință. L-am lăsat să își vadă de treabă, iar când a

terminat m-am ridicat în capul oaselor cu un chicotit răzbătându-mi din voce și cu ochii visători. Nu îl puteam lăsa să ațipească. M-am trântit pe cearșaful umezit, lăsând să cadă pe podea prezervativul moale, cu doza jalnică de sămânță din el, și m-am întins să dau drumul robinetului de apă fierbinte:

— Am chef de o baie. O baie și un cui. Ce zici?

— Sigur. Orice. Acum, că ne-o trăsesem, își pierduse bunele maniere. Vrei să facem pozele alea?

Reușisem să îl conving să renunțe la selfie-uri când băusem, ceva mai devreme. Deja scotocea stângaci prin blugii aruncați, căutând nenorocitul de telefon; mare minune că nu încercase să își posteze pe Instagram propriul orgasm. Uitasem, în cele câteva minute cât mi-o trăsese, cât era de dobitoc. Brusc întreaga treabă mi s-a părut mult mai ușoară:

— Fă-le liniștit, iubitule. Așteaptă, totuși, o clipă.

Am pornit goală spre dressing și am scormonit într-un sertar după un pachet de foițe de rulat țigări, pornind între timp și dispozitivul de bruiat semnalul wireless, ca măsură de precauție. Gata cu actualizările în timp real pentru el. Am adăugat în cadă puțină apă rece și o picătură de ulei de migdale și am deschis șifonierul vechi și masiv pentru a lua câteva prosoape. Mirosul plăcut al uleiului se ridica în jurul nostru în aburul căzii:

— Bagă-te înăuntru, i-am aruncat eu peste umăr, ocupată să afânez tutunul dintr-o țigară.

Eșarfa mea Hermès, cu imprimeu cerchez în turcoaz și albastru-închis, era înnodată în jurul mânerului poșetei mele. M-am strecurat în spatele lui în timp ce s-a băgat încet în apă:

— Căutam o brichetă, i-am murmurat. Poftim.

I-am pus țigara între buze. Nu era nimic în ea, însă el nu avea să afle niciodată – în timp ce trăgea din țigară, eu i-am petrecut eșarfa în jurul gâtului și am tras-o strâns pe sub urechi. S-a înecat instant cu fumul, plesnind cu mâinile apa din cada adâncă. Mi-am proptit picioarele de marginea acesteia și m-am sprijinit cu spatele de pat, trăgând mai cu forță. Picioarele lui s-au zbătut în apă, nereușind însă să se fixeze pe porțelanul alunecos. Am închis ochii și am început să număr. Mâna lui dreaptă, încă ținând absurd țigara udă, se chinuia să mă înșface de încheietură, însă unghiul nu îi permitea, iar degetele lui nu reușeau decât să se lovească neputincioase de ale mele. *Douăzeci și cinci… douăzeci și șase…* Nimic în afară de efortul anaerob al mușchilor mei în timp ce ne luptam, nimic în afară de gâfâitul aspru al propriei mele respirații pe nas în timp ce corpul lui se zbătea în apă. *Douăzeci și nouă – nimic, treizeci – nimic.* L-am simțit slăbind, dar apoi reuși să își strecoare un deget, urmat de tot pumnul între eșarfă și

mărul lui Adam, trăgându-mă violent în față. Însă inerția îl împinse sub apă, iar eu m-am răsucit peste buza căzii, punându-mi genunchiul stâng pe pieptul lui și împingându-l în jos cu toată puterea. Aveam sânge în ochi și în apa clocotită, dar vedeam bulele de aer ieșind la suprafață în timp ce se zbătea. Am dat drumul eșarfei și m-am întins orbește spre fața și gâtul lui. Își schimonosea gura, incisivii lui superiori îngălbeniți, care îi încălecau pe cei de jos, încercând să mă muște. Bulele dispărură. Mi-am calmat încet respirația, iar fața mi s-a relaxat din rictusul de efort. Nu îi vedeam fața prin apa lăptoasă și vag colorată în roz din cadă. Tocmai încercam cu grijă să îmi mut pelvisul în față când apa a țâșnit într-un val plescăitor chiar înainte să se ridice spre mine. M-am aruncat peste el încălecându-l, în timp ce se chinuia cu disperare să își ridice capul. Am reușit să îl împing din nou sub apă folosindu-mi cotul, apoi m-am așezat astfel încât să ajung cu câte un picior pe fiecare. Am rămas așa multă vreme, până când o picătură de sânge de pe fața mea a căzut în cadă.

Poate fusese claritatea acelui unic sunet mărunt. Sau poate fusese ceața fină de ulei de migdale din aburii care formau rotocoale în jurul meu, sau pojghița rece care începuse să se formeze la suprafața apei. *Acea după-amiază rece, acea tăcere nesfârșită, acel cadavru sub mâinile mele.* Falia tectonică din mine s-a despicat într-o crevasă uriașă și, cu o forță care mi-a încins răsuflarea, m-am trezit acolo. Timpul se comprimase brusc, trecutul se condensase și se întorsese la mine. O părăsisem cu atât de multă vreme în urmă. *Ea nu fusese niciodată o parte din viața pe care mi-o plănuisem, dar o vedeam ca și cum ar fi fost pentru prima dată.* Amorțită, am băgat din nou mâinile în apa adâncă, negăsind însă nimic în afară de carnea unui străin. Acest lucru fusese necesar, deși nu îmi mai aminteam acum de ce. Mâna lui s-a ridicat la suprafață și i-am plesnit jucăuș degetele cu ale mele, acorduri ale unui cântecel acvatic. Se poate să se fi scurs doar câteva minute cât am privit undele sau se poate să fi fost o oră. Până mi-am venit în fire, apa se răcise.

Când l-am scos, într-un final, de sub mine, ochii îi erau deschiși. Deci ultima chestie pe care o văzuse în viața lui fusese sexul meu.

Pielea i se colorase într-un roz palid și devenise pufoasă ca pâinea proaspăt scoasă din cuptor, iar buzele deja căpătaseră o nuanță cenușie. Capul îi atârna fără vlagă pe spate; în lumina lumânării, pe gât nu i se vedeau urme. Am ieșit, prinzându-mă de marginea căzii, cu picioarele tremurânde. Imediat ce i-am dat drumul, a alunecat înapoi la fund și a trebuit să scotocesc după dop pe sub părul care îi plutea în apă. Așteptând să se

scurgă apa, m-am înfofolit într-unul dintre prosoape. Odată pieptul lui descoperit, am pus o mână în dreptul inimii sale. Nimic. M-am îndreptat de la mijloc și m-am întins. Podeaua era udă leoarcă, iar marginea căzii mânjită cu sânge și fire de tutun. Am dat din nou drumul la apă fierbinte pentru a-l curăța.

Am fost nevoită să îl apuc în brațe dintr-o parte ca să-l trag peste marginea căzii. Cadavrul era moale și flasc. După ce l-am întins, l-am acoperit cu celălalt prosop și m-am așezat turcește lângă el pe podea, așteptând să se răcească.

Am dat la o parte prosopul suficient cât să îi dezgolesc din nou fața, m-am aplecat și i-am șoptit la ureche:

— Nu mă cheamă Elizabeth. Sunt Judith.

PRIMA PARTE

REFLEXIE

1.

Cu opt săptămâni înainte

În timp ce mă îmbrăcam, mi-am pus să ascult Cole Porter. „Miss Otis Regrets” în versiunea Ellei Fitzgerald. Mă făcea să zâmbesc. Transformasem dormitorul apartamentului meu din Campo Santa Margherita într-un dressing ticsit de șifoniere Molteni cu uși de sticlă, care lăsau în permanență la vedere, în mod foarte plăcut, pantofii, poșetele, eșarfele, rochiile și jachetele mele. Și acest lucru mă făcea să zâmbesc Apartamentul se afla la etajul întâi al unei clădiri mari și dădea spre scuarul care găzduia vechea piață de pește din piatră albă. Dărâmasem un perete din salon pentru a obține un spațiu deschis, așezând cada la piciorul patului pe o plintă groasă de marmură verde, în fața uneia dintre cele trei ferestre cu arcadă. Baia, pardosită cu veche gresie persană, fusese instalată în spatele dressingului, în ceea ce fusese cândva o casă a scării. Era una dintre numeroasele plăceri din casa lui Elizabeth Teerlinc. Arhitectul bombănise ceva despre autorizații și stâlpi de rezistență, însă, în cele nouă luni de când sosisem la Veneția, descoperisem că plata păcatului făcea posibile teribil de multe lucruri. Pusesem pe pereți tablourile cumpărate din Paris – Fontana, *Susanna și bătrânii* și desenul lui Cocteau – și mai adăugasem o pictură modernă, o mică Agnes Martin, fără titlu, în tonuri de alb și gri, pe care o achiziționasem prin intermediul Paddle8, casa de licitații online din New York. Luasem cu mine și restul operelor mele franceze, mai puțin cea reprezentând un cadavru decapitat, realizată de un oarecare Renaud Cleret, care rămăsese pusă la păstrare într-un depozit de artă de lângă Château de Vincennes. Indiferent ce ar fi crezut arhitectul, îmi făceam griji uneori în privința unor eventuale defecțiuni ale instalațiilor.

Invitația scrisă de mână pentru prima mea expoziție fusese fixată într-un colț al oglinzii. *Elizabeth Teerlinc vă invită cu deosebită plăcere să vizitați Galeria Gentileschi*… Mi-am trecut din nou rapid privirea peste cuvinte în timp ce îmi prindeam părul. O făcusem. Eram Elizabeth acum. Judith Rashleigh era mai puțin decât o fantomă pentru mine, abia dacă puțin mai mult decât un nume pe un pașaport nefolosit care zăcea în sertarul biroului meu. Mi-am trecut alene mâna peste șirul ordonat de rochii, savurând textura fină a jerseului și greutatea suplă a mătăsii fine. Pentru seara deschiderii alesesem o rochie Figue cambrată, dintr-un șantung negru ca

smoala, închisă la spate cu nasturi minusculi de turcoaz și aur, în stilul unei rochii chinezești tradiționale. Culoarea intensă a țesăturii scânteia când o răsuceam între degete. Căutasem să proiectez o imagine standard de galeristă, însă, undeva adânc, în interiorul meu, un pui de unicorn își scutura coama. I-am zâmbit reflexiei din oglindă; Liverpool rămăsese cu mult în urmă.

•

Una dintre ocupațiile de scurtă durată ale mamei mele fusese aceea de femeie de serviciu lângă Sefton Park, enclava victoriană de copaci și sere, din apropierea centrului orașului, aflată la trei stații de autobuz distanță de casa noastră. Când aveam vreo zece ani, mi-am dat seama, la sfârșitul zilei de școală, că îmi uitasem cheia și m-am dus să o caut.

Casele erau gigantice, uriași de cărămidă roșie și bovindouri. Am apăsat butonul soneriei de mai multe ori, dar nu a venit nimeni, așa că am încercat ușa, care era închisă, dar nu încuiată. În hol mirosea a ceară de lustruit mobila și se simțea un parfum vag de flori, scândurile parchetului erau goale în jurul unui covor pătrat și viu colorat, iar spațiul dintre uși și curba largă a scărilor era umplut cu rafturi pline cu cărți groase și grele. Totul era cufundat în tăcere. Odată ce am închis încet ușa în urma mea, nu am auzit nici zumzetul unui televizor, nici zbieretele sacadate ale unor cupluri certându-se sau zgomot de copii jucându-se, nici turat de motoare, nici zgâriat de labe de animale pe podele. Doar… tăcere. Aș fi vrut să întind mâna și să ating cotoarele cărților, dar nu am îndrăznit. Am strigat-o din nou pe mama, iar ea a apărut, îmbrăcată cu treningul pe care îl lua când mergea la curățenie:

— Judith! *Ce cauți aici*? *E totul în regulă*?

— Da, doar că mi-am uitat cheia.

— M-ai speriat foarte tare! *Am crezut că ești un hoț.*

Își trecu obosită mâna peste față și îmi mai spuse:

— Va trebui să aștepți. Nu am terminat încă.

La baza scărilor se afla un scaun mare cu o lampă înaltă lângă el. Am aprins-o, iar încăperea parcă s-a micșorat, scânteind în jurul meu, atât de calmă și atât de intimă. Mi-am dat jos ghiozdanul și l-am pus frumos sub scaun, apoi m-am întors la rafturi. Cred că am ales acea carte pentru că îmi plăcuse culoarea cotorului, un roz aprins, cu titlul scris cu litere aurii. Scria Vogue, Paris, 50 ans. *Era o carte de modă, cu femei purtând haine și bijuterii extraordinare, cu fețele ascunse în spatele unor măști perfecte de machiaj. Am dat încet o pagină, apoi alta, hipnotizată de culorile bogate și delicate. Una dintre poze arăta o femeie într-o rochie de bal*

albastru intens, cu fustă amplă, alergând prin trafic ca și cum ar fi încercat să prindă autobuzul. Eram fermecată. Am dat pagina și am privit, apoi iar am dat pagina și am privit. Nu mi-am dat seama cât timp trecuse până nu am simțit că eram lihnită de foame. M-am ridicat în picioare și tocmai puneam cartea cu grijă pe scaun când ușa s-a deschis furtunos, făcându-mă să tresar și să mă ghemuiesc cu un aer vinovat.

— Ce cauți aici? m-a întrebat o voce tăioasă de femeie, din care răzbătea și o notă de teamă.

— Scuze. Îmi pare rău. Eu sunt Judith. Mi-am uitat cheia. O așteptam pe mama mea.

Am arătat vag înspre ușa pe care dispăruse mama în urmă cu ceea ce îmi păreau a fi ore întregi:

— Aha. Ah, înțeleg. Nu a terminat?

Mi-a făcut semn să o urmez pe un coridor înspre partea din spate a casei, culoar care ducea la o bucătărie mare și primitoare:

— E cineva aici?

Dincolo de masă se afla o canapea ale cărei perne mari și viu colorate fuseseră aruncate pe podea pentru a-i face loc mamei mele.

— Hei?

Am crezut pentru o clipă că observasem sticla de vin de pe podea înaintea ei, însă tonul resemnat din vocea doamnei mi-a dezvăluit în scurt timp că nu era prima dată. Mama probabil o șterpelise din frigider:

— Doar m-am întins puțin.

Eu încremenisem de rușine. Doamna s-a apropiat de canapea și a ajutat-o pe mama să se ridice, cu gesturi ferme, dar nu lipsite de blândețe:

— Am mai discutat despre asta, nu-i așa? Îmi pare rău, dar cred că ar fi mai bine să nu mai vii și altă dată. E aici fiica ta.

Din felul în care a accentuat acel cuvânt mi-am dat seama că îi era milă de mine:

— Îmi pare rău, eu doar…, spuse mama și începu să tragă de trening, încercând să se aranjeze.

— E în regulă. Tonul devenise mai apăsat acum. Dar ar fi bine să pleci. Te rog ia-ți geanta și am să-ți aduc banii.

Nu se purta urât, tocmai aici era problema. Se simțea stingherită de ceea ce făcea, iar vocea aceea controlată și profesionistă încerca să acopere jena, să ne alunge în stradă, de unde nu am mai fi putut să o atingem cu mizeria noastră.

Eu m-am întors și am așteptat lângă ușă cu ghiozdanul în spate. Nu voiam să mai ascult. În timp ce i-a întins mamei mele două bancnote de douăzeci de lire, doamna probabil mi-a văzut privirea alunecând din nou spre carte.

— Ce-ar fi s-o iei? Drept cadou? m-a întrebat.

Mi-a îndesat-o în brațe fără a se uita la mine. Mi-a dat-o ca și cum nu ar fi însemnat nimic.

— A naibii vacă snoabă! am auzit-o pe mama murmurând în timp ce mă târa după ea spre stația de autobuz.

Când am ajuns, în cele din urmă, acasă, mi-a dat cheia ei și a coborât înaintea mea, la stația din dreptul cârciumii. M-am gândit la cele patruzeci de lire. Nu aveam să le mai văd vreodată. Mi-am pregătit niște fasole pe pâine prăjită și am scos cartea. Prețul de pe coperta interioară era de șaizeci de lire. Șaizeci de lire pentru o carte, iar doamna mi-o dăduse pe degeaba. Am pus cu grijă cartea sub patul meu și am răsfoit-o atât de des, încât, în timp, am ajuns să știu pe de rost numele fotografilor și ale creatorilor de modă. Nu-i vorba că mi-aș fi dorit neapărat acele haine. Doar că mă gândeam că, dacă aș fi fost genul de persoană care să le aibă, m-aș fi simțit diferit. Dacă aș fi avut astfel de lucruri, aș fi putut să aleg în fiecare zi unde să fiu. Aș fi putut să-mi controlez viața interioară prin intermediul aspectului exterior.

•

Mi-am lustruit pantofii cu toc înalt folosindu-mă de săculețul lor înainte de a-i încălța. Poate că singurul lucru pe care Elizabeth Teerlinc îl avea în comun cu Judith Rashleigh era faptul că nu avea menajeră. Transformarea în Elizabeth necesitase mult mai mult decât o garderobă costisitoare. Armura nu te poate proteja cu adevărat decât dacă e invizibilă și aceea fusese dificultatea reală. Nu doar învățatul și examenele, ci și păstrarea convingerii că pot să ies victorioasă. Să plec din mediul mizerabil în care crescusem. Să nu îmi permit să mă las îngenuncheată în sărăcia sordidă care fusese viața mamei mele. Să rezist batjocurii, insultelor zilnice de „jegoasă” și „cățea” care îmi erau aruncate printre dinți pe coridoarele școlii doar pentru că îmi doream mai mult. Mă învățasem singură să le urăsc pe fetele de la școală, apoi să le ignor, pentru că, oricum, ce avea să se aleagă de ele peste câțiva ani în afară de niște fețe buhăite de mămici așteptând în stațiile de autobuz? Aceea fusese partea ușoară. Dificil fusese să elimin orice rămășiță din rolul sărmanei proletare pe care mi-l însușisem până atunci, din momentul în care obținusem în sfârșit un loc la universitate, pentru că oamenii l-ar fi văzut în mine. Nu doar copilul trist visând sub plapumă, cu ochii ațintiți asupra prețioasei cărți cu ilustrații de modă și asupra micii colecții de cărți poștale cu temă artistică, ci inima chinuită dinăuntru. Odată ce mă îmbarcasem în tren și pornisem spre sud, lăsând în urma mea Lime Street, nimeni nu avea să o mai vadă vreodată pe fetița aceea. Încet, dar sigur,

mă descotorosisem de accent, îmi schimbasem manierele, felul de a vorbi, îmi modelasem și îmi perfecționasem sistemul de apărare, asemenea unui sculptor lucrând în marmură.

Fusese doar începutul transformării în Elizabeth. O vreme, când obținusem un loc de muncă la o prestigioasă casă de licitații din Londra, crezusem că mă realizasem, însă nu aveam nici bani, nici relații, ceea ce însemna că nu aveam să depășesc niciodată condiția de cal de bătaie al departamentului. Prin urmare, mă angajasem într-un club de noapte, Gstaad Club, convinsă că un costum mai elegant și o coafură mai rafinată aveau să îmi aducă succesul. Mi-am scos din cap această convingere înduioșătoare când am descoperit că șeful meu, Rupert, era implicat într-o afacere cu falsuri. Acestuia îi luase mai puțin de cinci minute să mă dea afară. Unul dintre clienții clubului, James, îmi oferise un weekend pe Riviera franceză, iar, din momentul acela, situația devenise ușor… tulbure pentru o vreme. Deși, în ultimă instanță, se dovedise extrem de profitabilă, căci identificasem și vândusem falsul din cauza căruia fusesem concediată și folosisem banii respectivi pentru a deveni dealer de artă la Paris. Într-adevăr, existaseră și câteva victime. James nu mai ajunsese niciodată înapoi la Londra, deși nu fusesem doar eu de vină pentru acel lucru. Și nici dealerul de la care furasem falsul, Cameron Fitzpatrick; nici fosta mea amică de la școală, Leanne; Renaud Cleret, un polițist sub acoperire; sau Julien, intrigantul proprietar al unui sex club din Paris. Mutarea la Veneția, sub numele de Elizabeth Teerlinc, fusese o necesitate practică. Nu în ultimul rând pentru că voiam să evit atențiile unui anume inspector de poliție, Romero da Silva, colegul lui Renaud. Fusesem nevoită să apelez la o mulțime de subterfugii pentru a face toate acestea dispărute. Însă, înfățișarea lui Elizabeth devenise un succes, strălucirea ei reflectând doar ceea ce voiau oamenii să vadă. Este adevărat ce se spune – în ultimă instanță, contează ceea ce ai pe dinăuntru.

2.

— Domnișoara Teerlinc? Elizabeth Teerlinc?

— Da, eu sunt.

— Sunt Tage Stahl. Sper să nu te superi că am apărut fără invitație, dar mi-ar fi fost imposibil să nu fiu fascinat de operele expuse.

— Sunt încântată.

— Ai de multă vreme această galerie?

— Nu tocmai – doar din primăvară.

— Ei bine, e un spațiu minunat.

— Mulțumesc. Sper să-ți placă expoziția.

Clientul se îndepărtă și dispăru în ceea ce-mi părea a fi o mulțime, deși în „Gentileschi" nu încăpeau mai mult de treizeci de persoane. Chiar dacă spațiul meu nu avea decât cincisprezece pași lungime, fiecare pas pe care îl făceam dintr-un capăt în celălalt îmi aparținea. Galeria se afla la parterul clădirilor marinei, acum scoase din uz, din capătul îndepărtat al insulei, lângă stația de *vaporetto* San Basilio: un stil arhitectural simplu și funcțional, datând din secolul al XIX-lea, care contrasta cu priveliștea superbă spre estul insulei Giudecca. Frumusețea Veneției e un subiect plictisitor de conversație – nu se poate spune nimic ce să nu fi fost spus deja mai bine –, însă mie îmi plăcea galeria mea cu atât mai mult, tocmai din acest motiv – faptul că indica originile acestui oraș ale cărui minunății fuseseră construite pe corăbii și pe sudoare și pe mirodenii.

Prima mea expoziție italiană era pentru câțiva artiști sârbi, Colectivul Xaoc, care lucrau dintr-un studio din Belgrad. Operele – colaje brodate și pânze încărcate cu diverse obiecte fanteziste găsite de ei – erau nepretențioase și intenționat apolitice, nesolicitante și plăcute privirii, la fel cum erau și prețurile. Și se vindeau. Chiar se vindeau. Hotărâsem să încep cu o inaugurare modestă în august. Elizabeth Teerlinc reușise să îi cunoască pe mulți dintre oamenii pe care avea nevoie să îi știe, cu ocazia trecerii caravanei Bienalei prin Veneția în primăvara aceea, însă mai avea mult până să își confirme valoarea. Lunile relativ calme din jurul festivalului de film, când orașul aparținea în cea mai mare parte turiștilor și numărului tot mai mic de venețieni care îi serveau pe aceștia, fuseseră perfecte pentru a-mi cultiva contactele și noua identitate ca pregătire pentru următoarea ediție a acestuia.

Petrecusem săptămâni întregi scriind invitații pentru expoziție, redactând un scurt comunicat de presă, alegând

anume hârtia pânzată gri pentru catalog și negociind cu o firmă de amenajări interioare să revăruiască pereții galeriei. (Cumpărătorii de artă contemporană se așteaptă la pereți albi la fel cum se așteaptă ca lucrările să fie provocatoare, ambigue sau subversive.) Nu era prea diferit față de activitățile mele din perioada în care lucrasem oficial la casa de licitații din Londra, însă acea mică diferență era decisivă. În primul rând, aveam o masă de scris adevărată, o Poltrona T13, bazată pe modelul Albini din 1953, care reușea să-i impresioneze cel puțin pe vizitatorii italieni, dacă nu și pe alții, și puteam efectiv să stau așezată la masa aceea fără a mi se reproșa că aș fi fost leneșă. Nu aveam încă un asistent – adunasem câțiva studenți de la universitate care să împartă paharele de prosecco[1] și să ia sacourile invitațiilor.

Doar pentru o clipă mi-am dorit să fi putut călători în timp și să dau la o parte vălul complicat a tot ceea ce se întâmplase pentru a-i dezvălui celei care fusesem, cu câțiva ani în urmă, ce anume o aștepta în viitor. Acești vizitatori și aceste pahare erau adevărate, ca etichetele scrise de mână pe care studenții tocmai le prindeau, una după alta, pe piesele expuse și care fuseseră deja cumpărate. Stând acolo atât de calmă, elegantă și încrezătoare chiar și eu îmi păream reală. Se prea poate ca succesul meu să fi fost relativ modest, dar nu mă făcea să mă simt umilită. Mă făcea să mă simt încântată.

În celălalt capăt al încăperii, Stahl, tipul cu aspect scandinav, răsfoia alene catalogul meu scris cu grijă. L-am privit făcându-i semn unuia dintre studenți și căutându-și portofelul. Cumpăra. Am dat să pornesc spre el, însă cineva și-a pus o mână pe brațul meu, făcându-mă să mă întorc. Era un bărbat mai în vârstă, având un aer serios, îmbrăcat într-un sacou elegant de tweed, în ciuda căldurii. Am presupus că trebuia să fie un turist sau poate un profesor de la Universitatea Ca' Foscari din apropiere, însă accentul primelor sale cuvinte, într-o engleză studiată mi-a sugerat a fi un rus, așa că am încercat emoționată un „bună seara":

— Vorbiți rusa?

— Prea puțin, din păcate. Am început să vorbesc în engleză. Vă pot ajuta?

— Sunteți Elizabeth Teerlinc?

— Da.

Mi-a oferit o carte de vizită, cu un gest oficial, însoțit de o mică plecăciune. Scria numele lui, dr. Ivan Kazbici, și adresa unei galerii din Belgrad, Serbia. Probabil auzise despre Xaoc.

— Bun. Am venit să discut cu dumneavoastră din partea angajatorului meu. Aveți un moment liber, vă rog?

— Oh. Desigur, am răspuns eu nedumerită.

— Aș prefera să discut cu dumneavoastră între patru ochi.

Am aruncat o privire la ceasul de mână. Șapte douăzeci și cinci.

— Firește – eventual dacă nu v-ar deranja să așteptați puțin. Expoziția e pe punctul de a se încheia.

A aruncat o privire spre pereți. În mod evident, Stahl achiziționase ultimele trei piese, având în vedere că pe toate operele expuse se aflau acum etichete cu „vândut” scris cu cerneală roșie-închis.

— Cu siguranță că sunteți foarte mulțumită.

— Mulțumesc. Am să vă rog să mă scuzați o clipă.

M-am dus să vorbesc cu Stahl, care zăbovea în timp ce restul vizitatorilor începuseră să se adune la ușă, luându-și la revedere și făcându-și planuri pentru cină. M-a întrebat dacă aș fi vrut să îi țin companie la Harry’s Bar, ceea ce ar fi trebuit să îmi spună, încă din momentul acela, tot ceea ce aveam nevoie să știu despre el. Dacă Veneția e cea mai fabuloasă capodoperă pe care a creat-o vreodată rasa umană, de ce și-ar fi dorit cineva să ia cina în singurul loc lipsit de priveliște, unde nu ar fi avut sub ochi decât grotescul trist al clientelei? Mi-am mușcat limba, i-am explicat că aveam altceva programat și l-am condus politicos, dar ferm spre chei, unde culoarea cerului tocmai începea să alunece dinspre albastru de safir înspre galben pepene. Le-am mulțumit ajutoarelor mele, care aranjaseră cataloagele și strânseseră sticlele și paharele, le-am plătit cu bani gheață și am închis ușa în urma lor, înainte de a mă întoarce la dr. Kazbici.

— Iertați-mă că v-am făcut să așteptați.

— Nicio problemă.

Kazbici îmi explică faptul că lucra pentru un colecționar care era interesat să i se facă o evaluare a operelor pe care le deținea și care se aflau în Franța. Mă ocupam cu așa ceva? Nu o mai făcusem de ceva vreme, însă mă ocupasem și de evaluări pe vremea când lucrasem la casa de licitație din Londra, uneori cu rezultate surprinzătoare. Era o colecție… considerabilă, a continuat el. Știam la ce se referea prin acest comentariu. L-am întrebat dacă clientul lui nu se gândise să apeleze la unul dintre experții IFAR (Fundația Internațională pentru Cercetare în Artă). Nu existau îndoieli în privința proveniență, mi-a replicat el, cu o umbră de zâmbet care mi-a arătat că fiecare dintre noi știa că celălalt era conștient de ceea ce se spunea de fapt. Era, pur și simplu, o evaluare privată. Suspectă, deci, dar și acest lucru îl știam amândoi. Genul de ofertă pe care nicio fată respectabilă nu ar fi trebuit să o accepte, sau, cel puțin, nu până nu afla cât ar fi avut de câștigat. Kazbici mi-a mai spus că angajatorul lui se oferea să acopere toate cheltuielile, firește,

plus o taxă de consultanță de 20.000 de euro, la care aveau să se adauge 100.000, la predarea raportului. Aș fi făcut o vizită inițială pentru a studia lucrările, după care aș fi avut la dispoziție două săptămâni pentru a-mi finaliza evaluarea:

— S-ar putea să fiu foarte interesată, i-am răspuns eu imediat.

Nu credeam că o persoană care oferea asemenea sume de bani ar fi fost impresionată de ezitări menite să tragă de timp. Ce anume intenționa clientul să facă odată ce obținea acea evaluare nu era nicidecum treaba mea. Dr. Kazbici mi-a înmânat un plic gros de culoarea untului și a așteptat răbdător să îl deschid. Înăuntru se afla un cec pe numele lui Elizabeth Teerlinc, emis de o bancă din Cipru, pentru suma inițială, și încă o bucată de hârtie conținând doar un nume. Pavel Iermolov.

Pentru o clipă m-am holbat ca proasta la nume. Nu mi se întâmplă prea des să mă simt copleșită. Dar era vorba de Pavel Iermolov. Aș avea ocazia să văd tablourile lui Pavel Iermolov. Sau, mai exact, Pavel Iermolov considera că sunt suficient de bună să îi văd tablourile. Cred că și Kazbici își dădu seama că i-aș fi dat înapoi bucuroasă cecul bancar, inversând numele beneficiarului și al plătitorului, în schimbul ocaziei pe care mi-o oferea.

Colecția lui Iermolov era un mister, un subiect în același timp de legendă și de zvonuri. Oligarh de a doua generație, avea reputația unui cumpărător foarte serios, însă nu se prezenta personal la galerii, preferând să desfășoare achizițiile printr-o serie de intermediari anonimi. Numele lui fusese asociat cu licitații câștigate pentru un Matisse, un Picasso și, mai puțin previzibil, un Jacopo Pontormo, în ultimii cinci ani, și exista certitudinea că cineva cumpărase un Pollock în numele unuia dintre trusturile din cadrul companiei sale. Și-apoi mai erau și lucrările de Botticelli din colecția Jameson.

Numite după magnatul american care le scosese din Italia pe căi dubioase, cândva, în secolul al XIX-lea, locul în care se aflau aceste lucrări era un subiect care alunecase rapid de la zvonuri la teorii ale conspirației. Cele două tablouri tip medalion, de dimensiuni identice, reprezentând *Bunavestire* și *Madona cu Pruncul,* nu mai fuseseră văzute de public de o sută cincizeci de ani. Unii experți se îndoiau de existența lor, afirmând că ar fi fost distruse într-un incendiu de pe proprietatea Jameson, din nordul statului New York, și reasigurate fraudulos pentru a crește averea familiei, ajunsă la cea de-a treia generație și devenită tot mai șubredă; alții anunțau că ar fi fost văzute în Qatar și Coreea. Numele lui Iermolov fusese asociat cu acestea într-o vânzare dubioasă

realizată cu zece ani în urmă din Zürich, însă nimeni nu știa cu siguranță dacă se afla în posesia lor:

— Răspunsul este da. Vă rog să-i transmiteți domnului…

M-a întrerupt ducându-și teatral un deget la buze:

— Angajatorul meu dorește discreție totală.

— Desigur, iertați-mă.

— Nicio problemă, domnișoară Teerlinc. Aveți aici cartea mea de vizită. Când sunteți pregătită de călătorie, vă rog să mă contactați și voi lua măsurile care se impun.

Nu purta pălărie, însă, când ușa galeriei s-a închis în urma lui, am avut impresia certă că mă salutase ridicând-o.

•

La scurt timp după aceea, în apartamentul meu de pe Campo Santa Margherita, relaxându-mă în cadă cu un pahar de Soave, țineam între degete cartea de vizită ca pe un talisman. Îmi plăcea teribil să stau întinsă în cadă la primele ore ale serii, ascultând copiii care se jucau în scuarul de sub mine, fetele învârtind o coardă făcută din funie de întins rufele, băieții ocupați cu mingile de fotbal și skateboardurile lor, în timp ce vânzătorii din piață își strângeau lăzile de calamari și *moleche*[12], iar cafenelele se umpleau de turiști și elevi. Mă simțeam… ca acasă.

Încercam să vizualizez piesele din colecția lui Iermolov. Singurul lucru care îmi lipsea de la fostul meu loc de muncă de la casa de licitații erau picturile în sine. Până în momentul acela reușisem să evit să expun în galeria mea ceva care să îmi stârnească efectiv disprețul, dar nici nu puteam să mă mint singură că piesele care tocmai fuseseră vândute de Gentileschi însemnau mult mai mult decât niște rahaturi amăgitoare. Îmi lipsea nu doar efectul năucitor inițial al frumuseții pânzei, ci și privilegiul de a petrece timp printre picturi, nerăbdarea aproape erotică provocată de ceea ce îmi dezvăluiau treptat, felul în care te puteai pierde într-un tablou, privindu-l din nou și din nou și fiind de fiecare dată impresionat, tulburat sau uluit. Nu uitasem niciodată prima mea vizită din copilărie la National Gallery, care îmi schimbase viața. Din momentul acela, picturile fuseseră singurul lucru care nu mă dezamăgise niciodată. Și țigările, cred.

Gândindu-mă la planurile mele pentru toamnă, mi-am dat seama că oferta lui Iermolov nu era doar extraordinar de flatantă, ci venea și într-un moment perfect. Profiturile obținute din expoziția balcanică aveau să acopere o vreme cheltuielile legate de galerie, însă apartamentul meu și modificările aduse acestuia îmi consumaseră puțin peste jumătate din fondurile disponibile. E atât de *scump* să fii bogat. Aș fi putut să îmi închiriez ceva când ajunsesem în

Veneția, acum nouă luni, însă dorința de a avea un loc al meu – o casă, chiar – și pe care să nu mi-l poată contesta nimeni fusese prea puternică pentru a lăsa loc de prudență. Apartamentul era deținut de firma Gentileschi, plătit cu bani gheață prin banca din Panama a galeriei. Speram să mă mut, la un moment dat, pe piața produselor second-hand, vânzând tablouri de calitate care aparținuseră deja cuiva, însă, în momentul de față, îmi lipsea fluxul de numerar necesar pentru a mă ocupa de orice altceva în afară de „artiști tineri", sub pragul de o sută de mii. Chiar și așa, lucrările noi, care nu aveau nicio valoare în afară de statutul de monedă, puteau fi extrem de profitabile dacă se aliniau la tendințele modei. Prin urmare, aveam nevoie de ceva spectaculos pentru noul sezon, o descoperire pe care să o pot cumpăra ieftin și să o vând la preț mult mai mare primăvara următoare. Mă interesa o artistă daneză; îi văzusem online expoziția de la absolvirea colegiului St Martin din Londra, iar aceasta inclusese câteva pânze grafice simple, reprezentări neașteptat de fascinante ale unor globuri vag aurii pe fundaluri întunecate care, consideram eu, ar fi arătat foarte bine în lumina caldă a lagunei. Eventual într-o expoziție privată la orele amurgului, dacă reușeam să le obțin. Și mai aveam de lucrat și la rusă; mi se păruse că ar fi fost util pentru profesia mea să deprind această limbă, acum, că atât de mulți ruși cumpărau artă din Occident, însă cred că avea să mi se dovedească necesară mai repede decât mă așteptasem. Nu mă mințeam singură că eu și Iermolov aveam să conversăm într-o rusă fluentă (dacă acesta avea să binevoiască să își facă apariția), însă sunetele limbii începeau să capete contur și consideram că ar trebui să fac efortul de a învăța măcar câteva formule elementare de politețe.

Găsisem o cântăreață de operă retrasă din activitate, Mașa, care locuia într-o mansardă adevărată din spatele teatrului La Fenice, unde dădea lecții de rusă. Profesoara mea era născută în Veneția din părinți care, după spusele ei, fuseseră cântăreți de operă ruși, fugiți din Uniunea Sovietică în timpul unui turneu în Italia, imediat după cel de-al Doilea Război Mondial, dar vorbea oricum italiana cu un accent pronunțat, iar garsoniera ei slab luminată, la care ajungeai urcând șase etaje pe trepte din ce în ce mai înguste, arăta ca o scenă pregătită pentru o reprezentație dată de amatori, a unei piese de Cehov. Orice suprafață care nu era acoperită de cuverturi groase pentru pian era, în schimb, împânzită cu icoane. Avea un samovar adevărat, rafturi întregi de poezie în limba rusă și o miasmă vagă de untură de porc topită. Mașa probabil că se apropia de optzeci de ani și nu pusese niciodată piciorul în Rusia, dar descria scene din viața pe care o duseseră părinții ei

la Petersburg și pe care, fără îndoială, nu ar fi avut de unde să le fi cules altundeva decât din romane, și corecta cu un aer înțepat pronunția prezentatorilor de la posturile de radio rusești pe care le asculta pentru a mă ajuta să exersez.

— *Offf,* exclama ea cu un dezgust tăios, dându-și ochii peste cap, sub părul vopsit în negru și coafat în formă de brioșă, nu *ovvv*. O tragedie, o tragedie…

Ca și cum efectul combinat al tuturor relelor stalinismului se concentrase în pronunțarea greșită a unui patronim. Per ansamblu, era o minunată escroacă bătrână. Poate că acesta era motivul pentru care îmi plăcea atât de mult.

3.

În cele din urmă, am avut timp suficient pentru lecții suplimentare, în condițiile în care organizarea evaluării pentru Iermolov a durat mai bine de o lună. Pentru oamenii bogați, timpul este o valoare scalară, după cum am aflat de la prietenul meu Steve, speculatorul a cărui barcă, *Mandarin,* se dovedise a fi atât refugiul meu, cât și platforma de lansare pentru galeria mea. Bogații sunt imuni la limitările impuse celor care le sunt implicit inferiori; programul lor se modifică sau se extinde doar în conformitate cu propriile nevoi. Dr. Kazbici îmi dăduse numărul unei anume Madame Poulhazan, asistenta lui Iermolov, care s-a grăbit să îmi programeze, apoi să-mi reprogrameze întâlnirea în săptămânile care au urmat. Am fost ușurată când mi-a spus că Iermolov avea să-mi pună la dispoziție avionul lui, dar de două ori m-am dus până la aeroport doar pentru a afla că Iermolov anulase zborul. Se afla în São Paolo, în New York, la o ședință urgentă în Londra, nu mai era disponibil.

Am folosit aceste amânări pentru a estima potențialul colecției, notându-mi ultimele prețuri de vânzare înregistrate pentru piesele despre care se presupunea că ar fi fost deținute de Iermolov și raportându-le la vânzări comparabile de pe Artprice Index și adunând informații suplimentare privind deplasările tablourilor despre care se știa că fuseseră puse în vânzare în ultimii zece ani. Când a sosit, într-un sfârșit, și ziua călătoriei, simțeam că eram atât de pregătită pe cât puteam fi. Cercetările mele dăduseră la iveală faptul că Iermolov deținea patru avioane și, chiar și după standardele aeroportului Marco Polo, aeronava lui Dassault ieșea în evidență. Nu după culoare, un bleumarin discret, ci după echipajul în uniformă, alcătuit din patru persoane, care mă așteptau răbdător pe pistă pentru a mă întâmpina ca și cum m-aș fi aflat într-o vizită de stat, cele două stewardese ținându-și cu abilitate pălărioarele cochete în vântul de pe aeroport.

Când am decolat, am refuzat vodca, clătitele cu caviar și sucul de kale presat la rece, acceptând cu doar o ușoară tresărire un pahar de apă marcat cu brandul Armani. Până am ajuns la nori, am privit stâncile de un roz superb ale munților Dolomiți rămânând tot mai jos sub mine, culmile lor decorate cu primele zăpezi, apoi m-am instalat în scaun pentru a mai arunca o privire peste notițele mele legate de angajatorul stewardeselor atente. Toată lumea știa despre Iermolov, dar ceea ce știam eu era ceea ce știa toată lumea, adică, în esență,

nimic. Iermolov se încadra perfect în tiparul oligarhului de școală nouă: își petrecuse primii ani pregătindu-se în cadrul fostului KGB, avea interese extinse în exploatarea de minerale și agricultură la scară industrială, legături strânse cu guvernul, avea reședința oficială în Rusia, deși deținea case în Franța, Londra, Anguilla și Elveția. Un reportaj din *Architectural Digest* despre sculptorița Taïs Bean arăta un candelabru pe care aceasta îl crease pentru cabana de schi a lui Iermolov. Inițial fusesem surprinsă să aflu că era și politician, guvernator regional în Caucazul său natal, însă verificând acest aspect și la alții ca el am descoperit că era o metodă deloc inedită de a-ți demonstra loialitatea față de buna și bătrâna mamă Rusie. *Forbes, Spears* și *Financial Times* nu dăduseră la iveală nimic controversat și încercasem și câteva numere mai vechi din *Rossiiskaia Gazetta* și din publicația financiară rusă *Vedomosti,* însă, în ciuda eforturilor pe care le făcusem cu Mașa, cunoștințele mele de rusă încă îmi păreau rudimentare. Iermolov era prezent la evenimentele caritabile obișnuite și ocazional la câte o orgie cu pretenție de think-tank, ținea câte o prezentare în Davos și Yerba Buena, fusese inevitabil fotografiat alături de Elton John și Bono, însă, în comparație cu predecesorii săi din ultima generație de cowboy ai erei post-sovietice, se remarca prin faptul că nu ieșea prea mult în evidență. Averea lui era oficial respectabilă și scutită universal de controverse. Chiar dacă colecția de artă era un mister, cum Iermolov nu părea să își facă apariția la niciuna dintre bienalele importante și nu fusese fotografiat socializând la Muzeul de Artă Contemporană din Moscova, am fost nevoită să concluzionez că poate îi plăceau cu adevărat tablourile.

•

Când am aterizat la Nisa, stewardesele m-au condus la un Maybach care mă aștepta deja, de același bleumarin ca avionul. Portiera era ținută de un căpcăun la costum, plesnind de mușchi și cu arma la vedere. Am apreciat familiaritatea lui Iermolov, era ca și cum am fi fost prieteni vechi, dar m-am întrebat, totuși, dacă nu cumva prezența unei gărzi de corp pe lângă șofer era un ușor exces de zel. Gorila stătea în față în timp ce mașina gonea pe autostradă spre Toulon, ieșind de pe aceasta imediat după Saint-Tropez. Ne-am oprit în fața unor porți și am așteptat ca șoferul să introducă un cod de securitate, apoi am pornit din nou pe o alee mărginită de platani, înțesați de pete aurii în începutul de toamnă. Am coborât și am urcat; înaintea mea vedeam scânteierea vagă și fermecătoare a Mediteranei. În fața noastră a apărut din nou o poartă, însă de data aceasta șoferul a ieșit de pe drum și a coborât pe o rampă de beton, spre un garaj a cărui ușă începuse

deja să se ridice pentru a ne face loc. Am coborât într-un semiîntuneric brusc, ușor albăstrui, până s-a deschis o nouă ușă care a permis mașinii să oprească într-o cutie de beton joasă și strâmtă. Șoferul mi-a deschis portiera și m-a condus spre o cabină rotundă de sticlă aflată într-o nișă din zid:

— Pe aici, vă rog, madame. O clipă.

Ușa curbată a cabinei s-a închis, iar pe plafon a bâzâit un fulger de lumină – un fel de scanner cu raze X? Mi s-a permis să ies, apoi șoferul a repetat solemn procedura cu bagajele mele înainte de a le duce la un lift din peretele opus. Am urcat toți trei în tăcere, până când ușile s-au deschis și mi-au dezvăluit o priveliște care m-a făcut să chicotesc de încântare.

Ne aflam în vârful unei pante ușoare, cu o alee pietruită coborând până la vila lui Iermolov, încadrată de pini și plopi, iar, dincolo de toate acestea, marea. Casa era roz-deschis, în stilul secolului al XIX-lea, exagerat de mare și dichisită precum un tort de nuntă, o casă demnă de o curtezană a lui Colette[3], construită pentru întâlniri cu parfum de iasomie și paturi luate cu împrumut, genul de casă care altă dată ar fi fost pusă în joc drept miză la cărți într-un cazinou din Monte Carlo. După verificările de securitate ușor sinistre de la subsol, frumusețea absurdă a construcției emana un parfum delicat, rafinat, evocând o lume de vis, dintr-o altă epocă, dispărută acum. Când am pornit spre ușile duble de culoare verde palid, încoronate cu un uriaș cap de leu din alamă, un set de aspersoare ascunse sub pietriș au început să stropească gazonul de o parte și de cealaltă a aleii, făcându-ne să trecem printr-o fântână de curcubeie. Mă așteptam să aud acordurile unui vals. Uneori vulgaritatea poate fi atât de fermecătoare.

Un majordom suficient de mătăhălos pentru rolul său a condus-o pe domnișoara Teerlinc în camera ei de la parter. Alte uși duble dădeau spre o mică anticameră octogonală îmbrăcată în lambriuri din palisandru, cu un balcon într-o parte și dormitorul în cealaltă. Dar abia dacă am observat ce se afla în jurul meu, căci o pală de aer parfumat de crini m-a învăluit și cu mari dificultăți am reușit să murmur o vorbă de mulțumire înainte de a mă prăbuși pe un pat care ar fi putut să se afle într-o altă încăpere, cu mult timp în urmă.

O încăpere în care așteptasem lângă un cadavru umflat, devenit brusc vulnerabil în moarte. Acum am așteptat din nou ca sângele să înceteze să îmi vuiască în urechi.

Poate că în privința aceasta sunt cam superficială, dar nu-mi petrec prea mult timp reflectând la trecut. Neprevăzutul și viteza de reacție sunt conceptele pe care le înțeleg, însă aceeași duhoare grea plutise și în camera de la Hôtel du Cap, în care dădusem peste cadavrul lui James; nu mă mai gândisem la

locul acela de atâta timp, însă uriașul aranjament de cale cu petalele ca pergamentul m-a făcut să cred, pentru o clipă, că nu plecasem deloc cu adevărat de acolo. Chiar eram în continuare împotmolită acolo, prinsă pentru totdeauna cu mâinile tremurătoare în portofelul unui mort?

Am observat un plic crem gros, cu aspect familiar, lângă vaza de pe noptieră. L-am deschis cu dinții și o mână, în timp ce cu cealaltă am început metodic să rup capetele florilor de pe tulpini, desfăcând cu fiecare mișcare lanțul care mă ținea legată de acel moment. Staminele au scuturat mici nori de praf portocaliu care mi-au mânjit manșetele în timp ce am citit următoarele:

Domnișoară Teerlinc,

Sper că ai avut o călătorie plăcută și că te-ai instalat confortabil. Te rog să nu eziți să ceri orice vei avea nevoie. Ți se va arăta colecția când vei fi pregătită, iar, după aceea, voi aștepta nerăbdător să îmi ții companie la cină. Îți mulțumesc nespus pentru vizită.

Al tău cu respect,
P. Iermolov

Ochii mei au alunecat peste pagină de mai multe ori înainte ca și ultima dintre cale să cadă pe podea. Acela a fost momentul în care m-am dezmeticit. Frumoasa mea bluză de mătase era distrusă iremediabil:

— Fir-ar să fie, Judith, am spus cu voce tare. Rezolvă asta.

Dar, apoi, m-am oprit. Era mizerie pe covor, dar aceasta era lumea mea cea nouă. Cineva avea să se ocupe. Nu mai eram fata care se chinuise să își păstreze controlul în acea cameră sufocantă. Eram bogată, eram independentă, eram liberă și eram aici. În condițiile stabilite de mine și în calitate de profesionistă. Nu eram dovada vie a faptului că e suficient să crezi în tine și să îți urmezi visul pentru a putea fi orice ți-ai fi dorit? Asupra dovezilor moarte era probabil mai bine să nu zăbovesc cu gândul. Pentru mine tot ce conta era puterea din prezent. Nu vedeam rostul istoriei, iar Proust și ceaiul din flori de tei al mătușii[41] lui n-aveau decât să se ducă dracului. Am găsit baia și mi-am dat cu apă rece peste încheieturi, mi-am făcut de lucru cu dușul și schimbatul hainelor, mi-am curățat fața și mi-am prins părul strâns la spate. Ajunsesem atât de departe și avea să fie nevoie de mai mult decât de amintirea

unui parfum pentru a mă destabiliza. Era timpul să mă apuc de treabă.

•

Până am ajuns să traversez curtea vilei însoțită de gorilă, îndreptându-ne spre cubul șocant în modernitatea în care Iermolov își păstra operele de artă, îmi reintrasem în mare măsură în piele. Îmi alesesem o rochie dreaptă Max Mara și o pereche de saboți Marni solizi – oribili, dar, după părerea mea, emanând exact aerul artistic pe care îl căutam în combinație cu mătasea simplă a rochiei. Aveam în servietă o ruletă și un registru de dimensiuni, precum și o lanternă și o lupă – e surprinzător cât de multe falsuri au rămas nedetectate doar pentru că experții au neglijat detalii elementare. Aveam totodată și o cameră foto Polaroid de modă veche, pentru că nu îmi imaginam că mi s-ar fi permis să îmi folosesc telefonul pentru a face poze. Am fost lăsată în compania unei franțuzoaice încruntate, care purta un costum cu fustă similar celor pe care le văzusem la stewardesele din avionul lui Iermolov. Aceasta era Madame Poulhazan, asistenta cu care vorbisem până atunci. Tonul ei era politicos, însă privirea lungă cu care mi-a studiat atât picioarele cât și servieta mi-au arătat clar că detesta faptul că era obligată să mă primească acolo. Eram prea tânără sau, pur și simplu, nu mă arătasem suficient de entuziasmată? După îndeplinirea unei proceduri complexe de scanare a retinei și introducere a unor coduri de securitate, ușile de sticlă colorată din fața noastră s-au deschis și ne-au permis accesul într-un hol întunecat care mirosea a ozon și a lac:

— *Alors,* mademoiselle. Acesta e un contract de confidențialitate. Veți semna aici, și aici, și aici, vă rog.

Documentul avea trei pagini, în engleză, și era atât de detaliat încât mă obliga să renunț sub semnătură nu doar la dreptul de a discuta sau de a comunica sub absolut orice formă conținutul colecției, dar practic mă forța să mi-o șterg din memorie. Chiar și așa, am mâzgălit semnătura lui Elizabeth. Apoi, madame m-a scanat din cap până în picioare cu un dispozitiv luminos care semăna cu un vibrator de lux, mi-a scormonit bănuitoare printre hârtii și a scos triumfătoare camera Polaroid.

— Aceasta nu este permisă.

— Voi avea nevoie de ea pentru evaluare.

— Nu aveți încredere în propriii ochi? a rânjit ea batjocoritoare.

Aș fi putut să îi răspund că în ochii lui Iermolov nu aveam încredere, însă nu m-ar fi ajutat, așa că i-am sugerat politicos să sune la vilă pentru a cere permisiunea și am avut plăcerea

de a-i vedea dezgustul când mi s-a acordat. A urmat o nouă pauză până a introdus un cod lung pentru cel din urmă dintre sistemele de securitate, apoi am pătruns înăuntru.

Podeaua era din malahit, însă zgomotul tocurilor mele groase pe suprafața de sticlă nu ar fi putut să-mi facă mai multă plăcere nici dacă ar fi fost din smarald. Dacă fusesem dezarmată de anxietatea stârnită de mirosul de crini din dormitorul meu, acum îmi amintisem drumurile lungi și obositoare făcute pe coridoarele lungi ale casei de licitații din Londra, lunile de sarcini agasante, traversând și retraversând trotuarele Londrei, un drum care mi-a adus aminte de prima dată când chiar *văzusem* o pictură, la National Gallery, și care mă adusese în acest punct: profesionistă, independentă, ba chiar respectată. Este un lucru rar să îți poți da seama, într-un moment anume, că ai exact ceea ce ți-ai dorit și, timp de câteva secunde, m-am simțit ușoară ca o pană, plutind pe o frântură de timp, prezentă la propriile mele realizări. *Nu-i rău, Judith. Nu-i rău deloc.* Am deschis ochii și am văzut-o pe madame privindu-mă cu o expresie întrebătoare. Nu aveam să îi ofer plăcerea de a vedea că eram impresionată, însă, deși mai văzusem câteva locuri extraordinare, nu mai văzusem niciodată nimic precum acest loc care îi aparținea lui Iermolov.

Încăperea era lungă și înaltă și luminată blând, ca de lumânări. Două canapele albe Breuer din piele întoarsă erau așezate spate în spate în centru, alături de alte câteva piese de mobilier de stat jos – mai multe scaune din epoca Regenței cu spătarul în formă de harpă, din fag lucios, și un fotoliu Ludovic al XIV-lea, toate tapițate cu mătase gri, aranjate în jurul canapelelor – o scenă pregătită pentru o conversație care își aștepta personajele. Fără a mai face vreun pas, am recunoscut tabloul de Pollock și cel de Matisse – acel *Maison à Tahiti* care făcuse senzație în New York cu cinci ani în urmă, când un cumpărător anonim apăruse ca de nicăieri și licitase aproape patruzeci de milioane de dolari pentru el – trei lucrări de Picasso, una de Rembrandt, două de Bruegel, una de Cezanne, una de Tițian – fir-ar să fie, un Tițian, cine ajungea efectiv să dețină un Tițian? –, lucrarea lui Pontormo, *Tânăr domn cu pălărie roșie.* Era amețitor. Am fost nevoită să îmi stăpânesc imboldul de a alerga printre picturi, punându-mi mâinile pe suprafețele lor luminoase pentru a absorbi emoția pe care o emanau. Peretele din stânga era dedicat artiștilor ruși, un dragon învolburat de Vrubel, un Grigoriev, un Repin, alunecând apoi spre un Poussin, urmat de un șir de peisaje de Klimt.

— Iar aici sunt desenele, spuse madame.

Femeia ținea o telecomandă îndreptată spre un panou de sub tablourile lui Klimt. Cu un zumzet aproape imperceptibil, în fața mea s-a deschis o trapă, lăsând să iasă un recipient de oțel care semăna cu un uriaș suport demodat de CD-uri. Apăsând diverse butoane, le-a făcut să se succeadă înaintea ochilor mei precum un carusel cu desene în cărbune și acvaforte, fiecare dintre ele fiind o capodoperă.

Exaltarea mea a devenit amară precum un pahar de martini cu puțin caviar. Mă așteptasem ca acea responsabilitate să fie intimidantă, fusesem chiar entuziasmată de provocare, dar ceea ce mi se cerea era imposibil. Era, pur și simplu, prea mult, iar acel prea mult era prea bun. Aveam nevoie de o echipă de asistenți, de scări, de mănuși, de Dumnezeu știe ce alte echipamente. Aproape că nu îndrăzneam să ating aceste opere, cu atât mai puțin să încerc să le evaluez. Ce voia Iermolov să obțină de la mine? Ce l-ar fi determinat pe posesorul unei astfel de colecții să se gândească chiar și pentru o clipă să apeleze la o galeristă necunoscută pentru a-i cere să evalueze lucrări a căror frumusețe îmi părea brusc o bătaie de joc?

Madame se așezase pe una dintre canapele, cu buzele rujate strânse într-un zâmbet abia perceptibil, tensionat, în așteptare. *Nu-ți arăta teama.*

— Am înțeles că există și câteva lucrări renascentiste? am întrebat.

A fost cea mai inteligentă sfidare pe care am reușit să o articulez.

— Firește. Pe aici.

Am urmat-o în galerie, lăsându-mi gâtul să se relaxeze acum că nu mă mai vedea. Peretele din spate era gol, ceea ce nu făcea decât să sublinieze cumva valoarea comorilor care duceau la el. Madame și-a lipit palma de un alt panou ascuns, făcând să se deschidă o ușă minusculă, ca și cum ar fi urmat să intrăm în chilia unui călugăr medieval. Odată ajunsă înăuntru, nu m-am obosit să îmi ascund uluirea. Minuscula încăpere era o replică a faimosului *studiolo* al ducelui de Urbino[5], lambrisat în întregime cu intarsii de lemn complicate, imaginile *trompe l'oeil* împletindu-se cu portrete ale filosofilor clasici adorați de Renaștere. Apoi, atât de aproape încât le-aș fi putut atinge pe amândouă întinzând, pur și simplu, brațele, sub ochi mi s-au înfățișat două picturi în medalion, două chipuri lăcuite și luminoase, două bărbii modelate astfel încât părea posibil să le atingi, ivindu-se de sub ochi cenușii și întrebători, două capete blonde acoperite de un voal atât de delicat încât părea să plutească spre fața mea uluită. *Bunavestire* și *Madonna cu Pruncul.* Erau aici. Picturile pe care le studiasem, dar nu le văzusem niciodată, pe care prea puțini oameni în

viață le văzuseră vreodată. Cele două picturi ale lui Botticelli din colecția Jameson. Acum începeam să înțeleg rostul documentelor pe care mă pusese Iermolov să le semnez.

— Astea sunt cele două Botticelli ale lui Jameson? Autentice?

Nu am reușit să-mi ascund admirația din voce.

— Chiar așa, a răspuns madame.

Începea să se entuziasmeze puțin; poate că nici nu ar fi trebuit să mă obosesc să fac pe blazata. Doar o proastă ar fi putut să nu rămână încremenită de uimire. Cu mare efort reușeam să rămân în picioare. Cel de-al treilea tablou, aflat chiar în fața noastră, era acoperit cu o draperie grea de catifea verde. Am dat-o cu delicatețe la o parte.

— Oh.

Îmi numisem galeria după Artemisia Gentileschi, pictorița de care mă îndrăgostisem în adolescență. Artemisia reușise prin pictură să depășească prejudecățile și sărăcia, chiar și violul, alesese să fie curajoasă, refuzase să se plece în fața unei lumi care o pângărise și o desconsiderase. În 1598, când Artemisia era încă mică, tatăl și profesorul ei, Orazio, își petrecuse numeroase nopți nebune în compania prietenului său, un pictor din nordul Italiei, pe nume Michelangelo Caravaggio. Acelea fuseseră vremuri bune pentru băieții răi din Roma. Caravaggio și prietenii lui obișnuiau să cutreiere țanțoș întregul oraș, ca niște vedete rock puse pe distracție, căutând sămânță de scandal, petrecând alături de curve, plimbându-se cu sabia la șold prin tavernele din lumea sordidă a Romei, îmbătați cu vin și cu plumbul alb folosit drept pigment. Caravaggio, botezat după arhanghelul purtător de arme[6], a realizat în anul acela o pictură de o virtuozitate ireproșabilă, cu o luminozitate păgână zdrobitoare. Fusese un dar oferit de patronul lui, Cardinalul del Monte, lui Ferdinando de Medici din Florența, un autoportret în care se pictase drept gorgona Medusa[7]. Tabloul este realizat pe un scut convex din lemn de plop, o reproducere a armei de bronz pe care a folosit-o Perseu pentru a reflecta privirea letală a gorgonei în timp ce o ucidea. Dacă ar fi privit direct în ochi creatura fermecată, eroul lui Ovidiu s-ar fi transformat în piatră. Caravaggio îi dăduse monstrului propriul său chip, ilustrând ultima trezire agonizantă a Medusei exact în clipa în care capul adormit îi era separat de trup de sabia lui Perseu. Însă Caravaggio intuise cumva că spațiul se curbează la fel de sinuos ca perii de nurcă ai unei pensule, că nu poate rămâne nemișcat, și că timpul accelerează sau încetinește în funcție de poziția sa raportată la gravitație. Pe scutul cu Medusa umbrele concave ale capului care se zvârcolește încununat de șerpi ascund convexitatea

suprafeței. Aici se intersectează cele două planuri. Aici, pentru o clipă, timpul se oprește. În punctul de întâlnire dintre ochii noștri și cei ai Medusei, Caravaggio încremenește universul pentru a surprinde momentul morții, sfidând legile artei. Noi suntem în siguranță, putem să ne abatem privirea, apoi să ne uităm din nou la această operă care transcende o simplă pictură pentru a deveni, într-o manifestare extrem de arogantă de bravură, însuși obiectul care a fost pictat. Acesta e lombardul anonim, în hainele lui fine, dar zdrențuite, primite de la alții, demonstrând că poate fi Dumnezeu pe o bucată de lemn. Ia asta, îi spune pictorul patronului său, și poți opri timpul.

— Oh, am reușit să exclam.

Chiar și replica era năucitoare. Dacă nu aș fi văzut originalul la Uffizi, aș fi crezut că aveam în fața ochilor opera originală a lui Caravaggio. *Ar fi putut Iermolov*…? *Nu, cu siguranță*…

— E o copie, desigur, a adăugat madame îndatoritoare, înainte să apuc să alunec și mai adânc în nebunia mea. Domnul Iermolov și-a dorit o a treia piesă pentru această încăpere.

— E oricum minunată.

— Deocamdată.

Am acoperit tabloul, apoi am dat din nou draperia la o parte, iar chipul Medusei mi-a răpit inima. M-am întors încet și am privit din nou galeria. Micuța încăpere era miezul flăcării. Dincolo de aceasta, culorile picturilor dansau și scânteiau.

— Mulțumesc, am spus eu sincer. Mulțumesc că mi-ați arătat asta.

•

Mi-a fost greu să mă smulg de lângă tablouri, însă eram mai curioasă ca niciodată să îl cunosc pe Iermolov. De ce fel de *voință* era nevoie pentru a dobândi o astfel de colecție? Pentru a deține cele două tablouri de Botticelli din colecția Jameson și a le păstra ascunse? Mai mult, care era adevăratul motiv pentru care mă invitase aici? Când îl întâlnisem pe dr. Kazbici știusem amândoi că era ceva în neregulă cu acea evaluare privată. E un fenomen frecvent în lumea artei – chiar și instituții precum casa de licitații din Londra fac uneori evaluări dubioase, adesea în scopuri de asigurare sau fiscale, însă, din câte știa și Iermolov, eu nu aveam un asemenea istoric. Am presupus că dr. Kazbici ajunsese la galeria mea prin intermediul grupului din Belgrad – acolo activa el și tot acolo se afla colectivul Xaoc. Poate că Iermolov ceruse pe cineva în grabă, iar eu fusesem, pur și simplu, norocoasă. Speranța de a vedea cele două tablouri de Botticelli – fără a mai vorbi de bani – fusese suficientă pentru a mă convinge, chiar dacă nu fusesem aleasă din cele mai respectabile motive. Însă, după ce văzusem colecția lui Iermolov, acest argument mi se părea

mult mai puțin plauzibil. Credeam cumva că o persoană care *iubea* arta, așa cum era evident că o făcea Iermolov, l-ar fi căutat pe cel mai bun expert în domeniu, așa cum meritau tablourile lui.

•

Majordomul mi-a spus că domnul Iermolov mă aștepta să beau ceva cu el pe terasă la ora opt, însă eu m-am schimbat în grabă și am coborât la fără un sfert, sperând să îl surprind în timp ce vindea un submarin nuclear, poate. La drept vorbind, gazda mea nu făcea nimic mai palpitant decât să citească *The Economist.* Iermolov era înalt, cu umeri înguști, dar puternici, cu păr blond și ochi fără culoare, tipici popoarelor nordice. Era îmbrăcat în acel stil heteroclit pe care doar bărbații foarte bogați își pot permite să îl afișeze: un tricou simplu și pantaloni bleumarin drepți, iar la încheietură un ceas digital ieftin, Iermolov s-a ridicat să mă întâmpine cu o expresie bizară – întrebătoare, vag amuzată, ca și cum ne cunoșteam deja. Când mi-a tras scaunul și mi-a oferit un pahar de șampanie, am observat în mișcările lui ceva calm și controlat, o liniște grațioasă care ar fi putut fi fermecătoare dacă nu ar fi fost negată de mâinile lui. Lungi și delicate, se încolăceau în jurul piciorului paharului său, culegeau scame de pe șervetul de pânză, aranjau micile gustări cu măsline și castraveți tăiați în spirală. Adăugându-se aerului militar al părului său blond tuns scurt, mâinile lui îmi dădeau fiori; îmi evocau camere sufocante de interogatoriu, dosare îngălbenite culese din fișete deteriorate de timp, creioane pregătite să distrugă o viață prin exil în Siberia, între două înghițituri de cafea amară și călduță. Agitația lor nu se potrivea cu atitudinea lui calmă, amintindu-mi de apucături lacome prin felul în care înșfăcau mereu câte ceva.

— Bun venit, domnișoară Teerlinc. Mă bucur mult că ai reușit să te desprinzi o vreme de forfota și agitația lumii artistice.

A zâmbit de propria tentativă de a fi amuzant. Eu i-am oferit cea mai bună versiune de care eram în stare a unui râs cristalin.

— Sunt încântată să mă aflu aici.

Iermolov a părut să mă studieze în tăcere cât timp am băut apetitivul, făcând conversație măruntă despre călătoria mea și despre priveliștea pe care o întâlnisem. Mai târziu, pentru a lua cina, ne-am mutat în casa de vară care avea vedere spre apă. Servitorii intrau și ieșeau cu ceviche[8] din biban de mare, apoi cu languste coapte în foitaj, în timp ce valurile se izbeau politicos de țărm, la nouăzeci de metri sub noi. Aleea spre terasă era străjuită de lumânări pâlpâitoare, iar peste umărul lui Iermolov le puteam urmări scânteierea până pe țărm, unde

coborau pe un șir de trepte tăiate în peretele abrupt de stâncă. Iermolov era fumător, ceea ce era grozav, conversația lui reușea fără efort să fie politicoasă, iar vinul Chassagne-Montrachet era excelent, dar eu mă simțeam vag neliniștită. Nu reușeam să împac pe deplin acea senzație cu conștiința faptului că mă aflam în fața bărbatului care achiziționase acel *wunderkammer*[9] de minunății.

Am respectat eticheta la primele feluri de mâncare, evitând chestiuni de afaceri până nu se strânseseră farfuriile. Prin urmare, am discutat despre cele mai potrivite sezoane pentru a vizita Veneția și Marea Caraibilor, despre renovarea casei lui din Franța, pe care o avea de cinci ani, despre noua arhitectură a Moscovei, despre care citisem un articol înainte de a ateriza. Acum în oraș se formaseră grupuri de civili organizați în patrule de pază, care îl străbăteau în lung și în lat, sperând să îi prindă pe piromanii care distrugeau clădirile vechi pentru a face loc noilor proiecte de dezvoltare. Apoi am discutat despre Lermontov[10], căci, fiind din Caucaz, îl iubea pe Lermontov, și mi-a citat un lung pasaj din *Demonul,* în stilul acela dezarmant de care sunt capabili rușii, făcându-mă să înceapă să îmi placă de el. Mâinile lui au continuat să se foiască și să se joace în timp ce ni s-a servit un desert constând din porții minuscule de budincă de zahăr ars ornate cu violete, de care nu ne-am atins niciunul. Eu am tăcut apoi, așteptând întrebările lui:

— Deci… cred că ai petrecut ceva timp în New York înainte să te muți la Veneția. Sau să fi fost vorba de Paris?

Am încremenit. Elizabeth Teerlinc nu pusese niciodată piciorul în Paris.

— De fapt, sunt din Elveția, i-am răspuns.

— Iartă-mă. Greșeala îmi aparține.

Am devenit brusc conștientă cât de izolați eram, departe de casă, departe de orice. Nu spusesem nimănui unde mă aflam pentru că – ei bine, nu aveam pe nimeni cui să-i spun. *Nu ai motive de îngrijorare, e un om ocupat. Iar tu ești practic o angajată. De ce nu s-ar înșela în privința ta*?

Am ridicat paharul de vin.

— Consideri că ai avut suficient timp să începi să te gândești la colecția mea? m-a întrebat.

— A fost un privilegiu să o văd, da.

— Și crezi că o poți evalua?

Mi-am pus jos paharul și i-am răspuns:

— Domnule Iermolov, trebuie să fiu sinceră. Sunt extrem de flatată că mi-ați cerut să vin aici și vă sunt foarte recunoscătoare pentru ospitalitate, însă o colecție precum a dumneavoastră – nu m-aș simți suficient de încrezătoare în propriile puteri cât să o evaluez. Cred că ar fi mai bine dacă ați

apela la una dintre marile case de licitații din Londra sau New York.

Dacă răspunsul meu îi displăcuse, nu mi-a arătat-o, decât, poate, prin faptul că mâinile lui agitate s-au împreunat și au rămas, astfel, nemișcate.

— Te consideri… necalificată? Dar de ce? Galeria ta pare să aibă succes.

Tocmai când mă pregăteam să îi răspund, privirea mi-a fost distrasă brusc de o mișcare pe aleea tăiată în stâncă sub noi. Lumina lumânărilor a dezvăluit pentru o clipă o sclipire de păr blond și lucirea unui umăr gol de femeie. Iermolov nu a întors capul, dar a rostit ceva tăios în rusă, vorbind din colțul gurii, și nu m-am putut abține să nu tresar când un bodyguard a apărut pe neașteptate din spatele uneia dintre coloanele casei de vară și a început să coboare treptele. Habar nu avusesem că era acolo și nu știam dacă acest lucru ar fi trebuit să mă sperie sau să mă facă să mă simt mai bine.

— Iartă-mă. Suntem uneori deranjați de vizitatori nepoftiți aici.

— E un loc atât de irezistibil.

Nu îl credeam. Locul se bucura de un dispozitiv de securitate mai strict decât reședința de la Londra a prim-ministrului. Ce vizitator nepoftit ar fi reușit să ajungă atât de departe?

— Ce spuneai?

— Sunteți foarte amabil, dar nu aș putea nicidecum să descriu galeria ca fiind deosebit de înfloritoare – încă. Am ezitat, mi-am făcut de lucru cu linguriță, m-am eschivat. Pur și simplu… eu doar… am preluat… galeria Gentileschi cu un an în urmă, aproximativ. Iar noi ne ocupăm, în cea mai mare parte, de artă contemporană.

— Mi s-a dat de înțeles că ai cunoștințe și despre Vechii Maeștri.

Mi-a susținut privirea cu o expresie întrebătoare.

Ce-a vrut să spună cu asta? *Nimic. Încetează să mai fi paranoică.*

— Am pregătire în domeniu, dar în niciun caz nu sunt expertă. Importanța și valoarea pieselor dumneavoastră este excepțională, după cum știți. Nu aș avea încredere în mine să le atribui o valoare de piață corectă.

— Dar ai fi oricum tentată să o faci?

Eram tentată. Acum, că știam ce se afla acolo, aș fi putut să reiau rapoartele de vânzare din ultimii câțiva ani, să consult indexul Artprice, să compar estimări pentru lucrări similare, genul de activitate pe care o desfășurasem în mod curent la casa de licitații. Un efort copleșitor, dar nu imposibil.

— Dacă te neliniștește problema autentificării, provenienţele sunt toate impecabile. Doar de evaluare am nevoie.

— Aș…

De undeva din apropiere s-au auzit voci vorbind agitat în rusă, cea a femeii și a bodyguardului. Am auzit-o pe ea șuierând:

— Vreau să vorbesc cu el.

Apoi vocea mai gravă a bărbatului, pe un ton liniștitor, spunând ceva ce nu am înțeles, urmat de cuvântul „imposibil”.

— Scuză-mă, domnișoară Teerlinc.

Iermolov s-a ridicat încet și a dispărut în amurgul violet. Nu a ridicat tonul, dar l-am auzit vorbind clar:

— Scapă de ea. Mă ocup dimineață.

El nu știa că știam puțin rusă, pe de altă parte nici nu întrebase. M-am întrebat dacă persoana care se plimbase în noapte avusese măcar habar cât de periculoasă s-ar fi putut dovedi plimbarea ei și nu din cauză că stânca era abruptă. Faptul că nu zărisem niciun Kalașnikov nu însemna că nu erau acolo, iar, după ce văzusem galeria, înțelegeam că era posibil să fie nevoie de ele. Era ceva în calmul de gheață al lui Iermolov care sugera că nu ar fi ezitat să folosească personal o astfel de mitralieră:

— Din nou, iartă-mă.

Mâinile lui au luat șervetul, l-au ținut puțin în aer, apoi l-au pus înapoi jos.

Mi-am dat seama că ceea ce îl făcea pe Iermolov înspăimântător era lipsa oricărui detaliu care să înspăimânte. Nu avea nevoie să fie intimidant. Calmul nu era o mască a cruzimii, ci doar o confirmare a acesteia. M-a iritat să constat cât de sexy îl făcea brusc această idee.

— Unde eram? a întrebat el.

Eram convinsă că Iermolov nu mă alesese din motive prea respectabile – ce altceva l-ar fi făcut să nu apeleze la cei mai buni experți din domeniu, cei pe care îi merita colecția lui? Eram sigură că, având suficient timp la dispoziție, aș fi putut să mă descurc decent. Însă era ceva în calitatea tablourilor care mă făcea să ezit. Meritau tot ce era mai bun și, oricât mi-ar fi displăcut să o recunosc în sinea mea, eu nu eram acea persoană, sau nu eram încă.

— Domnule Iermolov, îmi dați voie să vă întreb de ce m-ați ales pe mine pentru evaluare?

— Dr. Kazbici te-a recomandat. El cumpără pentru mine.

Devenise iritat la ideea că poate își irosea timpul.

— Domnule Iermolov, puteți fi liniștit în privința discreției mele. Sunt onorată de a vă fi văzut piesele. Dar, pur și simplu,

nu cred că sunt persoana potrivită pentru această treabă. Ar fi nevoie de o echipă de experți, asistenți…

Am lăsat propoziția neterminată. În doar câteva cuvinte, reușisem să îl plictisesc. După cum mă așteptasem, Iermolov a mai făcut câteva comentarii neînsemnate, apoi s-a retras de la masă, explicându-mi că avea de preluat niște apeluri. Nu îi eram utilă și, prin urmare, nu mai prezentam interes.

În dimineața următoare, Iermolov nici măcar nu s-a obosit să-și ia la revedere. Nu mi-am imaginat vreodată că urma să îl mai văd cândva, nici nu aveam habar cât aveam să ajung să-mi doresc ca lucrurile să fi stat astfel.

4.

Ca și cele mai multe dintre tâmpeniile mai mari pe care le-am făcut în viață, decizia de a merge în Ibiza mi-a aparținut. Nu îi acordasem prea multă atenție lui Tage Stahl la expoziția din august, însă acesta continuase să mă sune și să îmi trimită mesaje. Se dovedise că era danez și că avea o afacere în domeniul vapoarelor. Apoi a organizat o petrecere privată pe insula lui din apropiere de coasta nordică a Ibizei; l-am întrebat de formă dacă era dispus să îmi trimită un avion, el a răspuns afirmativ, așa că, după aceea, am simțit că ar fi fost urât din partea mea să nu accept.

După vizita pe care i-o făcusem lui Iermolov, La Serenissima[11] nu-mi mai părea, la drept vorbind, tocmai senină. Nu îmi regretam decizia – chiar dimpotrivă, alegerea mea de a nu evalua colecția mi se părea o formă de loialitate față de cine eram eu cu adevărat, oricine ar fi fost persoana aceea. Rămăsesem corectă față de picturi, refuzând să mă implic în planurile lui Iermolov, oricare ar fi fost acestea. Însă felul în care gestionasem situația mă sâcâia. Nu mă mai simțisem atât de stingherită și prinsă pe picior greșit de pe vremea când lucram la casa de licitații din Londra. O petrecere era exact ceea ce îi trebuia lui Elizabeth Teerlinc pentru a-și reface penajul. În plus, începuse să mă irite și apartamentul meu. De regulă simplul fapt de a fi acolo, printre lucrurile mele frumoase, mă calma, dar, aparent, începusem să îmi pun aiurea diverse obiecte – căni și pahare aglomerau bucătăria de regulă ordonată și cumpărasem din greșeală o tabletă de ciocolată. Am găsit-o în dulap, lângă condimente. Nouăzeci și opt la sută cacao, cu fulgi de migdale. Ciudat. Detestam migdalele aproape mai mult decât detestam ciocolata amară.

•

Am ajuns în Ibiza la mijlocul după-amiezii. Un microbuz negru m-a dus de pe pistă până în sala de așteptare; judecând după starea mulțimii din aeroport, nu părea a fi cel mai fericit moment al zilei. Grămezi haotice de cheflii fără adăpost tresăreau în somn lângă trolerele înfășurate în folie, un grup de fete ale căror flori vopsite pe față se scurseseră transformându-se în pete vinete se certau fără vlagă la ghișeul easyJet, femei care făceau curățenie purtând plase de păr și salopete turcoaz împingeau mopuri late printr-o baltă tot mai mare de vomă de culoarea caiselor. David Guetta, ca un dictator malefic ascuns în spatele ochelarilor de soare Ray-Ban, te privea de peste tot. L-am găsit pe șoferul lui Stahl, iar acesta m-a invitat într-un

jeep negru decapotabil care a pornit zdrăngănind printre gaze de eșapament și țârâit de cicade, a trecut de drumul lateral care ducea la citadela albă de deasupra portului, a lăsat în urmă pizzerii și studiouri de yoga și un șir nesfârșit de panouri publicitare promițând nirvana pentru DJ, până când drumul s-a îngustat și a început să urce printre dealuri verzi tivite cu plantații joase și albe pe margini. Mă aflam pentru prima dată pe această insulă faimoasă și îmi dădeam seama că, fără îndoială, fusese cândva cu adevărat minunată.

Am început să înțeleg chiar mai bine farmecul Ibizei când ne-am oprit, într-un final, la un indicator pentru o plajă numită Agua Blanca, intrând într-o parcare prăfuită, plină de alte mașini jeep. Șoferul mi-a cărat bagajele pe o cărare îngustă și abruptă care dădea spre un golf, în care copii goi pușcă se jucau în ochiurile de apă puțin adânci dintre coloanele înalte de rocă roșie. Mi-am scos sandalele și am savurat acel moment de libertate plăcută pe care ți-l oferă întotdeauna nisipul strecurându-se printre degetele de la picioare. Mai departe pe țărm, un grup de jongleri cu părul împletit în codițe rasta, goi pușcă și ei, învârteau bastoane, în timp ce oamenii veniți la plajă și înveliți în nămol alb ce stătea să se usuce se prăjeau la soare deasupra liniei litoralului. Mi-am croit drum printre ei până la un debarcader, unde șoferul tocmai dezlega o șalupă gri, și am pornit, legănându-ne ușor pe valuri, când am fost izbiți de curent, îndreptându-ne spre insula de mai mici dimensiuni care se profila la orizont, cele două stânci verde cu alb deschizându-se ca aripile unui fluture.

Chiar dacă vila nou-nouță a lui Stahl era amenajată ca un bar exotic, priveliștea spre strâmtoarea care ducea la plaja Agua Blanca era, fără îndoială, cea mai spectaculoasă investiție în care ar fi putut să-și bage banii, acesta fiind probabil și motivul pentru care Stahl o cumpărase. Ridicată peste coasta dealului, din cuburi de oțel și sticlă, fiecare încăpere a vilei părea deschisă spre mare. Când am debarcat nu am observat să existe în casă și alți oaspeți, în afară de o femeie foarte slabă, îmbrăcată într-un caftan Norma Kamali, ducând plictisită ceea ce nu putea fi decât o omletă din albușuri, spre unul dintre capetele uriașei terase curbate. Am fost condusă în camera mea de o menajeră, care a început să îmi despacheteze lucrurile în timp ce eu scormoneam stângace în jurul mâinilor ei, căutând un costum de baie și o pereche de pantaloni scurți. Pe terasă femeia în caftan își abandonase omleta, iar eu am luat o caisă dintre resturile de pe tava ei și mi-am înfipt dinții în fructul zemos în timp ce priveam țărmul aflat la un kilometru distanță. O scară de lemn decorată cu sculpturi reprezentând capete polineziene schimonosite cobora

până la piscina pustie, un uriaș bazin oval din marmură gri-deschis. Apa arăta delicios de fină, dar, înainte să apuc să o încerc, a apărut Stahl, abia sosit de pe terenul de tenis, iar ceva din silueta lui bronzată, corpul său solid și ochii de culoarea pietrelor lapislazuli mi-a amintit de o după-amiază scandinavă fericită, petrecută cu două veri în urmă. Până la urmă, în Veneția trăisem totuși foarte liniștită, așa că acea afacere a fost pecetluită în patul lui tropical cu mult entuziasm din partea lui, chiar dacă nu și prea multă îndemânare, înainte ca toți ceilalți să își fi încheiat micul dejun servit la primele ore ale după-amiezii. Lumea mi-a părut mai calmă după aceea. Per ansamblu eram cât se poate de pregătită pentru un weekend excelent.

Oaspeții tocmai se desfătau cu vinuri roze și cu iarbă în jurul piscinei când am reapărut eu și gazda mea, iar Stahl m-a prezentat combinației obișnuite de bărbați pe jumătate cărunți și de femei lacome, un amestec cu care eram familiarizată de prima dată când făcusem un tur în jurul Mediteranei. Am refuzat atât iarba cât și vinul, dar m-am cufundat destul de entuziastă în conversațiile despre locurile unde fusese asistența și unde plănuiau să meargă mai departe, până am fost întreruptă dintr-o discuție despre meritele relative ale insulei Pantelleria față de Patmos, de o mână așezată pe umărul meu:

— Bună, iubito, eu sunt Alvin.

Nu acel „iubito” fusese ceea ce mă deranjase. Ci, mai degrabă, faptul că, spre deosebire de restul bărbaților, Alvin era apropiat de vârsta mea, poate chiar mai tânăr, și se simțea ceva viclean și insinuant în spatele impresiei prietenoase pe care o dădea accentul lui american, ceva ce mi-a făcut pielea să se înfioare de parcă aș fi fost atinsă de o mână de gheață.

— Elizabeth Teerlinc. Bună. Nu cred că ne-am cunoscut, i-am spus.

— Nu personal.

— Ciudat.

— Suntem prieteni pe Facebook.

— Ah, da.

Judith Rashleigh nu exista online, dar Elizabeth Teerlinc, galeristă de succes, își făcea datoria de a menține o legătură cu mediul virtual. Dacă nu aș fi făcut-o, ar fi sărit prea tare în ochi, așa că, o dată la câteva zile, îmi petreceam jumătate de oră postând fără nicio tragere de inimă, în cea mai mare parte lucruri banale, fără fotografii personale, și întotdeauna legate de galeria Gentileschi. Nu eram prea vigilentă în a accepta prieteni – refuzurile ar fi atras prea multă atenție asupra mea. Alvin era înalt și deșirat, cu păr roșcat și o gură neatrăgător de umedă; nu l-am recunoscut, dar, pe de altă parte, mi-am dat

seama de ce nu ar fi pus o poză personală drept imagine de profil. Avea aspectul ușor soios al unui drogat cu bani.

— Ai o galerie la Veneția, nu-i așa? m-a întrebat el.

— Așa-i, i-am zâmbit eu circumspectă.

— Eu tocmai am terminat un an la Courtlaud. Tatăl meu lucrează cu Tage.

— Norocosule. Mă refer la partea cu Institutul Courtlaud. Deși sunt sigură că tatăl tău e un bărbat șarmant.

Când mi-a întors zâmbetul, am văzut că dinții îi erau izbitor de urâți, strâmbi și acoperiți cu un strat gros de tartru în jurul gingiilor.

— Da, e în regulă, dar nu prea mă pasionează treaba cu muzeele, m-a lămurit el.

Aveam presentimentul că se pregătea să înceapă să îmi povestească despre aplicația la care lucra, așa că m-am retras cu pretextul că mai voiam ceai cu gheață, însă, cumva, umbra acelui rânjet de lup m-a însoțit pe tot parcursul acelei după-amiezi fierbinți.

„Iahtul de petrecere” al lui Tage, un Razan 47 a cărui carenă era de culoarea bronzului, ne-a dus înapoi pe insula principală în seara aceea, unde urma să ne alăturăm unui alt grup de oaspeți aflați la o vilă, pentru a lua cina împreună. După căldura sufocantă din Veneția, aerul din Ibiza mi se părea limpede și, deși zumzetul cicadelor se pierdea sub bubuitul unei nesfârșite piese de Martin Garrix în jeepurile care urcau dealurile, muzica nu putea acoperi rășina cu miros de pin a arborilor macchia sau briza cu parfum de caprifoi care adia dinspre zidurile joase și albe ale casei. Femeile încălțate cu sandale cu platformă se sprijineau încântate de brațele bărbaților în timp ce traversam o curte pietruită populată de alte jeepuri, un uriaș Bentley decapotabil și un Ferrari roșu.

Am fost iritată să constat că mai exista în mine o parte care rămânea surprinsă și entuziasmată să descopere că făceam parte dintr-un asemenea tablou sau, cel puțin, făceam parte din el fără a avea o tavă în mâini. Însă obiceiurile adânc înrădăcinate se schimbă greu; dacă un lucru nu ți se cuvine, fii pregătit. Exact cum procedasem și în facultate, mă informasem în privința a ceea ce ar fi trebuit să știu despre Ibiza, deci, când am recunoscut casa de țară reconstruită în stil Blakstad, un arhitect care era imitat în cele mai scumpe construcții de pe insulă, am fost în stare să îi fac complimente gazdei noastre după ce m-a prezentat Tage.

— Ea e Elizabeth. Mi-a vândut piesele Xaoc pe care le am în Copenhaga.

— Ești dealer de artă?

— Doar la un nivel de începător. Am zâmbit. În mare măsură sunt amatoare.

— Are un ochi fantastic! s-a entuziasmat Tage, strângându-mi mâna.

Gazda noastră era un alt danez, mătăhălos și cu un început de chelie, cu un inel cu blazon și o soție americană cu cel puțin douăzeci de ani mai tânără.

— Sunteți absolut adorabili împreună! i-a chițăit ea lui Tage, care nu a părut deranjat de confuzie. Cum v-ați cunoscut?

— Oh, cu ceva vreme în urmă. La Veneția, am intervenit eu.

— Ador Veneția – o, Doamne, ce romantic. Noi ne cazăm întotdeauna la Danieli – știi hotelul Danieli? Îmi place Italia atât de mult. Anul trecut am fost în Sardinia – unde ne-am cazat în Sardinia, Sveyn?

— Pe iahtul lui Tage.

— Ah, firește. Nu, eu mă gândeam la Toscana. Unde am stat în Toscana?

Am avut impresia că era posibil să rămânem în acea conversație în buclă până la granița cu Austria, așa că am tras-o blând deoparte și i-am admirat florile, aranjamente împletite din flori de portocal înfășurate peste smochine negre și întinse de-a curmezișul pe mijlocul mesei lungi.

— Sunt atât de reușite! i-am spus. Fără îndoială ești extenuată.

Constatasem că, de regulă, cu cât bărbatul era mai bogat, cu atât soția lui era mai extenuată. Mergeam la sigur.

— O, Doamne, știi, pregătesc cina asta cam de o săptămână, mi-a zis ea. Și i-am spus lui Sveyn că nu am să mai fac absolut nimic după asta, știi? Nimic. A fost o nebunie.

Am privit dincolo de ea spre masa așezată perpendicular pe piscină, care se întindea la capătul stâncii, între două uriașe sculpturi din lemn, vopsite în alb. Patru chelneri în sacouri de culoare închisă tocmai serveau platouri de sushi pe gheață; altul aprindea boluri de bronz la marginea terasei. Alți doi turnau șampanie și vin roze, iar altul împărțea rulouri minuscule de șuncă Ibérico și ghimbir murat. Femeia era extenuată.

— Adică îmi plac lucrurile cât mai simple, înțelegi? Deja chicotea acum. Adică, totuși, suntem în Ibiza, toată lumea e foarte relaxată, dar chiar și așa…

— E mult de lucru când te străduiești să faci lucruri frumoase pentru alții, am încheiat eu cu sinceritate.

— Dumnezeule, tu chiar pricepi, nu-i așa, Elsie? O ador de-a dreptul! i-a țipat ea lui Tage, care venise binevoitor să mă salveze.

•

La cină nu am avut locuri prestabilite, atmosfera fiind extrem de relaxată; Tage s-a așezat lângă mine, o femeie în rochie de vară Vita Kin flancându-mă de cealaltă parte. O vreme, aceasta a vorbit cu Tage peste mine, fără a se prezenta, punându-i întrebări detaliate despre Ibiza Polo Club și menționându-i frecvent pe *obișnuiții casei* și cei pe care îi văzuse la Cowdray. Eram spirite îngemănate, măcar prin stil, dacă nu și prin execuție. De-abia când Tage mi-a băgat în gură o bucățică de ton Hawaiian cu trufe, dezmierdându-mă între timp cu nasul pe gât, femeia a priceput mesajul și, ca să fiu corectă, nu și-a pierdut cumpătul nicio clipă: și-a îndesat mâna tatuată cu henna într-a mea, a luat o dușcă zdravănă de vin și mi-a spus că tocmai își modificase toate rezervoarele din casă astfel încât să îi ofere apă de aur.

— Poftim? am exclamat eu.

— Ei bine, știi rotocoalele de pe cochilia unui melc? Ele reprezintă numărul de aur care se găsește peste tot în natură. Așa trebuie să fie apa, nu nemișcată și statică așa cum e la robinet. Așa că există o mașinărie care rearanjează științific moleculele din apă după principiul numărului de aur…

— Cum ar fi, ăăă, Acceleratorul de Hadroni?

— Exact. Și face apa să fie mult mai hrănitoare. Chiar simți în gustul ei când a fost folosită pentru a crește fructe și legume în ea – știi, simți gustul fericirii lor. E o treabă foarte matematică, dar și spirituală.

— Holistică, am reușit cu greu să spun, mușcându-mi interiorul obrajilor.

— Da. Poți să-ți iei așa ceva pentru baie sau pentru oriunde altundeva. Se așteaptă aprobarea FDA[12], dar știi și tu, e atât de multă birocrație și hârțogărie. Stai așa, am o carte de vizită de la ei. Începu să scormonească prin poșeta ei Gucci din piele de șarpe. E o chestie care mi-a transformat viața.

— Mulțumesc mult. Am să ăăă, mă interesez neapărat.

— Cu plăcere, scumpo.

Când oaspeții au început să se ridice de la masă, chelnerii deja aprindeau mici lampadare marocane colorate suspendate în copaci. În holurile aprinse se adăugaseră flori uscate de lavandă, care acum emanau rotocoale de parfum în aerul blând.

— Îți asumi un risc cu bătrânul *vigile,* nu-i așa, Sveyn? l-am auzit pe un englez care avea un singur nasture închis la cămașa Vilebrequin din pânză albastră întrebându-și gazda, care a râs sec.

— Da, amenda e de zece mii de euro dacă te raportează cineva că folosești foc deschis. Jumătate din coasta dealului

din San Juan s-a aprins anul trecut. Mie mi se pare mai ușor, i-a mărturisit Sveyn, să le dau direct zece mii *în avans*.

Ambii bărbați au izbucnit într-un râs conspirativ.

Tage m-a condus la o canapea de tec acoperită cu șaluri delicate ikat, ținându-și un braț posesiv în jurul umărului meu, și m-a prezentat unui arhitect suedez care fusese ales să realizeze, în anul următor, pavilionul Serpentine Gallery, și soției acestuia, care ocupa un post care suna impresionant în cadrul unui centru de cercetare medicală din Stockholm. Mă îndoiam că aceasta ar fi fost foarte tentată de apa de aur. Erau amândoi inteligenți și fermecători și mai mult decât politicos interesați de planurile mele legate de Gentileschi. Stând acolo cu Tage, în timp ce cuburile de gheață care se topeau desenau flori minuscule în vinul meu roze, am putut să-mi plimb privirea peste pereții scânteietori ai casei și în misterul promițător al grădinii și să savurez din nou dispariția lui Judith Rashleigh. Lăsând la o parte aspectul spiritual, acesta era locul în care îmi dorisem să ajung, nu? Și cel mai bun lucru era că nu trebuia să dau socoteală nimănui. L-am observat pe Alvin legănându-se într-un hamac cu două fete și am ridicat paharul spre el în semn de salut. În ciuda dezamăgirii provocate de faptul că renunțasem la evaluarea colecției lui Iermolov, mă simțeam optimistă – poate chiar fericită.

Ulterior, mi-am dat seama că fusese ultima dată când mai putusem să mă prefac că totul avea să se termine cu bine.

5.

Lucrurile au început să meargă prost la cină, în seara următoare. Mă trezisem singură în camera mea – nu îmi mutasem lucrurile în budoarul balinez al lui Tage pentru că nu prea îmi place să împart patul cu altcineva decât dacă e strict necesar. Ieșisem să alerg pe insulă, după care înotasem în valurile de cobalt, iar pești cenușii și grași se jucaseră în jurul picioarelor mele, apoi îmi petrecusem ziua alături de restul oaspeților, relaxându-mă lângă piscină. Tage organizase o plimbare cu iahtul până pe insula Formentera, aflată în apropiere, însă, cum căldura de septembrie parcă se abătuse peste insula principală, am preferat să mă retrag în răcoarea patului meu, citind și moțăind până sosea ora la care trebuia să mă schimb.

Fetele s-au retras să se îmbrace în jur de nouă și, judecând după chicotele și pașii care se auzeau lipăind între băi, am ghicit că probabil se și înviorau cu ceva. Am făcut duș și m-am îmbrăcat într-o rochie lungă și simplă, din crep Georgette, o creație Isabel Marant, la care am asortat sandale simple de piele și o pereche de cercei de epocă pe care îi luasem din Murano – romburi înflăcărate din sticlă marmorată, montată în filigran de aur. O ținută cât trebuia de lejeră și boemă. Când ne-am întâlnit din nou la apetitive, am fost surprinsă să îl văd pe Tage dichisit într-o haină care nu putea fi descrisă decât drept un caftan de petrecere, dar nu eram obligată să iau parte la așa ceva dacă nu voiam, iar cameristele tocmai serveau boluri cu lipii și *albondiga*[13] mirosind delicios. I-am oferit o farfurie femeii de lângă mine, pe care am recunoscut-o de mai devreme ca fiind doamna Albuș, dar ea m-a ciupit jucăușă de coapsă cu o familiaritate care ar fi trebuit să justifice asasinarea ei.

— Mâncatul e un păcat, Elizabeth! Ia o bombonică, mi-a spus.

Mi-a întins o cutiuță cloisonné cu pastile de Ecstasy și și-a băgat vârful degetului mic în gura mea în semn de încurajare. Eu mi-am înghițit iritarea și am bombănit ceva cum că aș fi avut nevoie de carbohidrați pentru început, însă, când am aruncat o privire spre masa de tec, acoperită cu un covor turcesc îngust cusut cu monede de argint, mi-a venit să plâng anticipând plictiseala care mă aștepta. Cum se face că oamenii care își pot permite toate distracțiile din lume au descoperit doar mijloace atât de limitate de a-și oferi plăcere? Nu sunt neapărat împotriva drogurilor, doar că prefer ca porțile

percepției mele să rămână ferm zăvorâte. Servitoarele continuau să așeze pe masă adevărate naturi moarte baroce din mâncare, pe care oaspeții le ignorau impasibili, trăgând veseli pe nas praful alb. Situația urma să devină nasoală foarte rapid și m-am întrebat cât avea să dureze până când toată lumea avea să se torpileze suficient ca să mă pot retrage discret la culcare. Am luat un pahar și o țigară și m-am dus la marginea terasei, unde unul dintre prietenii lui Stahl privea marea cu expresia de melancolie îndurerată a Sylviei Plath[14] contemplând tărâmul Lyonesse.

— E aproape timpul pentru petrecerile de sfârșit de sezon, să știi, a șoptit el trist.

Așa că l-am lăsat să reflecteze la acest lucru și m-am întors cu pași mărunți la masă, sperând să pun mâna pe o chiftea, însă doamna Albuș m-a oprit și m-a tras spre ea cu un braț osos și negru ca abanosul. Atunci a pornit sistemul audio al lui Tage, suficient de puternic pentru un club, muzica bubuind atât de tare încât doamna Albuș aproape că mi-a smuls urechea cu turuitul ei când a început să-mi explice cu respirația gâfâită de ce trebuia neapărat, dar *neapărat* să *înțeleg* Ibiza, pentru că era un loc atât de special și creativ și trebuia *neapărat* să înțeleg acest lucru pentru că, pentru oamenii care erau liberi și creativi așa ca noi, pur și simplu, nu exista *niciun alt loc* la fel. Pe măsură ce ochii ei scânteiau tot mai aproape de ai mei, m-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă i-aș fi aruncat o mână de pudră de fericire direct în ochi, însă mica noastră idilă a fost întreruptă de Stahl, care accelerase de la zero la o sută în surprinzător de puțin timp, sărind pe balustradă, iar, de acolo, cățărându-se pe o canoe văruită și răsturnată cu fundul în sus, decorată artistic cu flori violet de bougainvillea. S-a clătinat până și-a tras sufletul, apoi s-a întins după una dintre torțele de bambus aprinse care ardeau pe pereți, ținând la distanță semiîntunericul serii. Roșu la față, cu porii dilatați, scrâșnind din dinți, aproape că nu l-am mai recunoscut. Bărbatul politicos și destul de atrăgător pe care îl văzusem cu o zi în urmă se transformase în Bestia din Beefa. Ferindu-și tivul cu paiete al caftanului, a ridicat torța în direcția țărmului, unde două jeepuri albe tocmai se apropiau huruind dinspre debarcaderul de la care mă întorsesem mai devreme, conduse de bărbați în cămăși albe și ochelari Ray-Ban.

— Doamnelor și domnilor, a spus cu limba împleticită, au sosit camioanele plăcerii!

Mulțimea a făcut un efort sincer de a se arăta entuziasmată de sosirea mașinilor, aruncându-și pumnii în aer în ritmul claxoanelor asurzitoare. În fiecare din ele se aflau câte șase sau șapte fete în costume de baie, ridicate în picioare pe banchete

și bâțâindu-și fundurile atât cât puteau fără să se răstoarne una pe cealaltă pe drum. Stahl s-a întors din nou spre publicul său și, ca la un semnal, muzica a scăzut în volum, în timp ce el s-a dedat unei pantomime lente în care apăsa un cap în jos, spre zona lui inghinală, și își legăna pelvisul în față, înspre o gură imaginară.

— Fete și băieți, acum începe distracția! Pe caaaaaaaiii!

A sărit de pe barcă și a luat-o înainte spre piscină, unde primul grup de fete pe tocuri cui tocmai urca tropăind pe trepte. Regretul nu e ceva după care să mă dau prea tare în vânt, dar când am pornit în urma lui, am fost dezgustată de propria mea lipsă momentană de bun-gust. Ce fusese în capul meu? Slavă Domnului că folosisem prezervativ.

— Ești gata de petrecere?

Era Alvin din nou, înșfăcându-mă de rochie. Am tras-o puternic într-o parte, însă el o ținea strâns, iar când m-am mișcat, țesătura s-a întins între noi până nu am mai putut să merg mai departe fără a o sfâșia.

— Nu știu dacă sunt chiar pregătită pentru Ibiza, i-am răspuns.

El și-a desprins instant degetele. Rochia mi s-a așezat fluturând înapoi pe corp.

— Eu nu asta am auzit, Elizabeth.

— Poate nu ai auzit bine.

I-am întors spatele și am trecut pe lângă masa acum abandonată la care se servise cina, îndreptându-mă spre camera mea de la etajul întâi și luând din mers o lingură de salată de quinoa și rodii pe care mi-am pus-o într-o lipie. Dormitorul dădea spre dealurile din spatele casei, ceea ce, din fericire, proteja de o parte din muzica bubuitoare. Mi-am aprins o țigară și am deschis telefonul de serviciu. Și, evident, l-am găsit pe Alvin, având drept poză de profil o imagine amuzantă cu *David* al lui Michelangelo. Eram „prieteni” de aproximativ o lună. Nu mă obosisem niciodată să mă uit la vreuna dintre postările lui, dar acum i-am studiat pagina, aruncând o privire fugară peste poze. Alvin la White Cube din Londra, Alvin înfulecând un kebab post-mahmureală în Dalston, Alvin deșirat în pantaloni scurți de surfer stând lângă o versiune feminină și mai bine îngrijită a lui însuși, pe o plajă din Hamptons, cu legenda: „Felicitări, surioară!” Surioara făcea paradă de un inel de logodnă, având-l lângă ea pe cel care – probabil – tocmai îi devenise logodnic și care, judecând după paloare și după cămașa roz și boțită deschisă peste pantalonii scurți, era britanic. Lângă logodnic, cu șoldul împins meșteșugit spre cameră, cu părul blond alunecându-i până la bretelele costumului de baie, se afla Angelica Belvoir.

Simțisem de la bun început că era ceva în neregulă cu Alvin, dar atunci de ce îmi ignorasem instinctele care îmi spuneau că întreaga călătorie era în mod evident o idee proastă, absolut oribilă? Când aveam să învăț vreodată că povestea cu socializatul chiar nu era pentru mine? Am aruncat pe fereastră mucul de țigară și mi-am aprins alta.

•

Angelica Belvoir. La naiba! Londoneza fițoasă și neînsemnată care primise postul meu după ce fusesem concediată de la casa de licitații din Londra. Pe vremea când descoperisem că vechiul meu șef era implicat într-o escrocherie cu falsuri și îmi băgasem prostește nasul în toată treaba, înainte… să se întâmple totul.

Înainte să descopăr că tot ceea ce fusesem învățată despre merit și talent și muncă asiduă era doar un morman de rahaturi fără nicio valoare. Înainte să devin complice într-un sistem pe care îl disprețuiam. Înainte să fug din Londra pe Riviera Franceză, înainte de sânge și de cadavre, înainte de a adopta cu înverșunare un regim bazat pe ranchiună și pe furie. Înainte de James și Cameron, înainte de Leanne și Julien, înainte de Renaud. Ajunsesem atât de departe. Crezusem că Elizabeth Teerlinc lăsase în urmă toate acestea, dar trecutul încă mă urmărea, la fel de sigur ca acel parfum de crini dintr-o cameră tăcută, brațele lor continuând să se agațe de mine, să mă tragă în jos până când valurile trecutului aveau să se închidă inevitabil peste capul meu.

M-am scuturat din starea aceea. Chiar nu era momentul pentru nostalgie. Angelica era motivul pentru care Alvin se împrietenise cu mine? Mă recunoscuse? Am studiat cunoștințele lui Alvin, dar nu aveam cum să-mi dau seama; prietenii noștri comuni erau cinci persoane din lumea artelor, pe care nu le întâlnisem niciodată, cu excepția lui Tage Stahl. Însă trebuia să o șterg de pe insula aceea nenorocită și să pun cât de repede o țară sau două între mine și Alvin. Nu voiam ca fața mea să apară în vreunul dintre instantaneele lui fabuloase din Ibiza, dacă exista riscul să le vadă și Angelica. Înțelegeam acum că îmi ieșisem din mână, iar rezultatul era câte o catastrofă ca aceasta. Aceasta era consecința fericirii.

Am făcut câțiva pași prin încăpere, vibrațiile petrecerii strecurându-se prin podea, simțindu-mă brusc sufocată, prinsă într-o capcană. *Calmează-te, Judith. Asta nu e nimic.* Reprezenta Alvin cu adevărat un risc? Era sâcâitor, fără îndoială, dar nu mi se părea a fi nimic mai mult decât un tip libidinos și nu prea ager la minte. Aproape sigur inofensiv și, totuși, îmi provoca o senzație pe care nu o mai simțisem de multă vreme, pe care sperasem să nu o mai simt vreodată,

ghimpii claustrofobici de adrenalină ai unei spaime pure. Irațională. Nu-mi permiteam să îmi trădez teama. Elizabeth Teerlinc nu avea nimic de ascuns, chiar dacă Judith Rashleigh avea destule. Făcusem act de prezență la petrecere, mi-am spus eu, păstrasem distanța și aveam să plec la prima oră a dimineții. Nimic care să fie peste puterile mele.

Când m-am întors pe terasă, petrecerea lui Stahl se transformase rapid din ceva stupid în ceva cu adevărat grotesc. Paturile albe circulare din jurul piscinei erau acoperite de trupuri care se contorsionau convulsiv, fiecare bărbat fiind înconjurat de două sau trei femei unduitoare. Cocotele dirijau activitățile cu toată convingerea și entuziasmul unor dansatoare motivaționale la o petrecere de Bar-Mitzvah demnă de tablourile lui Hieronymus Bosch[15], scuturându-și mâinile în ritmul muzicii înainte de a se apleca din nou să își introducă limba sau vreun deget într-un trup nerăbdător. Femeile din grupul de oaspeți executau o manevră psihologică mai complexă, fețele lor încremenite sub efectul drogurilor încercând în același timp să redea și cheful de distracție și disprețul față de curve. Stahl ieși la iveală din întregul talmeș-balmeș și veni spre mine, petrecându-și un braț în jurul taliei mele.

— Te distrezi, scumpo? m-a întrebat.

— Nu tocmai.

— Stai să vezi ce urmează.

Servitoarele se plimbau în continuare prin mulțime, schimbând scrumierele și umplând paharele cu șampanie. Cât de mult trebuie să ne compătimească, mi-am spus, cât de mult trebuie să ne compătimească.

Stahl bătu din palme, iar muzica a scăzut din nou în volum.

— Băieți și fete! Gata! E timpul să luați o pauză de câteva minute de la a v-o trage ca nebunii!

Femeile își abandonară activitățile cu o promptitudine suspectă, întinzându-se pe paturi ca un banc de sardine bronzate. Stahl scormonea după ceva în buzunarul caftanului său.

— În primul rând, o mână de ajutor – hm – pentru superbele domnițe care au venit să ne distreze în noaptea asta! Iar, acum, provocarea pe care ați acceptat-o cu toții…

Iisuse, ce avea de gând să facă individul? Flutura prin aer un sul strâns de bancnote roz familiare.

— Zece mii de euro, da, zece mii bani gheață pentru fata care ne va oferi cea mai reușită interpretare. Ce să fie?

Câțiva au strigat sugestii – celebrități, personaje din istorie. Ce era asta – un fel de mimă pornografică? Un bărbat a strigat

ceva în norvegiană sau suedeză, iar Stahl și-a dus o mână la ureche.

— Ce-ai zis? În regulă, animale de la fermă! Sună bine! Veniți încoace, fetelor.

Cocotele s-au strâns în jurul lui, aranjându-și părul și ce le mai rămăsese din costumele de baie. Privindu-le mai îndeaproape, am fost nevoită să admit că Stahl nu făcea lucrurile pe jumătate. Fiecare dintre ele avea un fizic demn de manechinele pentru lenjerie, iar, dincolo de straturile de machiaj, fețele lor erau excepțional de frumoase. M-am întrebat de unde le închiriase. Stahl era ocupat să le explice ce aveau de făcut.

— Bun, bun. Stăm cu toții confortabil? Luați-vă ceva de băut, trage o liniuță, Jens. Tu, de acolo, închide gura și bagă-ți scula înapoi în pantaloni. Începem cu… cum te cheamă, scumpo?… Începem cu Stefania aici de față, care va interpreta pentru noi un porc!

Zece mii de euro, prețul unui incendiu de pădure. Eu am privit, nevenindu-mi a crede, cum, în tăcerea care se lăsase, fata s-a pus în patru labe, și-a schimonosit fața pentru a mima un rât și a început să grohăie.

— Hai, drăguță, poți mai mult de atât! se auzeau strigăte.

Cel mai probabil, Stefania era cu gândul la bani, și îmi imaginez că făcuse și altele mai rele, dar când s-a târât în față, grohăind, și și-a îngropat capul în poala unuia dintre bărbați, ca și cum ar fi scormonit după o trufă, m-a lovit efectiv greața. Oaspeții au răspuns cu urlete și chiuituri. Una câte una, fetele s-au lăsat în genunchi și au devenit vaci, oi, capre, găini, behăind și cotcodăcind, rătăcind printre genunchii oaspeților în lumina torțelor. N-am fost în stare să privesc, dar, dacă avusesem nevoie de o scuză pentru a pleca imediat, o găsisem. Am pășit peste spatele unei fete care răgea ca un măgar în timp ce unul dintre bărbați o călărea îmbrăcat pe la spate și l-am tras pe Stahl într-o parte.

— Eu plec. Poți, te rog, să ceri să mi se pregătească barca pe debarcader? Mă descurc singură cu valiza.

— Elizabeth! Ce s-a întâmplat? Nu e pe gustul tău? Nu-i cazul să faci pe scorțoasa, iubito. Doar lasă-te dusă de val.

— Nu sunt scorțoasă, sunt oripilată. Așa că plec. Distracție plăcută.

M-a ajuns din urmă în ușa dormitorului. Nu îmi despachetasem decât puține lucruri – nu mi-ar fi luat mai mult de un minut să mi le strâng.

— Scumpo, credeam că e ceva drăguț între noi. Treaba de ieri? Nu poți să pleci, pur și simplu.

— Privește-mă.

Fața lui Stahl a făcut o tentativă de a se schimonosi într-o expresie hidoasă, dar pastilele de Ecstasy îl făceau să rânjească prostește, ceea ce i-a făcut chipul cu adevărat hidos. Convingerea lui că ceea ce oferise era o plăcere reală era, în același timp, înfiorătoare și de nezdruncinat.

— Nu-mi plac fetele care sunt nerecunoscătoare.

— Mă doare fix în cot de ce îți place. Cere-i căpitanului tău să pregătească barca acum, înainte să sun la poliție în Ibiza și să-i informez că ai suficientă cocaină în micul și jalnicul tău paradis cât să le asigure pensiile sub formă de recompense pentru următorii cinci ani.

El păru derutat:

— Ei haide, scumpo. Alvin mi-a spus…

Ce ar fi putut Alvin să-i spună? *În fața cui altcuiva își dăduse idiotul drumul la gură*? Ceea ce îmi doream să fac mai mult decât orice era să îmi înfig podul palmei în nasul lui Tage cu atâta forță încât să nu mai poată vorbi nici cu Alvin, nici cu nimeni altcineva, timp de o săptămână, dar trebuia să scap de acolo. Acum. I-am răspuns încordată, forțându-mă să îmi înăbușesc tensiunea care amenința să îmi facă vocea să tremure:

— Nu-l cunosc pe Alvin. Tu pregătește barca. Mulțumesc pentru ospitalitate.

Valiza mea se afla pe pat și m-am întins pe după el să-i trag fermoarul, dar m-a prins de umeri și m-a împins în jos, prinzându-mi fața între valiză și poșeta mea Bottega Veneta din piele gri-deschis. A chicotit și a început să mă lingă pe ureche:

— Relaxează-te, iubito. Doar relaxează-te. Dă-ți drumul, știi tu.

Eu am închis ochii și mi-am lăsat mușchii moi, iar el, simțind acest lucru, s-a apropiat mai mult și și-a strecurat o mână între picioarele mele.

— Așa, scumpo, da, așa.

Nu puteam să-l învinovățesc prea tare. În fond, mă arătasem mai mult decât dornică mai devreme. Dar, printre acordurile ritmate ale piesei „Knights of the Jaguar” răsunând de sub noi, încă auzeam nechezaturile și grohăiturile grotesc infantile. Stahl începuse să ridice și caftanul lui, și fusta mea, iar eu mi-am lăsat coapsele să se desfacă moi în timp ce scotoceam prin poșetă după peria de păr. Încurajat, Stahl și-a fixat genunchii în spatele genunchilor mei și a început să scormonească printre paiete. Am inspirat adânc, mi-am contractat mușchii și l-am izbit în perineu cu peria Mason Pearson, lovind cu toată forța. Nimic nu se putea compara cu o perie de firmă. Stahl a scos un mic icnet surprins și s-a răsucit într-o parte, a căzut de pe pat și

s-a strâns ghem, gemând. Nu m-am obosit să îl sărut de bun-rămas.

•

Două ore mai târziu, mă aflam într-un bar din portul orașului Eivissa, având în spate conul alb al vechiului oraș închis între ziduri, terminându-mi cea de-a doua băutură adevărată pentru a-i face loc celei de-a treia băuturi adevărate, bagajele zăcându-mi la picioare. Nu era decât două noaptea, devreme pentru Ibiza. Un grup de fete în costume de furnică din PVC au trecut în pas de dans pe lângă mine, împărțind pliante pentru un club, urmate de un grup de sclavi sado-maso, legați într-o rețea umană complicată din lese și jartiere de latex. Unul dintre ei, un negru înalt și superb, cu ten saharian albăstrui și păr alb ca gheața, mi-a aruncat o bezea. Cât mă aflasem pe iahtul lui Stahl, îmi schimbasem rochia cu o pereche de blugi, cămașă și bocanci. Căpitanul fusese ușor derutat la început, dar o super-bancnotă roz îl convinsese că aveam nevoie să ajung urgent în oraș. Speram că Stefania își câștigase premiul.

Tocmai mă gândeam să comand și cel de-al patrulea pahar și apoi să caut un hotel în care să-mi petrec noaptea, când o trupă de băiețandrii a luat cu asalt masa de lângă mine. „Băiețandrii”, fără îndoială. Chică groasă, haine ieftine, mușchi lucrați la sală, bronz arămiu. M-am îndreptat în scaun, ceea ce mi-a luat ceva mai mult decât mă așteptasem. Băieții mă studiau din cap până în picioare și brusc mi-a venit cheful să îi privesc și eu la fel. Când a apărut chelnerița cu părul în codițe rasta, băieții și-au comandat politicos bere, în ciuda faptului că pantalonii ei scurți de denim abia dacă îi acopereau jumătate din fund. Ceea ce mi-a plăcut.

— Apoi, întreab-o pe doamna dacă servește ceva, a zis unul dintre ei.

— Mulțumesc. Vreau un Bourbon. Sec.

Îmi plăcuse și abordarea lor.

Băieții își aranjară scaunele în jurul meu pentru a mă include în grupul lor și am ciocnit paharele.

— Cum te cheamă?

— Liz.

— Bine, Liz. Sănătate.

— Sunteți prima oară pe insulă? i-am întrebat.

De-abia dacă eram și eu acolo de treizeci și șase de ore în total, dar am pozat în oaspete obișnuit.

— Da. Anul trecut ne-am dus în Grecia, dar a fost de rahat. Prea mulți țânci.

Erau din Newcastle, ceea ce m-a făcut cumva să le împărtășesc că și eu tot din nord eram, un detaliu pe care nu îl

mai divulgasem publicului larg de câțiva ani. Am povestit puțin, apoi am făcut cinste cu următoarea rundă de băuturi, iar ei au fumat un cui, după care unul dintre ei m-a luat cu el pe chei, ținându-mă de mână, în timp ce amicii lui se bucurau pentru el, și ne-am trezit într-un taxi, sărutându-ne, iar gura lui mi se părea moale și dulce și curată.

Apartamentul lor mirosea a fum de țigară și transpirație proaspătă de băieți. A găsit o sticlă pe jumătate goală de vin alb dulce și am băut amândoi cât timp el s-a ocupat de haine – întâi le-a dat jos pe ale mele, apoi pe ale lui – fără să-și dezlipească buzele de ale mele. Un șarpe roșu aprins i se încolăcea în jurul încheieturii și își lățea colții pe un umăr. Ne-am prăbușit pe patul lui nefăcut și eu mi-am întins leneș brațele deasupra capului, după care s-a trântit peste mine, trăgându-mi încheieturile spre el cu o mână, în timp ce cu limba îmi explora păsărica. I-am spus să facă mișcări constante și blânde, iar el m-a lins și m-a tachinat până m-a adus în pragul orgasmului, însă l-am împins de pe mine și m-am ridicat în capul oaselor:

— Vreau să te privesc, i-am spus.

El s-a ridicat, s-a îndepărtat de pat și și-a trecut o mână prin păr, coborând timid privirea. Sub capul șarpelui avea tatuate zaruri negre și albastre care i se împrăștiau pe piept, talia îi era superbă, fermă și îngustă, mușchii de deasupra șoldurilor conturați ca la o sculptură.

— Arăți ca un *kouros*[16].

— Ca un ce?

— Nu contează. Câți ani ai?

— Nouăsprezece.

— Întoarce-te. Ridică brațele, pune-ți mâinile la ceafă. Da, așa.

M-am târât în patru labe pe așternuturile murdare și m-am întins spre el, lăsându-mi mâinile să alunece pe aripile omoplaților lui, cumva atât de fragezi și de fragili. Scobiturile gemene de la baza spatelui său erau acoperite cu puf blond. Mi-am aplecat capul și l-am lins pe fese, până i-am smuls un geamăt ușor, apoi, coborând, l-am deschis blând până am ajuns să-i pot spăla gaura fundului. Am dat de niște pete roșii pe partea inferioară a fundului, un detaliu care aproape m-a făcut să îl iubesc. L-am lins până i-am umezit boașele de salivă, apoi m-am întors și m-am întins pe spate, folosind două degete pentru a mă deschide larg sub ochii lui:

— Vino încoace.

— Vrei să vin?

— Da. Da, vreau.

A intrat în mine și poate că a fost efectul ierbii sau simplitatea minunată a actului, dar ne-am trezit amândoi râzând. L-am ținut nemișcat în mine pentru o clipă, ascultând pulsația sângelui lui, apoi mi-am încolăcit strâns coapsele în jurul spatelui lui, trăgându-i greutatea peste mine și mi-am rotit lent șoldurile înspre el, o dată, de două ori, de trei ori, până când a gemut și am crezut că s-ar putea să-l pierd, însă el m-a trântit pe spate, ținându-mi gleznele până am ajuns practic să mă sprijin doar pe omoplați, după care s-a înfipt în mine dintr-o singură mișcare rapidă și s-a pus pe treabă, pană m-a adus din nou aproape de punctul culminant. I-am cerut să accelereze și am simțit orgasmul izbucnind din adâncul meu, de dincolo de cervix, dar el m-a ținut atât de strâns încât nu îi mai simțeam decât mișcările mădularului. Am terminat așa cum doar mă prefăcusem cu Stahl, dându-mi capul pe spate și țipând de plăcere.

— Unde o vrei?

— Pe țâțe. Acum.

Prima țâșnitură mi-a aterizat între coaste, apoi am simțit lichidul cald picurându-mi peste sfârcuri. Mi-am înmuiat degetele în el și le-am lins, apoi am luat în palmă ceva mai mult din el și mi l-am frecat peste clitoris.

— Delicios.

— Am impresia că păsărica ta a fost creată pentru scula mea.

— Să-mi spui asta când mi-o tragi din nou.

Și exact asta a făcut.

6.

Veneția e un oraș al plăcerilor sofisticate, însă nu mă bucurasem prea des de amanți adolescenți în timpul petrecut acolo. Când am ajuns înapoi pe Campo Santa Margherita, amintirea băiețașului anonim cu care mă distrasem aproape reușise să alunge scârba pe care o simțeam atât față de Stahl, cât și față de mine însămi. Aproape. Fusese ceva necontrolat și inutil în întreaga poveste, iar această impresie nu făcuse decât să fie exacerbată de lungul drum până acasă, care necesitase o traversare cu feribotul până în Barcelona, o alta până în Genova, apoi o călătorie cu trenul de-a lungul coastei Italiei. Problema era că încă mă înspăimântau procedurile de securitate din aeroporturi. Ultima dată când mă îmbarcasem într-un avion de linie fusese pentru a merge la Roma, unde îl lăsasem în Tibru pe dealerul de artă mort, Cameron Fitzpatrick, și fugisem din oraș cu un fals furat. Această ultimă călătorie mă făcuse irascibilă și susceptibilă și, în ciuda încercărilor mele de a-mi face de lucru cu noua expoziție, eșecul legat de Iermolov încă îmi stârnea nemulțumirea. Daneza, Liv Olssen, acceptase să îmi vândă toate cele zece creații ale ei din seria *Pachete improbabile* și căutam acum piese care să contrasteze – sau să „converseze” – cu acestea. Era necesar să stăpânesc aspectele de semantică, oricât de multă greață mi-ar fi stârnit limbajul artistic în dispoziția mea actuală. Niciuna dintre rutinele mele obișnuite nu îmi oferea alinare. Eram tensionată și neliniștită deși de-abia mă întorsesem. Îmi verificam mai frecvent pagina de Facebook, temându-mă să nu găsesc vreun mesaj de la Angelica Belvoir, apoi simțind o dezamăgire irațională când nu vedeam nimic în afară de obișnuitele postări anodine. Eram tentată să o contactez sub identitatea de Elizabeth, dar trebuia să-mi țin în frâu nevoia de informație, conștientă de pericolul de a atrage atenția asupra mea. Oricât ar fi fost de frustrant, trebuia să las apele netulburate.

Pentru mine timpul era ceva ce, în general, se împărțea în segmente practice, însă, deși munceam mai asiduu, mă simțeam… nerăbdătoare. Doar că un știam ce anume așteptam cu nerăbdare. Singurul lucru care reușea să mă înveselească în perioada aceea era compania Mașei. Nu mă deranja că amintirile ei erau false. Și ea se inventase, exact ca mine, și cine ar fi putut să o învinovățească pentru că-și dorea ca lumea să fie mai frumoasă, mai palpitantă, decât realitatea ei mizeră? Cunoșteam în mod cert sentimentul. Îmi plăceau la nebunie

poveștile ei, îmi plăcea la nebunie trupul ei mărunt și modest, îmbrăcat în negru, cuibărit în scaunul prea mare, îmi plăceau la nebunie rotocoalele de fum care se strecurau sfidător în coafura ei înfoiată. Nu îmi cunoscusem niciodată bunicii, dar poate că mi-ar fi plăcut o bunică așa ca Mașa.

După confruntarea săptămânală cu dificultățile declinării substantivelor rusești, fumam și povesteam ca de obicei. În mod evident, Mașei îi plăceau țigările Sobranie cu filtru din folie de aur; de obicei, îi luam un pachet în drum spre lecție. După ce se așezase oftând în fotoliul ei, având lângă ea ceaiul tare și fără lapte, am întrebat-o dacă auzise vreodată de Pavel Iermolov.

— E un om dezgustător, mi-a răspuns.

Am fi putut vorbi în italiană, însă Mașei îi plăcea să își exerseze engleza, care era clară, chiar dacă excentrică. Pretindea că o învățase de la un amant faimos în anii 1950 – uneori acea persoană era un compozitor englez, alteori un scriitor american. Odată fusese Stanley Kubrick[17], dar apoi cred că și-a amintit că acesta vorbea rusa.

— Cum așa? am întrebat-o.

— A făcut lucruri oribile țării mele. El și tâlharii lui.

— Ce anume a făcut? Iermolov.

— Știu sigur că ucide oameni.

— *Pravda, što li*? E adevărat?

— În Moscova, acum mulți ani. Iermolov voia să construiască un bloc nou de apartamente. Toți locatarii din vechiul bloc – îi omoară. Unul câte unul. În fiecare zi, unul. Până când oamenii au fost atât de înspăimântați, încât au renunțat la casele lor pe o nimica toată.

— Mi-a oferit ceva de lucru, am spus eu gânditoare. L-am refuzat.

— Mă bucur să aud asta. Sunt niște violatori cu toții.

Nu am acordat prea multă atenție acuzațiilor Mașei, cu atât mai mult cu cât ea nu fusese niciodată cu adevărat la Moscova. Povestea era genul de bârfă sinistră care circula în jurul fiecărui rus bogat. Am încercat să o fac să vorbească din nou, însă deja se abătuse de la subiect, pierdută în toate nenorocirile pe care le suferise poporul ei iubit. M-am mulțumit să ascult versiunea ei asupra istoriei europene, punctată ocazional de câte un moment deosebit din trecutul ei. Vocea îi era distrusă de timp și de țigări (se apucase de fumat cu inima ușoară după ce se retrăsese de pe scenă) și chiar dacă și la apogeul carierei ei nu ajunsese mai departe de corul operei, eu tot consideram că avea o voce minunată.

•

Însă, în seara aceea, când m-am întors la apartamentul meu în ultimele zvâcniri ale căldurii zilei, mi-am reamintit cuvintele Mașei: „violatori, tâlhari”.

Cuvinte dure. Calmul aproape sinistru pe care îl afișase Iermolov când se ocupase de persoana care intrase ilegal, amintirea acelor mâini care semănau cu un păianjen… Puteam să cred că ar fi fost dispus să nimicească pe oricine i-ar fi stat în cale. Poate acesta era motivul pentru care îl găsisem fascinant, motivul pentru care eram în continuare iritată de propriul eșec în a-l impresiona. Speculațiile mi-au fost întrerupte de vibrația telefonului din poșetă. Era Steve, care mă introdusese în această activitate în moduri de care nici măcar nu avea habar. După povestea nefericită cu James din vara aceea la Hôtel du Cap, traversasem Mediterana cu barca lui. În schimbul informațiilor pe care le furasem din camera de lucru a unui anume Mihail Balenski, Steve mă ajutase să-mi deschid un cont în Elveția cu banii pe care îi luasem din portofelul bietului și bătrânului James. Doar zece mii, dar la vremea aceea, suma mi se păruse o avere. Contul fusese, la drept vorbind, adevăratul ajutor – în el depusesem banii obținuți din vânzarea falsului tablou de Stubbs din cauza căruia îmi pierdusem locul de muncă de la casa de licitații din Londra și datorită căruia îmi începusem activitatea ca dealer de artă. Încă făceam ocazional achiziții pentru Steve, așa că m-am gândit că poate se interesa de vreo piesă contemporană, însă mesajul lui de pe WhatsApp zicea: *Tocmai am făcut rost de bilete la Burning Man*[18]! *Grozav*! *Carlotta mi-a cerut să te invit la nunta ei.*

Atât cât puteam să-mi dau seama din mesajele lui, Steve, miliardarul care trăia din speculații, observase recent că era timpul să înceapă să mai și ofere câte ceva. Sau, cel puțin, pricepuse într-un final avantajele fiscale ale gesturilor filantropice. Chiar și așa, nunta Carlottei era o veste neașteptată. Când ne cunoscusem pe iahtul lui Steve, ea și spectaculoasele ei țâțe artificiale erau logodite cu un neamț pe nume Hermann. El să fi fost fericitul mire? I-am răspuns la mesaj: *Grozav*! *Când și unde*? Am primit răspunsul lui imediat, ceea ce era neobișnuit, pentru că, de regulă, o singură conversație cu Steve putea uneori să se întindă pe câteva săptămâni: *Monaco. Sâmbătă. Cina e vineri seara.* Mâine-seară, deci. Era tipic pentru Steve să își imagineze că oamenii puteau, pur și simplu, să sară dintr-o țară într-alta așa cum putea el.

Părând să reacționeze la ceea ce se petrecea, telefonul meu de serviciu a scos și el un sunet. Nenorocitul de Facebook. Nenorocitul de Alvin.

Bună, Elizabeth! *Unde ai dispărut*? *Ai ratat o petrecere sălbatică*!!! *Ar trebui să trec cândva pe la galeria ta. Ciao x.*

De ce nu purtam, pur și simplu, brățări de monitorizare la glezne, precum pușcăriașii americani, ca măcar să știm o treabă? Aceasta era dilema mea din seara aceea. Întinsă cu fața în jos pe covorul Kilim pe care mi-l adusesem din Paris, mi-am lovit gânditoare capul de țesătura de lână de câteva ori. Lucrurile se aranjaseră excelent, dacă mă gândeam mai bine. Avea să fie obositor să iau din nou trenul din Milano până în Nisa, dar m-aș fi bucurat de timp pentru a citi, iar dacă Alvin avea de gând să treacă pe la mine, în niciun caz nu intenționam să mă găsească acasă. I-am trimis mesaj lui Steve pentru a cere detalii despre adresa fericitei mirese, am accesat site-ul Trenitalia și mi-am rezervat bilete pe Riviera Franceză.

•

„Cina de repetiție" a Carlottei urma să aibă loc la Restaurantul Joël Robuchon de la hotelul Monopole. De când refuzasem cei o sută de mii ai lui Iermolov nu îmi strica să fac puțină economie, așa că îmi luasem o cameră într-un loc simplu, dincolo de granița franceză, în Cap d'Ail, însă taximetristul care m-a dus din gara din Nisa m-a avertizat că ar fi fost mai bine să iau autobuzul până în Monaco propriu-zis, deoarece o lege fiscală bizară îi descuraja pe taximetriști să intre în principat între orele șase și opt seara. Codul vestimentar indicat de Carlotta era „Riviera Chic", indiferent ce își imagina ea că ar fi însemnat, și m-am simțit ușor stingherită așteptând în stația de autobuz mizerabilă, purtând o delicată rochie Erdem, brodată cu flori. Însă călătoria în sine a fost o revelație. Când a apărut, în cele din urmă, autobuzul alb, niciuna dintre pasagere nu a aruncat nici cea mai fugară privire spre volănașele mele până în pământ, probabil pentru că ținutele lor luate laolaltă le făceau să arate ca o trupă de burlăcițe ieșite să se destrăbălеze la Selfridges. Poșete Saint Laurent cu monogramă se ciocneau de plicuri Chanel în carouri, corsete Alaïa cu balene viu colorate se întreceau cu fermoare de aur Balmain, și niciun toc nu avea mai puțin de zece centimetri. De-abia când am început să trag cu urechea la conversația perechii din spatele meu, o femeie mai în vârstă ocupată cu iPhone-ul ei și cea care era, în mod evident, fiica ei năucitor de frumoasă, mi-am dat seama că toate aceste femei erau prostituate. De categoria a doua, desigur, din moment ce nu aveau apartamente în cel mai grozav paradis fiscal din Europa, toate în drum spre schimbul de noapte. Era limpede că mama din spatele meu era peștele copilei sale, stabilind programul pentru seara aceea într-o engleză clară și fără urmă de rușine, în timp ce fata se uita absentă pe fereastră, pe sub

bretonul drept blond-deschis. În timp ce autobuzul șerpuia pe după cornișele înalte de pe drum, am închis ochii și am ascultat sporovăială acestui păsăret exotic. Aș fi putut la fel de bine să mă aflu la Londra, la vechiul meu loc de muncă de la Clubul Gstaad, auzind aceleași negocieri între frumusețe și bani, care fuseseră cândva fundalul sonor al nopților mele. Diferența era că fetele acestea erau profesioniste serioase. De cealaltă parte a culoarului, alte două blonde discutau despre avantajele diverselor pilule contraceptive în amânarea menstruației:

— Chestia cu saudiții e că, dacă sângerezi, nici nu se pune problema să o faci.

În același timp, o brunetă cu forme generoase îi gângurea dulce proxenetului ei și, dându-și ochii peste cap, mima că vomită către prietena ei care chicotea.

Aș fi putut fi și eu una dintre ele, mi-am spus. *Cât de ușor aș fi putut să fiu una dintre ele.* Ani întregi învățasem singură să devin o profesionistă în frumusețe, crezusem că talentul și energia și inteligența aveau să îmi asigure o carieră adevărată în lumea artei. Apoi descoperisem că nu era de-ajuns, că singurul lucru pe care Rupert, șeful meu, îl găsea util la mine era trupul meu. Așa că mă folosisem de el, întorsesem în favoarea mea jocul lumii în care mă trezisem prinsă. Însă ar fi fost atât de ușor ca lucrurile să o ia în direcția opusă; nu puteam să ignor acest lucru.

Coridoare acoperite de covoare și chipuri necunoscute așteptând în apartamente anonime, bancnotele împăturite, corvoada din cadă și târâtul încet spre casă în zorii fierbinți ai zilei. Îmi simțeam portofelul arzând prin pielea moale a poșetei, teancul ordonat de bancnote de cincizeci, cardurile de credit, cheile de la frumosul meu apartament din Veneția, dar, pentru prima dată, aceste talismane nu reușeau să îmi insufle obișnuita stare de liniște. Nu mă simțeam recunoscătoare că nu făceam parte din lumea aceasta; mă simțeam detașată, absentă, șifonul de culoare deschisă a rochiei mele învăluindu-mă ca un lințoliu. Veselia și resemnarea acestor fete mă făcea doar să mă simt singură.

Ei bine, ce naiba? Stăpânește-te, Judith. Aveam prieteni, nu? Chiar mai mulți. Urma să mă întâlnesc cu Steve și Carlotta și nu văzusem niciodată Monaco. Când autobuzul s-a golit de lucrătoarele cocoțate pe tocuri, mi-am înăbușit sentimentul și am luat-o în sus pe dealul spre Metropole, ferindu-mă de un Ferrari, o decapotabilă Bentley de un portocaliu luminos și ceva care ar fi putut fi Johnny Halliday, ajungând, în cele din urmă, la ușa holului central. Carlotta își primea oaspeții la ușa salonului privat al restaurantului, îmbrăcată într-o rochie

Pucci, tăiată pe ambele părți pentru a evita jumătățile de măsură. Piatra uriașă pe care țineam minte că o văzusem pe mâna ei stângă fusese înlocuită cu un aranjament chiar mai impunător din diamante galbene. Studiind mai îndeaproape personajul chel și cu ochelari care o ținea nedumerit de mână am observat că și Hermann fusese înlocuit, posibil cu bunicul său. Carlotta a clipit derutată spre mine timp de câteva secunde, înainte de a se năpusti asupra mea ca pe o soră de mult pierdută. Am scos câteva exclamații vesele și ne-am sărutat în aer, iar eu i-am șoptit la ureche:

— Cine e norocosul?

— Franz, mi-a răspuns ea șuierând. E elvețian.

— Și ce s-a întâmplat cu H?

— O, e la închisoare acum, a ciripit ea distrată, bosumflându-se peste umărul meu spre un alt nou sosit.

I-am oferit darul meu, un set de șervețele fine din dantelă venețiană, cadoul fiind aruncat fără grație pe o masă, în mijlocul unei grămezi de plase cu diverse logouri. Indiferent ce avea să presupună această căsnicie pentru Carlotta, nu avea să rămână niciodată în pană de scrumiere Hermès.

Steve se uita printre petalele cerate ale unei sinistre orhidee de un roșu-brun, făcându-și de lucru, ca întotdeauna, cu telefonul. Transformarea lui din finanțist capitalist dur în activist New Age era indicată de faptul că purta acum pantaloni de camuflaj și un șnur subțire de piele roșie legat în jurul unei încheieturi. În rest, arăta în mare măsură la fel – adică transpirat la față și stingher. Trecând pe lângă o coloană îmbrăcată în iederă, m-am înfățișat înaintea ochilor lui.

— Bună, frumusețe, m-a întâmpinat el.

În timpul petrecut pe *Mandarin,* Steve mă cunoscuse sub numele de Lauren, care era al doilea prenume al meu și pe care începusem să îl folosesc drept nume de „acoperire” la Clubul Gstaad, apoi și pentru destul de multe alte lucruri. Fusesem nevoită să îi spun că îmi schimbasem numele în Elizabeth din motive profesionale, pentru a-mi crea o anumită notă distinctivă, dar, deși ne petrecusem o vară întreagă dormind unul lângă celălalt pe iahtul lui, cu câțiva ani în urmă, mă îndoiam că mai ținea minte versiunea originală.

— Cum merge treaba? m-a întrebat.

— Știi tu, e o nebunie. Tocmai m-am întors din Peru. A fost fantastic. Vrei să vezi o filmare?

— Nu, mulțumesc – dacă urmează să luăm cina.

Nu știam ce aș fi putut să spun amuzant pe tema halucinațiilor și a vomei, așa că l-am întrebat despre fundația lui de caritate. Ultima dată când ne întâlnisem, la expoziția Istanbul Contemporary, înainte de începutul verii, Steve îmi

povestise despre o fundație pe care o înființase și care urmărea ca, în următorii trei ani, să salveze trei milioane de oameni din sărăcie extremă. Mă întrebam dacă inventase un algoritm pentru a ține socoteala.

— Merge fantastic! Am asigurat tablete pentru o sută de mii de copii din Somalia! a răspuns el mândru.

Eu credeam sincer că aceștia ar fi preferat ceva de mâncare, dar am păstrat acest gând doar pentru mine; pe el l-ar fi derutat. Am luat un cocktail de la un chelner aflat în trecere, exact când o altă femeie se întindea spre tavă.

— Scuze, după tine.

— Nu, te rog, tu prima.

Ne-am lovit cu stângăcie nasurile de spiralele de pepene roșu înainte să mă prezint:

— Eu sunt Elizabeth, o… ăăă… prietenă veche de-a Carlottei.

— Cred că ne-am mai întâlnit.

— Îmi pare rău, dar nu cred.

— Iartă-mă, greșeala îmi aparține. M-a privit curioasă. Eu sunt Elena.

— Ești din partea mirelui sau a miresei, Elena?

— Îl cunosc pe Franz din St. Moritz. Eu și soțul meu avem o casă acolo.

— Ce drăguț.

Elena era cu vreo douăzeci de ani mai tânără decât Franz și probabil fusese frumoasă cândva, însă chipul ei era un colaj de Botox și de substanțe de umplere a ridurilor care ar fi putut fi intitulat „Temerile unei Soții Trofeu”. Buzele ei fuseseră umflate atât de mult peste limitele lor naturale, încât amenințau să-i cadă de pe față ca pernele de pe o canapea, în timp ce pomeții ei originali dispăruseră sub două mere rotunde de plastic care îi strângeau ochii verzi în două fante stafidite. De departe ar fi putut să pară de vreo treizeci de ani; de aproape era la fel de fără vârstă ca un gargui. Fața ei era genul cu care mă obișnuisem în Veneția, aruncând priviri surprinse peste gulere de zibelină sau fulare Fortuny, cel mai șocant lucru la această malformație acceptată de bunăvoie fiind cât de comună devenise.

Ultima dată când o întâlnisem pe Carlotta, aceasta era doar una dintre miile de fete de pe Riviera Franceză, cu doar un pas mai sus decât curvele din autobuz, folosindu-și unghiile cu gel pentru a-și croi încet-încet drum spre siguranța financiară. Perspectivele ei se îmbunătățiseră prin căsătoria care îi oferea un anume rang de respectabilitate maritală, dar mă îndoiam că era prima, sau chiar și a treia doamnă Franz și, deși celelalte

soții erau acum obligate să o considere ca pe una de-a lor, întrebarea din privirile lor era aceeași: „Cine urmează?”

M-am forțat să îmi îndrept din nou atenția asupra Elenei și am întrebat-o dacă avea să vină la recepția din seara următoare.

— Da, ne vedem la petrecere, mi-a răspuns ea îndepărtându-se.

Avea accent rusesc, dar nu mă simțeam încă suficient de încrezătoare să încerc o conversație în limba ei. M-am întors la gazda mea, care își slăbise pentru o clipă strânsoarea asupra logodnicului.

— Felicitări! am exclamat eu. Sunt foarte fericită pentru tine.

— Ei bine, Franz are șaptezeci de ani, dar e topit după mine, înțelegi?

— Cum ar putea să nu fie, dragă?

— Și nu mă sâcâie, dacă înțelegi ce vreau să zic. Ar trebui să îți găsești și tu unul bătrân și simpatic. S-a aplecat în față cu un aer confidențial. Mai puține bătăi de cap. Avem o casă în Elveția – suntem acolo din noiembrie până în februarie. Ar trebui să vii să ne vizitezi! Și avem un apartament în Zürich și casa de pe plajă de aici. Nu e prea rău, a adăugat ea conspirativ. Și mai are și barca, firește.

— Firește.

M-a luat de mână și mi-a strâns-o.

— Îți mulțumesc că ești aici. Ești una dintre cele mai apropiate prietene ale mele. Înseamnă mult pentru mine.

Aruncându-le o privire celor circa patruzeci de oameni care se strecurau cu atenție prin jungla de orhidee, m-am întrebat cât de disperată trebuie să fi fost Carlotta după prieteni dacă pe mine mă considera o apropiată. Îmi închipuiam că fusesem invitată doar pentru a da impresia că avea și prietene adevărate – prădătorii de genul ei tindeau să vâneze singuri. Chiar și așa, îmi plăcea destul de mult, într-un fel. Admiram sinceritatea cruzimii ei, chiar dacă nu și gusturile ei în materie de restaurante.

•

Însă, când ne-am strâns în seara următoare la Franz acasă, am aplaudat-o în sinea mea pe Carlotta. Casa lui Franz, așezată pe țărm sub faimoasa „Stâncă” încorporând palatul familiei regale din Monaco, era un pavilion art deco într-o nuanță rafinată de crem, cu un hol de intrare îngust care dădea spre un salon hexagonal, acesta deschizându-se, la rândul său, spre o grădină cu privelițte la țărm. Am ochit o pereche de comode cu încrustații pe lemn în stil Ludovic al XV-lea și un tablou Max Ernst[19] din perioada suprarealistă a acestuia înainte ca

organizatoarea de nunți, care părea sâcâită, să mă conducă în grabă la etaj. Carlotta stătea fără nicio jenă, complet goală, între aproximativ zece dintre femeile din seara precedentă, care se chinuiau care mai de care mai grațioase să se îmbrace în combinezoane Eres, de culoarea pielii.

— E darul de nuntă pentru Franz! a anunțat Carlotta, ca și cum așa ar fi explicat totul.

Și-a fluturat mâna stângă, acum decorată cu o verighetă din aur.

Așa cum vedeam eu lucrurile, clinurile de elastan ne-ar fi putut împiedica pe toate să i-o tragem mirelui drept dar de nuntă, dar m-am dezbrăcat de salopeta de plajă din mătase, mi-am dat jos propria lenjerie și am început să mă strecor în costum.

— Creez un tablou. Gen, Botticelli? Franz e foarte pasionat de artă, m-a lămurit Carlotta.

Sunt obișnuită să fiu foarte în largul meu într-o încăpere plină de străini goi-pușcă, însă situația m-a nedumerit într-o oarecare măsură.

— Deci, ați făcut deja ceremonia? am întrebat eu fâstâcită.

— O, sigur. Am rezolvat treaba la *mairie*[120] azi-dimineață. Franz și băieții sunt la cazinou în momentul de față. M-am gândit că o petrecere a burlacilor după nuntă ar fi o decizie mai înțeleaptă.

— Nu poți fi niciodată prea prudentă în Monaco! a intervenit una dintre femeile în combinezon.

— Și asta e…? am încercat eu din nou.

— Deci, când vor sosi, noi o să fim aranjate în grădină. Voi, doamnele, o să fiți valurile, iar eu o să fiu, gen, Venus.

— Venus?

— Zeița, mi-a explicat Carlotta. Cea din pictură? În scoica mare?

— Am priceput. Venus. Fabulos, Carlotta. Grozavă idee.

Carlotta s-a înfășurat într-o bucată de crep Georgette alb și ne-a condus în grădină. Soțiile, încremenite de uluire, au urmat-o ascultătoare. Doar o singură femeie, arătând pătrățoasă într-un costum cu fustă de culoare bej, părea să se fi eschivat de sarcină. Carlotta a salutat-o din vârful degetelor când am trecut pe lângă scaunul ei de sub tabloul de Ernst. Femeia a ignorat-o.

— Cine e? am întrebat.

— Fiica mea vitregă. O ador.

Odată ajunse afară, organizatoarea de nunți ne-a înmânat fiecăreia câte un evantai uriaș într-o gamă de albastru, variind de la turcoaz la bleumarin. Mireasa s-a cățărat pe fântână, oferindu-ne o priveliște generoasă asupra păsăricii ei complet

epilate pentru luna de miere. Ni s-a cerut să ne culcăm pe o parte, sprijinindu-ne pe un braț întins, în timp ce organizatoarea de nunți ne-a demonstrat succint cum trebuia să folosim evantaiele pentru a reprezenta valurile. Iarba mă zgâria și era, în mod cert, plină de furnici, dar înțelegeam că din casă am fi apărut ca o mare de trupuri feminine goale, deasupra cărora Carlotta ar fi plutit ca o zeiță. De mare efect și neașteptat de înduioșător din partea Carlottei.

Organizatoarea și asistentele ei au început să monteze o uriașă scoică din polistiren în spatele fântânei pentru a pune mai bine în valoare „calitățile" Carlottei.

— A văzut chestia asta în *Harper's*[21], a bombănit femeia de lângă mine. Ridicol.

Uitându-mă mai atent am văzut că era Elena. Am avut destul de mult timp la dispoziție să privesc, pentru că a trebuit să stăm acolo nemișcate, cu transpirația strângându-se în pliurile țesăturii artificiale, în timp ce un cvartet de coarde a trecut cu grijă printre noi pentru a se ascunde în spatele scoicii. O doamnă a fost împunsă cu vârful unui violoncel. Din locul în care era cocoțată, Carlotta a făcut o criză de isterie, din cauza trandafirilor și a garoafelor albe suspendate pe fire invizibile, care se tot încâlceau în cârlionții ei, două dintre nimfele de apă au dat bir cu fugiții, pe motiv că tratamentele lor cosmetice recente nu puteau tolera expunerea la soare, iar, până au ajuns muzicienii să interpreteze chinuit *Primăvara* lui Vivaldi, în ochii vag oripilați ai lui Franz și ai oaspeților lui, semănam mai puțin cu *Venus* a lui Botticelli și mai mult cu cea a lui Cranach[22]. Cea cu albine furioase.

— Oamenii sunt atât de lipsiți de creativitate, bombăni mai apoi Carlotta, odată ce Franz își condusese iubita re-îmbrăcată, pe o alee presărată cu petale de trandafiri, până la cortul din mătase ridicat pentru dans.

— Totuși, Poppy Bismarck l-a pus pe Heston Blumenthal[23] să îi facă tortul de nuntă – a împuns telefonul cu degetul pentru a-și sublinia cuvintele – și nu a primit decât două mii de aprecieri pe pagina ei de profil.

7.

Mă întorsesem la Veneția de câteva zile când lucrurile au început să se miște. În sensul că obiecte din apartamentul meu au început să-și schimbe locul. Mai întâi a fost o bluză de trening în care obișnuiam să fac sport, mutată din coșul ei pe tăblia patului. Apoi ceașca pe care o foloseam la micul dejun, o creație Lalique cu frunze aurii pe porțelan crem, pe care am găsit-o pe scaunul de lângă fereastră când eu eram sigură că o spălasem și o pusesem înapoi pe raft înainte de a pleca la galerie. Iar cineva părea să-mi fi băut din vin, deși trebuia să recunosc că eu eram suspecta în această privință. Misterioasa tabletă de ciocolată pe care crezusem că o cumpărasem din greșeală înainte de excursia în Ibiza se afla în continuare în dulapul meu. Am studiat-o atent, amintindu-mi că, încă de pe atunci, avusesem impresia că era ceva aiurea în apartament. În Veneția fantomele sunt un clișeu la fel de răspândit ca măștile. Poate că tocmai din acest motiv îmi plăcea atât de mult aici; însă propriile mele fantome tindeau să stea cuminți la locul lor. Am aruncat ciocolata la gunoi și am trântit capacul, spunându-mi că eram cu mintea la prostii.

Dar, apoi, a început să se întâmple ceva straniu și cu unele cărți. Ridicasem o comandă de la Libreria Tolettta, câteva cataloage cu artiști din Beijing și o nouă biografie a lui Tițian, și îmi lăsasem geanta pe birou cât traversasem până la minusculul apartament al Mașei pentru lecție. Pe drum, m-am oprit la un magazin de suvenire, genul care le vindea turiștilor icoane bizantine de proveniență dubioasă. În spate aveau câteva produse rusești, borcane de icre de Manciuria și ceai negru parfumat; voiam să iau un borcan de dulceață din petale de trandafiri, pe care Mașa avea s-o așeze cu grijă pe o farfurie de cristal și să o servească alături de feliuțe simple de chec după lecție. Eu m-aș fi bucurat mai mult decât ea de acest mic lux.

Spre surprinderea mea, am găsit-o pe Mașa așezată pe un scaun de plastic în minusculul scuar din fața clădirii ei. Ieșea foarte rar, în afară de un drum pe săptămână până la piața Rialto. De câteva ori o însoțisem pentru a o ajuta să care sacoșele. Își făcea vânt cu un evantai mare și negru și ținea strâns de braț un bărbat pe care l-am recunoscut ca fiind ospătarul de la cafeneaua din colț. O altă femeie într-un halat de casă albastru, posibil o vecină, tocmai îi oferea un pahar de apă.

— Mașa! *S toboi vse vporiadke*? Ești bine? am întrebat-o.

— A avut loc o spargere, a spus cealaltă femeie în italiană.

Eu m-am aplecat, apropiindu-mi fața de cea a Mașei. Machiajul de pe ochi i se scursese într-o pată neagră. Era evident că plânsese.

— *Signora* a fost la biserică, mi-a explicat ospătarul, iar, când s-a întors, era un bărbat în apartamentul ei.

— Dumnezeule! Mașa, ce s-a întâmplat? Ai chemat poliția?

— Au venit și au plecat. Nu a dispărut nimic, a intervenit femeia. Părea aproape dezamăgită de cât de neînsemnată fusese întreaga dramă. Însă *signora* a suferit un șoc.

Mâinile Mașei erau îmbrăcate în mănuși albe impecabile, închise cu nasturi la încheietură. I le-am luat blând într-ale mele, remarcând că păreau jalnic de fragile și de mici.

— Mașa, știu că ești foarte tulburată, dar l-ai văzut pe bărbat? Hoțul?

— *Niet, niet.*

— Îmi pare rău, a spus ospătarul, dar eu trebuie să mă întorc la muncă. Am lăsat barul nesupravegheat.

— Nicio problemă. Sunt una dintre elevele ei. Putem să avem noi grijă de ea, nu-i așa? I-am făcut semn din cap femeii. Haide, să te ducem înăuntru.

Vecina mi-a explicat că locuia în cealaltă parte al *campo* și că o auzise pe Mașa țipând după ajutor. Hoțul forțase trecerea pe lângă ea, ieșise pe ușa de la intrare și dispăruse pe scări; nimeni nu văzuse nimic.

— Carabinierii vor trimite un consilier, a spus ea trăgându-și nasul.

Am ajutat-o pe Mașa să urce scările și am sunat un lăcătuș până când vecina a făcut ceai. Mașa a repovestit scena din nou și din nou: cum plecase cu *vaporetto* pentru a aprinde o lumânare la San Zan Degolà, cum știuse că ceva era în neregulă imediat ce se întorsese, cum bărbatul o împinsese la perete când îl întrerupsese.

— Ești sigură că nu a luat nimic? A verificat și poliția?

De regulă, singurii oameni care erau jefuiți în Veneția erau turiștii. A sosit lăcătușul, iar eu i-am lăsat să vorbească, plătindu-l discret cu bani gheață când s-a aplecat să studieze broasca. Nu existau stricăciuni; confirma verdictul carabinierilor că Mașa, pur și simplu, uitase să încuie ușa cum ar fi trebuit, iar hoțul văzuse o ocazie.

— Probabil unul dintre țigani, a intervenit vecina trăgându-și din nou nasul. Nu suntem în siguranță niciunul dintre noi. Le-am spus – ce face *Questura*[24] cu toți acești țigani?

Am ignorat-o:

— Ai nevoie să te odihnești, Mașa? Domnul acesta o să se asigure că e totul în regulă. Să te ajut să te bagi în pat?

— *Spasiba,* Elizabeth. Ești o fată atât de bună.

— Am să chem pe cineva să vină să stea cu tine.

Maşa avea multe prietene rusoaice bătrâne, multe dintre rudele acestora fiind angajate în nenumăratele hoteluri din Veneția. Viețile lor asigurau subiectul unei telenovele nesfârșite pentru *babuşka* – Maşa le bârfea întruna. Și-a scos un talmeș-balmeș de lucruri din poșeta încăpătoare și, în cele din urmă, a dat la iveală o agendă; într-un timp remarcabil de scurt, încăperea neaerisită s-a umplut de doamne în vârstă, care traversaseră orașul cu viteza luminii, echipate cu vodcă și pungi de hârtie pline cu biscuiți. Cât ai clipi, samovarul a început să duduie, iar Maşa, întinsă pe divanul ei printre rotocoale de fum și conversații în franceză, s-a trezit gazda unei petreceri.

— Ești sigură că vei fi bine? am întrebat-o.

Nu îmi plăcea să o părăsesc – mi se păruse atât de vulnerabilă –, dar nu voiam nici să o deranjez. Maşa m-a bătut pe obraz, iar eu am dat să plec odată cu lăcătușul. Dar, când am închis ușa, am observat ceva. Pe peretele din spatele meu era atârnată una dintre numeroasele icoane ale Maşei, o reproducere mare, reprezentând o Madonna îndurerată, cu ochi negri ca fructele de porumbar. Tabloul fusese ascuns cât timp lucrase lăcătușul, dar acum vedeam că hârtia groasă din rama roșie și ieftină fusese sfâșiată – nu, fusese spintecată, ovalul feței fiind străbătut de o tăietură subțire. M-am holbat la icoană pentru o clipă, gândindu-mă că poate hoțul căutase teancuri de bancnote ascunse în ramă. Nu voiam să o mâhnesc și mai mult pe Maşa atrăgându-i atenția asupra acestui aspect – poate că, având în vedere locul unde se afla icoana, nici nu avea să o observe o vreme. Am închis ușa și am coborât după muncitor.

•

Când am ajuns, în cele din urmă, înapoi la apartamentul meu, cărțile se aflau pe pat. Eu le lăsasem acolo? Cum eram cu gândul tot la Maşa, nu mai țineam minte. Una dintre ele, un compendiu ilustrat al picturilor lui Caravaggio, era deschisă la ilustrația reprezentând *Medusa,* a cărei replică fantastică o văzusem în pavilionul lui Iermolov. Și, totuși, nu o cumpărasem – poate că vânzătoarea mi-o pusese din greșeală în plasa de pânză? Am verificat chitanța. Nimic legat de Caravaggio. Pentru o clipă, mi-am pus problema dacă nu cumva fusese un episod de cleptomanie inconștientă, dar lipsa controlului nu mă caracterizase în ultima vreme. Am dus cartea înapoi în dimineața următoare. Apoi, când aveam programată următoarea lecție de rusă, nu am reușit să găsesc nicăieri gramatica, o ediție Penguin veche și ponosită, care avea alfabetul chirilic pe copertă. Am căutat-o peste tot,

înjurând încetișor, însă dispăruse în stilul acela enervat în care dispar, de regulă, șosetele. Am fost nevoită să merg la oră fără carte, dar, când m-am întors acasă, mi-a sărit în ochi când am descuiat ușa, stând în echilibru pe galeria draperiei, deasupra recamierului din firida de la fereastră.

Seara aceea mi s-a părut foarte lungă; am petrecut-o în fotoliul de la fereastră, privind *il campo* în compania unei sticle de vin Barolo. Nu prea am vrut să merg la galerie în ziua următoare, dar m-am străduit, iar când am ajuns acasă totul era unde trebuia să fie și m-am simțit rușinată că venisem pe altă rută înainte de a mă descălța de pantofi pentru a urca scările și a introduce în liniște cheia în broască, doar ca mai apoi să deschid furtunos ușa. S-au scurs câteva zile, și mai apoi, după ce făcusem piața și tocmai mă strecuram înăuntru cu brațele încărcate de pungi de plastic albastre pline cu roșii, piersici, și un kilogram de stridii, am văzut cartea despre Caravaggio zăcând în mijlocul podelei.

Am pus ușor plasele jos, lăsând ușa deschisă. Am traversat încăperea și am deschis larg ferestrele. Am ascultat mult timp. Din partea din spate a apartamentului se deschideau trei uși: spre bucătărie, spre baie, apoi spre dressing, cu o debara în spatele mașinii de spălat și rafturi largi pentru diversele echipamente necesare într-o casă. Uscătorul m-a anunțat cu un țăcănit scurt că își încheiase ciclul în timp ce eu verificam dulapul, ceea ce m-a făcut să tresar, dar nimic altceva nu fusese mutat de la locul lui. Masivul șifonier din lemn de nuc, de lângă peretele opus căzii de baie, rămăsese încuiat – mi-am trecut degetele în jurul îmbinărilor, dar cheia se afla pe inelul din poșeta mea, iar balamalele nu aveau urme. M-am învârtit în jurul cărții de pe podea, încercând să îmi dau seama ce altceva mai era în neregulă. Toate tablourile erau strâmbe. Foarte puțin, ca și cum ramele ar fi fost atinse de un pământuf de praf, dar toate erau înclinate ușor spre stânga, având colțul din dreapta sus ceva mai ridicat. M-am apropiat cu grijă de carte și m-am lăsat pe vine pentru a o deschide. Una dintre pagini era marcată. Nu a fost nevoie să mă uit ca să știu că avea să fie *Medusa.* Semnul de carte era o ilustrată, iar aceasta reprezenta o pictură de George Stubbs. Un peisaj plin de vegetație și cu aer romantic din secolul al XVIII-lea – un cal și trei siluete – *Colonelul Pocklington și surorile sale*. Îmi aminteam bine de tabloul din perioada în care lucrasem la catalogul cu operele lui Stubbs pentru casa de licitație din Londra.

Mi-am luat un scaun și am îndreptat tablourile, apoi m-am așezat pe el și mi-am aprins o țigară. După o vreme am fost

nevoită să mă ridic să îmi aduc o scrumieră și eram tot acolo, așezată, când s-a umplut.

Cineva știa.

Știa despre falsul tablou de Stubbs pe care fostul meu șef, Rupert, încercase să îl vândă. Deci persoana respectivă știa, probabil, și despre parteneriatul dintre el și Cameron Fitzpatrick, de la care luasem tabloul. Știa ce îi făcusem lui Cameron. Existau șase persoane care cunoșteau într-o măsură mai mare sau mai mică povestea respectivă. Una dintre ele eram eu. Trei dintre ele erau moarte – Cameron, Leanne, Renaud Cleret. Ceea ce însemna că nu rămâneau decât doi oameni care ar fi putut să îmi dea în vileag povestea. Rupert și Romero da Silva, din cadrul diviziei anti-mafie a poliției din Roma. Nu avea nicio logică. Rupert nu mă avea la mână cu nimic și, chiar dacă ar fi vrut să mă înfunde, nu ar fi putut să o facă fără să își distrugă propria viață. Aceasta fusese dintotdeauna garanția mea în ceea ce îl privea. Da Silva era polițist – dacă voia să mă interogheze, chiar să mă aresteze, existau proceduri, reguli. Nu aceste prostii absurde. Trebuia să mai existe cineva pe care nu îl luasem în calcul. Am scos ilustrata dintre pagini și mi-am trecut degetele peste țipătul încremenit al Medusei. Caravaggio. Iermolov?

•

Poate că lucrurile s-ar fi petrecut altfel cu Alvin dacă nu m-ar fi sunat exact în momentul acela.

— Alo? am răspuns cu prudență; nu recunoșteam numărul.

— Bună, Elizabeth. Elizabeth, tu ești?

— Da.

— Sunt Alvin – sunt în Veneția. M-am gândit să trec pe aici, să văd dacă ești prin preajmă.

— Ei bine, sunt.

— Eram doar în trecere. Am venit cu trenul. Plec la Rovinj.

Croația.

— Drăguț.

A făcut o pauză. Eu îi analizam deja aluzia subtilă din scurta noastră conversație din Ibiza: „*Eu nu asta am auzit, Elizabeth*”.

— Unde ești cazat?

— Tocmai am sosit. Plec mâine cu vaporul. Foarte devreme.

Util.

— Atunci mă suni să mă inviți la un pahar? am întrebat eu vioaie.

— Ăăă, da. Sigur. De fapt, chiar asta fac.

— Bun. Chiar aș avea chef să beau ceva. Ce-ai zice să ne întâlnim la podul Accademia? E ușor de găsit.

•

Înainte să plec, am verificat pe internet orarul de plecări al feriboturilor spre Croația. Apoi mi-am accesat conturile bancare. Am rămas cu privirea ațintită asupra cifrelor timp de o clipă. Din câte auzisem despre iubire, era în mare măsură la fel ca banii. În ambele cazuri, prezența și absența sunt la fel – când le ai, e ca și cum nu le-ai avea, iar când nu le ai, nu îți părăsesc niciodată gândurile. Și ambele vin cu avertismente, pe care toată lumea le ignoră. Neliniștea mea legată de faptul că Alvin o cunoștea pe Angelica Belvoir pălise, dar acum, având pe podea lângă mine cartea despre Caravaggio și ilustrata cu tabloul de Stubbs, știam că instinctele mele nu reacționaseră exagerat. Dintre toți proprietarii de galerii din lume, de ce tocmai pe mine venise să mă caute Kazbici la cererea lui Iermolov? Pentru că voia ca eu să mă ocup de evaluare. Iar eu îl refuzasem. Deci treaba aceasta era un avertisment? Îmi imaginam că un om ca Iermolov nu era obișnuit, și nici nu îi făcea plăcere, să fie refuzat. Eram tentată să îl sun imediat pe Kazbici și să îl întreb ce naiba se petrecea, dar m-am stăpânit.

Elizabeth Teerlinc era o persoană reală, nu-i așa? Galeria ei era reală, apartamentul ei era real, cifrele acelea de pe monitor erau reale. Judith Rashleigh era, în cea mai mare parte, o amintire neînsemnată și așa avea să și rămână. Indiferent ce ar fi putut să știe Iermolov, trebuia să mă ocup de Alvin mai întâi. Am făcut rapid ordine în cameră, am pulverizat puțin parfum și mi-am periat părul, am înnodat o eșarfă pe mânerul poșetei și am pornit să mă întâlnesc cu bărbatul care mă aștepta.

La Accademia, am băut un apetitiv la un băruleț de sub pod. Eram de-a dreptul încântată să îl văd pe Alvin, sau cel puțin eram hotărâtă ca măcar el să creadă asta. Era o seară fierbinte, motiv în plus să îmi păstrez regula de a evita Harry's Bar care, întâmplător, era locul cu cea mai mare probabilitate ca Alvin să dea întâmplător peste vreo cunoștință oarecare. După ce ne-am terminat băuturile, am traversat pentru a lua un taxi pe apă care să ne ducă la Paradiso Perduto, un local care îmi plăcea. În afară de a-ți turna pe sfârcuri coniac Delamain vechi de o sută de ani în apartamentul Coco Chanel de la Ritz Paris, nimic nu te face să te simți bogat decât luxul de a-ți comanda un taxi plutitor în Veneția. Și exact așa avea de gând Elizabeth Teerlinc să continue să se simtă.

Pe drum, l-am pus pe Alvin la curent cu biografia oficială a lui Elizabeth, care cuprindea o școală internațională în Londra, un tată pensionat care locuia în apropiere de Geneva și câțiva

ani neinteresanți în lumea finanțelor înainte de a-mi fi descoperit adevărata vocație de galeristă. Era o poveste care îmi acoperea destul de bine trecutul. Îmi petrecusem câteva zile punând-o la punct, când păsisem pentru prima dată în Veneția. Școala o verificasem online; era un edificiu din apropiere de Regent's Park, unde bogații lumii își duceau odraslele neglijate în pauzele dintre vacanțele la schi, o instituție care nu risca să atragă atenția asupra mea în rețeaua strânsă și bine informată a sistemului britanic. Devenisem foarte atașată de bătrânul meu tată, un fost avocat specializat în asigurări pentru persoane juridice, acum pensionat, care se dedicase colecționării de cărți rare după dispariția tragică și prematură a mamei mele, răpusă de cancer. Detaliul privind moartea mamei mele avea, de regulă, darul de a pune capăt altor întrebări. Aveam pe telefonul de serviciu o fotografie cu „reședința noastră de familie" din Elveția, o vilă din secolul al XIX-lea pe care o „construisem" dintr-un colaj de poze din diverse cataloage imobiliare. Camera de lucru a tatălui meu se afla în partea dreaptă, cu ferestre bovindou care dădeau spre apă. Cariera mea în „finanțe" însemnase diverse stagii de practică la firme de consultanță, internii fiind dificil de identificat ulterior și greu de găsit fără un efort de investigație. Oricui insista să îi dau detalii îi spuneam cuvântul „Lehmans", ceea ce, de regulă, trezea reacții de compătimire mai intense decât cele legate de moartea bietei mele mame. Elizabeth își petrecuse câțiva ani în India, încercând să se regăsească, când își dăduse seama că profesia de finanțist nu i se potrivea, iar perioada aceea indusese și șase luni la un ashram (între timp desființat) din Rajasthan. Dacă subiectul cancerului nu punea capăt curiozității, yoga o făcea sigur.

La rândul lui, Alvin mi-a explicat că se gândea să se orienteze spre profesia de curator, eventual să petreacă puțin timp la Berlin, sau poate în LA, unde scena de artă contemporană era mult mai proaspătă? Mi-a arătat poze de la expoziția unui prieten din Silver Lake, ale cărui opere constau din siluete inspirate grosolan din modelul Giacometti[25], realizate din oțel tratat cu acid și cu uriașe ridichi japoneze lăcuite, așezate respectuos pe post de cap. Am scos câteva exclamații pe această temă, timp în care am memorat codul de deblocare al telefonului lui. Apoi discuția a revenit asupra Bienalei, ale cărei pavilioane fuseseră „fantastice" (majoritatea dintre ele, după părerea lui), și am dezbătut dacă Baku sau Tbilisi reprezentau noua piață cu potențial (niciuna, după părerea mea). Restaurantul era aglomerat ca de obicei, mulțimea se revărsase afară pe chei, un trio de jazz cânta live, iar aerul răsuna de voci de americani entuziasmați,

comparându-și aventurile prin Europa. De-abia când Alvin ajunsese la cel de-al treilea pahar de vin alb m-am gândit să îl întreb de ce se împrietenise cu mine.

— Ei bine, e vorba de o fată – Angelica?

Eu am inspirat adânc și am ascultat.

— Fratele ei e logodit cu sora mea. El lucrează în New York. S-au cunoscut la Brown. Eu căutam să capăt ceva experiență în Italia, iar ea ți-a recunoscut galeria. Mai trimisesem e-mail-uri și la altele înainte de Ibiza. Angelica m-a ajutat. E, gen, foarte pasionată de artă. Lucrează la…

Știam exact unde lucra Angelica.

— În fine, i s-a părut că te recunoaște într-o fotografie de la dineul Bienalei, dar nu se poate să fi fost tu. O sosie!

A rostit cuvântul cu o oarecare mândrie.

— Și de asta ai crezut că ne mai văzusem undeva? l-am întrebat.

— Da. Scuze pentru asta.

M-am bosumflat.

— Și mie nu mi-ai trimis e-mail pentru un loc de muncă?

— Nu, înclin mai mult spre LA acum. Dar grozavă petrecere, așa-i? Păcat că a trebuit să fugi. Tage chiar știe cum să facă chestiile astea ca la carte. Deci, fata asta, cea cu care semeni, a lucrat cândva cu Angelica, dar a fost dată afară. Se pare că a avut o aventură cu șeful.

— Serios? Mi se pare puțin cam nedrept. Faptul că a fost dată afară, vreau să zic.

— Da, nu știu ce să zic. Aparent era băgată în niște treburi foarte bizare.

Drăguț. M-am întrebat de unde pornise acel zvon anume. *Angelica a recunoscut că s-a înșelat. Pur și simplu, m-a confundat cu altcineva, atâta tot.* Nu aveam timp să gândesc mai departe de atât în momentul acela.

— Ar trebui să mă întorc acasă. Am să cer nota.

— Pot să te însoțesc? Am, ăăă, ceva timp de pierdut.

— Te întâlnești cu prieteni în Rovinj?

— Poate. Știi cum e. S-ar putea să merg în Dubrovnik. Sau am în Zagreb o cunoștință din partea tatălui meu – aș putea să mă duc până acolo.

— E atât de dificil să îți găsești locul în lumea artei, nu-i așa?

— Ba bine că nu! a răspuns el.

Fără ironie. Rânjetul lui mi-a dezvăluit nerăbdarea sa și m-a străbătut un fior rezidual din dezgustul meu inițial.

Alvin și-a potrivit pasul cu al meu cât timp am trecut pe lângă Ghetou și am cotit spre Casino, de unde plănuiam să iau *vaporetto* pentru a merge acasă. I-am arătat porțile în spatele

cărora evreii erau încuiați în fiecare noapte de către generoasele lor gazde și minuscula sinagogă ascunsă construită deasupra tavanelor locuințelor cândva aglomerate.

— Fantastic, a exclamat el.

Am mers în tăcere pe lângă Canal Grande până am ajuns la stația mea.

— Ești sigur că nu mai vrei ceva de băut?

Poate că e în regulă. Poate că o să se ducă naibii în Dubrovnik. Dar, apoi, și-a scos telefonul. Toată seara reușise cu greu să-și țină mâinile departe de el, mângâindu-l neliniștit precum o mamă își alintă copilașul irascibil.

— Eventual o cafea, am insistat.

El a dat din cap, distras de telefon, și m-a urmat pe aleea care se întinde pe lângă muzeul la Rezzonico, îndreptându-ne amândoi spre cea mai apropiată cafenea, ridicându-și peste umăr rucsacul de pânză în care avea lucrurile, în timp ce căuta printre mesaje:

— Încercam doar să găsesc o poză cu fata aia care arată ca tine. Angelica spunea că semănați ca două picături de apă.

Existau online câteva fotografii cu Judith Rashleigh din frumoasa și îndepărtata perioadă de studenție, dar, după ce mă mutasem la Londra, nu mai apăruse nimic. Ceea ce fusese ușor pentru că nu îmi făcusem prieteni. În afară de vechiul meu permis de intrare de la casa de licitații din Londra, singura fotografie recentă cu Judith care mai rămăsese fusese făcută de fosta mea colegă de școală, Leanne. Dar ea era moartă, iar eu arsesem fotografia aceea în toboganul de gunoi al unui bloc de apartamente din Paris. *Oare cât timp se păstrează în arhivă permisele respective de la casa de licitații*? *Ar putea Angelica să aibă acces la ele dacă ar dori*?

În momentul acela, exact când venea chelnerul să ne ia comanda, Alvin și-a sucit gâtul spre mine și ne-a surprins pe amândoi într-un selfie.

— Am să i-l trimit pe e-mail să râdem, a exclamat el.

— Lasă-mă să-l văd mai întâi, am chicotit eu. Doamne, arăt oribil. Ar trebui să facem unul mai reușit. Haide, șterge-l. Nu poți să-mi faci asta, Alvin!

Mi-am lăsat mâna să zăbovească pe brațul lui, cu un fals aer de implorare, arborând în privire o expresie cu totul diferită, în timp ce degetul lui mare a găsit micuțul simbol al coșului de gunoi. Bun băiat.

Alvin s-a aplecat spre mine cu un aer secretos:

— Mie poți să-mi spui. Tu ești? Angelica era destul de sigură.

— Cum aș putea să fiu?

— Ei bine, ești destul de sexy. La fel era și ea, evident.

De-ar putea abandona odată subiectul, bietul neghiob nenorocit.

— Haide, tu ești, nu-i așa? Îmi dau seama că îmi ascunzi ceva. Sunt, gen, foarte priceput să citesc oamenii în sensul ăsta. Nu am să-i spun Angelicăi.

— Nu ai ce să-i spui.

În ochii lui lucea din nou aceeași convingere arogantă pe care o văzusem pe insulă.

— Deci, ce s-a întâmplat de fapt atunci? La Londra? Haide, poți să-mi spui, a insistat el.

O s-o facă. Dacă îl lași să scape, o să spună că te-a găsit.

Am pus câteva monede pe masă și i-am imitat gestul, coborându-mi ochii sub bărbia lui și prinzându-mi fața în mâini:

— Chiar ți-ar plăcea să îți spun un secret, Alvin?

— Sigur.

— Am să ți-l spun la apartamentul meu. Și acolo putem face și altă poză, dacă dorești. Poate chiar o mulțime de poze. Haide.

Când ne-am ridicat în picioare mi-am dat seama că, la drept vorbind, nu voiam să o fac. Pur și simplu, nu mai voiam să o fac.

8.

Mi-am început ziua următoare, gen, super-devreme. În timp ce mi-am întins fard corector peste tăietura de pe față, ochii care mă priveau din oglindă erau goi, bântuiți. Refuzam să mă gândesc la rănile interioare. Era suficient să peticesc exteriorul și să îmi văd de ale mele. Metoda funcționase întotdeauna până acum.

Feribotul de pasageri către Croația pleca la 6:05 și făcea o oră până în Rovinj, cu o oprire la Poreč. Eu am ajuns pe doc la terminalul San Basilio la 5:30, cu o geantă mică și biletul lui Alvin strâns în mână. Identificarea cu buletinul este necesară pentru a ridica biletele de feribot, iar stewardul abia a aruncat o privire fugară peste hârtie când mi-a luat-o din mână în mijlocul mulțimii de pasageri care se înghesuiau. Italienii, pur și simplu, nu înțeleg statul la rând. Am numărat până au urcat alți zece călători după mine, apoi am jucat o mică pantomimă în engleză, prefăcându-mă că aș fi uitat ceva și, lăsând telefonul lui Alvin pe feribot, am coborât în goană puntea de îmbarcare, fără a fi văzută de stewardul ocupat, și, în zece minute, eram înapoi la apartament. Bun. Alvin se îmbarcase pe feribot. Nu lăsasem urme. Mi-am băgat țigările și o bancnotă de douăzeci de euro în sutienul sport și m-am dus să alerg prin Dorsoduro, peste podul Accademia și de-a lungul zidurilor închisorilor Dogelui. M-am oprit pe o rampă pentru scaune cu rotile, lângă Puntea Suspinelor, și am lăsat ușor să cadă în apă rucsacul lui Alvin, îngreunat cu o pereche destul de frumoasă de sfeșnice Oggetti. Mai trebuie să faci și sacrificii. Am alergat mai departe până în capătul Giardini al insulei, unde am executat mișcările lipsite de grație ale exercițiilor mele, apoi m-am întors în San Marco exact când bătea *il campanile*[26], strecurându-mă printre primele grupuri de turiști, deja lucind de transpirație și loțiune de protecție solară în ceața dimineții. Orchestra nu sosise încă să își înceapă programul; singurele zgomote erau cele scoase de porumbei și de pașii ce traversau neîncetat „sufrageria” Europei.

Deja îi cunoșteam pe majoritatea chelnerilor datorită ritualului meu de dimineață. Așezându-mă la o masă la umbră l-am salutat din cap pe Danilo, care mi-a adus sucul de portocale proaspăt stors, brioșa și *cappuccio* obișnuite. Desenul din spuma cremoasă pe ziua respectivă era o inimă săgetată. După ce am răsfoit *Financial Times* și am savurat o țigară delicioasă, am luat-o înapoi spre Accademia, cufundându-mă în păienjenișul străzilor înguste din jurul San

Moise, plimbându-mi privirea prin vitrinele magazinelor elegante. Atenția mi-a fost atrasă de o pereche de sandale Prada, satin negru pe o talpă argintie subțire, cu un smoc fermecător de pene la călcâi, precum aripile zeului Mercur. Pantofi frivoli, pantofi pe care ai fi putut să-ți arunci tot salariul, căci ce rost ar fi avut să economisești pentru zile negre dacă ai fi avut așa ceva? Nimeni nu ar fi permis să existe zile negre pentru o fată care purta acele sandale. Am aruncat o privire la preț. Aș fi putut să le iau, dacă le-aș fi vrut, aș fi putut să le iau în toate culorile. Dar nu le voiam.

•

Lumina care cădea peste lagună încă dansa în trăsături de penel turcoaz, aerul încă mirosea a alge și a înghețată, dar pe dinăuntru mă simțeam ca un canal de scurgere înfundat cu frunze moarte. Am făcut un duș revigorant, în stil victorian, modificând temperatura apei de la călduță la rece ca gheața, apoi m-am îmbrăcat pentru o zi de serviciu și mi-am pus în servietă cartea despre Caravaggio și un carnețel de notițe. Aveam o întâlnire programată la Biblioteca Marciana. Clădirea se află față în față cu Palatul Dogilor, chiar lângă statuia lui San Teodoro cu balaurul său atât de bizar anatomic. Cândva a existat o spânzurătoare între coloana acestuia și leul vecinului său, San Marco, iar venețienii consideră și în prezent că aduce ghinion să treci printre ei. Eu am trecut printre ei. I-am prezentat recepționerei apatice legitimația mea, detalii despre galerie și un plan de idei redactat în grabă pentru „proiectul meu de documentare”, iar aceasta mi-a făcut semn să intru în principala sală de lectură, cu triplele sale logii și insulele de mese din lemn palid înfipte în mochetă roșie. Mult deasupra capului meu, puternicul sistem de aer condiționat bloca lumina soarelui care nu mai trecea de acoperișul de sticlă și am fost recunoscătoare pentru puloverul cuminte pe care mi-l luasem. I-am explicat referentului ce căutam și am luat loc până au venit materialele, deschizând din nou compendiul cu operele lui Caravaggio, la imaginea cu Medusa. Nu îmi transmitea niciun mesaj anume și am început să răsfoiesc cartea, examinând fiecare ilustrație. M-am oprit la *Omnia Vincit Amor,* superbul portret al lui Caravaggio, în care discipolul său adolescent, Cecco, apare redându-l pe zeul iubirii. Am desenat cu vârful degetului conturul fin al obrazului adolescentin. Chiar și în reproducerea plată și lucioasă, anarhia exuberantă a compoziției dădea pe din afară, pulsând de energie păgână. Un comentariu de sub plăcuța de identificare cita un privitor contemporan care văzuse tabloul în colecția patronului lui Caravaggio, unde era întotdeauna ultima dezvăluită, ascunsă în spatele unei cortine de mătase verde-închis. Nu avusesem

neapărat nevoie de acest detaliu pentru a-mi confirma identitatea misteriosului vizitator fantomă, dar cel puțin Iermolov avea simțul umorului.

•

Termenul este *zersetzung,* o metodă de „violare a domiciliului" practicată atât de vechiul KGB cât și de Stasi. O metodă de tortură inteligentă și eficientă. Obiectele sunt mutate de ici-colo de vizitatori invizibili, într-o manieră mai mult sau mai puțin subtilă. E sâcâitor de ciudat – se știe că unii oameni au ajuns efectiv să își piardă mințile – și absolut imposibil de dovedit. Cine te-ar crede că ți-a intrat un hoț în casă dacă singurul lucru care și-a schimbat locul este săpunul? O manevră îndrăgită, aparent, era să lași materiale pornografice în dormitor. Nu știam dacă să fiu impresionată sau insultată că în cazul meu nu o încercaseră.

Ce încerca Iermolov să îmi spună? Știam că ar fi trebuit să-mi fie teamă, dar ceea ce simțeam, de fapt, era curiozitate. Aproape că eram flatată. Dacă își dorea cu atâta ardoare să revin asupra refuzului meu, de ce ar fi încercat să mă intimideze? Și de ce ar fi apelat la Caravaggio?

— *Ecco, signorina.*

Referentul reapăruse și îmi întindea o pereche de mănuși albe de bumbac și un volum gros și greu, legat între două coperte de carton. Cerusem exemplarul în manuscris al uneia dintre primele cărți despre Caravaggio, o biografie de Mariani, însă nu voiam neapărat să studiez în profunzime viața pictorului, ci, mai degrabă, să examinez notițele mâzgălite pe marginile manuscrisului. Scrisul era indescifrabil de minuscul, iar abrevierile în italiana de secol al XVII-lea erau greu de înțeles, dar mie îmi făcea plăcere. Aveam impresia că trecuse mult timp de când nu mai făcusem muncă serioasă de documentare. Am murmurat cuvintele cu voce tare, vorbind în șoaptă, sunetele ajutându-mă să le pătrund sensul, până am ajuns la ceea ce căutasem:

„Au comis o crimă", scrisese Mariani pe furiș. „Prostituată, răufăcător, gentleman. Răufăcătorul îl rănește pe gentleman, prostituata spintecă insulta în piele cu un cuțit. Au fost chemați ofițerii. Au vrut să știe ce complici… În închisoare nu a mărturisit, a venit la Roma și nu a mai vorbit despre asta". M-am lăsat pe spate și am rămas cu privirea ațintită asupra literelor negre și stângace. Eram familiarizată cu existența unei „notițe despre crimă"; era sursa a numeroase speculații biografice, dacă te pasionau astfel de lucruri, însă tăietura era ceva nou. *Il sfregio,* semnul rușinii crestat pe fața victimei cu un cuțit, adesea drept pedeapsă pentru femeile care le fuseseră

necredincioase stăpânilor lor. Am simțit un mic fior bizar de entuziasm.

În două dintre cele mai faimoase tablouri ale sale, Caravaggio a inventat un gen nou. *Ghicitoarea* și *Trișorii* redau fiecare câte o scenă de înșelătorie, de tragere pe sfoară. Două realități se înfățișează simultan în fiecare. Pictura e o amăgire, ne arată artistul; ne modifică percepțiile la fel de clar cum sunt înșelate victimele credule de către trișorii cărora le cad pradă. Nu te încrede în ceea ce crezi că vezi.

Dacă Iermolov se obosea să mă amenințe, probabil credea că aveam un fel de putere. Ceea ce nu-mi displăcea. Ce roluri aveam în povestea aceasta? Cine era gentlemanul, cine târfa, cine răufăcătorul? Dacă era o amenințare, era una elegantă.

Restul zilei mi-am petrecut-o la galerie; în jurul orei șapte m-am întors la apartament, care era exact cum îl lăsasem. Tocmai dădusem drumul la apă în cadă când mi-a sunat telefonul. Nu telefonul de serviciu, ci cel personal. Doar trei persoane aveau numărul acela – Steve, Dave și mama mea – și niciunul dintre ei nu a apărut pe ecran. Am răspuns la apel și am spus:

— Du-te dracului, cu toată hotărârea de care era vocea mea în stare.

După cum mă așteptasem, nu mi-a răspuns decât tăcerea.

•

Trebuia să ies. Mă săturasem până peste cap să stau și să aștept ca Iermolov să își bată joc de mințile mele. Aveam nevoie să mă simt curată, puternică, vie. Era timpul să le fac o vizită ucrainenilor. Am părăsit șifonierul masiv și mi-am trecut mâna peste suportul de haine din dressing. Mi-am ales o rochie Missoni scurtă, portocalie ca focul – sau cel puțin o aluzie de rochie – și am atârnat-o deasupra oglinzii până am făcut baie. Mi-am turnat jumătate de sticlă de Chanel Gardenia în apa de baie, apoi m-am îmbrăcat într-un slip de dantelă Rosamorio negru cărbune și mi-am luat minuscula rochiță de mătase, adăugând o pereche de balerini din piele întoarsă în aceeași nuanță de crem ca faimoasa floare a creatoarei. Tocurile sunt dificil de purtat în Veneția, dar cu pantofii aceștia mi-a luat doar opt minute să traversez minusculele scuaruri și cele cinci poduri până la San Polo.

Dacă vreo persoană dintre cei care veneau la ucraineni ar fi fost vreodată suficient de trează, poate că apartamentul ar fi devenit o atracție, genul de cuib de nebunii secret care îi face să freamăte pe jurnaliștii agitați, dar, chiar dacă ai fi fost suficient de treaz să îl găsești, ai fi plecat de acolo într-o stare care ar fi garantat că n-ai fi fost tentat să povestești. Doar venețienii știau cu adevărat de el, pentru că ei cunosc toate

secretele de durată ale orașului. Eu aflasem de la Mașa, care nu era de acord cu ce se petrecea acolo. Am cumpărat o sticlă de grappa[27] ieftin de la magazinul chinezesc din vecini, aceasta fiind procedura, și am dat-o la iveală imediat ce mi s-a deschis o ușă joasă din stradă. Chiar și pentru Veneția, aleea ucrainenilor era îngustă, ceea ce probabil explica tipologia fizică a vizitatorilor lor. Accesul le era rezervat celor înguști în șolduri, ceea ce, în seara aceasta, îmi convenea de minune. Ucrainenii (dacă aveau nume nu li-l știa nimeni) erau un cuplu, o tipă cu părul blond-roșcat și soțul ei, care pretindeau a fi artiști, deși, din fericire, operele lor nu se vedeau niciodată pe nicăieri. Apartamentul lor era un uriaș spațiu la parter, decorat cu portrete destul de spectaculoase din secolul al XIX-lea, o ecluză se deschidea direct spre canal, ceea ce însemna că cineva mergea întotdeauna să înoate, iar mezaninul era un fel de piață arabă, o tabără cu divane și mătăsuri vechi și zdrențuite, mai mult sau mai puțin ocupate. Era întotdeauna mâncare și erau întotdeauna oameni, deși lista de oaspeți putea fi atât de eclectică, încât devenea uneori alarmant.

Soțul ucrainean m-a întâmpinat cu familiaritate, cu ochii sticlind și vorbindu-mi într-o italiană de baltă și m-a condus cu tot cu rochia mea țipătoare pe holul luminat de lumânări. Pe cap purta un televizor din anii 1980, fața ieșindu-i din gaura în care fusese cândva ecranul, firele și cablurile atârnând în urma lui, însă nu am simțit nevoia să îi atrag atenția asupra acestui lucru. Soția ucraineană stătea lângă ecluză, cu picioarele cufundate în canalul fetid, fumând un cui gigantic și explicându-i ceva important unui turist german cu aer speriat. Mi-a făcut languros cu mâna în timp ce scormonea printre resturile de la petrecerea lor, căutând paharul care arăta cel mai puțin neigienic. O brunetă care purta doar ruj roșu, cu pielea minunat de lucioasă, a coborât în fugă de la mezanin:

— L-a văzut cineva pe Bruno? a gâfâit ea în engleză.

A încercat din nou, în franceză și în rusă, însă nimeni nu îl văzuse pe Bruno, așa că s-a dat bătută, a smuls un șal ușor pârlit de pe una dintre lămpi, l-a răsucit și apoi l-a legat în jurul șoldurilor și a adormit pe un fotoliu. Ucraineanul a împuns-o cu putere în umăr, dar ea nu a făcut decât să se foiască puțin pentru a scăpa de el. El a stat o clipă să rotească butonul de volum de sub bărbie.

— Ket, a spus, cu o oarecare satisfacție. După ce ne-am așezat, mi-a oferit o farfurie de *zucchini frittata*[28]. Ce mai faci, dragă?

Am povestit puțin în frânturi și bucățele din limbile pe care le știam amândoi. Eu am gustat cu delicatețe din *frittata,* apoi mi-am aprins o țigară. Odată ce și-a dat din nou volumul mai

încet, m-am strecurat la etaj. Mi-am pus paharul pe pervazul ferestrei *oeil-de-boeuf* de deasupra ecluzei și mi-am oferit un moment de contemplare venețiană. Un pleoscăit vag de sub mine mi-a sugerat că cineva îndrăznise să înoate în canal. Speram că nu avea să provoace un scurt-circuit.

— Pot să-ți țin companie?

— Nu e nimic greșit în a folosi o replică veche, am spus, fără a mă întoarce.

O mână mi-a cuprins șoldul, iar eu mi-am lăsat capul să se sprijine pe un umăr parfumat cu o apă de colonie cunoscută, cu note puternice de lămâie. Ne mai întâlnisem aici, o dată sau de două ori. Am simțit zgârietura unei verighete când mâna a urcat pe sânul meu stâng.

— Superbă ca întotdeauna.

— Mulțumesc.

Mâna dreaptă mă mângâia pe șold, vârfurile degetelor dezmierdându-mi pielea sub rochia minusculă. Am așteptat valul umed de dorință. Nimic. M-am întors să o sărut, apăsat, căutând atingerea vibrantă a limbii ei. Nimic. Confuză, am deschis ochii și i-am văzut pe ai ei scânteind în lumina cețoasă care radia dinspre canal.

— Unde-i soțiorul? am întrebat-o.

— În Rimini, cu copiii.

— Norocul meu, atunci.

Gura mea se îngropase în scobitura gâtului ei, desenându-i clavicula cu limba; am prins-o de șolduri și mi-am lăsat mâinile să alunece pe curba superbă a fundului ei moale, iar ea a inspirat șuierat și a ridicat mâna, înfigându-mi-o în păr, în timp ce îmi sugea pielea de pe gât. Am îngenuncheat încet în fața ei, i-am tras fusta de bumbac și mi-am lăsat unghiile să se apropie de marginea slipului ei de dantelă, șters pe pielea ei bronzată de vară. Abdomenul său era minunat, ușor pufos ca pâinea proaspăt coaptă, și mi-am apăsat fruntea pe rotunjimea lui, apoi am început să trag de slipul ei. Chilotul era ud leoarcă. L-am tras într-o parte în timp ce ea a început să se frece de mine, ridicându-mi fața pentru a-mi dezmierda obrazul cu rombul îngrijit de păr pubian, împărțit la mijloc de umflătura tare a cicatricii rămase de la cezariană, apoi jucându-mă cu limba pe clitorisul ei, lingând blând, căutând spintecătura moale dintre labiile ei:

— Desfă-ți picioarele, acum.

Ea s-a crăcănat puțin, mâinile rămânându-i strânse în părul meu, iar eu mi-am apăsat limba pe clitorisul ei și mi-am strecurat un deget în ea, apoi încă unul, alunecând în carnea ei, împingând membrana din față, lingând puțin mai rapid, sucul ei și saliva ei mânjindu-mi obrazul. Ea a dat să mă tragă în sus,

dar eu voiam să termine, voiam să îmi îngrop toată fața în acele buze catifelate, să simt spasmul ei de plăcere zbătându-se peste mâna mea, să găsesc în el speranța propriei mele plăceri. Gemea acum; pentru o clipă, m-am tras la o parte și am văzut silueta unui bărbat în lumina pâlpâindă a lumânărilor de pe scări. Nu mă deranja dacă nu o deranja pe ea. Păstrându-mi mâna adânc în ea, m-am strecurat sub cămașa ei, întinzându-mă pentru a-i elibera sfârcul de sub sutien, frecându-l în cercuri în același ritm cu mișcările limbii mele pe clitorisul ei. Am lins tot mai tare, tot mai rapid, am simțit prima contracție pe degetele mele și am răsucit violent umflătura tare de carne în clipa în care s-a abandonat orgasmului. Ea a scos un țipăt strident ca de vulpe, zgâriindu-mă cu unghiile la baza craniului și mânjindu-mi toată fața când și-a împins vulva peste gura mea, slobozind apoi un oftat profund de descătușare și, clătinându-se, a făcut câțiva pași în spate până la un divan, pe care a căzut vlăguită. Eu mi-am frecat podul palmei de buzele care mă usturau, simțind ceva întunecat dincolo de sarea minerală a secrețiilor ei, ceva animalic și suculent. Mi-am băgat un deget în gura ei când m-am apropiat de uriașa oglindă cu ramă aurită sprijinită lângă patul jos. Aveam sânge uscat pe bărbie, un firicel ruginiu, ca un vampir.

— Scuze pentru asta.

— Nu mă deranjează.

Mi l-am întins pe toată bărbia, uitându-mă în ochii adânci ai reflexiei mele. Am auzit un icnet înăbușit dinspre scări.

Ea a chicotit:

— Arată-te.

Ucraineanul și-a făcut apariția fără televizor, chinuindu-se stângaci să-și bage mădularul înapoi în șliț. Ea a zâmbit radios și a întins brațele spre amândoi:

— Vino încoace, *cara.* E rândul tău.

— Mă întorc imediat.

I-am lăsat și am coborât să mă spăl pe față la chiuveta de la bucătărie. Bruneta era în continuare leșinată pe scaun, cu părul atârnându-i pe podea. Am luat o cuvertură de catifea jegoasă de pe o pernă și am întins-o blând peste umerii ei goi, apoi m-am descălțat de pantofi, lăsând o amprentă sângerie pe pielea întoarsă, și am ieșit în liniște pe alee. Voiam să simt piatra netedă și rece sub tălpi. Speram că îi oferisem plăcere, mă bucuram dacă o făcusem, dar – nimic mai mult. Eram cuprinsă de o amețeală grețoasă, ca și cum aș fi dat pe gât întreaga sticlă de grappa ieftin. Fusesem corectă, o făcusem să termine, dar nu simțisem la rândul meu nicio tresărire de dorință. Eram goală, cu nervii amorțiți, absentă. Chiar și acest lucru îl pierdusem, deci? Nici măcar acest lucru nu mi-l mai doream?

Am pornit spre casă pentru a vedea ce îmi mai făceau fantomele. Asta era tot, mi-am spus eu. Nu mai erau decât fantomele.

9.

În fiecare zi venețiană există un moment când orașul pare îmbrăcat în argint. Când și ultima pâlpâire a amurgului alunecă sub lagună, piatra și apa se contopesc într-o gravură în acvaforte, tonuri de cositor învechit, negru-argintiu înfiorat și aur-alburiu scânteietor. Trebuie să îl cauți, să îi aștepți sosirea, dar este momentul în care orașul e cel mai mult și în modul cel mai misterios el însuși. Acel moment venea tot mai devreme acum, dar zilele erau în continuare fierbinți, iar, după-amiezile, plajele de pe Lido rămâneau aglomerate. Într-o după-amiază, la circa o săptămână după vizita mea la Biblioteca Marciana, tocmai mă gândeam să iau *il vaporetto* și să merg să înot; lucram destul de sârguincios la galerie asupra planurilor pentru noua expoziție, dar, până la ora trei, oră moartă în Italia, ziua se scurgea încet și nu prea îmi venea în minte nimic altceva ce aș fi dorit să fac. Mă pregăteam să închid când am auzit ușa. Pusesem semnul de „Închis", deoarece nu aveam nimic de vânzare, însă vizitatorul, o femeie, judecând după zgomotul tocurilor, a traversat hotărâtă încăperea și s-a apropiat de biroul meu, aflat în capătul spațiului.

— Elizabeth!

Era rusoaica de la petrecerea Carlottei.

— Elena. Ăăă… bună. Ce drăguț să te văd în Veneția!

Elena purta o rochie parte peste parte din mătase bleumarin și sandale cu platformă înaltă din lemn, asortate cu o pălărie de paie bej, cu borul rigid, care să protejeze de soare ce mai rămăsese din tenul ei original. Pe o mână îi atârna o poșetă Hermès, care o echilibra cromatic și purta o pereche de ochelari de soare Tom Ford uriași.

— Rămâi mult aici? am întrebat-o.

— Doar câteva zile? Părea stingherită. De fapt, am venit să te văd.

— Serios? Ei bine, din păcate, nu am nimic expus în momentul de față, după cum poți să vezi, dar…

— Mă gândeam că poate ai dori să bem o cafea. Am putea… discuta.

— Oh. Sigur. Unde ești cazată?

— La Cipriani.

— Firește că da. Ei bine, sunt liberă în momentul de față, Elena. Vrei să mergem până acolo? Grădinile sunt minunate și răcoroase.

Ceva din aerul ei neliniștit m-a făcut să îi vorbesc pe un ton liniștitor, ca și cum m-aș fi adresat unui copil rătăcit. Ea și-a

dus mâna peste gât și a înghițit un nod, apoi și-a smucit capul spre dreapta într-un gest teatral menit a indica pe cineva:

— Aș prefera un loc mai… privat. Soțul meu e foarte protector, înțelegi.

Mi-am îndreptat ochii în direcția indicată de bărbia ei și am văzut o pereche de umeri lați îmbrăcați în costum și un gât pătrățos profilându-se în lumina soarelui, în fața ușilor galeriei. Un guler strâmt cu nasturi abia dacă ascundea un pumnal tatuat chiar sub linia bărbiei ca de pitbull. Dacă acela era bodyguardul Elenei, înțelegeam destul de bine de ce voia să se descotorosească de el.

Mi-am strâns lucrurile și am luat cheile din sertarul de sus al biroului.

— Sigur… Pot să închid aici pentru o vreme. Ce-ar fi să mergem la o plimbare pe Zattere? Acolo pe apă. Sunt o mulțime de cafenele – putem alege una dintre acelea.

— *Spasiba.*

Mi-a mulțumit în rusă și a ieșit scurt până la gorilă, arătându-i spre stânga, direcția în care aveam să mergem. El s-a îndepărtat, iar ea a așteptat până am închis.

— O să se întoarcă în jumătate de oră, mi-a spus.

Ne-am plimbat pas la pas spre Gesuati[29], Elena aruncând o privire în jur pentru a vedea cât de aproape se afla paznicul ei. După ce am schimbat câteva remarci despre cât de frumoasă fusese nunta Carlottei, eu am făcut conversație pe subiecte prea puțin importante, pornind de la vechiul subiect al vremii, apoi arătându-i câteva dintre atracțiile turistice de peste canal, de pe Giudecca[30].

— Vrei să intrăm în biserică? am întrebat-o, când ne-am oprit înaintea fațadei albe în stil baroc. Tavanele sunt foarte faimoase. Tiepolo[31].

Ea a acceptat, iar eu am scotocit prin poșetă după ceva mărunțiș pentru a cumpăra două bilete. Când am trecut din vestibul în naos, am observat că Elena își făcea cruce de la dreapta la stânga, cu trei degete îndoite, în stil ortodox. Eu nu îmi făceam. Aerul din biserică era încărcat de mirosul de tămâie și de piatră umedă. Niciuna din noi nu a ridicat nici măcar o scurtă privire spre Sfântul Dominic urcând la ceruri4 de deasupra noastră.

— Elizabeth, îmi cer scuze că sunt atât de misterioasă.

— Nu-i nimic. Doar spune-mi cum pot să te ajut.

Tonul meu nu îmi trăda nimic din iritare. Ce voia femeia aceasta neghioabă?

— Și pentru engleza mea.

— Engleza ta e excelentă.

— E sovietică. Nu reușim niciodată să ne descotorosim de accent. Soțul meu susține că plătim de trei ori mai mult pentru orice doar din cauza accentului.

— Soțul tău? am încurajat-o eu.

Avea să treacă vreodată la subiect?

— Soțul meu e Pavel Iermolov.

La așa ceva nu mă așteptasem.

— Și vrea să divorțeze de mine, a continuat ea.

— Oh, Elena, îmi pare rău pentru asta, dar nu văd…

— Ai să vezi. Dă-mi voie să-ți explic.

Mă recunoscuse, mi-a spus ea, când vizitasem reședința lui Iermolov, cu câteva săptămâni în urmă. Mă văzuse luând masa cu el.

— Eu încercam să vorbesc cu el, a spus ea tristă, dar el… porcul… nu mă lăsa.

— Tu erai, deci? Acolo pe stâncă? Dar soțul tău mi-a spus că era cineva care intrase ilegal pe proprietate. În propria ta casă?

— Știu. E jalnic.

Iermolov, mi-a explicat Elena, se pregătea deja de ceva vreme să se despartă de ea.

— Are femei… pfff! Ce-mi pasă de ele? Dar avem și doi băieți, la școală în Anglia. Harrow, a adăugat ea mândră. Am fost nevoite să facem o pauză până și-a scos telefonul din poșeta Hermès și mi-am făcut datoria de a-i admira copiii. Deci, când te-am văzut la nunta Carlottei, te-am recunoscut. Am întrebat-o pe Carlotta, iar ea mi-a spus că lucrezi în domeniul artei. Așa că am făcut niște investigații.

— Înțeleg.

Țineam mâinile împreunate în poală. Mi le-am încleștat strâns. Mi se făcuse brusc frig și nu era din cauza temperaturii din biserică. *Ce știe*? *Ce vrea*?

— Am aflat că soțul meu îți ceruse să îi evaluezi colecția. Ți-a cerut să o subevaluezi?

Am ezitat, prefăcându-mă distrasă de un ghid turistic care explica cu voce tare frescele în germană. Ce însemna asta? Era o nouă tentativă din partea lui Iermolov – o încercare de a câștiga puncte făcând apel la simpatia dintre femei?

— Nu mi-a indicat nicio sumă. Și, oricum, l-am refuzat. Mă consider prea lipsită de experiență.

— Nu o să-ți accepte refuzul.

Mă lămurisem și singură. Iermolov încerca să mă scoată din minți, dar eu fusesem cam ocupată, mi-am spus, cu una și cu alta. Timpul parcă mă copleșise de la vizita lui Alvin încoace.

— Ce vrei să spui? am întrebat eu, încercând să mă concentrez.

— Nu ai observat nimic… bizar de când te-ai întors în Veneția? Ca și cum în apartamentul tău s-ar fi mutat o fantomă?

Cum poate ști despre asta?

Iermolov voia ca eu să fac evaluarea, a continuat Elena, tocmai datorită lipsei mele de experiență. Își dorea să obțină o subevaluare a colecției deoarece, la fel ca mulți bărbați bogați, încerca să reducă valoarea oficială a proprietăților sale înainte de a depune cererea de divorț, pentru a-și asigura o sumă mai mică de plată în final. Avea să depună actele de divorț în Rusia, credea Elena, deoarece tribunalele rusești erau, în mod tradițional, înclinate să îi favorizeze pe soți și, totodată, erau mai îngăduitoare când venea vorba să îi forțeze să dezvăluie adevărul. Însă câteva cazuri recente atrăseseră o atenție nedorită din partea presei, deci pentru un bărbat atât de bogat ca Iermolov ar fi fost mai bine ca procedurile să se desfășoare cât mai discret posibil. Dacă cineva punea la îndoială valoarea colecției, voia să aibă pe cine să dea vina.

Cuvintele ei m-au rănit. M-au rănit profund. Una era să știu că nu mă consideram suficient de competentă pentru tablourile lui Iermolov și cu totul alta să descopăr că nici el nu mă considera astfel. Eu crezusem că îl refuzasem cu toată onestitatea și mă consolasem cu gândul de a fi văzut tablourile, de a fi ajuns mai aproape de ele decât aveau să ajungă vreodată majoritatea celorlalți. Însă el își căutase, pur și simplu, o marionetă, un om de paie. Poate că nu privise cu ochi buni refuzul meu, poate că ciudățeniile din apartamentul meu erau o tentativă de a mă intimida, dar asta nu explica ilustrata cu pictura de Stubbs… M-am străduit să mă concentrez asupra conversației.

— Deci e mai bine pentru soțul tău dacă divorțează de tine în Rusia. Nu și pentru tine, evident. Dar, de ce i-ar păsa atât de mult?

Elena și-a dat ochii peste cap. Era rândul ei să își piardă răbdarea.

— Soțul meu are… o relație bună cu autoritățile. Nu vrea să piardă acest lucru.

— Înțeleg.

Știam că Iermolov avea conexiuni politice – poate că un divorț în străinătate ar fi provocat un scandal?

— Oricum, îl detest. Mă tratează ca pe o prizonieră, ca pe un animal! Și acum mă aruncă ca pe o cârpă veche! Susține că relația noastră nu mai e „valabilă”.

Din punctul meu de vedere, Elena nu semăna deloc cu o cârpă veche. Doar inelul de logodnă de pe mână ar fi fost

suficient pentru a închiria un apartament în Mayfair pe un an întreg.

— Apreciez că mi-ai spus toate astea și îmi pare rău pentru situația ta, îmi pare sincer rău, dar tot nu înțeleg de ce îți închipui că te pot ajuta.

Ea s-a uitat în jurul ei.

— Locul ăsta îmi dă fiori. Să mergem.

Am urmat-o răbdătoare înapoi pe chei, clipind amândouă și înfiorându-ne, orbite de valul brusc de lumină.

— Ar fi bine să ne întoarcem.

A luat-o la pas încet, ținându-mă de braț ca și cum am fi fost prietene vechi. Fața ei era aproape de a mea. Îi simțeam parfumul și îi vedeam mănunchiul fin de riduri formate în jurul gurii, acolo unde substanța de umplere începuse să dispară.

— Deci, soțul meu crede că se poate descotorosi de mine, așa, pur și simplu! A pocnit din degete. Și știe că dacă o va face…

— Elena, te rog vorbește limpede. Nu înțeleg nimic.

Ea s-a întors și m-a prins de coate.

— Am fost căsătorită cu Pavel mulți ani. Treizeci de ani. Am văzut multe și am auzit multe. Fără căsnicia mea, aș fi în pericol. Știu asta. Am nevoie de ceva care să îmi asigure siguranță.

— Dar vei avea bani. Poate că nu suma pe care consideri că ai merita-o după atât de mult timp…

Ea și-a înfipt unghiile în cotul meu:

— Nu e vorba de bani. Tu nu citești ziarele? Rusia nu e Europa, oricât ne-am preface. Dacă nu voi mai fi căsătorită cu Pavel, va deveni… imperativ să se descotorosească de mine. Oamenii care îi pun în situații dificile pe cei aflați la putere sfârșesc în închisoare sau mai rău. Sunt în pericol, nu înțelegi?

Înainte să apuc să îi răspund că nu vedeam nimic în afară de faptul că era nebună, Elena s-a îndepărtat puțin de mine și, spre surprinderea mea și a mulțimii de turiști, execută o piruetă perfectă în pantofii ei cu platformă.

— Am fost cândva o balerină bună! Femeia era complet nebună. Vin să te iau diseară. O mică ieșire pentru a-i aduce omagiu lui Diaghilev[132]! Ce-ai zice dacă ne-am vedea aici, în fața bisericii, la șapte?

— Elena, te rog. Nu cred că e o idee bună. Îmi pare rău, dar nu te pot ajuta.

Ea s-a întors spre mine, ștergându-și de pe chip zâmbetul vesel.

— O, ba da, poți. Când te-am văzut prima dată cu Pavel am crezut că ești o…

— Târfă?

— Prostituată, da. Dar, când mi-a spus Carlotta cu ce te ocupi, am investigat puțin galeria ta. Drăguț nume, Gentileschi.

— Ăăă, mulțumesc.

— A fost însă o prostie din partea ta să-l menționezi în fața poliției franceze.

M-am holbat la ea ca o broască înfiptă pe o țepușă.

•

Era dimineață pe treptele catedralei Sacré-Coeur, în ultima mea zi la Paris. Îi simțeam mirosul, duhoarea gunoiului, gazele de eșapament de la autocarele de turiști, cafeaua. Aveam în mână telefonul lui Renaud și o întreagă trupă de jandarmi aștepta la aeroportul Charles de Gaulle o fată cu pașaport fals care nu avea să mai prindă niciodată avionul. *En route. Numele de Gentileschi înseamnă ceva pentru voi*? le scrisesem într-un mesaj. Jumătate prudență, jumătate îndrăzneală, acea nevoie stupidă și irezistibilă de a risca. Mă ocupasem de Renaud, deci de unde putea Elena să știe? Tot ea era responsabilă și pentru ilustrata cu reproducerea după Stubbs? Ce naiba se petrecea aici?

•

În mod evident, Elena se desfăta cu ceea ce îmi dezvăluise. Mi-am ațintit privirea dincolo de ea, pe chei, luptându-mă simultan cu impulsul de a o împinge în apă și cu o senzație bruscă de claustrofobie sufocantă, ca și cum combinația de circumstanțe care mă adusese în acest punct începea să se încolăcească în jurul meu ca o hidră șuierătoare și agresivă care nu putea rămâne niciodată adormită. Crezusem că eram în siguranță, că mă eliberasem de trecut aici în Veneția, chiar dacă Alvin era încă… *Încetează. Nu te gândi la Alvin. Concentrează-te pe căţeaua asta nebună care încearcă să îţi fure viaţa*!

— Habar n-am la ce te referi, am spus eu înțepată.

— O, eu cred că știi. Am nevoie de ajutorul tău cu un tablou.

S-a aplecat și mai mult spre mine, lipindu-și buzele de urechea mea, ca și cum mi-ar fi împărtășit o bârfă deosebit de scandaloasă. Undeva, în față am simțit privirea gorilei ațintită asupra noastră.

— Cred că te pricepi la picturi. Nu-i așa, Judith?

10.

Mi-am petrecut restul după-amiezii întinsă în pat, țintuită acolo de plumbul încremenit din inima mea. Iermolov știa. Elena știa. Cum ar fi fost să public direct un anunț în ziarul *Corriere della Sera*? Cu greu m-am abținut să nu arunc o privire sub pat pentru a vedea, pentru orice eventualitate, dacă nu mă pândea de acolo însuși Romero da Silva. Povestea nu avea să se termine. Nu avea să se termine niciodată? Ce ar fi trebuit să fac? S-o împing pe Elena Iermolov în lagună cu tot cu bodyguardul ei. Ce idee amuzantă. Cel puțin auzeam pe cineva râzând. Mi-am dat în gând una după ceafă. Avusesem dreptate în presupunerea mea că manevra de *zersetzung* era opera lui Iermolov – faptul că Elena îmi folosise adevăratul nume o confirma. Deci, cine le spusese? Am reluat în minte conversația mea cu Iermolov când luasem cina în casa lui de vară. Nu pomenise ceva de Paris? Mi-am mușcat frustrată încheieturile degetelor. Știuse chiar înainte să mă cheme acolo. Iar eu fusesem atât de mândră, atât de încântată. Dar nu era momentul să îmi alin mândria rănită. Povestea încâlcită a Elenei despre divorț avea o oarecare logică. Iermolov își dorise ca eu să îi subevaluez colecția, crezuse că ar fi putut să facă presiuni asupra mea – dureros de plauzibil. Dar cum rămânea cu „amenințările" la adresa soției sale? Nu puneam prea mare preț pe discursul ei confuz, dar tonul imperios al Elenei sugera că ea credea în povestea aceea. Era pregătită să își sfideze soțul și pomenise de un tablou. Toată treaba era cumva legată de un tablou. Deci – următorul lucru. Nu mă puteam proteja fără informații. Trebuia să mă întâlnesc cu ea. Să acționez prudent și să aflu tot ce puteam.

•

Până la șapte seara, îmi recăpătasem calmul. Pe doc am fost urcată într-o ambarcațiune Riva de culoarea mierii pentru a mă alătura doamnei Iermolov în cabina joasă. Negrul păruse culoarea potrivită pentru o vizită pe insula cimitir San Michele, pantaloni Equipment din mătase și un jerseu simplu cu guler rotund, dar, în ultima clipă, avusesem impresia că semănam cam prea tare cu un ninja, prin urmare, adăugasem un șal de cașmir turcoaz care să mă protejeze de briza serii în lagună. Am pornit în tăcere pe apa de jad lăptos, admirând priveliștile perfecte de pe Canal Grande, două doamne la o ieșire romantică ciudată. Gorila stătea la prova lângă căpitan, fumând cu poftă. Barca a ieșit de pe canal chiar lângă Cannaregio și, în câteva momente, am simțit sub noi apele mai

adânci și umflate din largul lagunei. Aș fi avut poftă de o țigară, dar, la jumătatea drumului, Elena a părut să se simtă cam rău, așa că mi s-a părut mai drăguț din partea mea să nu o fac. Când am oprit la San Michele, a rămas câteva momente cu capul aplecat pe genunchi, o manevră deloc ușoară când porți o rochie de seară Versus, cu corset și tocuri de zece centimetri.

— Barca ne va aștepta, m-a anunțat ea. Ai mai fost aici?

Nu mai fusesem. Chiar dacă Henry James afirmase că Veneția era cel mai frumos cimitir din lume, nu era o idee pe care să fi simțit recent nevoia de a o verifica.

— E în partea grecească. Haide.

Spre deosebire de restul orașului, San Michele e îngrijit cu rigurozitate, coroanele circulare ale arborilor de tisă scoțând în evidență cărămizile portocalii ale logiilor. Tocurile cui ale Elenei se răsuceau stângace pe pietriș, dar ea pășea netulburată, ținându-și cu grijă umerii drepți, de dragul lui Diaghilev.

— Aici e.

Monumentul era din piatră crem cu ivoriu, iar textul comemorativ era sculptat în litere chirilice aurite. Elena s-a așezat confortabil pe mormântul alăturat și a scos din poșetă o sticlă de vodcă Stoli și trei pahare de ceai.

— Unul pentru tine, unul pentru mine și unul pentru Maestru, mi-a explicat ea, turnând.

Am închinat spre mormânt și am dat fiecare pe gât câte o dușcă înainte ca Elena să golească cel de-al treilea pahar peste mormânt. M-am întrebat dacă ofrandele frecvente de alcool îl mențineau atât de strălucitor. Mi-am aprins țigara pe care o tot amânasem și i-am întins paharul să mi-l umple din nou.

— Nu-i oferim unul și lui Stravinski[33]? am remarcat eu pe un ton nepăsător. Mi se părea că s-ar fi potrivit în contextul acelui cocktail atât de bizar. E la unsprezece morminte distanță.

Elena a pufnit în râs.

— Ha. Bătrânul plagiator.

Nu fusese cea mai inspirată replică din partea mea.

— Deci ai fost dansatoare? am încercat.

— Nu a fost mare lucru de capul meu. Câțiva ani mi-am dorit să intru la Academia Balșoi, dar nu eram suficient de bună. Iar, după aceea, l-am cunoscut pe Pavel. A pufnit din nou în râs și și-a dat pe gât vodca. Mă gândeam că aici vom putea vorbi.

— Mi se pare corect. Nu atunci m-ai văzut prima dată, așa-i, Elena? În seara aceea la casa de pe plajă? Și nici nu ne-am cunoscut la nunta Carlottei. M-ai văzut prima dată pe barca lui Mihail Balenski.

Balenski, cunoscut sub numele de „Bărbatul din Stan” era un faimos fost traficant de arme transformat în om de afaceri, care îl invitase pe Steve la o petrecere în perioada în care eu mă aflasem pe *Mandarin.* Carlotta se dăduse drept logodnica lui Steve, iar eu făcusem puțin spionaj industrial sub punte. Îmi amintesc cu ușurință chipurile, iar cel al Elenei, profund bronzat și cu un machiaj nereușit, îmi revenise brusc în minte imediat ce rememorasem momentul.

— Exact. De asta am presupus că ești o… târfă, ziceai parcă?

Clopotele bazilicii miniaturale băteau de opt pe aleile dintre morminte.

— Nu o să se închidă cimitirul acum? am întrebat-o.

Elena mi-a zâmbit strâmb:

— Ne bucurăm de o vizită privată, prin bunăvoința lui Pavel. Profit cât încă mai pot. Deci?

Eu am inspirat adânc.

— Deci. În 2007, colecția lui Rostropovici a fost scoasă la licitație de către una dintre casele importante din Londra. Vânzarea a fost anulată în ultimul moment deoarece un cumpărător rus achiziționase toate articolele, absolut toate, în schimbul a circa douăzeci și cinci de milioane de dolari. Acesta a promis să le dăruiască înapoi Rusiei, un gest patriotic care l-a făcut deosebit de popular. Să continui?

Elena nu părea să mă asculte deloc. Scotocea din nou prin poșetă.

— Încerci să mă sperii, am continuat eu, pentru că ești și tu speriată. Vrei un tablou pe care să îl poți oferi statului rus ca garanție pentru protecția ta. Așa cum a făcut respectivul om de afaceri cu piesele din colecția Rostropovici?

Ea a ridicat privirea și mi-a zâmbit, întinzându-mi câteva documente fotocopiate.

— Ești foarte ageră la minte.

— Ori ești ageră, ori ești moartă.

— Poftim?

Părea absurd de speriată.

— Nimic. Îmi pare rău.

Am aruncat o privire peste hârtiile pe care le scosese. Extrase dintr-o ediție online a unui ziar italian, un articol despre uciderea unui dealer englez de artă, Cameron Fitzpatrick, la Roma; un scurt articol în franceză despre o anchetă polițienească în desfășurare privind o moarte misterioasă într-un hotel din apropiere de Place de l’Odéon, Paris. Eram la curent cu ambele.

— Se pare că ne descurcăm amândouă destul de bine pe partea de investigație. Putem să continuăm, te rog? Mi-e frig.

— Mai bea un pahar.

Ceea ce îmi spuse apoi Elena m-a făcut să mă înec cu băutura.

— Soțul meu are un desen de Caravaggio.

Chiar dacă nu reușise să devină prim-balerină, avea un talent real în materie de teatru.

— Asta e imposibil – toată lumea știe asta. Caravaggio nu desena niciodată – era faimos pentru asta.

— Și, totuși…

— E fără îndoială un fals – trebuie să fie. Indiferent ce ți-ar fi spus…

— Nu mi-a spus nimic. El și Balenski l-au cumpărat împreună. Acela e tabloul pe care îl doresc.

— Eu am văzut un Caravaggio, dar e o copie. Una genială, dar este totuși o copie. Soțul tău știe asta.

— Nu la acel tablou mă refer. Ăsta e un desen. Realizat aici, la Veneția.

— Elena, Caravaggio nu a desenat niciodată și nu a venit niciodată la Veneția. Nu știu ce îți închipui că știi, dar, dacă îți imaginezi că am de gând să mă implic câtuși de puțin în povestea asta, te înșeli. Te înșeli amarnic. Îmi pare rău pentru dificultățile tale, dacă într-adevăr le ai, dar eu plec acum.

M-am ridicat și am pornit hotărâtă spre doc.

— Stai. Îmi pare rău. Te rog, stai.

În lumina tot mai scăzută, arăta ea însăși ca o statuie funebră, în rochia ei ciudată și cu mâna dusă din nou la gât. Ceva din tonul rugător al vocii ei m-a făcut să mă opresc în aerul încremenit și cenușiu.

— Sincer, nu încerc să te amenințe. Nu mă interesează cine ești sau ce ai făcut. Știu cum te-a găsit soțul meu. A avut cumva legătură cu bărbatul acela din Paris.

Vocea Elenei era înnebunită – mi-a trecut prin minte că începuse să guste din vodcă cu mult înainte să fi observat eu. Aveam suficientă experiență cu mama mea pentru a recunoaște semnele. Începuse să plângă, ștergându-se agitată la ochi în timp ce lacrimile lăsau dâre peste autobronzant.

— Haide, Elena, se face frig. Mergem la mine și îți fac o cafea.

Apartamentul meu era ultimul loc în care aș fi vrut să o văd, dar era prea amețită pentru a putea rămâne într-un loc public. Mi-am petrecut ferm brațul pe după umerii ei, mi-am păstrat tonul hotărât și blând, așa cum o făcusem adesea, de fiecare dată când fusesem nevoită să îmi târăsc mama la culcare.

— Haide. Să ne întoarcem.

•

Elena știa. Iermolov știa. Dacă nu rezolvam cumva situația, nu aveam să-mi pot continua viața sub identitatea de Elizabeth Teerlinc. Iar Iermolov mă umilise. Mă jucase pe degete și gândul trezea în mine scânteia unei flăcări minuscule, de mult uitate. Cum nu puteam să mă descotorosesc de Elena, trebuia să mă folosesc de ea. Dacă nu o făceam, Iermolov ar fi putut să mă distrugă, iar ea știa asta.

•

Elena a vomitat peste marginea bărcii la întoarcere, ceea ce a părut să-i limpezească mintea. I-am cerut pilotului să ne ducă cât mai aproape posibil de *piazza* și i-am explicat gorilei că aveam să o ajut pe doamna Iermolov să se schimbe în haine curate, căci se simțea cam rău. El s-a instalat în fața ușii dinspre stradă a apartamentului meu. M-am întrebat dacă era prima dată când se afla acolo. Descuind, am adulmecat scurt și bănuitor aerul din apartament, dar nu am simțit niciun alt miros în afară de Spiritus Sancti de la Cire Trudon. Am întrebat-o pe Elena dacă îi era foame, însă ea a scuturat din cap nerăbdătoare, așa că am făcut cafea, adăugând zahăr într-a ei. Am adus o pereche de pantaloni de trening, șosete și un pulover și i-am spus să le îmbrace, apoi ne-am așezat una lângă cealaltă pe canapea. După ce se spălă pe față și se îmbrăcă în hainele mai simple, păru mult mai tânără. Mi-am dat seama din nou cât de frumoasă trebuia să fi fost cândva.

— Au fost aici, am început eu. Oamenii soțului tău. Mi-au mutat chestii.

Nu aveam de gând să-i spun ce anume sau ce mesaj credeam că încerca soțul ei să îmi transmită.

— M-am gândit eu. Așa procedează ei, inițial. El și Balenski.

— Și au cumpărat împreună acest presupus desen de Caravaggio. Sunt prieteni, deci?

— Prieteni, colegi, dar e de domeniul trecutului. Pe vremuri, la Moscova, au câștigat o grămadă de bani făcând împreună afaceri imobiliare.

Mi-am amintit povestea Mașei despre cum rezolva Iermolov problema locatarilor incomozi. Vestea că lucrase cu Balenski, care își construise o reputație destul de urâtă, m-a făcut să-mi pun întrebări.

— Continuă.

— Dar nu mai sunt prieteni de la povestea asta.

Și-a folosit degetul mare de la picior, acum gol, pentru a-și trage poșeta pe podea, spre noi, și a desfăcut cea de-a doua tăietură din ziar.

— Bărbatul acesta, cel care a murit în camera de hotel? A lucrat pentru soțul meu. Și pentru Balenski.

— Eu îl știam sub numele de Moncada.

Nu prea vedeam rostul să mă prefac că nu aș fi știut la ce se referea. Cu atât mai mult cu cât nu eu îl omorâsem de fapt.

— Ai fost acolo în noaptea când a murit, așa-i?

Eu am dat încet din cap:

— Urma să îi vând un tablou. L-am luat cu mine la hotel, la Place de l'Odéon, da. Am plecat înainte de… crimă.

— Soțul meu știa asta. Oamenii lui supravegheau hotelul. Mai era un tablou acolo; individul acesta, Moncada, aștepta să îl predea în numele soțului meu și al lui Balenski. Apoi acest Moncada a fost ucis. Dar când soțul meu a încercat să găsească tabloul, dispăruse. Balenski îl înșelase, a crezut el, împreună cu tine.

— Stai așa. Soțul tău crede că i-am furat un Caravaggio? De asta a apelat la mine?

— Așa cred. Își închipuie că l-ai tras pe sfoară. Tu și Balenski.

— Asta e o nebunie. Mai ales că n-am făcut-o. Chiar n-am făcut-o.

— Asta e ceea ce știu despre tine. O femeie pe nume Judith Rashleigh este interogată de către poliția italiană în legătură cu uciderea unui dealer de artă, Cameron Fitzpatrick. Femeia își înființează o galerie la Paris, înregistrată sub numele de Gentileschi. Femeia este apoi văzută ieșind dintr-un hotel în care a fost ucis alt bărbat și ducând cu ea un tablou. Apoi… paf! Gentileschi apare ca galerie în Veneția, acum înregistrată pe numele lui Elizabeth Teerlinc. Iar tabloul lipsește.

— De unde știi toate astea, Elena? E bizar. Parcă spuneai că tu și soțul tău sunteți despărțiți.

— Suntem despărțiți, da. Dar oficial suntem căsătoriți încă, până pregătește el cele necesare. Mi se permite – a pufnit disprețuitor când a rostit cuvântul – să locuiesc în continuare în reședințele noastre, deocamdată. Dar nu ne întâlnim. În seara aceea, în Franța, venisem pe neașteptate. Voiam să vorbesc cu el.

— Și ai aflat despre… despre treaba asta?

— Sunt un bun spion. Sunt rusoaică, nu? Când am aflat că Pavel intenționa să divorțeze de mine, am avut nevoie de informații, a adăugat ea cu un râs scurt și amar.

Oricât de surprinzătoare ar fi fost informațiile Elenei, povestea ei m-a făcut să mă simt… aproape ușurată. Dacă tactica de intimidare a lui Iermolov avea ca scop să mă determine să returnez un tablou pe care nu îl aveam, puteam corecta rapid această impresie greșită. Tabloul pe care îl dusesem la hotelul din Place de l'Odéon fusese un mic Gerhard Richter achiziționat în mod legal la o licitație de către

galeria Gentileschi. Mare păcat că nu participasem personal la vânzare, pentru că licitațiile se înregistrează video și presupun că, în felul acesta, aș fi putut să demonstrez că licitasem pentru tablou, însă exista o evidență a provenienței; nu se putea să nu existe, căci îi dădusem pictura lui Dave, care fusese prietenul meu la casa de licitații din Londra, unde lucrase ca hamal după ce se retrăsese din armată. Datorită unor relații care se dovediseră foarte utile pentru amândoi, se mutase împreună cu soția într-un sat drăguț de lângă Bath, unde el se recalificase ca profesor de istoria artei. Tabloul de Richter fusese vândut pentru a le finanța mutarea la țară. I-am explicat toate acestea cât de succint puteam.

Mâinile Elenei reîncepuseră să netezească tăieturile din ziare. Părea să aibă încredere în ele ca într-un talisman.

— Îți accept povestea, *Judith.* Dar vreau acel Caravaggio. Ai secrete – ți-am spus, nu-mi pasă de ele. Și îmi imaginez că nici soțului meu nu o să-i pese dacă va afla că nu ești hoață. Aș vrea să te oferi să cauți tabloul acela pentru el, iar, când îl vei găsi, să-mi spui unde se află. Atâta tot.

— Ce-i asta? Suntem în *Ocean's Eleven*? De ce aș face asta, Elena?

— Dacă nu accepți, îi voi spune că am fost aici. A arătat din cap spre fereastră, amintindu-mi de prezența gorilei. Ce coincidență! Amândouă prietene cu draga de Carlotta. Și îi voi spune că am văzut tabloul, iar el mai întâi te va ucide și abia apoi îl va căuta. Sau aș putea să sugerez poliției italiene să redeschidă un anumit caz și să te întrebe de ce trăiești cu documente false. Și, de asemenea – iar motivul ăsta îmi place cu adevărat – pentru că eu cred că o vei face.

Mă amenința, dar, în același timp, îmi oferea și un joc. Într-un fel, nu îmi displăcea ideea de a o ajuta să se răzbune pe Iermolov. Nu de dragul ei, ci pentru mine. Deocamdată intenționam să îi fac jocul, măcar pentru faptul că aveam nevoie disperată de timp să reflectez.

— În regulă, Elena. Șah-mat. Deși nu înțeleg de ce ar vrea soțul tău să divorțeze de tine. Ești genială.

— Da, răspunse ea cu tristețe. Am fost, cândva.

11.

Am acceptat să mă întâlnesc cu Elena a doua zi la prânz, la cafeneaua de pe acoperișul Muzeului Guggenheim. Cea mai mare parte din noapte mi-am petrecut-o în fața laptopului. Din când în când, tresăriserm la câte un scârțâit al podelei sau la scormonitul unuia dintre omniprezenții șobolani venețieni printre plăcile de rigips, dar acum, că știam sursa zgomotelor, „fantomele" lui Iermolov nu mă mai sâcâiau. Aveam alte lucruri cu care să-mi bat capul, mai exact sursa care mă identificase în Paris.

În noaptea în care mă întâlnisem cu Moncada în Place de l'Odéon, acesta lucra și pentru Iermolov și Balenski, transportându-le presupusul desen de Caravaggio. Știam deja că Balenski era dubios și nu mă surprinsese prea mult să aflu că și trecutul lui Iermolov era mai puțin curat ca lacrima decât părea. Moncada avea legături cu mafia italiană; se ocupa de transportul tablourilor dubioase, iar un „desen" de Caravaggio nu avea cum să fie altfel decât dubios. Prin urmare, era posibil ca Moncada să îi fi informat pe oligarhi că urma să se întâlnească cu mine la hotel. Însă Elena îmi spusese și că cineva mă văzuse plecând cu tabloul. Acel cineva nu ar fi putut fi Moncada, deoarece el se afla în camera de la etajul patru, strangulat în acel moment de Renaud. Acel altcineva era persoana pe care trebuia să o găsesc, iar Elena îmi distrăgea atenția. Să-l contactez, pur și simplu, pe Iermolov și să îi spun că nu aveam tabloul nu avea niciun sens. În primul rând, pentru că nu avea niciun motiv să mă creadă și, în al doilea rând, pentru că, până nu descopeream sursa, nu aveam să scap vreodată de urma pe care o lăsasem prin acel mesaj stupid.

Problema în a accepta planul Elenei era că însăși ideea existenței tabloului era ridicolă. Toți experții pe care îi consultasem în legătură cu Caravaggio își exprimaseră unanim părerea că acesta nu desenase niciodată – cel mult este posibil să fi împuns cu acul pânzele sale pentru a marca amplasamentul modelelor sale – însă exista o oarecare dezbatere dacă vizitase sau nu Veneția. În arhiva online a London Library am găsit un articol dintr-o revistă, semnat de un profesor venețian, care demonta această idee și pe care l-am copiat pe telefonul meu pentru a i-l arăta Elenei. Trebuia să scap de ea, să îl contactez pe Iermolov și să îi explic neînțelegerea, apoi să mă apuc să descopăr sursa. Orice gând aș fi avut de a mă răzbuna pe oligarhi ar fi fost un lux, deși mi-

am permis câteva mici fantezii despre ce le-aș fi făcut în timp ce mă îndreptam spre Guggenheim.

•

Elena își pusese din nou masca de femeie nefericită și terminase deja pe jumătate o sticlă de vin Pinot Grigio când am ajuns și eu în cafeneaua de pe acoperișul muzeului. Mi-am turnat niște apă, sperând că avea să-mi urmeze și ea exemplul virtuos.

— Unde e prietenul tău? Iar îmi sparge apartamentul?

— Mișa? S-a dus să facă niște comisioane. Așa că sărbătoresc, a răspuns ea sfidătoare, turnându-și încă un pahar.

Eu am luat sticla și am întors-o cu gâtul în jos, în frapieră, am golit tot vinul acolo, apoi și conținutul paharului.

— Bea niște apă, Elena. Nu te simți mai bine când ești beată, oricât de mult ți-ar fi milă de tine însăți.

Protestele ei au fost întrerupte de chelneriță. Eu am comandat bruschette cu mentă și fenicul și o porție de ravioli. Îmi place să îmi asum riscuri în materie de carbohidrați. Elena a cerut o salată verde, fără sosuri.

— Elena, am stat și m-am gândit, am început eu să-i explic, în timp ce fata i-a pus în față prânzul sărăcăcios. Chiar nu cred că te pot ajuta. În primul rând, știm amândouă că, în ciuda acelei… povești din Paris, tabloul nu e la mine. Știu că mă crezi. Deci nu ar putea fi decât Balenski. Dar e imposibil ca lucrul pe care Balenski l-a furat sau nu de la soțul tău să valoreze ceva. Chiar dacă aș putea găsi acel desen pentru tine, nu poate fi decât un fals. Am stat trează jumătate de noapte verificând online și nu există nicio aluzie la existența unui astfel de desen. Am verificat printre experți. Deci, chiar dacă ai reușit să pui mâna pe tabloul ăsta, deoarece tu consideri că ți-ar asigura un fel de ajutor, nu te-ar ajuta în cazul în care ai ajunge la divorț.

Elena se lupta cu o frunză de rucola. Aceasta mai că nu îi căzu din colțul gurii când practic mârâi la mine:

— De ce nu mă ucizi, pur și simplu?

Trecusem deja în revistă vreo șase metode de a face acest lucru, dar niciuna nu îmi păruse viabilă ca să nu fiu descoperită. Deși poate că Iermolov mi-ar fi oferit o recompensă. Poate, însă, de vină erau chipurile nevinovate ale celor doi fii ai Elenei, sub canotierele lor, care mă înmuiaseră acum, la bătrânețe. Am stat și am privit-o molfăind salata:

— Habar nu am la ce te referi.

Ea și-a exagerat accentul, insistând pe „r”:

— Care e fraza ta? *Știu prea mult*!

S-a prăbușit în hohote de râs, pufnind spre farfuria ei.

Începeam să mă plictisesc, dar sosul de dovleac și amaretti din paste era foarte gustos.

— Încetează să mai faci pe proasta, te rog. Soțul tău are câteva tablouri extraordinare – cele două ale lui Botticelli, spre exemplu. Cu siguranță ar valora la fel de mult. Dacă le-ai putea obține pe acelea pentru a le oferi statului?

Ea își înăbuși accesul de râs și sorbi într-un sfârșit puțină apă.

— Nu îmi va da nimic. Sunt sigură că desenul există, că e real. Și sunt sigură că tu mă vei ajuta. Uite.

Nu era altă tăietură din ziar, slavă Domnului. Elena mi-a întins telefonul, care avea o fotografie pe ecran. Sau, mai exact, o fotografie a unei fotografii.

— Am făcut poza asta în biroul soțului meu. S-a întâmplat în ziua când mi-a spus că nu mai am voie să folosesc reședințele noastre în același timp cu el. Pusese să îmi fie strânse și mutate toate lucrurile, ca și cum ar fi dat afară un servitor.

Cunoșteam sentimentul. Poate din acest motiv m-am întins după telefon și mi-am răsfirat degetele pe ecran, mărind imaginea, apoi reducând-o. Fotografia originală reda un salon în tonuri de sepia cu o fereastră arcuită și largă dând spre ceea ce putea fi recunoscut drept Canal Grande, având dedesubt o comodă masivă, iar lângă aceasta o sofa cu spătarul rigid, tapițată în ceea ce părea mătase cu imprimeu. Deasupra canapelei era un tablou înrămat. L-am mărit pe ecran, văzând ceea ce părea a fi un portret de femeie. Un bust, puțin întors, cu ambele coate proptite în afară ca și cum s-ar fi sprijinit pe ceva. Părul femeii era strâns în dezordine, privirea îi era ațintită în jos. Am mărit cadrul, studiind atât simplitatea liniilor cât și tehnica tenebristă[34], în redarea capului, care părea realizat într-o culoare diferită de negrul și albul portretului, deși în fotografia veche era greu de deslușit. Întreaga imagine părea că avea curbe, deși îmi era greu să-mi dau seama dacă impresia se datora reflexiei de pe sticla ramei sau calității pânzei.

— Fotografia asta a fost făcută în anii 1890, într-o *pensione* de aici din Veneția. Acesta este desenul.

— Faimosul Caravaggio? M-am uitat cu atenție, am apropiat telefonul de ochi, l-am îndepărtat, l-am apropiat din nou. E pe pânză?

Neregularitățile de pe suprafața tabloului păreau să fi fost produse de o țesătură.

— Pânză de in. Așa scria în comentarii, dar nu am avut mult timp.

— Comentarii?

— Exista și o scrisoare, dar pe aceea nu am avut timp să o fotografiez. Însă poza arată că tabloul exista, cu mai bine de un secol în urmă, că e real.

Convingerea din tonul ei era dureroasă.

— Îți mai amintești și altceva? am întrebat-o.

— Desenul era descris ca o schiță, în cretă cu un ulei. Țin minte asta, pentru că exprimarea mi s-a părut bizară. *Un* ulei.

— Elena, îmi pare rău, dar asta nu înseamnă absolut nimic. Fotografiile astea pot fi falsificate – e un procedeu clasic. A existat un cuplu în Germania care a reușit să evite câțiva ani ca înșelătoria lor să fie descoperită. Creezi o falsă fotografie victoriană pentru a arăta că tabloul tău, sau ce o fi, există de ceva vreme. Și chiar dacă fotografia e autentică, e imposibil ca portretul acesta să fie real. Poate e totul făcut cu bună-credință, o greșeală sinceră, dar, te rog, trebuie să renunți la asta. Pe cuvânt. Uite.

I-am întins telefonul, pe care salvasem paragraful salvat din articolul din revistă:

> *În ciuda afirmațiilor controversate potrivit cărora Caravaggio ar fi vizitat Veneția în călătoria sa de la Roma la Milano, în 1592* (*Provorsi et al 2001, Filicino 1990*), *ipoteza unei astfel de vizite a fost definitiv infirmată* (*Raniero 2003*) *ca indicând o simplă „fantezie de influență*" (*Raniero, ibid*.) *legată de profesorul său milanez, Peterzano. Pur și simplu, nu există nicio dovadă a prezenței sale în Veneția.*

Elena și-a ațintit privirea pe chipul meu timp de o clipă prelungă, apoi a coborât ochii. Eu mi-am dorit să nu fi fost atât de rea cum mă dovedisem când îi golisem sticla de Pinot.

— Eu plec azi din Veneția. Te rog, dă-mi voie să îți trimit fotografia. Și poți să îți salvezi numerele mele de telefon?

— Îmi pare rău, Elena. Sincer îmi pare…

Expresia de femeie beată a dispărut de pe chipul ei, răpindu-i cu ea și blândețea. S-a aplecat în față și mi-a vorbit pe un ton rece și aspru:

— Nu, mie îmi pare rău pentru tine. Dacă nu găsești tabloul, cred că știi ce ți se va întâmpla. Ești tânără, ai foarte mulți ani în față. Unde ți-ar plăcea să îi petreci? Aici – a arătat spre peisajul, întotdeauna familiar, întotdeauna năucitor – sau în închisoare?

— Nu mă ai cu nimic la mână, Elena.

— Poate că da, poate că nu. Dar orice aș putea să îți fac, crede-mă, vei ajunge să fii recunoscătoare dacă soțul meu reușește să fie primul care pune mâna pe tine.

Mi-am simțit pupilele zvâcnind. Zgomotul tacâmurilor și al conversațiilor în diverse limbi deveni brusc asurzitor. Simțeam din nou același impuls agresiv pe care îl simțisem și cu Alvin, acea desprindere aproape extatică de realitate care avea să dureze până se termina totul și coboram privirea spre ceea ce făcusem. Mi-am înfipt unghiile în palme. *Controlează consecințele.* Am închis intenționat ochii și, cu o față ursuză, i-am întins telefonul de serviciu și am lăsat-o să îmi trimită fotografia și să își introducă detaliile în lista mea de contacte.

Elena începuse să își strângă poșeta și pălăria de soare.

— Cred că vom ține legătura. Vei vedea. Ai grijă de tine.

Am privit-o îndepărtându-se cu pasul ferm și concentrat al bețivului cu experiență. Ignorând plescăitul ostentativ al cuplului de americani de la masa învecinată, mi-am aprins o țigară. Degetele mi s-au oprit nehotărâte deasupra telefonului, ca ale unei adolescente nefericite. Apoi, cât am așteptat nota de plată, m-am uitat la poză, după care am căutat pe Google o hartă a Canal Grande. Priveliștea de la fereastră – am observat că singurele ambarcațiuni vizibile erau gondole – dezvăluia ceva ce părea a fi colțul clădirii Palazzo Grassi, ceea ce ar fi însemnat că *la pensione* se afla într-una dintre clădirile de vizavi. Nu era greu de găsit. Am căutat numele de *palazzi* și le-am verificat pe rând. Toate hoteluri. Poate nu avea să se dovedească prea dificil să identific apartamentul din fotografia respectivă, doar cât să confirm că un astfel de tablou nu exista? Nu avea cum să strice. Când aveam să-l contactez pe Iermolov, poate avea chiar să se dovedească o bună pârghie de negociere, sugestia că rahatul lui de Caravaggio era un fals. Un mijloc de a-l face să mă lase în pace. Plus, am recunoscut, aș fi simțit o oarecare plăcere în a-i împărtăși informația.

M-am gândit la Mașa și la rețeaua ei de hoaște bătrâne. Toate rudele lor lucrau în domeniul hotelier. Poate era posibil ca ea să cunoască pe cineva care m-ar fi putut ajuta să găsesc hotelul din fotografie?

•

Mașa nu răspunse la interfon, așa că am scotocit prin geantă după o bucată de hârtie și m-am ghemuit stângace să îi scriu un bilețel. Dar, apoi, nu am vrut să i-l las sub ușa de la stradă a clădirii, care era ținută încuiată de când îi fusese spartă locuința, așa că am sunat la interfon la diverși vecini până când unul dintre ei îmi deschise și am început să urc scările.

Liniștea nu e o constantă. Are diverse calități – liniștea unui telefon sunând într-o casă goală, liniștea unei camere în care doarme cineva. Liniștea de pe palierul Mașei era oarecum tensionată, ca și cum aerul ar fi fost smuls de sub imperiul sunetului dincolo de ușa întredeschisă. Liniștea unei lipse

imperceptibile. Ea zăcea cu fața în jos pe covorul persan zdrențuit, cu un braț acoperit de mâneci negre întins spre fereastră. Încercase oare să traverseze târâș încăperea, să strige după ajutor peste acoperișuri? Rana vineție de pe tâmpla dreaptă arăta ca un trandafir pictat peste stratul gros de pudră de pe obrazul ei palid. Arăta atât de mică în șalul ei strâmt și colorat, ca o matrioșca spartă, scăpată de un copil neatent. Fustele i se ridicaseră când căzuse, dezgolindu-i picioarele bătrâne îmbrăcate în dresuri bej groase; se simțea o duhoare înțepătoare de urină în aerul îmbâcsit de mirosul de ceai și grăsime. Am privit-o deznădăjduită timp de câteva bătăi de inimă nesfârșite, dar știam că nu avea să mai sufle vreodată, nici să se clintească. Indiferent cine făcuse treaba, fără îndoială o dusese la bun sfârșit. Și văzusem deșertăciunea morții, dezumanizarea subtilă a acesteia.

Mi-am petrecut cotul pe sub clanță și am intrat, împingând-o fără un sunet în urma mea. Îngenunchind, am tras ușor de tivul juponului ei, folosindu-mi doar vârfurile degetelor. Cel puțin o puteam aranja să fie decentă. Era întinsă peste ceva tare, ascuns parțial sub nailonul negru. Am tras obiectul de sub ea, apoi mi-am smuls brusc mâna ca și cum m-aș fi ars. Era icoana, Madonna care fusese distrusă în timpul tâlhăriei. Jumătate din față fusese sfâșiată.

Am ocolit-o cu grijă pe biata Mașa și m-am retras în bucătăria minusculă, de unde am luat un prosop pe care să mi-l înfășor în jurul mâinii drepte. Simțeam un fior sub coaste, dar mi l-am înăbușit ca pe un acces de tuse. Folosind prosopul, am deschis cu grijă poșeta crăpată a Mașei, care se afla pe un scăunel vopsit lângă ușă, și am scos o agendă uzată, îmbrăcată în piele albastră. O văzusem folosind-o pentru a-și contacta elevii și a nota când o plăteau aceștia – eu îi dădeam întotdeauna bani gheață, ceea ce însemna că singurul lucru care o lega de numele meu era numărul meu de telefon din agenda ei. Nu o puteam lăsa acolo. Începusem deja să tremur, înghițind lacomă aerul stătut, dar am băgat agenda în poșeta mea și am dus prosopul înapoi în bucătărie. Detestam faptul că mă gândisem la acest detaliu, dar nu mai aveam cu ce să o ajut acum. La un moment dat, tot avea să vină cineva, măcar din cauza căldurii.

12.

Apoi am fugit. Ocolind pâlcurile de turiști, grămezile de poșete contrafăcute, nimicurile de plastic, tarabele cu măști și cele cu obiecte de sticlă, blestemând imposibilitatea de a lua un taxi și mizeria de pe străzile Veneției, am străbătut în goană ruta cunoscută până la galerie, mintea mea alergând în același ritm cu picioarele mele, căutându-mi stângace cheile când am trecut pe lângă *il vaporetto* de la San Basilio, ridicând violent obloanele de metal, cu o sforțare disperată, până când priveliștea a ceea ce se afla acolo m-a lăsat fără suflare și m-am retras clătinându-mă câțiva pași în stradă pentru a-mi reveni. Apoi, cu grijă, am intrat și am coborât jaluzelele, clipind în semiobscuritatea marină. Podeaua era o masă haotică de hârtii, cu fragmente de sticlă sclipind printre ele. Blatul frumoasei mele mese de scris. Mai puțin frumoasă acum că era mânjită peste tot cu noua vopsea pentru pereți și cu cerneala albastru-închis pe care o foloseam pentru a scrie de mână chitanțele. Hoții nu avuseseră prea multe materiale la dispoziție – după cum ziceam, îmi place să păstrez ordinea – însă, printre fragmente, fuseseră amestecate și cioburile delicatelor cești de espresso pe care le țineam pentru clienți, paharele și carafa mea de apă semnate Venini, din sticlă portocalie, toate materialele mele – bandă adezivă, ciocane, piuneze – totul fusese zdrobit și amestecat laolaltă. Spațiul acela gol, care atât de recent radiase de plăcerea de a aparține domeniului meu privat, îmi rânjea acum răutăcios în meschinăria sa. M-am aplecat din reflex și am făcut o încercare zadarnică de a curăța, dar m-am oprit în scurt timp. Împrăștiate și sparte, din toate lucrurile mele selectate cu grijă se alesese praful. Am ocolit dezastrul și am deschis crispată sertarul de sus al mesei de scris, închizând apoi ușurată ochii. Pistolul era încă acolo.

Aparent, atacatorul se mișcase în grabă. Nu căutase ceva anume, ci urmărise să mă sperie. Pistolul lui Moncada se afla la locul lui dintotdeauna, sub fundul fals al sertarului de jos. L-am luat de acolo, având grijă să nu mă mânjesc pe mâini cu vopseaua țipătoare, și l-am băgat în poșetă. Timp de o clipă îndelungată am stat și m-am uitat la dezastrul în care zăceau toate lucrurile pe care crezusem că mi le dorisem vreodată. Văzusem și situații mai urâte. Poate că o galeristă mai bună ar fi mâzgălit un titlu cu ruj peste unul dintre cataloagele distruse, l-ar fi lipit pe ușă și ar fi transformat întreaga poveste într-o ocazie de a-și face publicitate, dar eu îmi pierdusem răbdarea

cu glumele cu subînțeles. Atmosfera semiobscură creată de lumina artificială îmi amintea de depozitul din Londra în care eu și Dave petrecusem atât de mult timp în compania tablourilor, însă lumina aceea era singurul lucru real rămas.

•

Mi-a luat o clipă să asimilez acel gând profund și năucitor. Ceea ce simțeam, privind din nou tabloul distrugerii, nu era furie, ci ușurare. Brusc, subconștientul meu mi-a lansat încă o idee. Sincer, eram plictisită de moarte de Elizabeth Teerlinc. Oamenii lui Iermolov îi zdrobiseră carapacea și dintr-odată, cu un sentiment surprinzător de eliberare, o vedeam așa cum era în realitate, o coajă falsă și găunoasă. Poate că Elizabeth Teerlinc reușise să convingă câțiva cumpărători idioți de artă, dar pe mine nu mă convinsese niciodată cu adevărat. Oricât mă străduisem să devin ea, pielea ei îmi venise întotdeauna ciudat. Elizabeth știa ce aștepta lumea de la ea; Judith, pur și simplu, nu fusese prea interesată să îndeplinească acele așteptări. Personajul pe care îl inventasem pentru Elizabeth – o femeie care își dobândise averea în Europa și o afișa discret și elegant, vag educată, monstruos de arogantă, era, în esență, tot ceea ce Judith Rashleigh disprețuise vreodată. M-a tulburat gândul că modelul după care îmi construisem viitorul se dovedea a fi fost de la bun început tocmai Angelica Belvoir.

Și făcusem o treabă destul de bună. Atât de bună încât acum nu puteam suporta să văd rezultatul.

•

După ceea ce se întâmplase, era prea puțin probabil ca Gentileschi să reintre vreodată în circuit. Chiar și așa, nu eram încă pregătită să atrag atenția asupra acestui fapt. Mi-am petrecut ceva timp îndesând rămășițele carierei lui Elizabeth în trei saci de gunoi din plastic și i-am scos în fața clădirii pentru a fi luați de barca de la salubritate, ca un bun cetățean. Am lăsat obloanele coborâte și am pus semnul cu „Închis” pe interiorul ușii. Acoliții lui Iermolov sfărâmaseră încuietorile – folosind probabil doar un ciocan –, dar am băgat mâna prin fanta pentru corespondență și am închis zăvorul din partea de jos. Din exterior nu se vedea nimic care să trădeze existența vreunei probleme.

În mod firesc, al doilea lucru pe care l-am făcut a fost să merg la bancă. Am încasat un cec personal de zece mii de euro și încă unul cu aceeași sumă prin intermediul galeriei Gentileschi. Am intrat apoi în apartament cu pistolul în mână și ațintit drept în fața mea. Arma Caracal F de 9x21 era cea pe care o folosise Moncada împotriva lui Renaud în noaptea crimei din Place de l’Odéon. Intenționasem să mă descotorosesc de ea împreună cu alte probe – ei bine, sinceră

să fiu, împreună cu capul lui Renaud – în geanta sport de la Decathlon pe care o aruncasem în Sena, dar o scosesem în ultima clipă. De Renaud mă ocupasem cu un Glock 26 procurat de îndatoritorul Dave și aceeași armă îl rezolvase și pe Julien, cândva proprietar de club, însă o aruncasem de la fereastra trenului de noapte către Amsterdam. Semiautomatul Caracal nu e prea greu, având puțin peste 700 grame și, chiar mai bine, are o manetă de demontare care permite dezasamblarea rapidă. De atunci, îl păstrasem în galerie, cu magazia de optsprezece cartușe plină. Moncada nu apucase să tragă cu el înainte să îl stranguleze Renaud. Pe palier, am introdus la loc cartușele și am îndreptat pistolul spre ușă, imaginându-mi un cap tatuat de rus năpustindu-se spre mine. Ții ești și apeși trăgaciul. Inițial am avut impresia că fantomele își luaseră o zi liberă. Momentul în care mi-am scos vechiul pașaport din șifonier aproape că a avut darul să mă liniștească; cel puțin stafiile de aici îmi erau cunoscute. Mi-am pus în bagaj ambele documente – eram dispusă să o iau și pe Elizabeth cu mine, dar aveam să redevin Judith pentru o vreme.

Nu era nevoie să îmi fac bagajele; aveam două geamantane care mă așteptau pregătite în dressing, valize Rimowa negre, pe patru roți. Valizele Rimowa sunt grele, dar au o căptușeală cu fermoar care se poate da jos și care este utilă pentru păstrat lucruri. Fiecare din ele era ticsită cu o garderobă sumară și versatilă care mi-ar fi permis să adopt diverse ținute, precum și cu seturi identice de haine sport și cosmetice. Una dintre garderobe era în stil iepuraș mediteraneean, conținând genul de lucruri de care aș fi avut nevoie dacă aș fi intenționat să evadez undeva cu Tage Stahl, cealaltă era mai sobră și mai practică, atât cât o permitea colecția mea de haine. Am ales al doilea geamantan, am dat la o parte hainele împăturite pentru a strecura pistolul și cea mai mare parte din bani în căptușeală și am format cifrul lacătului. Apoi m-am mișcat mecanic prin apartament, închizând temeinic obloanele, golind frigiderul, ducând gunoiul, construindu-mi un zid mental din acele sarcini simple. M-am oprit cât să îi trimit un mesaj lui Dave.

> *Am nevoie de un hacker cu pălărie gri, cineva serios, cât de repede. Mulțumesc ca întotdeauna.*
> *Jx*

Chiar dacă Dave adoptase un stil de viață bucolic, tot mai cunoștea oameni. Mă bucuram că, la cum stăteau lucrurile între noi în momentul de față, rareori mă mai oboseam să

apelez la amabilități. Am terminat de strâns lucrurile până a venit și răspunsul lui.

Rezolv. Îmi lași o zi? Sper că e totul bine. D
Nu am o zi.
Mai repede atunci. Ai răbdare.

Nu eram sigură dacă aveam să îmi mai văd vreodată tablourile, dar puteam încerca să le salvez. Am mutat dezumidificatorul pe care îl cumpărasem pentru a combate umezeala din Veneția din camera de zi în dressing, am luat câteva huse de bumbac pentru haine, cu care să le protejez, apoi le-am dat jos una câte una, dezmierdându-le din priviri, lăsându-mi palmele să șoptească peste pânze. De-abia când am ajuns la *Suzana* am văzut că fantomele făcuseră totuși ceva.

În tablou, tânăra aproape goală își întoarce capul peste umărul drept într-un gest de dispreț față de cei doi bătrâni care complotează din spatele zidului lângă care se ascunde ea. Povestea Suzanei e un triumf al virtuții asupra viciului – cei doi poftesc la ea când se îmbăiază și încearcă să o șantajeze să facă sex, însă ea îi sfidează, iar încercările lor de a aduce falsă mărturie împotriva ei sfârșesc prin a le aduce execuția. Dar, la fel ca în cazul a numeroase alte subiecte canonice, imaginea Suzanei e, de regulă, pretext pentru pornografie. De ce ar fi pictat-o artistul denunțându-și acuzatorii când putea să o picteze goală în apă? Adevăratul subiect nu e inocența răzbunată, ci anarhia poftelor carnale, talentul prin care pictorul redă trupul ispititor al Suzanei într-un fel care îl face pe privitor să se declare, fără voia lui, de partea celor răi. Ne regăsim în complotul bătrânilor, în poftele lor nesăbuite, iar revelația ne dezarmează.

Chipul luminos al Suzanei fusese sfârtecat iremediabil. *Il sfregio*. În tăietură fusese îndesată jumătatea de jos a icoanei reprezentând-o pe Madonna din apartamentul Mașei. De parcă Iermolov nu ar fi reușit să își transmită mesajul. Scoțând bucata de hârtie colorată, mi-am trecut degetul peste tăietura din tablou, care nu doar că o desfigura pe Suzana, ci îi răpea tot suflul, făcând din ea un cocoloș de ulei și culoare, nici măcar un obiect acum. Mișcarea mâinilor mele mă hipnotiză când am coborât privirea prin gaură asupra lemnului întunecat al suportului pânzei, degetele mele plimbându-se peste marginea acestuia. În fond, nu era nimic acolo. Mi-am privit degetele strecurându-se sub pânza spintecată, am privit-o întinzându-se și sfâșiindu-se, am privit lacul crăpându-se și începând să se desprindă în scame, până când pânza s-a umflat și s-a făcut moale, iar degetele s-au strâns în pumn și au smuls

trupul Suzanei din ramă, mâinile mele zgâriind-o frenetic pe piele, transpunând în realitate dorințele bătrânilor de a o dezbrăca, de a o jupui, de a o face să se înfioare și să se îngrozească, zdrobindu-i frumusețea până la o reduce la o mână de zdrențe sfâșiate.

După o vreme, am observat că unghiile mele erau rupte și aveam dungi lungi pe brațe acolo unde mă zgâriasem cu ele. Aveam scame de vopsea în păr și în gene și fragmente și bucățele de pânză răsfirate în jurul meu pe podea ca într-un cuib de femeie obsedată de poșete confecționate manual. Imaginea Mașei plutea undeva la periferia minții mele și, pentru o clipă, m-am gândit cât ar fi fost de liniștitor să mă întind acolo pe podea și să îi las să vină, să vină toți, toate fantomele, să stau cuminte și să-i las să sfârtece tot ce mai rămăsese din mine până deveneam la fel de goală ca rama Suzanei. Nu. Nu încă. Aveam în raza vizuală ușile șifonierului. M-am ridicat rapid în picioare și am început să strâng mizeria.

•

Acum, că terminasem pregătirile, nu mai găseam în apartamentul meu un refugiu. M-am gândit să-mi fac siesta și să mă revigorez oferindu-mi puțină plăcere, dar nu mai aveam astfel de sentimente față de mine. Masturbarea te poate face să te simți atât de folosit. Și nutream teama bizară că, dacă aș fi încercat, nu aș fi găsit decât vid. Aruncând o ultimă privire pentru a vedea dacă nu îmi scăpase ceva, am lăsat valizele încuiate în spatele ușii dinspre stradă și am pornit agale spre *il campo* pentru a pierde vremea. Mi-am luat o cafea în fața apartamentului, dar nu aveam stare, așa că m-am plimbat pe lângă canalele din Dorsoduro, ignorând turiștii, cu mâna strânsă pe telefon și verificând ecranul o dată la câteva minute. În cele din urmă, Dave mi-a trimis un Snapcode și o oră, 7 seara. Bun. M-am așezat la altă cafenea, am comandat încă o cafea pe care nu o voiam, și o sticlă de apă, mi-am scos stiloul Montblanc și am început să fac o listă.

Trebuia să știu ce ar fi putut Iermolov să facă dacă ar fi intenționat, într-adevăr, să îmi provoace probleme și, dacă da, cum. Poate că unii ar fi crezut că moartea unei profesoare reprezenta deja o problemă destul de mare, dar eu știam că era, pur și simplu, un început, o anunțare a intențiilor. Acel „desen” de Caravaggio nu putea fi decât un fals, dar era evident că Iermolov îl credea autentic și era convins că se afla la mine. Să îi spun, pur și simplu, că nu știam nimic despre tablou, chiar dacă aș fi avut cum, nu ar fi fost suficient. Iar, din ceea ce îmi explicase Elena, Iermolov știa că mă aflasem acolo, în Place de l’Odéon, știa că aveam legătură, cumva, cu moartea lui Cameron Fitzpatrick. Dacă nu apucau gorilele să-mi facă felul,

nu avea să mai treacă mult timp până să mă trezesc cu poliția la ușă. Și cum rămânea cu Balenski? Habar nu aveam cum aș fi putut să ajung la el, păstrându-mi între timp gâtul neatins, doar dacă nu cumva avea cont pe Tinder. M-am trezit că stiloul meu începuse să mâzgălească un mic pumnal în colțul paginii. În simbolistica lumii infracționale a Rusiei, un pumnal tatuat pe gât indica faptul că purtătorul omorâse pe cineva în închisoare. Nu aveam să îl mai văd pe Mișa prea curând, dar trebuia să știu cât timp și ce distanță puteam să pun între mine și el.

La trei jumătate, cu gura amară de la prea multă cafea, am luat-o din nou la pas. Undeva lângă Campo Sao Paolo, am auzit sirena unei bărci de ambulanță pe canal. Mi se păruse dintotdeauna extrem de comic faptul că urgențele în Veneția erau rezolvate cu bărci rapide, dar, gândindu-mă acum la posibila destinație a ambulanței, nu mi s-a mai părut la fel de amuzant. Însă în acel moment nu puteam să mă gândesc decât la mine. Altă masă, alt espresso. Ajunsă înapoi în scuar, la ora șapte fix, am introdus codul.

Hackerii „cu pălării albe" sunt experți programatori care lucrează legal, investigând probleme sau defecte din sisteme. Cei „cu pălării negre" se folosesc de cunoștințele lor uneori pentru bani, de multe ori din amuzament. Cei „cu pălării gri", evident, se situează undeva între. Mulți dintre ei lucrează pentru entități militare, de unde și rugămintea mea către Dave. Odată ce am luat legătura cu hackerul meu prin intermediul Snapcode-ului, am început imediat cu întrebările; nu m-am prezentat și nici el sau ea nu a făcut-o.

Mulțumesc că mă ajuți. Vreau să știu dacă un cont offshore poate fi spart.

Răspunsul a venit imediat: *Doar dacă ești în CIA, lol*!

Serios? *Chiar și pentru cineva dispus să plătească regește pentru asta*?

Astea sunt chestii de film.

Chiar și pentru un rus?

Ruși? *Sunt de școală veche.*

Adică?

Guvernele pot să aibă acces la conturi. Sistemele nu există în afară. Asta cred oamenii, dar, la nivel privat, încă nu sunt *suficient de avansați. Preferă să te hărțuiască pe tine.*

Cum?

Tipic. Mijloace fizice.

Nimic nu se compara cu un eufemism. Presupun că aș fi putut descrie moartea unei bătrâne ca fiind o metodă „de școală veche".

Dar supraveghere?

IMHO (Ce naiba însemna asta? De ce nu puteau oamenii aceștia să scrie în cuvinte întregi?) *nu e o problemă, decât dacă fugi* (:

Iisuse!

Senzorii care citesc cardurile sunt o problemă, chiar dacă nu le folosești. Ai grijă la asta.

Mulțumesc. Telefonul?

Ia-ți altul neidentificabil.

Mulțumesc. Dacă mai am nevoie de tine?

Îți trimit un cod.

Mulțumesc.

N-ai pentru ce.

I-am scris un mesaj lui Dave. *Hackerul a fost foarte util. Mulțumesc din suflet. Unde l-ai găsit*?

Nairobi. Ai grijă de tine.

Kenya. Ce șic.

•

După cum mă așteptasem, aveam să fiu nevoită să renunț la cardurile bancare. Simțeam că nu sunt în siguranță fără ele, dar reușisem să trăiesc surprinzător de mult timp până acum fără bani de plastic. Întorcându-mă după valiză, le-am aruncat în apă unul câte unul, o manevră care a stârnit un viu interes din partea unui grup de nemți aflați în trecere. Ajunsă la ultimul, am ezitat. Un card negru și discret, purtând doar o înfloritură sub care se ascundea un nume scris de mână. Cardul Klein Fenyves, de la minunata mea bancă din Panama. Ar fi fost absolut idiot din partea mea să îl folosesc după ceea ce tocmai aflasem, dar la fel de idiot să permit să devin vulnerabilă în cazul unei urgențe reale. L-am pus înapoi în portofel, apoi am tras trolerul după mine până la *tabaccaio* pentru a-mi lua țigări și un singur bilet pentru vaporaș, după care am pornit în pas vioi spre stație, urmărind totul foarte atent cu colțul ochilor, deși valiza în sine îmi oferea o oarecare acoperire. Veneția e plină de femei nedumerite, trăgând după ele valize pe roți. Cartea despre Caravaggio se ițea din poșeta mea. Am început să citesc în timp ce *il vaporetto* își croia drum pufăind printre șantiere navale hidoase și vase de croazieră disproporționat de mari. Pe treptele stației am refuzat un hamal și căruciorul acestuia și mi-am cărat valiza până la ghișeu, unde, după o clipă de ezitare, mi-am cumpărat bilet la clasa a doua. *Bine ai revenit, Judith.* M-am instalat cât de confortabil posibil pe un scaun din colț, pregătindu-mă pentru drumul lung. Aveam de schimbat mijlocul de transport la München și din nou la Utrecht.

•

Pictura din altarul bisericii Santa Irene din Lecce e realizată de Guido Reni, iar subiectul e Arhanghelul Mihail, care poartă același nume ca rivalul lui Reni, Caravaggio. În 1602, Reni a plecat de la Roma pentru a se întoarce în orașul natal, Bologna, o călătorie determinată de ceea ce îi descria unui prieten ca fiind o „înfrângere" în fața lui Caravaggio. Reni era un pictor care credea că tablourile ar fi trebuit să ilustreze doar o versiune frumoasă a lumii, un ideal pururi moral. Ca mulți alții, era derutat de ceea ce el considera ireverența din picturile lui Caravaggio și refuzul lombardului de a accepta politețea înfrumusețată. Îl înfuria. La începutul acelui an, Caravaggio crease o pictură care părea să înfățișeze trei bărbați luând cina în genul de tavernă romană în care se strângeau artiștii pentru a bea și a bârfi; fața de masă din pânză e destul de curată, dar mâncarea e simplă – chifle mari și tari, un bol de fructe care a avut și zile mai bune. Găina la cuptor nu arata nici ea prea bine. Bărbații sunt serviți de un hangiu sever, ca re poate se întreabă dacă vor avea de unde să plătească la sfârșit. Apoi, dacă te uiți din nou, observi că pictura ilustrează un miracol. Tânărul bărbat din centrul mesei este Hristos, iar aceasta este cina din Emaus, la care Iisus s-a arătat discipolilor săi după ce se ridicase din mormânt. Nu există nici frunze de aur, nici îngeri cântând. Momentul e anunțat în umbră, silueta aplecată a hangiului proiectează o umbră pe peretele din spatele capului lui Hristos, în timp ce lămâia și strugurii formează o sugestie de pește, cel dintâi simbol al creștinătății, pe fața de masă scrobită. Divinul se ascunde în cotidian, dezvăluindu-se doar celor care știu să vadă.

Am privit această ilustrație în timp ce trenul traversa câmpiile fierbinți ale Veneției, înfigându-mi unghiile în palme. Umbra adâncă proiectată de lumina lumânării în jurul mesei mi-a amintit de pata ștearsă de culoare reprezentată de rochia Mașei. Din nou și din nou am desenat cu degetul siluetele din imagine, amintindu-mi privirea în gol, brațele întinse. Aș fi vrut să plâng pentru ea, dar lacrimile refuzau să curgă, chiar și atunci când mi-am forțat memoria să îi analizeze cadavrul, din cap până în picioare. *Nu e vina ta, Judith.* Nimic din toate acestea nu erau vina mea și toate erau, iar pe măsură ce orele se pierdeau una după alta în jocul soarelui pe jaluzelele de la fereastră, pustietatea vagonului mi s-a părut singura îndurare pe care aveam să o cunosc vreodată în lume.

•

Apoi s-a făcut prea întuneric pentru a mai vedea, iar picioarele mele amorțiseră de mult. Țopăind din cauza furnicăturilor, am traversat încet vagoanele aproape goale,

îndreptându-mă spre vagonul-restaurant. Nu puteam mânca, dar, dacă mergeam să îmi cumpăr o banană și o sticlă de suc Tropicana, măcar îmi găseam ceva de făcut. Ceasul meu arăta 11:20, deci mai aveam întreaga noapte de îndurat. În timp ce plăteam pentru suc, un tânăr a deschis ușa care dădea spre clasa întâi. Blugi, cămașă albă, pulover gros din cașmir bleumarin. Nu arăta rău. A salutat-o politicos din cap pe chelneriță, prinzându-mă și pe mine în privirea lui:

— *Buonasera.*

— *Buonasera.*

M-a privit din nou în timp ce plătea pentru un macchiato. Privirea lui parcă mă întreba: „Călătorești singură, domnișoară?" Pielea lui probabil era caldă și satinată, de culoarea spumei din cafeaua lui, după un sezon lung petrecut în soarele italian:

— *Sei da sola*? Ești singură?

Masa de plastic se clătină ușor în ritmul trenului, în timp ce reflectam la întrebare.

•

Bossun era un dealer mărunt, care își făcea veacul pe lângă porțile școlii mele, împărțind doze minuscule de iarbă și amfetamină în schimbul unor bancnote de cinci lire șterpelite. Conducea un BMW alb și vechi, ceea ce era considerat un lux în cartierul nostru, și arăta bine, dacă uriașii nigerieni erau pe gustul tău. Eu nu voiam niciodată nimic din marfa lui de rahat, dar îmi mai oferea din când în când câte o țigară Lambert & Butler *și stăteam la povești. Odată, în timpul uneia dintre perioadele mai negre ale mamei mele, când curentul ne fusese tăiat din nou, iar în bucătărie nu aveam nimic în afară de o caserolă linsă de margarină* Utterly Butterly!, *m-a întrebat dacă voiam să fac o livrare pentru el. Cincisprezece lire. M-a dus până în oraș cu minunata lui mașină, lăsându-mă în fața unei uriașe case cu terasă de pe Hope Street, de lângă catedrală, dându-mi un manual ponosit pe care să îl bag în geanta de plastic pe care o foloseam drept ghiozdan. Marfa era prinsă cu bandă adezivă înăuntru, peste o introducere asupra eseurilor lui Walter Benjamin.*

— Studenți, mi-a explicat Bossun disprețuitor înainte de a se îndepărta. Ai grijă să îmi aduci cartea înapoi.

Vântul îmi lipise fusta uniformei de corp cât așteptasem să se deschidă ușa, dar nu simțeam frigul. Eram energizată de adrenalină, o simțeam încordându-mi mușchii, țâșnind violent în mine. Nu mai încălcasem niciodată legea. Eram convinsă că cea mai mică greșeală m-ar fi făcut să sfârșesc la secția de poliție și îmi plăcea cât era de palpitant totul. Țineam cartea aproape de palton, încercând să îmi păstrez o expresie calmă

și serioasă în caz că mă privea cineva. Tipul care mi-a deschis, în cele din urmă ușa, cumpăra în mod evident marfă mult mai tare decât iarba. Era tânăr, nu cu mult mai mare decât mine, dar ochii care se întrezăreau de după părul cenușiu și murdar erau îngălbeniți, iar când s-a întins să ia cartea am văzut urmele de ace de pe antebrațele lui, pe sub puloverul zdrențuit. Ajunsă în hol am așteptat între doi saci *de gunoi din care se scurgeau zemuri, până când tipul a desprins pachetul lipit cu bandă adezivă, punând în locul acestuia câteva bancnote boțite și închizând coperta cu grijă*:

— Salut. Ăăă… pa.

Bossun a părut foarte mulțumit de mine; *mi-a dat cinci lire în plus. Așa că, după aceea, am început să fac livrări pentru el cu regularitate. Uniforma școlară mă ajuta, mi-a explicat el cu solemnitate.* „*Înlătură suspiciunile*”. *El era mereu hărțuit de poliție*; *doar pentru că era negru, porneau automat de la premisa că era dealer de droguri.*

— Poate pentru că într-adevăr asta ești? *am sugerat eu sec și, pentru o clipă, am crezut că o să-mi dea una peste cap, dar el nu a făcut decât să râdă și mi-a spus că eram mai deșteaptă decât ar fi fost cazul. Bossun avea propriul apartament în Toxteth, două camere jegoase care puteau a picioare murdare și a bețișoare parfumate, dar avea un șemineu pe gaz și cuverturi viu colorate, cu imprimeu african, peste mobilierul de tot rahatul, iar, când erau trase draperiile și era pornită muzica, atmosfera era OK. După o vreme, Bossun mi-a zis că pot să dorm la el dacă aveam nevoie, dacă eram dispusă să i-o sug cuminte înainte de culcare. Și, pentru că atunci când ai cincisprezece ani și nu ți s-a întâmplat niciodată nimic, când nu ai fost nicăieri și nu ai văzut nimic și chiar și cea mai măruntă frântură de atenție sau de interes îți poate face lumea strălucitoare dacă te prefaci suficient de convingător, eu am făcut-o. Îl numeam iubitul meu, cel puțin în mintea mea, și, pentru o vreme, m-am simțit chiar mândră când apărea la porțile școlii în mașina lui. Nu mă căuta decât pentru a i-o suge, ceea ce mie îmi convenea, pentru că avea o sculă ca o umbrelă pliabilă. Odată am venit acasă la el și am găsit un tip blond și slab, într-un trening mizerabil, așezat lângă el pe canapea, cu un meniu indian și un pachet de beri băute pe jumătate.*

— E totul OK, fată? El e Kyle. Prieten vechi. Ea e Judy.

— Bună.

Kyle nu a ridicat privirea. Înfuleca tikka de pui cu o lingură de plastic ca și cum nu ar mai fi văzut mâncare în viața lui.

— Ce-ar fi să stai jos aici? *Eu trebuie s-o șterg.*

Bossun ne-a lăsat în liniștea întreruptă doar de clefăituri. După o vreme l-am întrebat pe Kyle dacă voia să aprind televizorul, dar el și-a văzut mai departe de mâncat. M-am întrebat unde îl găsise Bossun și dacă nu era puțin cam retardat. După ce a șters de pe staniol și ultima dâră de grăsime lucioasă, eu am luat mormanul de tăvi și le-am dus la coșul de gunoi mizerabil de lângă aragazul de mult scos din funcțiune și i-am deschis încă o bere, ca o adevărată gazdă. M-am întrebat dacă ar fi fost nepoliticos din partea mea să îmi scot o carte.

— Bossun a zis…, a chițăit el pe neașteptate.

— Ce anume?

— A zis că o să…

— Că o să ce?

— Știi, eu tocmai am ieșit. Adică, azi.

A luat o dușcă zdravănă de bere, ca și cum astfel ar fi explicat totul.

— Ai ieșit?

— Da. Din pușcărie.

— Oh. Ei bine, felicitări.

În mod evident, voiam să știu ce făcuse, dar mi s-ar fi părut o lipsă de maniere. M-am gândit la ceva.

— Deci o să stai aici?

— Da. O vreme. O să mă rezolv cumva, gen.

— Ei bine, eu atunci ar trebui să plec.

— Dar, el a zis…

Și în momentul acela am înțeles la ce se referea și de ce plecase Bossun și am identificat undeva pe chipul slăbănog al lui Kyle o speranță pe care o recunoșteam. M-am uitat la el și am văzut cu câtă disperare își dorea să mă atingă și că mâna cu unghii roase în care ținea berea îi tremura foarte ușor și că ceea ce aveam sub fusta plisată și sub puloverul urât al uniformei îmi dădea putere.

•

Așa ne îmblânzesc. Pentru că atunci când ai cincisprezece ani și nu ai văzut nimic și nu ai fost nicăieri, chiar și cea mai vagă sugestie de putere te va face să aluneci în prăpastie, te va convinge că toate melodiile pop sunt adevărate, că ceea ce simți e iubire, chiar dacă, în realitate, e constrângere sau ceva mai rău. Așa că o faci, iar zece ani mai târziu te trezești cu trei copii și împărțind patul cu un ratat supraponderal și te întrebi unde s-au dus anii și de ce ai făcut atât de puține în tot acest timp. De ce ți-ai irosit atâta forță pe sentimente și nevoi și atenție ieftină. Dar eu nu eram așa. Nici măcar pe vremea aceea nu eram așa. Iubirea nu era de mine. Aveam de gând să aflu ce îi puteam determina pe bărbați să facă, iar într-o bună

zi, aveam de gând să mă folosesc de acea putere. Acest lucru era necesar.

•

M-am întins și l-am atins cu vârfurile degetelor pe gură, am tras în jos obloanele stricate cât de mult am putut și mi-am dat jos toate hainele în afară de chiloți. M-am strecurat sub plapumă și am stat nemișcată, întinsă pe spate. Când m-a sărutat, am simțit gust de curry și hamei. Mi-a spus că sunt superbă. Când s-a întins peste mine în zăpușeala umedă a trupurilor noastre firave, mi-am dorit să fi avut un cui, dar, la câteva secunde după ce mădularul lui s-a înfipt în mine, a icnit:

— Ah, fir-ar! *Fir-ar fată*! *și a încremenit, ținându-mă atât de strâns încât abia puteam respira, cu fața lui îndesată între sânii mei.*

A adormit așa, iar eu nu am vrut să îl clintesc, așa că eram încă încremeniți acolo când s-a întors Bossun și s-a strecurat în pat lângă noi.

— E totul în regulă, iubăreților?

Eu mi-am deschis brațele și ambele trupuri, cel negru și cel palid, s-au întors spre mine, două brațe împletindu-se peste trupul meu. Am stat așa toată noaptea, prăbușiți ca niște cățeluși, în lumina portocalie a felinarului de pe stradă, care se strecura prin jaluzeaua aceea oribilă. I-am ascultat respirând, foindu-se și gemând, și m-a durut cât de tineri eram, cât de curați puteam fi pentru o vreme. Cearșaful jegos de sub fundul meu gol era umed de la sperma lui Kyle și de la ceea ce știam că era sângele meu. Nu mi se păruse momentul potrivit pentru a menționa că eram virgină. O vreme, până să adorm și eu, am avut în minte imaginea cu noi trei zăcând acolo, atât de nevinovat și atât de urât.

•

Tipul arcuise o sprânceană, confuz, plin de speranță, încrezător. Îi vedeam pe chip dorința și tot ce aveam de făcut era să spun da. Ar fi putut să mi-o tragă neobosit în timp ce Alpii și-ar fi întins firicelele de ceață albă ca zăpada, încolăcindu-le ca un bandaj în jurul inimii mele. Pur și simplu.

— Nu, am răspuns, arătând spre culoarul care ducea înapoi la clasa a doua. *C'e… C'e qualcuno.* E cineva.

El și-a terminat cafeaua cu un zâmbet.

— Allora, buonasera, signorina.

— Buonasera.

M-am întors singură la locul meu și am stat trează toată noaptea, în timp ce trenul și-a continuat drumul spre Marea Nordului.

13.

Patru mii de euro e un preț piperat pentru o bucată de hârtie, dar nu îmi puteam permite să mă zgârcesc. Mă gândisem la un pașaport american, considerat la fel de valoros ca unul britanic pe lista celor mai utile documente din lume, însă, cum nu mă simțeam în stare să reproduc accentul, eram nevoită să mă mulțumesc să rămân britanică. Ajunsesem în Amsterdam la mijlocul dimineții, amorțită și neîngrijită după drumul cu trenul, apoi luasem metroul până în Nieuwmarkt, unde cafenelele de la marginea Cartierului Roșu erau deja deschise. Mi-am croit drum printre grupurile de tineri cu ochi roșii și fețe schimonosite, încercând la mai multe hoteluri ieftine, până am găsit o cameră anostă și practică, pentru care puteam plăti cu bani gheață. După un duș fierbinte mi-am permis trei ore de somn, și am pornit apoi spre apartamentul lui Alex de lângă Vondelpark.

•

Pe vremea când locuiam în Paris, când încă eram suficient de proastă să cred că pot scăpa neprinsă cu diverse chestii, deschisesem galeria Gentileschi folosind profitul obținut de pe o pictură furată. Faptul că pictura respectivă – un tablou de Stubbs – era un fals mă făcuse să mă simt foarte îndreptățită, însă apariția unui polițist italian pozând în vânător de recompense, pe nume Renaud Cleret, mi-a alungat orice iluzie de siguranță. Fusesem amanți și, într-un sens, chiar prieteni, cel puțin până îmi picase fisa că intenționa să mă dea pe mâna colegului său din divizia anti-mafie, Romero da Silva. În spiritul corectitudinii, fusesem nevoită să rezolv această problemă, însă Renaud îmi lăsase câteva cadouri de adio, inclusiv pe Alex, „meșterul” lui de pașapoarte din Amsterdam.

•

Renaud se lăudase în fața mea că îl cunoștea pe expertul în pașapoarte false, însă Alex se dovedise o dezamăgire prima dată când ne întâlnisem. La Paris, după dispariția prietenei mele Leanne, Renaud, amantul meu care era, de fapt, polițist sub acoperire, îi trimisese lui Alex pașaportul ei și îi ceruse să înlocuiască fotografia originală cu poza mea. Acel document nu fusese gândit să mă trimită nicăieri altundeva în afară de închisoare, însă Alex nu se arătase deloc surprins când am apărut, la scurt timp, și i-am cerut altul. Profesionalismul lui era impecabil și imperturbabil, chiar dacă sediul lui era puțin cam dezamăgitor. În acea primă călătorie nocturnă din Franța, îmi imaginasem un atelier luminat de La Tour, eventual într-un

subsol, sau la care se ajungea printr-un labirint de mansarde în stilul lui Fagin[35], un loc în care niște escroci lucrau din greu cu pensete și lupe de bijutier. Alex, un tată destul de tânăr, cu barbă, blugi mulați și tenișii, locuia, de fapt, cu familia lui într-o casă drăguță din secolul al XIX-lea, într-una dintre cele mai elegante suburbii ale Amsterdamului, și își desfășura activitatea în camera de oaspeți.

Necesitatea de a face conversație într-o astfel de situație e o absurditate socială care pune sub semnul întrebării nevoia păstrării bunelor maniere, însă eu și Alex am respectat procedura și am servit o ceașcă de ceai fără lapte în bucătăria lui cu mobilă Farrow & Ball și am schimbat câteva remarci despre unde ne petrecusem vacanțele de vară. O conversație atât de inofensivă, încât, la fel de bine, aș fi putut să o port și cu dealerul meu de cocaină. Am urcat în dormitor și m-am așezat în fața camerei montate pe trepied, dar înainte să îmi facă fotografiile, Alex m-a întrebat:

— Câte am făcut din astea?

— Două. Adică trei cu asta.

El s-a oprit în timp ce aranja obiectivul.

— Ești sigură?

— Da.

— În regulă. Bun, nu zâmbi!

Făcuse aceeași glumă și data trecută.

Echipamentul lui Alex era închis în trei dulapuri pătrate din oțel gri; eu habar nu aveam ce se petrecea înăuntru, dar le-am auzit huruind în timp ce Alex scria datele pe care i le dădeam.

De regulă, falsificatorii fac pașapoarte false pe baza unora furate. Piața e mare pentru cei care sunt suficient de îndemânatici pentru a-și face treaba bine. Informațiile din partea digitalizată, textul din partea de jos a pașaportului, care este citit electronic, trebuie să se potrivească cu datele tipărite, spațierea e musai să aibă o precizie de fracțiune de milimetru, grosimea paginilor trebuie să fie aceeași, să nu existe margini înălțate, nicio urmă de lipici în exces. Alex obținuse un rezultat excelent ultima dată: cu gândul la Iermolov care probabil mă căuta, m-am rugat ca, de data aceasta, să obțină unul impecabil.

— Am terminat, deci. Poți să mergi după el – să zicem pe la opt? În același loc ca data trecută?

— Sigur. Ai codul de la ușă?

— 212B.

— Și e bun?

El mi-a răspuns cu un zâmbet trist de profesionist.

— Ei bine, ai cam pus-o dacă nu e, așa-i?

I-am dat banii împachetați în hârtie subțire de ambalat, iar el m-a condus la ușa de la intrare, dându-mi o cheie mică când ne-am despărțit. Inițial mă întrebasem ce folosea drept acoperire – căutasem o firmă de cabinet medical sau sediul vreunui cult religios neînsemnat –, dar firește că, în prezent, singurele sedii care se prefac a fi altceva sunt jalnicele cârciumi ilegale de hipsteri. Dacă ai un laptop, ești liber-profesionist și cu asta basta. Cheia era de la o căsuță poștală înregistrată, aflată în capătul opus al orașului. La opt aveam să iau plicul care conținea noul pașaport și să las, în schimb, cheia înăuntru. Până atunci, îl aveam pe Caravaggio.

•

Fereastra mizerei mele camere de hotel era ridicată de tot, iar, când se lăsă noaptea, aerul mirosea a iarbă și a asfalt fierbinte și a hormoni. O seară de început de toamnă în Amsterdam ar fi trebuit să fie plină de potențial – nu că plăcerile lascive ale Cartierului Roșu mi-ar fi oferit vreo încântare deosebită –, dar am constatat că nu aveam energie nici măcar să mă duc să îl caut, deși, în mod cert, compania nu ar fi fost o problemă. Rijkmuseum[36] era deja închis. Eventual un cui să mă mai liniștesc puțin? *Da, vezi să nu. Recunoaște, Judith. Ești o târfă bătrână și obosită, care va rămâne pentru totdeauna singură.* Mă bucur că am lămurit asta. M-am mulțumit cu o cină malaysiană consistentă, pe care am servit-o în compania cărții mele, dar chiar și gestul de a-mi umple arterele cu sos de arahide și ulei de palmier mă dezgusta. Mi-am abandonat farfuria și am pornit pe jos, urmând canalele spre Lauriergracht.

Se spune că o plimbare în ritm vioi e un antidepresiv eficient, dar multe din câte se spun sunt rahaturi. Și, totuși, pe parcursul acelei plimbări am simțit o transformare, o senzație de ușurare, ca și cum tot ceea ce lăsasem în urmă, în Veneția și dincolo de aceasta, fusese aruncat cu nepăsare într-unul dintre acele canale vechi și netulburate. Nu că nu aș fi avut o mulțime de motive de teamă, în teorie; doar că nu reușeam, nu știu de ce, să simt anxietatea care s-ar fi impus. Faptul că trăsesem obloanele peste activitatea mea, trebuia să recunosc, nu se dovedise chiar atât de amuzant cum anticipasem. Ce faci când nu te așteaptă nimic altceva? Nu eram genul care să se orienteze spre windsurfing extrem sau expediții montane în scopuri caritabile. Chiar dacă noțiunea de *ennui*[37] e considerată romantică, e, totuși, plictisitoare.

Așezată la marginea apei, cu picioarele atârnându-mi deasupra pietrelor, mi-am aprins gânditoare o țigară și am tras în piept fumul delicios, înfiorându-mă din cap până în picioare. Poate că începeam să îmbătrânesc, dar atât de multe dintre

lucrurile pe care crezusem că mi le doream – siguranță, securitate, anonimitate – păreau să nu mai merite efortul de a lupta pentru ele. Canalele își croiau drum ordonat printre clădirile vechi, înalte și înguste, ca o autostradă lichidă de bani. Apaticul și secretosul Amsterdam, purtând în vene averea lumii cunoscute. M-am gândit la tablourile din muzeul de la celălalt capăt al orașului, grămezile de *lucruri* – tăvi și evantaie și homari, globuri, nucșoară, draperii de mătase, clavecine, fructe, cufere, umbrele de soare, poșete – toate aranjate cu iscusință spre a fi contemplate de către burghezii de altă dată de deasupra gulerelor lor plisate, pictate cu atâta meticulozitate. Naturi moarte, fixate pentru eternitate pe pânză spre a fi expuse. Mă consterna să constat că mă oprisem, că mă închisesem în Elizabeth ca o insectă în chihlimbar, o amatoare bogată jucându-se de-a femeia de afaceri. De ce îmi luase atâta timp să pricep că locul meu era la marginea hărții? Presupun că aș fi putut să dau vina pe Caravaggio. Aveam multe în comun, până la urmă. Crima, pentru început. Pictorul își petrecuse o mare parte din viață ca fugar, trăgând mereu spre coasta italiană; fusese un oportunist cu o slăbiciune pentru hainele țipătoare, un pragmatic care nu se temuse de extreme, care înțelesese că cele mai multe lucruri, chiar și crima, pot fi iertate în numele frumuseții. Știuse că onoarea era un limbaj al rănilor. Dar poate că ar fi mai corect să spun că majoritatea problemelor lui Caravaggio fuseseră provocate de un simț prea dezvoltat al propriului statut, de un dispreț față de risc sau poate de un respect exagerat față de acesta. Poate că riscul era singurul lucru pe care îl înțelegeam cu adevărat. Nu îmi mai exersasem mâna de atât de mult timp. De prea mult timp. Și, în ciuda durerii pe care mi-o provocase Mașa, sau poate chiar datorită ei, eram curioasă să aflu dacă mai eram în stare să revin în joc.

•

Arhiva Hafkenscheid este găzduită de Muzeul Teylers din Haarlem. Eu am găsit-o cu ajutorul unei hărți pliabile, de modă veche, de la oficiul turistic. Arhiva a reprezentat cândva colecția unui negustor de pigmenți din Amsterdam, din secolul al XIX-lea, și este una dintre principalele surse de documentare în materie de rășini și de minerale folosite cândva la prepararea vopselelor. M-am gândit că, dacă tot trebuia să vin la Amsterdam după pașaport, puteam să aflu ceva mai multe despre cum ar fi fost posibilă realizarea unui fals „desen” de Caravaggio, suficient de reușit cât să îl păcălească pe Iermolov. Cel mai probabil îl trimisese pe dr. Kazbici să culeagă informații înainte de a-l achiziționa, ceea ce ar fi putut

avea implicații interesante. Dacă puteam, voiam să descopăr *cum* se putea realiza o fraudă atât de extraordinară.

Deși briza dinspre marea acum îndepărtată bătea înviorător peste fostul port, încă era cald, iar eu mă îmbrăcasem cu grijă, încălțând botine grele și practice, care dădeau o vulnerabilitate ca de gazelă coapselor mele, și asortându-le cu un sarafan de denim Margiela MM6, pe sub care îmi luasem un sutien push-up, lăsându-mi câțiva nasturi deschiși doar pentru a nu transpira. Nu aveam programare, dar presupuneam că un custode de muzeu care expunea rășini de demult probabil nu avea parte de prea mulți vizitatori, iar, după ce m-am prezentat și i-am descris „proiectul" meu, în timp ce îl priveam ca și cum ar fi fost singurul bărbat pe care îl văzusem vreodată, bătrânul docent mi-a făcut semn să intru. Îi explicasem că îmi făceam studiile post-universitare și scriam o lucrare despre Tintoretto[38], citând *Buletinul tehnic* al Galeriei Naționale din Londra drept sursă pentru o întrebare privind utilizarea de către artist a unei culori anume, galben de Napoli, care începuse să fie folosită în Italia începând cu secolul al XVI-lea.

Și atunci, ca și acum, Veneția era un oraș al mirajelor, lumina acestuia filtrându-se prin atât de multă sticlă, încât scânteia ca o uriașă oglindă, o imagine a raiului la marginea lumii. Reflectasem îndelung la posibilitatea ca Michelangelo Caravaggio să fi trecut într-adevăr pe acolo în intervalul de când plecase de la Milano și până ajunsese la Roma. Ce pictor ar fi vrut să rateze Veneția, oricât ar fi fost de nerăbdător să gonească pe calea spre ambiție și succes? Convingerea fermă a profesorului venețian că nu era adevărat era infirmată de un alt autor care scrisese despre Caravaggio înaintea acestuia, Bellori[39], și care afirmase că pictorul vizitase orașul „unde a ajuns să se bucure de culorile… pe care apoi le-a imitat". Trăisem în Veneția suficient timp pentru a cunoaște acele culori, acea lumină tremurătoare a cărei șovăieli nu fac decât să îi adâncească umbrele. Nimeni nu știa să picteze întunericul precum Caravaggio, nimeni nu era capabil să extragă acele extremități ale umbrei care conferă luminescenței tablourilor sale impactul de fulger orbitor. Prin urmare, din moment ce exista un gol interesant în cronica vieții sale, era posibil să fi trecut cu adevărat pe acolo. Dacă știam ceva despre dovezi era că lipsa acestora nu însemna neapărat că ceva anume nu se întâmplase.

Pigmenții erau expuși într-o sală lungă plină de vitrine, fiecare ticsită de cutii cu eșantioane și cartonașe imprimate cu numere de serie și descrieri. Aruncându-i un zâmbet docentului care se ținea tot pe lângă mine, zâmbet prin care speram să îi

transmit eventuala posibilitate de a lua prânzul împreună, m-am apucat de treabă. Galbenul de Napoli, după cum știam deja, fusese una dintre cele trei culori originale introduse până în 1600 pentru a suplimenta paleta limitată a picturii medievale. Rețeta a fost indicată pentru prima dată într-o carte de Cipriano Piccolpasso[40], în 1556, o lucrare despre confecționarea ceramicii. Necesita sare, plumb, antimoniu și „drojdie", în esență resturile rămase pe fundul ploștilor de vin. Ceea ce mie îmi plăcea. Piccolpasso se trăgea din regiunea Umbria a Italiei, însă călătorise la Veneția, care, la vremea respectivă, era centrul inovator în materie de culori pentru pictură, și chiar inclusese în textul său un capitol intitulat *Colori all Veneziana.* Galbenul de Napoli era una dintre culorile menționate, iar analiza microspectrală laser (orice ar fi fost aceasta) identificase acest pigment în mai multe dintre picturile lui Tintoretto. În ciuda opiniei ursuzului profesor, mai mulți dintre cercetătorii citați în cartea pe care o studiasem sugeraseră că Tintoretto avusese o anumită influență asupra lui Caravaggio, prin urmare, era plauzibil, mi-am spus eu, că, dacă trecuse prin Veneția, să fi studiat nu doar picturile importante ale lui Tintoretto, ci și aspectele tehnice ale acestora.

Am avansat printre vitrine până am ajuns la gama de crete. Mă gândisem că, dacă într-adevăr Caravaggio realizase vreodată un desen, cel mai probabil folosise cretă, eventual o combinație de roșu, alb și negru, tehnica *trois crayons* pe care francezii i-o prezentaseră lui Leonardo în Milano, unde învățase și Caravaggio să picteze, la sfârșitul secolului al XV-lea. Însă creta nu ar fi putut da portretului pe care mi-l arătase Elena acel aer bizar de muchii tăioase, nici acea profunzime de culoare; mai mult, de ce ar fi folosit cineva cretă pe pânză de in? Pânza de in era, în esență, pânză de pictură, necesitând o substanță de legare, un tip de clei numit *gesso,* aplicat pe suprafața acesteia. Creta era folosită în schițele preliminare, deoarece, odată prinsă între *gesso* și vopseaua în ulei, nu mai era vizibilă. Ca să fi rezistat atâta timp pe pânză de in m-am gândit eu, poate că cel care realizase portretul, oricine ar fi fost acesta, lucrase direct în ulei, ceea ce s-ar fi aliniat tehnicii bine-cunoscute a lui Caravaggio.

Mai mult, Caravaggio fusese sărac. În ciuda numeroaselor comenzi bine plătite pe care le obținuse datorită talentului său, înainte de a cădea în dizgrație, păruse să aibă o atitudine aproape disprețuitoare față de bani. Hainele lui căpătate de la alții deveniseră faimoase din cauza aspectului lor țipător, dar obișnuia să le poarte până deveneau zdrențe, și nu avusese aproape nimic în afară de câteva ustensile gospodărești jalnice

și de admirația otrăvită a rivalilor săi. Călătorise cu puține bagaje. Galbenul de Napoli probabil nu era prea ieftin, însă pânza de in, spre deosebire de pergamentul fin, era. Poate că era posibil, la urma urmei, poate că era posibil totuși să existe ceva mai mult legat de acel „desen” decât fabulațiile inspirate de alcool ale Elenei.

•

I-am pus câteva întrebări sincere docentului, țuguindu-mi ușor buzele, și am fost nevoită să îndur o explicație entuziastă de douăzeci de minute privind măcinarea culorilor înainte să îl întreb dacă muzeul avea o carte de oaspeți.

— Aș fi onorată să o semnez. Și, eventual, aș putea să îmi fotografiez semnătura, pentru teza mea. Examinatorii sunt foarte stricți în privința documentării surselor primare.

Bărbatul mi-a întins un volum gros, legat în piele roșie și un pix Biro. L-am răsfoit curioasă, sperând că arhiva avea suficient de puțini vizitatori cât să pot trece rapid în revistă numele din cartea de oaspeți. Și l-am găsit. Dr. Ivan Kazbici, scris cu litere latine și având alături o semnătură în alfabet chirilic, precum și o dată din 2011. Bingo! Mi-am exersat și eu propria semnătura și i-am mulțumit călduros individului.

Nu mi-am putut înăbuși un fior de încântare, dar l-am alungat. Nu era ca și cum aș fi intenționat să mă relansez ca specialistă în Caravaggio. Indiferent dacă desenul era sau nu real, trebuia să pun urgent mâna pe el. Și se dovedea că, până la urmă, era totuși posibil să îl fi furat.

PARTEA A DOUA

REFRACȚIE

14.

Dave înfruntase lunetiști al-Qaeda în perioada cât fusese în armată, dar nu îl mai văzusem niciodată atât de agitat ca atunci când a dat ochii cu mine aplecată peste un pahar de whisky Mac, în barul hotelului Golden Lion din Combe Farleigh. Venisem cu trenul Eurostar prin Lille, apoi luasem alt tren de la Paddington la Bath, după care un taxi până în satul unde locuia mai nou Dave. Fusesem surprinsă de efectul sentimental pe care Anglia îl avea asupra mea după atât de mult timp. Mulțimile din gări, localurile Prêt a Manger[41], titlurile batjocoritoare din tabloide, porumbeii. Aproape că izbucnisem în plâns când mi se servise prima ceașcă de ceai adevărat pe care îl băusem în ultimii ani, dar trebuia să recunosc că nu mă descurcam prea bine să mă pierd printre localnici. Firește că era îngrozitor de frig, așa că îmi cumpărasem un hanorac din polar din sala de așteptare de la St Pancras și eram înfofolită în cam toate celelalte haine pe care le aveam. Barmanul nu a părut prea convins de aerul meu Rom-chic, însă banii îmi asiguraseră o cameră și îl sunasem pe Dave de pe telefonul fix al cârciumii.

— Ce se petrece? Ce cauți aici, Judith?

M-am crispat. Complicitatea e o calitate atât de rară, cel puțin pentru mine. Sentimentul că cineva te înțelege fără cuvinte, că povestea voastră comună e de asemenea natură încât nu va fi niciodată nevoie de nicio explicație. Poate că așa ceva există în familii. Dar dacă Dave era pe-atât de îngrozit pe cât părea, întreaga bucurie nejustificată pe care o simțeam revăzându-l nu era reciprocă. La drept vorbind, nu fusesem niciodată pentru el nimic altceva decât o sursă de probleme.

— Ți-am luat o halbă, am spus eu, ca și cum astfel aș fi explicat totul.

— Am tot încercat să dau de tine. Ce e cu telefonul tău?

Tonul lui trăda îngrijorare, dar și ostilitate și un gen de scârbă care mă rănea.

— Ieșim la o țigară? l-am întrebat.

El s-a înmuiat puțin.

— Du-te. În spate au radiatoare.

Barul Lion nu era genul de local simandicos cu preparate organice. Cărămidă pătrățoasă și urâtă, în stilul anilor 1950, fotbal la televizor, mâncare thailandeză preparată la microunde și o duhoare intensă de dezinfectant și de urină de la toaletă mobilă aflată în parcare, lângă care se află și un spațiu de joacă pentru copii, câteva bănci și un radiator în formă de ciupercă.

Eu am dus băuturile, Dave a venit în urma mea șchiopătând în baston. Singurii fumători în afară de noi erau un cuplu de adolescenți care își împărțeau un cui în vârful toboganului. Aceștia l-au salutat din cap pe Dave – „În regulă” – și s-au lăsat să alunece în întuneric.

— Nu e o vizită de curtoazie, deci?

— Ager la minte ca întotdeauna, Dave.

Mă bucuram atât de mult să îl văd, chiar și așa. I-aș fi spus cât îmi fusese de dor de el, dar nu aș fi reușit decât să-l fac să se simtă stingherit. Dealurile cenușiu-verzui, ploaia domoală, cerul englezesc înnorat. *Nu e vina ta, Judith.*

— Judith?

M-am scuturat din reverie.

— Scuze, Dave. Ascultă, nu-mi place să dau așa buzna peste tine. Știi că nu aș face-o dacă nu…

— E în regulă. Știu.

Am tras adânc aer în piept. În fond, mi se părea că cel mai bine ar fi fost să nu mă complic. Tânjeam să discut cu Dave despre desenul de Caravaggio, inclusiv pentru plăcerea pe care știam că ar fi obținut-o el din această poveste, însă, cu cât știa mai puține, cu atât mai bine.

— Am primit un e-mail, m-a întrerupt el înainte să apuc să vorbesc.

— Poftim?

— Două, de fapt. Uite.

Mi-a întins telefonul. Primul era datat cu câteva zile în urmă, exact când plecasem spre Amsterdam. Nu avea antet sau semnătură, iar adresa numelui nu îmi spunea nimic, doar niște litere și cifre în fața specificației gmail. Mesajul era următorul:

Încercăm urgent să o contactăm pe domnișoara Judith Rashleigh. Te rog să ne răspunzi dacă ne poți ajuta în acest scop.

— Am crezut că e doar un e-mail spam – precum cele în care ți se cere să trimiți bani în Nigeria. Dar apoi l-am primit pe ăsta.

Mi-am apropiat și mai mult ecranul de ochi, în lumina portocalie a radiatorului. Data era de azi:

Unde e, Dave?

Atât.

15.

Comandasem băutura doar de dragul aparențelor, dar acum mă bucuram că mi-o luasem. Dave mă privi întrebător în timp ce sorbeam prelung și cu grijă din pahar.

— Ce naiba se petrece?

Dacă Iermolov reușise să obțină adresa de e-mail a lui Dave, probabil îi descoperise și adresa fizică. Și mă îndoiam că Mișa ar fi pierdut vremea în vreun bar, savurând un melc cu stafide și un roman de Jane Austen.

— Dave, unde e soția ta?

— Acum? S-a dus la ora ei de Zumba – i-am spus că vin până la cârciumă să arunc o privire peste rezultatele meciurilor. Se va întoarce cam într-o oră. De ce?

— Trebuie să te duci acasă. Acum. Trebuie să iei ceva pentru mine și să mi-l aduci aici cât poți de repede. Husa. Husa în care ți-am trimis tabloul de Richter. O mai ai?

— Ce legătură are cu nevasta mea? Nu te vreau…

Nu era nevoie să o spună. *Nu te vreau nicidecum prin preajma ei.*

— Te rog. Dacă soția ta nu e acasă, ar trebui să fie în regulă.

M-am rugat ca tot ceea ce spusesem să fie adevărat. Dave s-a ridicat cu greu în picioare.

— Nu știu dacă o mai am. Adică, atunci când l-am vândut am cumpărat o altă husă pentru că…

— Du-te odată, te rog. Acum. Încearcă să te grăbești.

M-am simțit prost să îi cer așa ceva. Dave avea să se chinuie cu piciorul bolnav, dacă trebuia să se cațere pe vreo scară sau pe ceva de genul ăsta, dar nu îndrăzneam să îi sugerez să îl însoțesc pentru a-l ajuta. Exista riscul să se întoarcă soția lui acasă, iar dacă locuința era deja supravegheată, prezența mea acolo ne-ar fi făcut rău tuturor.

— Nu-mi place treaba asta.

— Știu.

— Dar se pare că nici nu prea am de ales. Mă întorc cât de repede pot.

Nu se atinsese de berea lui. Eu am încercat să îmi păstrez pe chip un zâmbet liniștitor până l-am văzut dispărând în țăcănit de baston în parcarea cârciumii.

Cât timp avea să lipsească? Cât avea să îi ia lui Iermolov să trimită pe cineva aici? Sau ajunseseră deja? Mi-am încolăcit brațele în jurul genunchilor, strângându-mă într-un ghem mai mic, dorindu-mi să fi putut, pur și simplu, să mă pliez complet și să dispar.

Derulam în minte toate posibilitățile. Nu putea fi decât tabloul de Richter. Achiziționasem pictura de la Moncada, vânzarea fiind momeala care îl adusese pe Renaud Cleret la Paris. Eu luasem mica pânză când Renaud îl omorâse pe italian, iar, după ce îl rezolvase pe Renaud cu ajutorul unui Glock 26 pe care mi-l pusese la dispoziție Dave, îi „vândusem" tabloul lui, permițându-i să își finanțeze noua viață. Compensasem astfel pentru că îl făcusem să își piardă locul de muncă de la casa de licitații din Londra, însă, în același timp, trebuia să recunosc, îi cumpărasem tăcerea. Dave nu mă întrebase niciodată ce intenționam să fac cu acel pistol, iar eu nu îi spusesem niciodată, dar știam amândoi că faptul că acceptase tabloul fusese un compromis. Iermolov știa – cumva – despre Gentileschi, despre viața și identitatea mea din Paris, despre moartea lui Moncada, deci era la fel de posibil să fi știut și despre tabloul de Richter. În mod evident, ajunsese la aceeași concluzie ca mine. Mai existase o persoană care îl așteptase pe Moncada în seara aceea în Place de l'Odéon. Persoana care ar fi trebuit să primească cea de-a doua lucrare aflată în husă. Desenul de Caravaggio. Însă nu mai ajunsese niciodată la persoana aceea, pentru că desenul îl luasem eu.

Crezusem că mă asigurasem din toate punctele de vedere urmând sfaturile hackerului, dar era ca și cum aș fi anunțat pe Instagram pe unde umblam. *Bravo, Judith.* Ușa cârciumii s-a deschis larg în spatele meu, iar eu am tresărit. Era doar un individ cu un pachet de țigări Benson și ziarul *Daily Mail.* M-a salutat din cap și s-a așezat la cea mai îndepărtată masă. Dacă în timp ce eu așteptam, Mișa se târa camuflat peste pârleazurile satului, cel puțin avea să existe un martor. Dacă Dave avea husa, dacă ajungea înapoi, dacă Iermolov îl lăsa în pace, doar – te rog, te rog – doar s-o lase în pace pe soția lui, mi-am spus că nu îmi păsa prea mult ce avea să se întâmple cu mine.

Dave tot nu apărea. Bărbatul cu ziarul plecă, iar barmanul ieși pe terasă să oprească radiatoarele. Eu m-am înfiorat, am calculat, mi-am băgat mâinile în jachetă pentru a mă încălzi, dar nu m-am îndurat să mă clintesc de acolo. Simțeam că era ca un fel de pedeapsă, acel moment nesfârșit în frigul englezesc; că, dacă aș fi rămas acolo, Dave ar fi fost în regulă. În cele din urmă, am auzit cu ușurare țăcănitul bastonului lui în spatele meu.

— Judith? Te căutam înăuntru, spuse el blând. De ce stai să îngheți aici? Haide, să mergem înăuntru.

— Unde e soția ta?

— Mi-a trimis un mesaj să mă anunțe că merge la Wagamama să mănânce. Am avut noroc, nu?

— Deci ai adus-o?

— Hai înăuntru.

Barul era gol acum, dar proprietarul tot nu dăduse stingerea încă, deși păru dezgustat când l-am întrerupt de la vizionarea meciului Tottenham – Manchester City pentru a-i cere două ceaiuri. Mâinile îmi erau atât de înghețate, încât de-abia puteam ține ceașca.

— Unde e?

— Aici. Când ne-am mutat aici ne-am descotorosit de o grămadă de chestii. E uimitor cât de multe rahaturi găsești pe neașteptate când te muți.

Husa se afla pe banchetă lângă jacheta lui; o lăsase acolo când venise să mă caute. Arăta atât de încântat. Iisuse!

— Când ai vândut pictura aia – știi la care mă refer –, cum a fost trecută în catalog?

— „Proprietatea unui gentleman", desigur.

Am zâmbit amândoi de această glumă.

— Dar, când ai încheiat tranzacția, când ți-a fost plătit tabloul și așa mai departe – cumpărătorul a primit detaliile tale, contul, tot?

— Desigur – a fost totul legal, nu?

Arăta panicat din nou.

— Vânzarea e în regulă, nu-ți face griji pentru asta. Încerc doar să-mi dau seama cum au obținut adresa ta.

— Deci știi de la cine sunt e-mail-urile astea?

— Da.

— Are legătură cu treaba aia de care ai avut nevoie – pentru contractul din Kenya?

— Corect.

— Și?

Ce aș fi putut să-i spun? Lui Dave, care nu fusese niciodată altfel decât bun cu mine. Că îl pusesem în pericol?

— Ești sigur că nu era nimeni… prin preajmă când te-ai întors acasă?

— Ascultă. N-am de gând să te întreb despre ce e vorba. Dar, dacă nevasta mea…

— În regulă. Mai ai… știi tu?

Îngrijorarea care se zbătuse pe fruntea lui până în momentul acela se risipi, iar tonul său deveni brusc rece și profesionist.

— Am permis de portarmă pentru automatul meu, da. Mai ies din când în când la vânătoare de fazani, în ultima vreme. E chiar atât de grav?

— Da. Dar e mai bine acum. După ce se întoarce soția ta, încuie totul bine. Dacă vine cineva, oricine ar fi, dacă te întreabă cineva, spune-le că m-ai văzut. Spune-le că mi-ai dat asta – am întors capul spre husa din nailon negru și închisă cu

fermoar, aflată pe banchetă lângă mine – și că am plecat imediat. Am urcat într-un taxi căruia îi cerusem să mă aștepte. Tu nu ai deschis husa, nu știi ce se află înăuntru. Și… ai putea să pleci de aici pentru câteva zile?

El mă privi, gândindu-se, apoi dădu din cap:

— Probabil aș putea, da.

Nu fusesem niciodată mai recunoscătoare că esența prieteniei mele cu Dave era tăcerea.

— Bun, atunci. Eu am să plec la prima oră. Îmi pare atât de rău.

— Mă duc atunci. Dar… tu ești bine? Știi tu, cu banii?

— Te iubesc. El a arcuit o sprânceană. Vorbesc serios. Dar sunt în regulă, mulțumesc.

— Mai am ceva. Mi-a întins un plic A4 gros, de culoare maro, în care am simțit un teanc de hârtii. M-am gândit că ai putea eventual să arunci o privire, a sugerat el timid. Am început să scriu o carte.

— Serios? Despre ce e?

— Despre mine, cred. Ajut de ceva vreme la un centru, știi tu, pentru băieții care au fost în război.

Dave își sacrificase piciorul în Golf. Era tipic din partea lui să își dorească să lucreze ca voluntar pentru a-i ajuta pe cei care pierduseră chiar mai multe.

— Iar una dintre – să îi zicem – terapeute mi-a sugerat să încerc să scriu ceva. Despre tablouri, de fapt. Despre cum pot să ajute.

Oh, chiar că puteau.

— Mă bucur pentru tine, Dave! E genial. Mi-ar plăcea la nebunie să citesc manuscrisul, dacă am voie. Mulțumesc. Deși… probabil e mai bine să nu ne auzim o vreme. Dar îți promit că am să îl citesc. Am și eu ceva pentru tine.

I-am întins cartea pe care o cumpărasem din gara din Paddington. Dave avea o adevărată pasiune pentru romanele cu crimele inspirate din realitate:

— *The Shade by My Side.* Noua viață a lui Ted Bundy. De dragul vremurilor de demult.

Când Dave tocmai pleca, de la televizor au izbucnit urale. L-am condus până la ușă și am strigat după el în stradă, făcându-l să se întoarcă spre mine în lumina de sub stâlpul de iluminat.

— Manchester City. Tocmai au câștigat cu doi la zero.

El a schițat spre mine un salut. L-am privit plecând, apoi am dus cu grijă sus husa de tablouri. Studiindu-mi obiectele personale în camera demodată, m-am simțit jalnic de prost echipată. Mai aveam aproximativ paisprezece mii de euro bani gheață, husa de tablouri și la naiba cu orice altceva s-ar fi putut

dovedi util. Ceasul de mână, mi-am spus, superbul meu Vacheron. Uitându-mă la el, am văzut că era aproape unsprezece – nu avea niciun rost să încerc să ajung înapoi în Bath și, de acolo, la Londra la o asemenea oră. În portofel aveam cheia de la dulăpiorul de bagaje din gara din Lille, unde lăsasem pistolul Caracal după ce îl dezasamblasem într-un compartiment din toaleta femeilor, îndesând piesele într-o trusă pentru farduri din plastic, cu model Hello Kitty, pe care o cumpărasem la Relais H. Ceea ce însemna că aveam să fiu nevoită să mă întorc prin Lille. Ce deranj uriaș, dar nu aș fi putut nicidecum să încerc să trec de măsurile de securitate dintr-o gară franceză, având asupra mea trei documente de identitate și o armă.

Sub camera mea, cârciuma era cufundată în tăcere, televizorul fusese stins, singurul sunet fiind cel al mașinii de spălat vase din spatele barului. Am tresărit din nou când am auzit o mașină încetinind afară, sunetul fiind mult prea clar în întunericul de la țară, și m-am apropiat instinctiv de ușă, ținându-mi respirația, așteptând să aud ușa trântindu-se și pași grei pe scară, însă șoferul a schimbat viteza și s-a pus din nou în mișcare, dispărând în noapte. Nu aprinsesem becul din tavan. Am traversat în genunchi încăperea mică și am ridicat milimetric perdeaua îngălbenită. Nu se vedea nimic în afară de strada din sat, strălucind în lumina globurilor de pe stâlpii de iluminat, și ici-colo câte o fereastră de la care răzbătea lumina albăstruie a unui televizor. M-am întins, am încercat să mă relaxez, dar tot repetam în minte mesajul din acele e-mailuri. Îmi scăpa ceva. De ce ar fi făcut Iermolov asta? Era prea… ineficient. Dacă ar fi vrut să îl amenințe pe Dave, ar fi făcut-o direct. Așa cum făcuse cu apartamentul meu, cu galeria, cu biata Mașa. E-mailurile păreau opera cuiva cu mai puține resurse, a cuiva care încerca să obțină informații, nu a cuiva care ar fi putut avea la îndemână o mică armată. De ce nu trimisese pe cineva să spargă locuința lui Dave? Poate credea că Dave, dacă la el se afla desenul, avea să fie intimidat și să încerce să mă contacteze – din câte îmi spusese hackerul, în felul acesta ar fi fost posibil să mă găsească. Dar dacă e-mailurile erau, de fapt, un truc? Cu rolul să mă îndrepte în direcția greșită? Poate chiar în momentul acela o mașină urca spre nord pe autostradă, îndreptându-se spre Liverpool, spre mama mea…

Zersetzung. Mă deruta, încerca să mă prindă în capcană, să mă facă să mă simt încolțită ca să vin la el. Nu puteam să-i permit să o facă. Aveam acum desenul, ceea ce însemna că îmi schimbasem soarta. Trebuia doar să rămân calmă, ceea ce era cam cel mai enervant sfat pe care mi-l puteam da singură. Ce

motiv aș fi avut să stau dracului calmă? M-am străduit să fac dușul pe care îl așteptasem încă de dimineață. Legându-mi părul într-un prosop, am luat pe mine un tricou și o pereche de boxeri și m-am uscat cu grijă pe mâini, fără să aplic cremă, înainte de a mă apropia din nou de husa de tablouri. După cum mă așteptasem, compartimentul principal, cel în care se aflase cândva tabloul de Richter, era gol. Folosind lama boantă a pensetei mele pentru gene, am făcut cu grijă o gaură mică în nailon, apoi am rupt husa, milimetru cu milimetru, pe lungime, până am reușit să scot din căptușeală pachetul subțire din carton cerat. Cartonul era lipit la îmbinare cu bandă adezivă mată; am pus să fiarbă ceainicul din cameră și, crispându-mă, am ținut banda adezivă la cincisprezece centimetri deasupra aburilor, apoi am dezlipit încet plasticul. Iar când am văzut ce se afla înăuntru, în ciuda absurdității hidoase a situației mele, am izbucnit în râs.

•

Imediat ce m-am trezit, m-am dus să alerg. Șapte, opt kilometri rapizi sub ploaia măruntă și înghețată, pe marginea drumului principal spre Bath, însoțită de gazele de eșapament ale camioanelor și de privirile disprețuitoare ale șoferilor de pe autobuzele școlare, tropăind pe asfalt până mi-am simțit plămânii arzând și mintea limpezindu-se. Când m-am întors la tavernă, proprietarul se lupta cu un aspirator și asculta Radio 2. Am comandat un mic dejun englezesc complet – cârnați, șuncă, roșii la grătar, fasole scăzută, ciuperci, ochiuri și pâine prăjită, și am folosit din nou telefonul fix pentru a comanda un taxi care să mă ducă în Bath. O oră mai târziu, având la mine desenul lui Caravaggio, eram din nou în mișcare. În apropiere de gară, am intrat la Costa Coffee și m-am așezat la o masă din colț, având în față telefonul de sacrificiu și o chestie oribilă cu pretenții de frappuccino cu caramel. Ștergând cu mâneca masa murdară de zahăr, am pus alături carnețelul în care îmi notasem toate numerele înainte de a pleca din Veneția și am format numărul lui Kazbici. Nu mă așteptam să îmi răspundă și, într-adevăr, nu am auzit pe fir decât sunetele prelungi și lente ale unui ton de apel european înainte să fiu transferată automat către mesageria vocală. Exersasem mesajul în taxi:

Dr. Kazbici, știi cine sunt. Am obiectul de care are nevoie angajatorul tău. O să te contactez. Nu căuta în Anglia. Dacă ai s-o faci, am să-l distrug. Am văzut ce e, deci știi că știu cum.

De cealaltă parte a străzii se aflau adolescenți plictisiți de la țară plimbându-se în cele mai bune imitații ale modei de la Londra pe care și le puteau permite și un grup de doamne

americane amabile, făcând un tur al localității, strângând în mâini exemplare din *Northanger Abbey.* I-am trimis un mesaj lui Dave, al cărui număr îl știam pe de rost:

Zi-mi dacă e totul bine. Te sun peste câteva zile. Mulțumesc, pentru tot, ca întotdeauna xxx

Am așteptat, întorcând telefonul mic de pe o parte pe cealaltă, ca pe o carte de joc, până când Dave mi-a răspuns la mesaj:

Totul în regulă deocamdată. Ai grijă, xxx

Apoi am intrat la toaletă, al cărei mâner era convenabil de jos pentru a permite accesul persoanelor cu handicap, am învelit telefonul în șervete de hârtie și l-am îndesat în coșul de gunoi pentru absorbante. *Succes, să-l găsești aici, Mișa.*

În noaptea când murise Moncada, cine știuse despre prezența lui în hotelul din Place de l'Odéon? Eu, Moncada și Renaud Cleret și niciunul din ei nu mai vorbea. Romero da Silva, colegul lui Renaud din poliția italiană. Și oricine ar fi fost cel care ar fi trebuit să ia desenul. Cine era persoana aceea și cine îl trimisese? Balenski sau Iermolov, inevitabil. Însă Iermolov știa adevărul și despre mine, despre Gentileschi. Logic era ca persoana respectivă să fie elementul de legătură. Martorul care reușise – nu știu cum – să facă asocierea, cel care îi spusese lui Iermolov despre mine. Să fi fost Kazbici, deci, sau altcineva? Până nu aflam, nu aveam să fiu în siguranță. Simplul fapt de a returna desenul nu avea să fie suficient. Deci, trebuia să plec la Paris. Trecând prin nenorocitul de Lille.

16.

Două zile mai târziu, traversând grădina Tuileries spre Concorde, mi-am amintit prima dată când vorbisem cu Renaud Cleret, pe o bancă înghețată din fața grădinilor. E ciudat cum funcționează memoria, ce îi scapă și ce păstrează. Renaud mă jucase ca pe-o marionetă, iar eu i-o plătisem corespunzător, dar ascultând scrâșnetul ghetelor mele pe aleile pietruite și îngrijite nu mă puteam gândi decât la momentele frumoase de care ne bucuraserăm împreună – cumpărăturile în piața din apropierea vechiului meu apartament de lângă Panthéon, pasul lui greoi în urma mea, pe iarba udă din grădina Luxembourg, cititul ziarelor în tăcere în timp ce soarele desena modele pe parchetul apartamentului meu. Deși, ținând cont că singura chestie care se apropiase cât de cât de o relație se terminase cu o decapitare, poate că un terapeut ar fi sugerat că aveam probleme legate de capacitatea de a-mi lua un angajament. Am trecut pe lângă locul unde Renaud mă îmbrăcase în jacheta lui și mă șantajase să îl ajut. Pentru o clipă, am stat acolo, în mijlocul gazelor de eșapament, și mi-am lăsat mâna să alunece lent peste spătarul de lemn verde al băncii.

•

Imediat ce ajunsesem în Paris îmi făcusem rost de un telefon și de un laptop nou, plătind, firește, din rezervele mele tot mai reduse de bani gheață. Citisem articolele de ziar privind moartea lui Moncada cu mult înainte să le fi scos Elena Iermolov din dosarul ei cu suvenire, dar le-am reluat încă o dată. Urmărind povestea, mi-am dat seama că poliția se arătase bizar de neinteresată de acest caz. Presa franceză se mulțumise să informeze că exista o anchetă privind moartea unui bărbat fără nume într-un hotel din Paris, adăugând, ulterior, informația că acesta era de naționalitate italiană. Apoi nimic altceva. În presa italiană povestea nu fusese pomenită deloc. Căutasem fără succes printre investigațiile medicilor legiști din jurul datei respective. Birocrația transfrontalieră a două națiuni pasionate de documente era năucitor de plictisitoare. Din câte am reușit să îmi dau eu seama dintr-un ghid util privind expatrierea cadavrelor celor care nu sunt cetățeni francezi, părea probabil ca investigația medicului legist să fi avut loc în Italia, deși fără a avea neapărat acces la un dosar judiciar francez. Hârțoagele necesare pentru a urmări parcursul unui cadavru erau de o strictețe extremă și aparent cu traseu circular – dacă bunica ta murea în timpul unui tur cu autocarul al regiunii Dordogne, era cu adevărat înspăimântător cât ar fi fost

de ușor să i se rătăcească trupul neînsuflețit. Eu crezusem, la vremea respectivă, că da Silva, colegul lui Renaud, avea să reușească să treacă întreaga poveste sub tăcere pentru a-și proteja prietenul, și aparent avusesem dreptate.

Nu făcusem niciun progres în privința lui Ivan Kazbici. În afară de un site prezentând galeria acestuia din Belgrad, care expunea un amestec de icoane ortodoxe și de creații contemporane neinteresante, prezența lui Kazbici pe internet era o gaură neagră. Nu existau imagini sau informații. Era ciudat că un om care fusese un dealer activ și important vreme atât de îndelungată – cineva suficient de important cât să lucreze pentru de-alde Iermolov – putea lăsa atât de puține urme ale existenței sale, însă, chiar și după ce mi-am irosit ore întregi confruntând termeni din ce în ce mai puțin probabili, nu am obținut nimic. Mă întorsesem de mai multe ori în Place de l'Odéon, sperând că vederea hotelului avea să aducă la suprafață vreo amintire, vreo secvență logică, însă, dacă existau indicii periferice, acestea erau ascunse undeva în mintea mea.

Așa că acum ajunsesem să rătăcesc la întâmplare în jurul atracțiilor turistice ale Parisului, fără a avea habar, cu adevărat unde să caut mai departe. Nu mă ajuta nici faptul că practic rupsesem orice legătură cu Parisul. Orașul pe care cândva îl iubisem atât de mult mă trădase cu fantome. Poate că, dacă locuiești undeva pentru o vreme, acel loc devine un palimpsest, reînscris cu umbrele celui care ai fost altă dată. Prăfuit, aglomerat, sufocat de trafic, Parisul mă tortura cu întruchipări mai vechi ale persoanei mele, pe care le-aș fi preferat în locul celei care eram în prezent. Trăisem aici pentru scurtă vreme în studenție, mă întorsesem pentru a-mi înființa galeria, petrecusem câteva săptămâni intense și intime cu Renaud, amantul meu și cel care avea să îmi devină dușman de moarte. Oricât aș fi încercat să evit vechile mele fantome, acestea tot se întorceau să mă bântuie.

Într-o după-amiază, pe Rue de Turenne, în Marais, frunzăream agale printr-un teanc de bluze gri marmorat ridicol de scumpe dintr-un butic, când am surprins reflecția lui Yvette într-o oglindă din spatele meu. Yvette era o stilistă care, un timp, îmi fusese un fel de prietenă – cel puțin se dovedise utilă și era încă în viață. Mă însoțise totodată în bârlogul unde mergeam cu regularitate, un club de swingeri numit La Lumière, în noaptea în care, din nefericire, fusesem nevoită să îl împușc pe proprietar. Buticul era mic, iar ea se afla între mine și ușă, încercând să o convingă pe vânzătoare că voia să își aleagă niște haine pentru „o ședință foto". Părul lui Yvette era împletit în niște codițe albastru cobalt, care se asortau cu

nuanța cizmelor de cowboy Vetements până la coapse, pe care, fără îndoială, le șterpelise din vreun studio foto. Gândul că era încă în activitate m-a făcut să zâmbesc, dar mi-am îngropat capul printre bluze, rugându-mă să plece fără a mă vedea, ceea ce, evident, a făcut ca ea să mă observe imediat.

— Lauren?

La fel ca Steve, și ea mă cunoscuse sub cel de-al doilea prenume adevărat al meu. Mi-am păstrat o expresie seacă pe chip, trăgându-mi mâneca jachetei peste ceasul de mână, singurul lucru pe care îl purtam și pe care ar fi putut să îl recunoască din perioada aceea.

— Mă scuzați? am spus eu în engleză.

— *Mais, c'est toi, non*?

— Scuze. Nu vorbesc franceza.

I-am zâmbit agreabil, făcând pe englezoaica ignorantă și neputincioasă.

— Ah. Mă scuzați, a răspuns ea în engleza ei cu accent pronunțat și s-a întors la negocierile cu vânzătoarea.

Eu m-am dus la ușă și am salutat-o din cap pe vânzătoare.

— Mulțumesc! i-am ciripit veselă, însă Yvette mi-a aruncat o privire prelungă și calculată când am trecut pe lângă ea și i-am simțit ochii ațintiți în spatele meu până am ajuns înapoi în stradă.

Cel puțin era puțină varietate față de toți ceilalți ochi care eram convinsă că stăteau ațintiți asupra mea. Plimbările mele prin orașul pierdut erau însoțite de tresăriri provocate de prezența imaginară a gorilelor lui Iermolov.

Plătisem în avans, cu bani gheață, pentru o ședere de două săptămâni la Herse d'Or, nu departe de stația Bastille Métro și de minunata grădină de la Place des Vosges. Mă amuza faptul că numele hotelului semăna cu termenul englezesc pentru „dric", iar cazarea era relativ ieftină, în jur de 100 de euro pe noapte. Teancul meu de bancnote scădea alarmant de rapid și nu știam cât timp aveam să mai fiu nevoită să mă bazez pe acei bani. Ușa camerei mele avea broască și lanț, dar nu credeam că m-ar fi ajutat prea mult în cazul unei eventuale vizite din partea lui Mișa, iar pereții subțiri făceau să îmi petrec fiecare noapte scăldată în sudoare paranoică, trezindu-mă de fiecare dată când auzeam mișcare pe palier. Ori de câte ori veneam sau plecam îl întrebam pe recepționerul chinez dacă primisem vreo vizită sau vreun mesaj – îmi imaginam că probabil mă vedea într-o lumină romantică, ca pe o amantă deznădăjduită așteptând o întâlnire clandestină – știind, însă, că nu însemnam nimic altceva pentru el decât o întrerupere sâcâitoare de la nesfârșitele lui partide de poker online. Conversația mea cu tipul lui Dave din Kenya mă liniștise, în sensul că știam logic

că probabilitatea ca Iermolov să mă găsească era mică, dar logica e o armă ineficientă în fața insomniei. Erau atât de multe lucruri rămase în aer, atât de multe lucrurile pe care nu aveam de unde să le știu. La patru dimineața, chiar și Yvette mi se părea o amenințare. Am încercat să îmi pun la punct un fel de rutină – alergare pe malul fluviului, plimbare pe jos până pe Rue Vivienne în spatele Palais Royale, pentru a folosi calculatoarele bibliotecii de acolo, un picnic deprimant de la mini-marketul local Franprix, la cină – dar după câteva zile eram deja bolnavă de neliniște.

•

Așa s-a explicat plimbarea plăcută, în ritm vioi, prin Luvru, pe care am sfârșit-o căscând gura pe o bancă precum idiotul satului. Venisem de la biblioteca de pe Rue Vivienne, unde răsfoisem microfișele cu articole în care apărea cuvântul „*oligarches*" din presa franceză. Mi-ar fi fost mult mai ușor să solicit acces online, dar acest lucru era imposibil în situația mea actuală, de persoană care folosea exclusiv banii gheață. Încercam să dibuiesc cât de cât – oricât de puțin – ce ar fi putut să facă în Paris o persoană asociată cu Iermolov sau Balenski în perioada când fusesem eu ultima dată acolo. Nu aveam mari speranțe să găsesc ceva, însă dădusem peste un articol din *Le Figaro* – ziarul pe care Renaud îl îndrăgise atât de mult – în care era menționat numele lui Balenski. Bărbatul din Stan fusese fotografiat anul trecut la o slujbă memorială pentru Oskar Ralewski, un avocat polonezo-parizian care murise când micul său avion privat se prăbușise în drum spre Elveția, ducând și la decesul pilotului, nu doar a lui Ralewski însuși. Printre cei prezenți la slujba memorială, ținută la Catedrala Ortodoxă Nevski de pe Rue Daru, se numărase și un anume Pavel Iermolov. Se evitase cu grijă ca bărbații să fie fotografiați împreună, însă în articol se pomenea pe un ton vesel că firma lui Ralewski îi reprezentase pe mai mulți dintre noii bogătași ai Rusiei. Materialul cita o carte a unui jurnalist britanic, o analiză senzațională a felului în care banii rusești reușiseră să se strecoare până la cele mai înalte niveluri ale politicii europene, o carte al cărei autor sugera că era posibil ca moartea lui Ralewski să nu fi fost un accident. Neavând ce altceva să fac, am decis să trec pe la librăria de limbă engleză de pe Rue de Rivoli, pentru a vedea dacă nu aveau un exemplar. M-am ridicat de pe bancă și m-am întins, ștergându-mi de pe gât amintirea parfumului jachetei lui Renaud, ca și cum ar fi fost o pânză de păianjen.

•

Biografia lui Bruce Eakin îl descria pe autor ca fiind nici mai mult nici mai puțin decât un „combatant liber-profesionist

al internetului”. Coperta roz-fosforescent a cărții lui promitea dezvăluiri intime privind „cultul” oligarhilor, totul din spatele unui pistol fumegând și a unei grămezi instabile de euro, în caz că mai era cineva care nu prinsese mesajul. Răsfoind-o, nu am avut impresia că în eforturile sale de documentare Bruce ar fi ajuns mult mai departe de podul casei părinților săi, în condițiile în care majoritatea „dezvăluirilor” erau născociri construite din bucățele de informații care circulau liber pe internet. Dar măcar exista un indice și l-am căutat pe Ralewski pentru a citi pasajul relevant. Avocatul fusese apropiat profesional atât de Balenski cât și de Iermolov, precum și de mai mulți dintre compatrioții acestora, iar Bruce relua entuziast detaliile accidentului. Se străduia din răsputeri să facă circumstanțele să pară sinistre, însă, având în vedere că avionul se prăbușise pe un pisc al munților Alpi, într-o furtună izbucnită subit și în condiții de vizibilitate zero, mi-am spus că era posibil ca bietul Ralewski să fi avut, pur și simplu, ghinion. Apărea reprodusă și fotografia lui Balenski; am studiat din nou fața lemnoasă. Lângă Balenski, strângându-i mâna, se afla un bărbat mai înalt, cu părul cenușiu. Legenda scria: „Balenski cu partenerul Saccard Rougon Busch, Edouard Guiche, la slujba memorială pentru Ralewski”. M-am întors la indice, însă Guiche nu era trecut. Am pus cartea înapoi, sub privirea tăioasă a fetei de la casă, și mi-am îndreptat pașii spre secțiunea dedicată artei. Obișnuisem să vin aici cândva, pe vremea când eram studentă în oraș, înainte ca sunetele limbii franceze răsunând în jurul meu să se concretizeze în cuvinte cu sens, înghițind lacom cât de mult puteam din cărțile pe care nu mi le permiteam, până mă lăsam alungată de privirea încruntată a vreunei vânzătoare precum aceasta.

Ce se pierde și ce se păstrează? Guiche era unul dintre cei mai importanți avocați din cadrul firmei care îl reprezentase pe Balenski în Franța. Poate că, din moment ce Iermolov participase la înmormântarea ghinionistului coleg al lui Guiche, firma îl reprezentase la un moment dat și pe el? Nu era ceva foarte substanțial, dar era prima legătură reală pe care o găseam. Întorcându-mă la casa de marcat, i-am făcut o vânzare lui Bruce. Am băut o ciocolată caldă în josul străzii, la Angelina, una atât de densă încât stătea lingurița în ea, și am navigat un pic pe internet, după care mi-am îndreptat pașii spre Place des Victoires de la marginea primului *arrondissement,* unde biroul firmei Saccard Rougon Busch ocupa o reședință nobiliară din epoca Ludovic al XIV-lea, care dădea chiar spre statuia regelui. Firma era listată online într-un grup al avocaților francezi făcând parte dintr-un „cerc magic” și care erau specializați, aparent, în „probleme și achiziții de nivel

înalt”. Nu mi se părea prea inteligent să sun la sonerie și să întreb dacă *Monsieur* Guiche era disponibil fără a fi pregătită cu o explicație, așa că m-am mulțumit să bântui prin fața clădirii, studiind vitrinele buticurilor elegante din scuar și aruncând din când în când priviri furișe spre ușă, care se deschidea ocazional pentru a lăsa să intre sau să iasă o serie de bărbați mai mult sau mai puțin identici, în costume întunecate bine croite. După o oră, răbdarea mi-a fost răsplătită prin apariția lui Guiche însuși, pe care l-am zărit vorbind cu o colegă în timp ce urcau într-un taxi care îi aștepta și care a plecat apoi cu ei. Tentația de a sări într-un taxi în trecere și de a-i cere șoferului să îi urmărească era irezistibilă, dar în Paris e imposibil să chemi un nenorocit de taxi din stradă, așa că m-am întors tiptil la Hearse și am continuat săpăturile.

După câteva încercări, am descoperit o serie de site-uri găzduite de Baroul Francez și de pe care am aflat că Edouard Guiche devenise partener în firmă după moartea lui Ralewski și că, în ultimii zece ani, firma acestuia fusese implicată în tranzacții imobiliare prin intermediul unei companii elvețiene, tranzacții în cadrul cărora se achiziționaseră clădiri rezidențiale în Paris, Clermont-Ferrand și pe Coasta de Azur. Continuând cercetările am descoperit că respectiva companie elvețiană îl avea pe Balenski printre membrii consiliului de administrație și că existau autorizații de muncă emise pentru angajații acesteia de către diverse municipalități franceze. Am încercat și câteva site-uri în limba rusă, dar vocabularul meu, pur și simplu, nu făcea față. Totul părea relativ mărunt pentru un „*oligarche*”, deși probabil că cineva cu averea și interesele lui Balenski – sau eventual ale lui Iermolov – avea la dispoziție armate întregi de avocați oriunde în lume. Nu îmi închipuiam că Guiche ar fi putut să mă conducă direct la rezolvarea episodului din Place de l’Odéon, dar, în încercarea mea de a-l identifica pe misteriosul martor la evenimentele din noaptea aceea, nu prea aveam de la ce altceva să pornesc.

Motiv pentru care, în ziua următoare, și apoi și în a treia zi, m-am întors în Place des Victoires. În jur de ora 5 după-amiaza în cea de-a treia zi, Guiche a plecat de la birou și a pornit spre fluviu, mergând pe jos în pas vioi și purtând ceea ce părea a fi un diplomat. Eu nu știam prea multe despre tehnicile de urmărire în afară de ceea ce învățasem din cărțile cu spioni, dar nu s-a dovedit prea dificil să îl urmăresc, cu atât mai mult cu cât pantofii lui de golf Aubercy, făcuți la comandă, aveau flecuri de alamă, ceea ce îi făcea să țăcăne pe pietrele de pavaj ca niște tocuri cui. De fapt, era chiar distractiv. Guiche s-a îndreptat spre Hôtel de Ville, apoi a traversat Pont Marie spre Île Saint-Louis, luând-o la stânga pe Quai d’Anjou. Eu

traversasem insula în prima noapte când vorbisem cu Renaud, apoi și în ultima, când îi aruncasem capul în Sena. Ce adio prelung.

Guiche s-a oprit și și-a scos telefonul, i-a atins ecranul, a vorbit, în tot acest timp, plimbându-și privirea peste stradă și fluviu ca și cum ar fi căutat pe cineva. Mă observase oare? Și-a continuat drumul, mergând mai încet acum, punând telefonul înapoi și scoțând o legătură de chei care a scânteiat pe țesătura întunecată a sacoului său. Deci mergea acasă? S-a oprit în fața unei clădiri de la capătul cheiului, spre colțul estic de sus al insulei, apoi s-a întâmplat altceva. Guiche a pus jos diplomatul și s-a dus să deschidă ușa simplă și neagră de la intrare, moment în care a fost strigat de un tânăr venind dinspre colțul îndepărtat, de pe podul Sully. Guiche s-a răsucit pe călcâie, în mod clar a recunoscut bărbatul și i-a făcut semn să plece. Eu m-am apropiat, rămânând cu privirea ațintită asupra fluviului și scoțându-mi propriul telefon ca și cum aș fi fost o turistă filmând bărcile care treceau pe acolo. Am deschis aplicația Mirror Contrast și i-am privit pe cei doi peste umăr.

Bărbatul care îl acostase pe Guiche era mai degrabă un băiat, având în jur de douăzeci și unu de ani. Cu părul negru și o față vicios de frumoasă încununând un trup de *ballerino,* și-a dezvăluit silueta tonifiată în momentul în care jacheta lui (modelul de anul trecut, din colecția Valentino, cu ținte agresive pe guler) a fluturat într-o parte, încercând să-l facă pe avocatul ezitant să se întoarcă cu fața spre el. În expresia de desfrânare care juca în jurul gurii lui prea coapte am văzut ceva care mi-a amintit de superbul și crudul Cupidon al lui Caravaggio. La încheietura băiatului scânteia un ceas de aur însă pantalonii și pantofii erau ieftini. Interesant. Guiche s-a întors să îi vorbească – nu părea că cei doi s-ar fi certat, mai degrabă că băiatul îl ruga ceva, cu o expresie pe jumătate șireată, pe jumătate imploratoare. Guiche a clătinat din cap, a deschis ușa, s-a înmuiat și s-a întors să îi mai spună ceva. Băiatul a dat din cap și a plecat în direcția din care venisem eu, dar pe partea opusă a trotuarului. Ușa s-a închis. M-am întors, mi-am pus telefonul la loc și am traversat spre clădirea de apartamente, încremenind când ușa s-a deschis. Însă Guiche nu avea ochi pentru nimeni altcineva în afară de băiat. S-a oprit în prag, urmărindu-l din priviri până când acesta a cotit stânga spre Rue Saint-Louis en l'Île și a dispărut. Imediat ce am auzit ușa închizându-se din nou, am luat-o la fugă în direcția în care plecase băiatul, cotind pe bulevardul principal al insulei, aglomerat acum că se întuneca, din cauza cumpărătorilor care se întorceau acasă și a primilor turiști care se îndreptau spre restaurante, scanând din priviri trotuarele în speranța de a

vedea scânteierea de sub mâneca băiatului. Deja traversase pe jumătate podul, îndreptându-se spre Notre-dame. Am grăbit pasul, ușurată să constat că se oprise să-și aprindă o țigară, studiindu-și concentrat reflexia în apele Senei. Știa că era frumos.

Cât timp a stat să fumeze, eu mi-am scos un șal ieftin de lână, portocaliu aprins, pe care mi-l luasem mai devreme de la una dintre tarabele înșiruite de-a lungul fluviului. Intenționasem să îl folosesc pentru a mă deghiza cât timp îl urmăream pe Guiche. Acum, dacă s-ar fi întâmplat ca băiatul să mă vadă, pe retină i s-ar fi imprimat imaginea șalului, iar eu aș fi redevenit invizibilă odată ce mi-l dădeam jos. Cel puțin așa susținea John le Carré[42]. El și-a terminat țigara și a aruncat mucul în fluviu, și-a verificat telefonul din reflex, apoi s-a îndepărtat. Povestea cu urmăritul era distractivă, trebuia să recunosc. „… să fie în mijlocul lumii și să rămână nevăzut de ea… Observatorul este un prinț care se bucură peste tot de incognitoul său.”[43] Poate că acesta era sentimentul care îmi plăcea cel mai mult, izolarea totală și anonimitatea deplină, când nimeni nu știe cine sau unde ești.

•

L-am urmărit pe băiat cu ușurință, până la fântâna Saint-Michel, apoi pe străduțele înguste ale Cartierului Latin, luminat bolnăvicios de neoanele chioșcurilor la care se vindea kebab. Se făcuse frig deja și am fost recunoscătoare când a intrat într-unul dintre magazine și am putut să îl urmez în căldura acestuia. M-am prefăcut că studiez meniul în timp ce el a dat mâna peste tejghea cu un tânăr ocupat să prăjească niște cartofi și care spunea ceva în arabă. Am așteptat la rând cât au povestit, ignorându-i pe clienții tot mai iritați, până când vânzătorul a încropit un kebab de pui cu o porție uriașă de salată și cartofi pai îndesate în pâinea pita, oferindu-i-o băiatului cu un salut din cap și o ocheadă fățișe. Când acesta s-a întins nerăbdător să o ia, am văzut că ceasul era un Rolex. Părea autentic – atunci, cum se făcea că un bărbat care purta un astfel de ceas umbla să cerșească un kebab? A ieșit să mănânce afară, oprindu-se în picioare lângă una din cele două mese înalte, iar eu l-am privit desfăcând kebabul și băgând cu grijă bucățelele în gură, în mod evident, încercând să își păstreze hainele și mâinile curate. În timp ce am băut cafeaua mică pe care mi-o comandasem. Apoi am luat-o din nou la pas, mai întâi la un local McDonald’s aflat ceva mai jos pe stradă, în care a intrat pentru a merge la toaletă, apoi traversând din nou fluviul, spre est către Centre Pompidou, iar, de acolo, spre est din nou. Era o țintă facilă, oprindu-se să își verifice telefonul la fiecare câteva străzi, dar era mult de mers și, deși

gura îmi rămăsese neplăcut de uscată după espresso, nu voiam să îi pierd urma oprindu-mă să iau apă. A rătăcit așa cam o oră – trecuse de opt când s-a așezat, într-un final, la terasa unei cafenele din Belleville. Era o parte a orașului pe care cândva nici nu aș fi visat să o cunosc. Cu inima strânsă, mi-am dat jos șalul și m-am așezat și eu în capătul îndepărtat al terasei. Chelnerul nu s-a grăbit să ia comanda nimănui – în cele din urmă, mi s-a pus în față un pahar oribil de Beaujolais, iar băiatului un Ricard. Bun pentru respirație. Am băut din paharul meu la fel de încet ca el, în ceea ce mi-a părut a fi cam un an. El s-a jucat distrat cu degetele pe telefon, eu am citit cea mai nouă carte a lui Houellebecq[44], aruncându-i din când în când priviri furișe și sorbind cu greu din vin.

Eram sigură că nu mă băgase deloc în seamă până în acel moment, dar pe toată terasa nu mai erau decât alte două mese ocupate și i-am simțit ochii asupra mea când am dat pagina. Ridicând privirea, i-am susținut-o scurt pe a lui – o indiferență studiată ar fi putut părea nefirească. Propriile lui gene dese și negre s-au plecat și au fluturat într-un gest de cochetărie. Eu am coborât din nou ochii în cartea mea. Nu mult după aceea, s-a ridicat. Eu pusesem deja monedele pentru băutura mea în farfurioara gata pregătită, fiind gata să plec oricând pleca și el, dar am zăbovit și mi-am prins părul într-o coadă de cal, privindu-l cum se îndrepta cu pași hotărâți spre colțul străzii. Până acum doar își umpluse timpul; acum trebuia să ajungă undeva. Am rămas la circa treizeci de metri în urma lui, fără a-l scăpa din priviri, ocolind o femeie în imprimeuri africane viu colorate, care împingea un cărucior, și un camion frigorific care descărca marfă în fața unei măcelării. Băiatul a cotit pe o stradă înfundată, ticsită de clădiri de apartamente, un cvartal brutal de modern care forma un blocaj perpendicular, sordid chiar și după standardele arondismentului douăzeci. Un arab bătrân, purtând o djellaba cenușiu-cafenie, era așezat la o masă în prag sub lumina pâlpâitoare a unui neon, cufundat într-o mână de pasiențe. Am întrezărit alarmant de mulți dinți de aur când l-a salutat pe băiat, care a intrat în hol și a coborât un șir de trepte în dreapta, pe sub un semn de ieșire. Poate că aici locuia.

Portarul nu a ridicat ochii de la cărțile de joc.

— Ești prietenă de-a lui Olivier? m-a întrebat.

Nu s-a obosit să folosească pronumele de politețe.

— Ăăă, da.

Oricine ar fi fost Olivier.

— Douăzeci.

I-am întins o bancnotă și l-am urmat pe băiat înăuntru.

•

În perioada în care Caravaggio a pictat, când începuseră să se contureze tot felul de lumi noi, care erau la dispoziția oricui, existase și una ai cărei curenți curseseră pe sub suprafața vieții de zi cu zi în întreaga Europă, de la stepele slavilor, la minusculele câmpii închise între ziduri în ruină ale Angliei. Cei care o cunoșteau o numiseră „pândă", tărâmul ascuns al spionajului, ale cărei metode se limitau, de cele mai multe ori, la folosirea unei cerneli din zeamă de lămâie și la inventarea unor coduri pornind de la limba latină, o lume a cărei viteză era, pur și simplu, cea a unui cal în galop, și care, totuși, avea puterea de a redesena granițele regatelor, de a masacra orașe întregi, de a alege un papă sau de a dezonora o regină. Noi ne-am fi descurcat bine în lumea aceea, am reflectat eu ulterior, noi cei care intenționat căutam *la nuit*. Îi recunoșteam pe cei care erau de-ai noștri și ne păstram între noi secretele, cel puțin până dimineața. Căutasem acea lume prima dată când locuisem în Paris, apoi Renaud mă găsise acolo, iar acum, aici, la capătul scărilor de beton pătate de urină, din spatele unei spălătorii abandonate, mă întorsesem din nou acasă.

Locul nu se compara nici pe departe cu acele cluburi stridente în care obișnuisem să merg cu Yvette, deși ar fi fost considerat o mină de aur pentru hipsteri în Londra sau Manhattan. Odată ce am trecut de căzile duble și de toaleta îngrozitoare, atmosfera subsolului jegos mi s-a părut similară cu cea a oricărui alt loc, doar că aici tapetul roșu cu motive florale nu era ironic. Mulțimea mi-a plăcut imediat, fiind un amestec de swingeri cu ochii cât cepele, veniți aici din *banlieue*[145], *bobos*[146] din Parisul propriu-zis și de travestiți năuci, îmbrăcați ca un cârd de bibliotecari rătăciți, încercând din răsputeri să-și ascundă barba țepoasă sub un strat gros de fard corector, și cu pantofii de gală mărimea 42, bine lustruiți, înecându-se într-o cultură care le cerea brusc să își reteze bărbăția pentru a-și dovedi devotamentul față de cauză. Per total, o mulțime deprimantă, dar și acest lucru îmi plăcea.

În mod evident, locul era mai degrabă un bordel decât un adevărat club de orgii: câțiva manageri mărunți cu aer speriat, ascunși în spatele unor costume ieftine și al refuzului de a accepta realitatea, își alegeau marfa dintr-un cârd de poponari de-abia trecuți de vârsta adolescenței, care stăteau bosumflați și ursuzi la bar. Nu am fost deloc surprinsă când ținta mea li s-a alăturat. Avea un aer care îl dăduse de gol. După o vreme, s-a despărțit de amicii lui pentru a se strecura în ceea ce era probabil camera din spate, însoțit de un tip relativ tânăr care și-a răsucit verigheta când l-a urmat pe băiat dincolo de draperiile de catifea. Au reapărut nici zece minute mai târziu, timp în care eu descoperisem că bunul și bătrânul „Olivier" servea

whisky Maker's Mark. Clientul a șters-o din club imediat, pregătit să pornească mașina Renault care să-l ducă, însoțit de povara apăsătoare a conștiinței, înapoi în suburbii. Băiatul meu a plecat la scurt timp după aceea. Nu m-am mai obosit să îl urmăresc; îmi oferisem suficient material de reflecție. În plus, aveam chef de încă un pahar. Poate de prea multe pahare. Mi-am spus că mi-ar fi fost destul de ușor să intru în rolul acela: nu considerasem niciodată că aveam disciplina necesară pentru alcoolism, dar, după orice standarde, aveam o grămadă de rahaturi de uitat.

Am sorbit din pahar, gândindu-mă la Guiche și la băiat și care ar fi putut fi relația dintre ei. Guiche lucra pentru Balenski și probabil și pentru Iermolov. În mod evident îi mergea destul de bine din moment ce locuia pe Île Saint Louis și nu îmi închipuiam că băieții de închiriat făceau parte din cercul lui social obișnuit. Când îl întâlnisem pentru prima dată pe Balenski, în vara aceea pe care mi-o petrecusem pe barca lui Steve, mă pusesem la curent cu zvonurile despre viața lui privată – circulau bârfe despre petreceri cu băieți la reședința oligarhului din Maroc. Poate că Guiche era homosexual, dar, ce dacă? Rusia era faimoasă pentru intoleranța față de homosexuali, dar ne aflam în Franța. Mi-am comandat încă un pahar, tot sec.

Trebuia să aflu cine era persoana care îi dezvăluise trecutul meu lui Iermolov. Presupuneam că, până în momentul de față, Kazbici îl informase deja că tabloul se afla la mine, dar nu aveam de gând să renunț la singurul meu as din mânecă până nu aflam. Încercarea de a-l da înapoi ar fi putut să se dovedească destul de fatală pentru mine, oricum, dacă nu aș fi murit, aș fi fost arestată. Legătura băiatului cu Guiche părea singura legătură care putea să mă ajute. De mult nu mă mai simțisem atât de neputincioasă, iar meritul îi aparținea lui Iermolov, Iermolov care mă crezuse insuficient de pregătită pentru tablourile lui. Dar acum era în mâinile mele, nu-i așa, piesa pe care și-o dorea cu adevărat? Cea de-a treia piesă care să completeze cele două tablouri de Botticelli din galeria lui. Gândul la frustrarea pe care i-o stârnea faptul că reușisem până acum să-i scap îmi provoca o oarecare bucurie. Cine era Iermolov să mă subestimeze? Nu era singurul care putea fi crud. Cu o mână șovăitoare i-am închinat un toast lui Alvin, însă aparent era un gest de furie în felul în care strângeam paharul, căci acesta mi-a alunecat dintre degete și s-a făcut țăndări pe bar. O picătură de lichid de culoarea ambrei mi s-a scurs în poală.

— Pot să-ți ofer altul?

M-am întors. Era un tip tânăr, aproximativ de vârsta mea și cu barbă. Respirația îi mirosea a varză. Ultima chestie de care aveam chef era o tură în camera din spate.

— Nu, mulțumesc.

Am încercat să îmi curbez buzele, însă capacitatea de a zâmbi mi-o pierdusem demult, așa că m-am mulțumit să mă desprind de scaunul de bar, împingându-mi fundul în spate, ceea ce probabil nu m-a făcut să arăt foarte bine. Bărbatul mi-a ținut binevoitor poșeta până m-am pus pe picioare, dar eram la fel de plictisită de el cum eram și de mine.

— Vreau doar… să ies la o țigară, am reușit să-i spun, pornind greoi spre ușă, chinuindu-mă să îmi înăbușesc valul uriaș de vomă provocat de whisky.

Am rezistat până am ajuns în stradă, unde s-a revărsat în șanț, sub privirea impasibilă a bătrânului portar arab.

17.

Începusem să mă transform într-un adevărat detectiv. Cel puțin, eram mahmură. Am respins ideea de a suna, pur și simplu, la firma lui Guiche și de a cere să vorbesc cu el – chiar dacă mi s-ar fi făcut legătura, era prea puțin probabil să fie dispus să discute despre clienții lui cu o străină oarecare, iar, dacă îi spuneam că aveam asupra mea desenul de Caravaggio, s-ar fi dus direct la Iermolov. Trebuia să îl găsesc pe băiat; trebuia să mă folosesc de el, să văd dacă nu exista vreo cale de a mă apropia de Guiche, fără a trezi bănuielile acestuia, suficient cât să pot afla ce anume știa, sau dacă știa ceva, despre noaptea în care murise Moncada. Dacă se dovedea că nu știa nimic, aveam să fiu nevoită să găsesc un plan alternativ. M-am mulțumit să beau doar apă când m-am întors la clubul lui Olivier, la ora unsprezece în noaptea următoare.

Tinerii scoși la vânzare erau din nou strânși în jurul barului. Băiatul meu nu se afla printre ei, însă l-am recunoscut în grup pe unul dintre cei cu care vorbise în seara precedentă: era subțire ca o trestie, purta jeanși albi strâmți și un tricou șmecher cu guler de piele, iar părul dat cu gel era coafat abil să îi stea înfoiat deasupra feței îmbufnate, cu trăsături șterse. Eu îmi alesesem bluza cu cel mai adânc decolteu din sumara mea garderobă de voiaj și îmi luasem pe dedesubt un sutien push-up, încercând să dau impresia că într-adevăr venisem acolo pentru puțină distracție, și i-am făcut ochi dulci până a venit lângă mine la bar, schițând doar o foarte vagă grimasă de neplăcere înspre amicii lui. Părea să aibă în jur de nouăsprezece ani și nu puteam nega acest lucru – în ochii lui eram practic o vampă consumatoare de băieți mai tineri.

— *Bonsoir, mademoiselle.*

Cel puțin nu mă numise *madame.*

— *Bonsoir.* Te-am văzut aici noaptea trecută. El a zâmbit cu modestie, în mod evident convins că venisem din nou la club dornică de a avea parte de ceea ce avea el de oferit în camera din spate. Speram că ai putea să-mi faci cunoștință cu prietenul tău, am continuat eu simplu. Vorbeai cu el ieri.

M-am grăbit să îl descriu pe băiat cât de bine puteam, menționând Rolexul de aur, fiind evident din expresia de recunoaștere.

— Ce vrei de la el? m-a întrebat bănuitor.

— Același lucru pe care credeai că îl vreau de la tine, firește.

El a dat să se retragă.

— Îmi pare rău – cred că ai făcut o greșeală, a răspuns, încercând să se eschiveze.

Am pus o bancnotă pe bar între noi. Era mai mult decât îmi puteam permite, la drept vorbind, dar nu aveam timp să mă târguiesc.

— M-aș bucura să vorbesc cu el – dacă ai putea eventual încerca…?

El și-a aplecat spre mine nasul ca un cartof, în timp ce bancnota de cincizeci de euro și-a croit drum în buzunarul din spate al pantalonilor lui.

— Aș putea… să întreb lumea.

— Mulțumesc. Ești foarte amabil.

A ieșit din club, probabil pentru a da un telefon, pentru că acolo la subsol nu avea semnal. S-a întors cam după zece minute; aerul proaspăt îi readusese puțină culoare în obraji, făcându-l să arate pentru scurtă vreme tânăr și entuziast.

— Prietenul meu spune că va putea să vină în scurt timp, *mademoiselle.* Eventual o jumătate de oră?

Privirea îi era ațintită asupra poșetei mele. Am scos cu inima strânsă o bancnotă de douăzeci de euro din portofel și i-am întins-o. El m-a salutat din cap și mi-a urat o seară plăcută. M-am întrebat ce fel de mesaj îi transmisese misteriosului bărbat cu care urma să mă întâlnesc.

Mi-am băut apa și am privit mulțimea și l-am ascultat pe Jacques Dutronc cântând *J'aime les filles,* iar după o vreme o mână m-a atins pe umăr. Sosise.

— Prietenul meu mi-a spus că am să te găsesc aici. Mă căutai?

În felul arogant în care își înclinase capul, în zâmbetul de pe buzele vinețiii și schimonosite am văzut că îmi estimase rapid vârsta, singurătatea, nivelul de disperare, și m-am trezit că îmi plăcea la el faptul că era în mod atât de evident un profesionist, așa că i-am oferit ceva de băut. Numele lui era Timothy, pe care îl pronunța „Timotee", ca șamponul, ceea ce mi s-a părut teribil de amuzant. Purta aceleași haine ca în seara precedentă, cu un tricou mult prea subțire pe sub jacheta bătătoare la ochi, și avea grijă să aibă ceasul la vedere. Prin urmare amantul lui, sau amanții, erau bogați, dar el nu. Excelent. S-a oferit galant să plătească a doua tură de băutură, dar eu am închinat, drept recunoștință, cu paharul pe jumătate plin de apă Perrier.

— Bea liniștit, nu sunt periculoasă.

— Decât dacă vrei tu să fiu. Știu, știu.

Am ciocnit paharele.

— Pentru inima ta! Care aparține mamei tale.

— Și scula aparține curvelor?

Am arcuit o sprânceană.

— *Foarte* bine. Ea unde e? Mama ta.

— Sunt din Maroc.

A spus-o pe un ton pe jumătate sfidător, pe jumătate mândru.

— Nu am fost niciodată în Maroc, am zis eu.

Așa că mi-a povestit despre Maroc o vreme, o descriere demnă de cărțile poștale a nisipurilor din Essaouira și a plăcerilor din Jemaa el-Fna[47], apoi m-a întrebat dacă aș vrea să mergem în camera din spate.

— Nu-i tocmai ceea ce-mi doream.

— Oh.

Voiam să îl cunosc puțin, să îl studiez, înainte să pomenesc numele lui Guiche.

— Speram mai degrabă… să îmi oferi puțină companie. Peste noapte, cum ar veni.

El s-a luminat la față.

— Se poate rezolva. Va fi o plăcere.

— Cât mă costă?

El s-a arătat convingător de ofensat de întrebare.

— Chiar ar fi o plăcere să îmi petrec o seară cu o femeie atât de frumoasă. O doamnă.

Țineam minte jocul de când îl făcusem și eu la clubul Gstaad: nu lăsa niciodată impresia că o faci pentru bani. Deși firește că pentru bani o faci.

— Cum dorești, am răspuns eu. Mergem undeva unde e mai liniște?

— Desigur.

M-a ajutat să îmi îmbrac jacheta, fără a surprinde privirile din grupul lui, strâns la celălalt capăt al barului, iar, odată ajunși afară, a reușit chiar să-l convingă pe portar să ne cheme un taxi, în care m-a urcat ceremonios. Se descurca destul de bine având în vedere că mă îndoiam că era atras cu adevărat de fete. Am cerut să fim duși în Place des Vosges, și în scurt timp, eram instalați într-unul dintre barurile deschise până târziu din apropierea Rue de Turenne, simțindu-ne de-a dreptul confortabil pe o terasă închisă cu plastic și încălzită cu sobe electrice. Ca de obicei, era gol înăuntru. Am comandat o sticlă de vin roșu din care i-am turnat în mod repetat și cu generozitate.

•

Povestind, am aflat că Timothy visa să lucreze în domeniul modei, că fusese angajat o vreme ca ospătar la Hôtel Costes, dar că, în momentul de față, „căuta oportunitatea potrivită”. Susținea că, în prezent, locuia la un unchi de-al lui, în Aubervilliers. Toate replici standard pentru *la nuit,* dar era atât de dezarmant de plăcut să discut cu cineva care nu era

recepționerul chinez al hotelului meu, încât, din când în când, aproape uitam pentru ce mă aflam acolo. După ce a băut cea mai mare parte din conținutul sticlei, m-a întrebat dacă voiam să merg la o petrecere.

— Sigur, am răspuns.

Am repetat scena cu taxiul, am traversat fluviul și am luat-o spre vest pe *quais.*

Parisul își expunea obișnuita frumusețe scânteietoare dată de luminile nopții, însă luminozitatea orașului nu făcea decât să accentueze golul de smoală din pieptul meu. Petrecerea, ținută pe o ambarcațiune ancorată lângă Musée d'Orsay, nu era mult mai însuflețită decât mine, fiind animată preponderent din tineri homosexuali fără ocupație ca Timothy și de o mână de femei heterosexuale, dar eu teoretic îl închiriasem să mă scoată în oraș toată noaptea, așa că m-am străduit să dau impresia că mă distrez, dansând puțin, vorbind cu prietenii lui. După o vreme a apărut și cocaina, cu o mulțime de drumuri la buda împuțită, dar, ca de obicei, eu nu m-am servit. Am stat așezată pe o pernă umedă pe podea, dând din cap pe ritmul muzicii și ascultând doar pe jumătate laudele și confesiunile șoptite care deveneau tot mai insistente, căci toți vorbeau mai mult și ascultau mai puțin. Timothy făcuse câteva vizite la baie și se mândrea cu ceasul lui, explicând că îi fusese dăruit după un weekend mai mult decât nebunesc în Tanger.

— Ar fi trebuit să vedeți casa tipului! le spunea el tuturor celor care îl băgau în seamă, adică doar mie. E ca… un nenorocit de castel… gen, cu ziduri și paznici și tot tacâmul! Și ne-au dat fiecăruia câte unul din ăsta – își scutură Rolexul în ritmul muzicii – super tare!

— Cine era tipul?

— Nu știu, un rus. Adică toți rușii ăștia sunt putred de bogați. Prietenul meu Edouard m-a dus acolo.

Bingo!

— Edouard?

— E tipul ăsta cu care, gen, mă văd? E avocat. Provine dintr-o familie foarte distinsă. E căsătorit, firește.

— Nu toți sunt așa, scumpule? am reușit eu să spun ironic.

El îmi interpretă greșit tonul și brusc își împinse fața lângă a mea, rânjind până la urechi cu o expresie exagerată de preocupare.

— Ce? Ai trăit o poveste cu un tip căsătorit?

— Ceva de genul. Sunt toți la fel, nu-i așa?

Valul de serotonină care îl năpădise se retrase pentru o clipă.

— Da. Dar, pur și simplu, așa stau lucrurile, nu? Își închipuie că pot naibii să ne cumpere. Adică Edouard e, de

fapt, chiar mișto, dar uneori se poartă cu mine ca și cum aș fi o prostituată, știi?

— Dar chiar ești o prostituată.

Replica mea pluti în aer pentru o clipă, iar eu mi-am spus că poate îl pierdusem, dar apoi izbucni în râs și la fel am făcut și eu, înșfăcând cea mai apropiată sticlă de bere pentru a i-o înmâna și toastând în cinstea lui.

— Dă-i dracului! am țipat. Dă-i dracului pe tipii căsătoriți!

Îmi oferi un sărut sec și mirosind a drojdie și îmi spuse că mă iubește înainte de a o șterge să mai tragă o liniuță, dispărând într-o îmbulzeală de tipi musculoși în bluze fără mâneci, care arătau ca niște modele Abercrombie[48], pe care le părăsise norocul. Am pus jos sticla de bere neatinsă și m-am dus pe punte, unde oamenii fumau și vorbeau mai calm. Turnul Eiffel îmi făcea cu ochiul.

•

După cum mă așteptasem, Guiche era amantul lui Timothy. Chiar mai bine, Guiche îl dusese la o petrecere la reședința lui Balenski din Tanger, genul de petrecere pe care masculii ruși cu sânge fierbinte, precum domnul Putin, probabil nu ar fi agreat-o. Și poate că nici partenerii lui Guiche din cadrul firmei Saccard, Rougon și Busch nu ar fi aprobat genul acela de socializare corporatistă. Nu era prea mult, dar, dacă puteam să mă folosesc de această informație pentru a obține acces la Guiche, poate că mi-ar fi fost de-ajuns ca să îl forțez să îmi spună ce anume știa – dacă știa ceva – despre persoana care așteptase să preia desenul de Caravaggio în noaptea crimei din Place de l'Odéon, sursa informațiilor lui Iermolov privind trecutul meu. Apoi aș fi putut să decid ce anume să fac mai departe cu desenul, care deocamdată stătea degeaba pe fundul valizei mele, aici la Hôtel Herse.

Am văzut părul ciufulit și negru ca abanosul al lui Timothy ițindu-se drăgălaș printr-un chepeng.

— Hei! Unde ai dispărut?

— Sunt aici, i-am răspuns. Vrei să plecăm?

Mă gândeam că aș fi putut să-l cazez pe Timothy la mine o vreme. Unchiul din Aubervilliers nu ar fi avut cum să se compare cu farmecele hotelului Herse. În plus, eu plăteam.

— Mergem la tine? întrebă.

Nu era decât o foarte vagă urmă de oboseală în tonul lui.

— Sigur. I-am întins patru bancnote de cincizeci de euro, rulate discret. Dar după cum spuneam, îmi doresc doar companie.

Știam deja că femeile reprezentau strict o afacere pentru el, dar o femeie mai puțin practică decât mine s-ar fi putut simți dezamăgită de ușurarea lui evidentă. Chiar și așa, singurul

lucru care conta era să îl câștig pe Timothy de partea mea, iar pentru a face acest lucru aveam nevoie de o poveste.

•

Ca un profesionist cu experiență ce era, Timothy avea și o periuță de dinți lângă prezervative, în jacheta lui sofisticată, precum și o folie de Diazepam pentru a anula efectul drogurilor. În noaptea aceea, am dormit mai bine decât o făcusem în ultimele câteva săptămâni. Mă simțeam din nou înviorată și însuflețită de un scop și chiar și prezența lui fizică, care, în mod normal, mi-ar fi displăcut, avea darul să mă liniștească. Oricât aș fi fost de nerăbdătoare să trec la acțiune, știam că nu puteam să îl grăbesc dacă voiam să reușesc să ajung la Guiche, așa că, în următoarele câteva zile, m-am concentrat pe a deveni noua lui prietenă cea mai bună. Estimarea mea inițială că Timothy era falit părea să fi fost corectă – cel puțin părea destul de dispus să primească mâncare și cazare gratis pentru o vreme –, așa că ne-am cunoscut mai bine la cine ieftine în localurile din arondismentul al unsprezecelea și la câte un cui fumat din când în când pe furiș, la fereastra camerei de hotel. Nu că eu aș fi tras vreodată. Știam ce era Timothy, dar nu am mai făcut niciodată aluzie la acest lucru, iar faptul că evitam amândoi subiectul i-a permis să se bucure în ochii mei de o oarecare demnitate, care l-a făcut promițător de maleabil în alte sensuri.

Din câte îmi puteam da seama, se născuse în Franța, dar crescuse în Rabat, unde urmase o vreme cursurile unei universități. Mama lui sperase că avea să devină, în cele din urmă, inginer, însă frumusețea lui Timothy și preferința sa pentru bărbați îi purtaseră pașii în Marrakesh, unde trăise pe spinarea numeroșilor turiști francezi și expatriați englezi de școală veche, care își condimentau aventurile amoroase cu iluzia că homosexualitatea ar fi fost în continuare ilegală în Europa. Unul dintre clienții săi îl adusese în vizită la Paris, unde unchiul lui Timothy – care aparent chiar exista – îi aranjase o *carte de séjour* și postul de chelner la Hôtel Costes. Mi-a povestit că economisise bani pentru a se înscrie la o facultate de modă, însă școala nu îl pasionase cu nimic mai mult decât îl pasionase să servească tajine[49] turiștilor. Nu a fost prea mult timp chelner, însă, la hotel, îl cunoscuse pe Edouard, iar, timp de câteva luni, locuiseră împreună în apartamentul avocatului de pe Île Saint-Louis, unde îl văzusem eu prima dată. Am auzit multe pe această temă. Edouard îl dusese la petreceri, restaurante, în călătorii, dar el nu se alesese niciodată cu mai mult decât bani de buzunar. Apoi, cu circa șase luni în urmă, Edouard îi spusese că nu mai putea sta acolo, că urma să se întoarcă soția lui din vacanță, că avea

mult de lucru, forțându-l pe Timothy să se retragă din nou *dans la nuit.* Timothy era nedumerit de nevoia bruscă de a păstra discreția. Se vedea în continuare cu Edouard, care „îl ajuta", dar nu i se mai permitea să rămână peste noapte în apartament. Își petrecea zilele dormind pentru a se odihni după nopțile albe, apoi ferchezuindu-se pentru a hoinări prin preajma buticurilor din Saint-Germain sau Avenue George V până se deschideau cluburile. Timothy nu era tocmai lipsit de motivație – își petrecea mai mult timp decât mine făcând sport și aranjându-se – și era destul de bine informat despre modă, vorbind despre nume precum „Nicolas" sau „Demna"[50], ca și cum le-ar fi cunoscut și altfel decât de pe Instagram, însă avea douăzeci și unu de ani și, ca majoritatea generației de după mine, în cea mai mare parte a timpului aștepta încrezător momentul în care avea să fie descoperit.

La rândul meu, i-am spus că mă aflam la Paris pentru a-mi finaliza documentarea pentru o teză de doctorat, ceea ce explica vizitele mele zilnice la bibliotecă. S-a înveselit puțin când i-am spus că domeniul era istoria artei – din câte se părea, Edouard „se dădea foarte în vânt" după artă –, dar nu voiam să îl fac prea curios încă, așa că i-am spus că erau doar chestii tehnice despre culori și materiale folosite în picturile de demult. Era la fel de puțin interesat de golurile din povestea mea pe cât eram și eu să le cercetez pe cele dintr-a lui – ajunsesem să îl plac suficient de mult cât să îi permit să doarmă pe gratis în Périphérique, în schimb, el nu avea să-mi pună întrebări. Cel puțin așa am crezut până când m-am întors de la alergarea de dimineață și l-am găsit cu toate lucrurile mele întinse în jurul lui, numărând banii de pe fundul valizei mele. Era atât de cufundat în ceea ce făcea, încât nu îmi auzise adidașii Nike pe scări. *O, nu din nou. Dacă deschisese fermoarul căptușelii…*

Mă pregăteam să îi trag un șut zdravăn în față și apoi să improvizez, dar am observat la timp, peste umărul lui, căptușeala intactă a valizei golite. Desenul de Caravaggio și pistolul Caracal erau în siguranță deocamdată. Apoi el m-a privit cu ochi mari și, prins în flagrant, a ridicat din umeri, punând banii înapoi pe covorul oribil, așa că eu m-am mulțumit să râd. Nu intenționasem să îi dezvălui atât de repede povestea mea despre Guiche, dar, în mod evident, acum era momentul.

— Escroc mic ce ești, am spus eu în engleză.

— Poftim?

Am trecut din nou la franceză:

— Ce naiba faci?

— Caut chestii de furat. Scuze. Nu le-aș fi luat cu adevărat. O să plec.

— E în regulă. Ești falit, deci?

— Da.

— Deci i-ai fi luat?

— Ei bine, da. I-aș fi luat. Credeam că ești bogată. Ai chestii foarte drăguțe.

Privirea lui a alunecat destul de tristă peste grămada șifonată de piele, cașmir, mătase.

— Chiar am, nu-i așa? Ar fi trebuit să-mi ceri.

— Dar tu nu mi-ai cerut nici măcar să…

— Nu ai fi făcut asta gratis?

Tresărirea lui chinuită era sinceră.

— Mai bine că nu ți-am cerut! Ascultă, ești un tip drăguț, te descurci destul de bine să citești oamenii, l-am flatat eu.

— Sigur.

— Deci, când ne-am cunoscut, în club, ți-ai dat seama că sunt tristă. Eram foarte beată?

— Ești englezoaică.

— Ții minte că ți-am spus că am avut o aventură cu un tip care era căsătorit?

Am răsfoit printre lucrurile mele până am găsit cartea lui Eakin și i-am arătat pasajele pe care le marcasem.

— El a fost iubitul meu. Am fost împreună trei ani. Avea de gând să își părăsească soția, dar apoi…

Am clipit pentru a-mi stăpâni cele câteva lacrimi curajoase.

— Iar acum el nu mai e, a răspuns el respectuos.

— Da. Au trecut câțiva ani deja. Dar când mi-ai pomenit de tipul tău – Edouard? Edouard îl cunoștea pe – *rahat, cum* îl *chema pe polonez* – Oskar. Pur și simplu, nu mi-a venit să cred. Mi s-a părut… un semn. Mi-ar plăcea foarte mult să vorbesc cu el, doar o dată. Nu am putut să merg la înmormântare, din respect față de familie.

— Ai nevoie de ceva care să-ți ofere împăcare sufletească.

Văzuse suficiente reality show-uri cât să cunoască acest scenariu.

— Exact.

— Nu există coincidențe, declară Timothy solemn.

Amândoi ne distram pe cinste.

— Așa că mă gândeam… dacă m-ai putea ajuta… aș putea, știi tu, să te ajut și eu puțin?

Mi-am lăsat privirea să alunece peste teancul de bancnote de pe podea.

— Am să te ajut. Sigur că da.

— Apoi, vom vedea. Mulțumesc.

•

Poate că empatia lui Timothy fusese doar un vicleșug, dar părea destul de convins de povestea mea, așa că, odată acea mică improvizație satisfăcătoare jucată respectabil, de ambele părți, l-am încurajat încă puțin scoțându-l la prânz la Thoumieux și cumpărându-i o pereche de cizme cu vârf ascuțit Saint Laurent Chelsea, ceea ce l-a încântat. Am pus capăt întrebărilor despre sentimentele mele dureroase față de bietul Oskar spunându-i că Nu Eram Pregătită să Vorbesc despre Asta, ceea ce Timothy Înțelegea Perfect, apoi i-am sărbătorit noile cizme cu un cocktail kir royale cât timp el îi scria un mesaj lui Edouard. Am stat pe terasă ca să putem fuma, dar aerul de octombrie era rece, iar Edouard întârzia să răspundă.

— Cât timp a trecut de când nu ai mai vorbit efectiv cu el?

Firește că știam că Timothy îl abordase pe Edouard cu doar câteva zile în urmă, dar întâlnirea nu decursese prea bine.

— Ți-am zis, a trecut ceva timp. S-a purtat ciudat în ultima vreme. Îi scriu mesaj pe WhatsApp.

— Probabil ar fi mai bine să nu pomenești de mine. Nu vreau să fiu indiscretă. Tu doar stabilește când o să vă întâlniți și o să vin și eu, așa, ca din întâmplare.

— S-ar putea să fie plecat. Călătorește mult.

Văzusem în magazinul Saint Laurent un sacou din catifea roșu-burgund și îmi dădeam seama că era iritat – dacă nu reușea să mi-l rezerve pe Edouard pentru înduioșătoarea scenă de rememorat trecutul, nu avea nicio șansă să îl obțină.

— Nu-i nimic. Eu îngheț. Mă întorc la hotel. Ne vedem acolo mai târziu.

•

Curățenia în camerele hotelului Herse nu era la cele mai înalte standarde; pistolul Caracal aștepta cuminte sub saltea de când mă instalasem acolo. M-am folosit de absența lui Timothy pentru a verifica dacă țeava era curată și pentru a o unge cu uleiul pentru arme pe care îl păstram în trusa de farduri, înainte de a-i verifica piedica. Tocmai îl băgăm la loc sub pat când Timothy a dat buzna înăuntru, radiind:

— Spune că ne putem întâlni mâine! S-a întins exact deasupra pistolului. M-a sunat el și m-a invitat la un dineu – ceva foarte elegant – organizat de Fundația Vuitton.

— O petrecere? Parcă spuneai că s-a arătat secretos în ultima vreme.

— Exact. În mod evident, s-a răzgândit. Ar putea fi un nou început, nu crezi?

— Deci, voi putea să-l întâlnesc?

— Ei bine, da, și asta, desigur. L-am întrebat dacă pot să vin cu o prietenă și suntem trecuți pe listă. Eu plus partenera, a adăugat mândru.

— Excelent. Am să mă prezint singură și o să văd cum merge.

— Am să-ți fiu alături să te susțin, murmură el aiurea.

Mi-am spus că poate mintea lui rămăsese la sacou, dar ceva de pe chipul lui era ridicol de plin de speranță.

— Ești îndrăgostit de Edouard?

Se rostogoli pe burtă. Ultimele sclipiri ale amurgului parizian cădeau pe pometii lui ascuțiți.

— Îmi imaginam, cândva, ce viață am fi putut avea. Ar trebui să-i vezi locuința!

Auzisem atât de multe despre apartamentul de pe Quai d'Anjou încât aș fi putut găzdui un dineu acolo chiar și legată la ochi. Despre arta modernă, despre cabina de duș care imita o perdea de ploaie, despre camera de serviciu de la etaj amenajată ca salon de fumat în stil marocan. Timothy mă informase chiar și despre calitatea așternuturilor Frette ale lui Edouard și despre gama completă de cosmetice Tom Ford disponibilă, în dressingul care ocupa o cameră întreagă. În mod evident, firma lui Edouard câștiga consistent de pe urma clienților ruși.

— Edouard cunoaște atât de multă lume, continuă Timothy, și e foarte bun la suflet. Atent cu toți, înțelegi? Doar că, în ultima vreme, a fost foarte preocupat de muncă. Dar a zis că are ceva să îmi spună, ceva important. Iar petrecerea, știi, e publică. Poate că intenționează să divorțeze?

Aș fi vrut să-i spun că astfel de bărbați nu divorțau niciodată, nu pentru băieți de închiriat lipsiți de vreo însemnătate, însă firavele resturi ale inimii mele nu erau încă suficient de reci.

— Rahat, ce am să port?

Timothy era încă în bluza de trening și tricoul pe care le purtase la petrecerea de acum trei zile, iar blugii lui Calvin Klein arătau cam obosiți după nopțile umede petrecute pe bara cabinei de duș.

— Nu-ți face griji, o să mai cumpărăm niște chestii mâine. Îți sunt sincer recunoscătoare că mă ajuți. Înseamnă… atât de mult.

M-am frecat brusc la ochi.

El s-a întins spre mine și m-a tras într-o îmbrățișare.

— E în regulă, Judith. Chiar țin la tine.

Venind de la un bărbat care fusese pe punctul de a mă jefui cu doar patru ore în urmă, părea remarcabil de sincer.

18.

L-am pus pe Timothy să ia metroul până la Bois de Boulogne. A bombănit, dar, după ce făcusem cumpărături pentru el, rămăsesem cu doar câteva mii de euro bani gheață și încă nu eram cu nimic mai aproape de a descoperi cine fusese cel care mă turnase. Propria mea garderobă nu era o problemă. Învățasem deja că dacă arătai prea îngrijită săreai imediat în ochi drept o novice; ceea ce era important era un aer de încredere deplină, astfel explicându-se de ce un duce putea merge la cină într-un tricou polo vechi. Cel puțin așa citisem în revista *Tatler.* O pereche de pantaloni negri Miu Miu, cu talie înaltă și cu nasturi amuzanți și copilărești, asortați cu o cămașă albă Comme des Garcons, în stil masculin, și o pereche de balerini, părea o ținută adecvată. Doar chelnerițele mai purtau rochii de seară. Timothy era superb în sacou și cizme, cu un tricou nou și un fular Paul Smith, pentru o vagă notă de *style anglais.* Și-a petrecut înduioșător de mult timp bărbierindu-se de două ori și aplicându-și doar o picătură de corector Touche Eclat, iar rezultatul era, recunosc, foarte plăcut privirii. Ar fi putut fi model; speram că poate relația cu Edouard avea să funcționeze și să îi dea o șansă.

Panourile suprapuse ale lui Gehry[51], o variantă răsturnată a Operei din Sydney, se înălțau deasupra copacilor din parc când ne-am apropiat de clădirea Vuitton. Expoziția comemora douăzeci de ani de artă în districtul 798 din Beijing; galeria era iluminată într-o expoziție în negru și auriu de personaje chinezești, pierzându-se sau desprinzându-se din logoul brandului. Când am intrat, am simțit că pășisem din nou în vechea mea viață, sau cel puțin în viața lui Elizabeth Teerlinc. Ne-am apropiat de ușier, făcând să scrâșnească sub picioarele noastre aleea realizată din cioburi de porțelan, o aluzie la aroganța fotografică a lui Ai Weiwei[52] din 1995, când făcuse țăndări un presupus vas aparținând dinastiei Han. Chelneri în pijamale aurii imitând stilul lui Mao Zedong întindeau tăvi cu cocktailuri servite în cești de ceai, pictate cu sloganuri comuniste. Eu am cerut un pahar cu apă în timp ce studiam circumspectă mulțimea, pregătită să mă strecor în pielea lui Elizabeth, în cazul în care aș fi fost abordată de cineva care m-ar fi recunoscut din lumea artistică. Odată ce ni s-au adus băuturile, Timothy m-a tras prin mulțime, fără a arunca o singură privire la exponate. Am făcut un tur al spațiului în sens invers acelor de ceasornic, apoi încă unul, până l-a observat pe

Edouard într-un costum de culoare închisă și o cămașă albă, descheiată la gât. Eu am rămas în spate, în timp ce Timothy s-a apropiat de el, iar cei doi și-au dat mâna discret. I-am privit timp de câteva minute cât au discutat, Guiche aplecându-se spre el ca și cum i-ar fi spus o poveste. Edouard arăta ca întruchiparea perfectă a bărbatului presupus heterosexual – de o frumusețe rafinată și emanând un aer de încredere profesională. Dacă nu aș fi auzit povestea isprăvilor din Tanger nu aș fi crezut niciodată că între cei doi exista mai mult decât o relație socială superficială.

•

După ce Timothy l-a condus pe Edouard departe de murmurul oaspeților, în umbra unei uriașe sculpturi din cauciuc negru reprezentând un Buddha obez și țopăitor, mi-a făcut semn cu un gest vag din cap, și m-am îndreptat înspre ei. Timothy ne-a întors spatele pentru a studia exponatul, iar eu m-am apropiat de Guiche:

— *Monsieur* Guiche? Bună seara. Mă întrebam dacă aș putea…

Intenționasem, pur și simplu, să îl rog să îmi acorde câteva clipe între patru ochi, însă Guiche nu m-a întâmpinat chiar cu bunăvoința la care mă așteptasem. Zâmbetul social distrat i-a încremenit pe buze când mi-a văzut fața, apoi s-a dat câțiva pași în spate ca și cum l-aș fi lovit.

— *Monsieur* Guiche?

Se uită peste umărul meu, iar expresia i se transformă din una de șoc într-una de spaimă.

— Amândoi? Aici? Ce *mama naibii*? exclamă el.

Am fost șocată atât de limbaj cât și de vehemența tonului său.

— Am…

Însă Guiche refuza să vorbească cu mine. Mă împinse cu bruschețe la o parte, iar când m-am întors să îi urmăresc privirea, am surprins, pentru o clipă, un cap chel cu o urmă familiară de tatuaj sub ureche, ițindu-se din spatele colacilor de grăsime de pe piciorul zeului care executa piruete. Mișa. Eu eram cu spatele spre el, iar când l-am văzut apropiindu-se de Guiche m-am tras într-o parte, corpul meu punându-se în mișcare înainte ca mintea să fi început să proceseze ce însemna prezența rusului acolo. Am început să-mi croiesc drum prin mulțimea din jurul tăvilor de băutură, îndreptându-mă spre ieșire – *nu*, *nu fi proastă*! –, m-am întors, m-am strecurat pe sub brațul scheletic al unei concubine din plasă de sârmă, purtând o mască Madame Mao, și am pornit în pas vioi, dar fără a mă grăbi, spre curba scărilor, de unde îi văzusem apărând pe chelneri. Un coridor dădea spre o bucătărie de

serviciu în care numeroși bucătari în uniforme albe așezau pe platouri rulouri miniaturale cu homari:

— *Madame*? *Les toilettes sont par la*[53]… mi-a strigat îndatoritor unul dintre ei, dar eu mi-am pus jos paharul de apă și m-am năpustit printre ei, știind că trebuia să existe o ieșire de incendiu, observasem indicatorul roșu…

— *Madame*! *Vous ne pouvez pas*…[54]

— *Désolée, excusez-moi*[55], le-am strigat eu veselă, împingând bara ușii și strecurându-mă în semiîntunericul serii înainte să apuce să mă oprească.

Am alergat fără să mă gândesc încotro mă îndreptam, cuprinsă de o exaltare bizară. Mă simțeam ciudat de puternică, stăpână peste trupul meu pentru prima dată după atât de mult timp, străbătând în goană o pajiște, dorindu-mi să mă îndepărtez cât mai mult posibil de clădire. După aproximativ douăzeci de secunde, am aruncat o privire în spate, la ușa de incendiu deschisă, prin care se ițea un cap confuz încununat de bonetă. Vedeam un șir de mașini care își așteptau pasagerii și pe șoferii acestora fumând și povestind în timp ce își așteptau clienții. Laserele dansau deasupra acoperișului și am fost prinsă în lumina lor, logo-ul brandului trecând scurt peste cămașa mea de culoare deschisă. M-am lăsat pe vine, făcându-mă mică până au trecut, apoi m-am târât ca un crab înspre un pâlc de copaci, m-am strecurat pe sub gard – *Aveau oare paznici*? *Nu aveam timp* – și m-am furișat printre trunchiuri până am ajuns la alt drum, care se afla în parcul Bois. Am ținut una dintre aleile care traversau parcul, până am ajuns la o intersecție, studiind indicatoarele, și am luat-o pe drumul marcat spre Etoile. Aleile erau goale, deși, din când în când, mai trecea încet câte o mașină, farurile făcându-mă să tresar. *Profesioniste în căutare de clienți,* mi-am spus. Parcul Bois fusese cândva terenul de paradă pentru demimondele Parisului, superbe curtezane – „colecționarele de diamante” lăfăindu-se în trăsurile lor înzorzonate. Am trecut pe lângă o minifurgonetă care se legăna ușor, sugerându-mi că localnicii păstrau tradiția. Continuându-mi drumul, am ajuns la o intersecție fără niciun indicator. Am căutat în van cu privirea vreun taxi în trecere și am ales la întâmplare să o iau la dreapta. Cu fiecare secundă care se scurgea, îl vedeam pe Mișa traversând orașul înaintea mea, salutându-l din cap pe recepționerul chinez, urcând scările spre camera mea…

Încetează. Ar putea fi o coincidență. Poate că Iermolov se afla la Paris pentru evenimentul organizat de Vuitton, doar o altă oprire de pe drumul caravanei artistice. Nu trebuia neapărat să însemne ceva. Da. Vezi să nu.

Se făcuse complet întuneric deja, iar cu transpirația uscându-mi-se pe piele începusem să tremur în cămașa mea subțire de bumbac. De undeva venea un miros neașteptat de cârnați, iar aroma savuroasă îmi făcu stomacul să chiorăie. Am luat o curbă și numai n-am căzut peste o femeie durdulie instalată pe un scaun de camping pe fâșia îngustă dintre drum și copaci.

— O, îmi pare foarte rău, scuzați-mă!

— Cauți companie, scumpo?

— Nu, scuze. Doar m-am rătăcit puțin.

Femeia s-a ridicat în picioare și, deși avea probabil cam un metru nouăzeci, mi-a luat o clipă, în penumbra felinarului de pe masa din fața ei, până mi-am dat seama că era, de fapt, bărbat. Un bărbat complet sulemenit, cu o perucă de nailon de un roșu dubios și o rochie mini cu imprimeu de zebră întinsă peste o pereche uriașă de sâni falși.

— Te-ai rătăcit?

— Încerc doar să ajung la Etoile – mă cam grăbesc.

Cea mai rapidă cale de a mă întoarce în Marais ar fi fost să iau metroul numărul unu până la stația Bastille. Pe măsură ce ochii mi s-au obișnuit cu lumina, am văzut că se aranjase foarte bine. Pe masă se afla o sticlă de vin roșu pe jumătate goală, două pahare, farfurii, o baghetă, tacâmuri și un borcan de muștar. Lângă masă avea o sobă portabilă, cu o tigaie în care sfârâiau niște cârnați. O altă minifurgonetă era parcată sub copaci, cu ușile din spate deschise în semn de invitație și dezvăluind o saltea dublă, o ladă frigorifică și o mică vază cu trandafiri artificiali prinsă pe mânerul interior.

Poșeta mea plic era doar atât de mare cât să încapă în ea un portofel și cheile, dar nu și telefonul. Am scormonit prin ea după bani.

— Dacă ai putea eventual să îmi chemi un taxi – cu mare plăcere ți-aș plăti pentru telefon.

— Serios, scumpo, de pe ce planetă ai aterizat?

Chiar nu aveam timp pentru așa ceva. Mișa probabil se servea din cosmeticele mele Crème de la Mer în timp ce aștepta să mă omoare la hotel. M-am întors să plec, am simțit o palmă mare pe umăr și un mârâit urcându-mi în gâtlej

— Unde mergi?

Mi-am îndreptat spatele.

— Ți-am spus, mă grăbesc. Nu mă interesează dacă ai o macetă pe lângă orice altceva ascunzi în chiloții tanga, îți las banii, bine? Las-o baltă.

Ea s-a dat în spate, ridicând în aer încheieturile păroase.

— Bine, bine. *Ça va, quoi.* Am vrut să zic că te duc eu dacă vrei.

— Mă iei cu mașina?

— Cincizeci de euro. Am un moped în spate.

— Ăăă, mulțumesc. Scuze că am făcut nazuri.

— E în regulă. Oricum în seara asta nu prea am ce să fac aici. E o nenorocită de petrecere acolo și ține clienții la distanță. Ai avea chef de un cârnat?

— Mulțumesc, dar nu pot. Trebuie neapărat să plec.

— Cum dorești. Am o cască în plus.

•

Cât timp a pus o farfurie peste cârnați și și-a strâns toate lucrurile, aranjându-le eficient în spatele furgonetei, mi-a spus că numele ei era Destiny-cu-y. Mi-ar fi plăcut un sandviș, la drept vorbind. Poate aș fi putut să rămân acolo, să trăiesc în pădure, să dorm în furgonetă, fără să mă deranjeze nimeni. Aș fi putut să scormonesc după ierburi, să fac ceva cu peruca aceea, să o ajut cu ceva la treburile ei. Poate că n-ar fi fost o viață tocmai rea.

— Poftim. Pune-ți asta, scumpo.

Destiny începuse să scoată o veche Mobylette din spatele unui copac.

— De obicei, las furgoneta aici, e mai convenabil așa. Poliția stă cu ochii pe ea.

— De fapt, trebuie să ajung în arondismentul unsprezece. E în regulă?

— Nicio problemă. O să ajungi acolo cât ai zice pește. Și-a verificat rujul în oglinda retrovizoare, aranjând buclele tari ale perucii de nailon care ieșeau de sub cască. Am fost taximetrist cândva. Urcă.

Nu se întâmplă prea des să te plimbi pe Champs-Elysée pe un moped, în compania unui travestit și simțind vântul cald răscolindu-ți părul. Poate că aș fi savurat călătoria dacă nu aș fi avut impresia că fiecare semafor ar fi putut fi o oprire în drumul spre moarte. Când am dat colțul pe după Bastille eram cu mâinile atât de strâns încleștate pe șoldurile lui Destiny, încât mă temeam că aș fi putut să-i las vânătăi. Mi-a venit ideea nebunească să o rog să urce cu mine, dar nu merita așa ceva, așa că am pus-o să oprească la colțul străzii, i-am dat cei cincizeci de euro și i-am făcut veselă cu mâna în timp ce se îndepărta în viteză.

L-am întrebat pe recepționer dacă se interesase cineva de mine, însă nu am obținut de la el decât un mormăit. Mi-am simțit inima bubuindu-mi în piept când am intrat în cameră, însă panica imensă care mă copleșise când îl observasem pe Mișa fusese înlocuită de cealaltă senzație, mai familiară, acea dilatare a pupilelor, acel val de adrenalină simțit din vârful unei stânci. Posibil chiar ca pe buze să îmi fi apărut un mic

zâmbet hidos. *Salutare, drăguță.* Când uitasem, oare, că furia putea fi atât de plăcută?

•

Însă camera era goală și toate erau exact așa cum le lăsasem eu și Timothy, singurul sunet fiind propriul meu gâfâit. Așezându-mă pe pat și trăgând aer în piept cu capul băgat între genunchi, m-am simțit straniu de dezamăgită. Efectul stimulant al adrenalinei începea să treacă, teama strecurându-se pe nesimțite ca să umple tăcerea. Stângace, cu palmele alunecoase de sudoare, am scos cu grijă pistolul Caracal de sub saltea, îndesându-l în betelia pantalonilor. Odată pașaportul și banii puși bine, am renunțat fără milă la jumătate dintre hainele mele pentru a-mi face valiza mai ușoară. Îmi simțeam cerul gurii lipicios, așa că am luat în căușul palmei o gură de apă de la robinet în timp ce aruncam la întâmplare obiectele din baie în geanta de toaletă. E bizar, deși o periuță de dinți îți poți cumpăra de oriunde, pare întotdeauna atât de important să o pui în bagaje. Apoi am auzit pași. În sfârșit.

•

Nu exista încuietoare pe dinăuntrul ușii, doar sistemul cu închidere magnetică, care jumătate din timp nu funcționa, dar nu credeam că Mișa ar fi întâmpinat mari dificultăți în a-l convinge pe recepționer să îi dea o cartelă. Clic. Pauză. Mi-am imaginat lumina roșie pâlpâind. M-am pregătit sufletește, cu spatele la perete și fața spre ușă și cu ambele mâini pe pistol pentru a-l ține nemișcat. *Țintește și apasă. Clic. Dă-i drumul.* Nu sunt un excelent țintaș, dar camerele de hotel din Paris sunt minuscule. Norocul lui Timothy a fost că m-a strigat pe nume, altfel i-aș fi zburat capul de pe umeri.

•

— Judith? Unde ai dispărut?

Îi luă o clipă să priceapă că obiectul din mâinile mele era într-adevăr un pistol, și mie mi-a luat încă una să mă prind că nu era primul pe care îl văzuse vreodată.

În mod evident, viața în Rabat fusese mai violentă decât îmi descrisese. Zece ani în plus se strecurară pe fața lui când îmi vorbi încet, cu vocea gâtuită:

— Te rog, lasă-l jos. Bine? Doar lasă-l jos.

Eu am rămas pe gânduri.

— Cred că s-ar putea să nu îl las jos încă. Închide ușa. Rămâi nemișcat deocamdată.

A făcut ce îi cerusem.

Ai putea să o faci oricum. Să îi privești plămânii explodând, să vezi bulele grase de sânge, să îl privești zbătându-se și înecându-se în sânge. Haide. Pune-ți mâna pe antebraț și

apasă pe trăgaci. Nu e ca și cum nu ai mai fi făcut-o până acum.

Cu un efort am coborât țeava pistolului ca printr-un câmp de forță. *Nu acum.*

— Prietenul tău m-a recunoscut.

— Despre ce vorbești?

— Edouard Guiche. Mă cunoștea. Ceea ce înseamnă unul din două lucruri. Fie mă convingi că nu ai avut habar de nimic din toate astea, fie îți mut fața pe cealaltă parte a coridorului. Nu te grăbi.

— Are legătură cu rusul ăla, nu-i așa?

— Tu să-mi spui.

— Edouard s-a purtat minunat în seara asta, la început – părea să fi redevenit cel de altă dată. Mi-a spus că mâine va fi nevoit să plece pentru o vreme, dar că îmi voi putea petrece noaptea la el. Spunea că are să îmi dea ceva. Că totul va fi diferit de-acum. Apoi…

— Ce s-a întâmplat apoi?

— De unde să știu eu? Te-ai apropiat, apoi, brusc, ai dispărut – nu reușeam să-mi dau seama ce se petrece. Edouard vorbea în rusă cu tipul ăla mare. Vorbește rusa, să știi.

Mândria din tonul lui era convingătoare.

— În fine. Continuă.

— Așa că m-am dus să văd unde ai dispărut, iar, când m-am întors, ei plecaseră. Am încercat să-l sun, dar are telefonul închis. Așa că m-am întors aici. M-ai făcut de rușine fugind așa. Iar el zicea că are ceva pentru mine, repeta el bosumflat.

Am oftat și mi-am dat părul la o parte de pe față. Timothy făcu un pas smucit în spate. Uitasem că încă aveam în mână pistolul. L-am întins și am acționat piedica, având grijă s-o vadă și el.

— Scuze. Stai puțin acolo, da?

Reacția lui Guiche la vederea mea nu putea însemna decât un singur lucru. El era persoana care așteptase în noaptea aceea în Place de l'Odéon. Guiche ar fi trebuit să ia cel de-al doilea tablou din husă. Nu mai apucase pentru că îl luasem eu. Însă, la momentul respectiv, Guiche nu ar fi avut de unde să știe nimic altceva despre mine, despre ceea ce făcusem. Nu reușise să obțină tabloul pentru Iermolov, iar Mișa tocmai ne văzuse împreună. Mișa era cu Guiche în momentul de față. Am pus cu grijă pistolul deoparte.

— Ar trebui să pleci, i-am spus. Doar… ia-ți lucrurile și pleacă. Nu e nevoie ca povestea asta să te implice și pe tine.

— Despre ce e vorba? Te rog, spune-mi de ce faci asta? Ce se petrece cu Edouard?

Am calculat în gând.

— Spuneai că Edouard a părut… afectuos?

— Da. Poate nu ți se pare mare scofală, dar felul în care m-a privit, eu mi-am dat seama…

Încă puteam să mă folosesc de el. Dacă Mișa și Guiche mă căutau, Timothy s-ar fi putut dovedi o barieră utilă între noi. Un ostatic, la urma urmelor.

— Cred că s-ar putea ca Edouard să fie în pericol, am spus, în cele din urmă.

— Ar trebui să chemăm poliția?

— Nu putem. Eu… nu pot. Dar trebuie să îl văd.

— Atunci rămân cu tine. Dacă Edouard e în pericol, vreau să îl ajut.

Poate că acesta era primul lucru pe deplin sincer pe care mi-l spusese vreodată.

— În regulă. Atunci trebuie să plecăm, acum.

Timothy și-a îndesat lucrurile în geanta Saint Laurent în care își ținuse hainele de lux și m-a urmat cu un aer de supunere năucită pe Rue de la Roquette unde, după alte câteva minute de neliniște, am oprit un taxi. I-am cerut șoferului să ne ducă la Pont de Sully, unde îl văzusem pentru prima dată pe Timothy, lângă casa lui Guiche de pe Île Saint-Louis.

Insula era aglomerată, restaurantele și cafenelele pline de oameni stând la povești și fumând cu paltoanele pe ei, lângă radiatoarele de pe terase. Am aruncat o privire la ceas și am văzut că era încă devreme, de-abia zece. Am găsit o masă și am comandat două pahare de vin alb.

— Du-te până la colț și sună la ușă. Anunță-mă printr-un mesaj dacă îți deschide.

Timothy dispăru. M-am întrebat dacă avea să se întoarcă însoțit de Mișa sau dacă avea să se întoarcă în general, însă apăru câteva minute mai târziu, singur, și se așeză lângă mine.

— Luminile sunt stinse la etaj, iar la ușă nu mi-a răspuns nimeni. Am încercat și să îl sun din nou, îmi spuse el.

— Atunci vom aștepta.

— În regulă. Și poți să-mi spui ce se petrece.

M-am gândit la Elena, râzând isteric la salata ei. *Pentru că știu prea mult.*

— Timothy, chiar nu pot. Cred, pur și simplu, că e posibil să-i fi pus cineva gând rău lui Edouard.

— Are legătură cu individul ăla rus, cel pentru care lucrează? Ca iubitul tău despre care mi-ai povestit, cel din carte?

— Oarecum. Ascultă, știu că toată treaba asta pare o nebunie. Dar vorbesc serios. Trebuie să-l așteptăm pe Edouard, atâta tot.

Am comandat două porții de *moules frites*[56] ca să avem cu ce să ne ocupăm timpul. Timothy le mâncă pe amândouă, mergând între timp și până la colț pentru a vedea dacă se zărește vreo mișcare. Am rămas pe terasă în timp ce clientela începu să se subțieze, până când, după mai multe priviri cu subînțeles și câteva bocănituri cu mătura, chelnerul începu să ducă scaunele în interior și ne puse nota de plată ferm pe masă. Ne-am mutat pe pod și am stat încă o oră pe parapetul acestuia, cu bagajele după noi, Timothy verificându-și periodic telefonul, însă nu apăru nimeni.

— E aproape două noaptea. Așteptăm degeaba, am recunoscut eu.

— A spus că trebuie să plece, dar că vrea mai întâi să se vadă cu mine, ai uitat? Poate va veni dimineață, sugeră Timothy.

— Presupun.

Ne-am târât tocmai până la Hôtel Ibis din apropiere de Place d'Italie, unde l-am pus pe Timothy să ne cazeze pe amândoi folosind buletinul lui. I-am dat bani suficienți pentru cameră. Nu voiam să mă gândesc la cât îmi mai rămăsese. La fel ca înainte, am rămas fiecare politicos în colțul propriu după ce ne-am trântit îmbrăcați pe jalnicul pat dublu, dar niciunul din noi nu a dormit prea mult. Posibil ca acest lucru să se fi datorat faptului că eu țineam strâns pistolul. Am urmărit luminile traficului de la primele ore ale zilei crescând în intensitate în spatele jaluzelelor subțiri, cântărind posibile soluții de negociere, așteptând dimineața. Îi spusesem lui Kazbici că aveam desenul de Caravaggio. Guiche era persoana care ar fi trebuit inițial să ia tabloul. Aș fi putut să-i spun lui Guiche că îl aveam, să mă ofer să i-l dau înapoi, iar el, în schimb, să-mi spună, asta dacă știa, cine era sursa care mă trădase lui Iermolov. Dar cine ar fi putut să fie? M-am foit sub plapuma subțire, zbătându-mă în propria neputință. Numele mi se învârteau amețitor prin minte. Cum era replica aceea din Brodski[57] – viteza luminii nu-ți oferea decât o privelițte de o clipă? Naiba să-i ia de ruși! Maşa era moartă. Mișa se afla la Paris. Îl căutase pe Guiche. Deci, poate că… Fir-ar să fie.

— Timothy! Trezește-te. Acum. Trebuie să ne întoarcem.

19.

Era încă întuneric la opt dimineața, dar bulevardul era deja gâtuit de trafic. Parcarea de taxiuri, însă, se dovedea a fi sfidător de goală; am pornit în fugă spre fluviu, învăluiți de aromele idilice ale zorilor de zi în Paris – miros de unt de la brutării, o adiere de brânzeturi mirosind a amoniac dinspre un magazin de delicatese pe care tocmai îl deschidea o femeie în șorț. Douăzeci de minute mai târziu, când am ajuns pe Quai d'Anjou, răscolind frunzele de castan căzute din cel mai înalt punct al insulei, cerul din spatele nostru începuse să se lumineze. Apele fluviului erau întunecate și învolburate, mânjite de spumă, iar vuietul lor acoperea zgomotul traficului spre Hôtel de Ville, dar, ca de obicei, aerul răsuna de claxoane nervoase și înjurături dinspre mașinile care își croiau drum spre scuar. Așa că, atunci când l-am auzit, sunetul nu ni se păru deosebit de ciudat, o bufnitură scrâșnită, o plesnitură, eventual un taxi smulgând portiera unei furgonete de livrări sau poate vreun motociclist ghinionist aruncat în intersecție. Nu ne-am oprit din mers, doar am aruncat o privire înspre drum. Apoi începură urletele, răzbătând din pieptul unei femei care plângea incontrolabil și, ca într-un film rulat pe repede-înainte, cei câțiva pietoni din apropiere o luară la fugă, purtându-ne cu ei de-a lungul malului. Urletele continuară, încetând doar pentru o clipă, cât femeia trase aer în piept pentru următorul țipăt violent, isteric. Eu nu mă puteam gândi decât că cineva fusese rănit, că persoana respectivă avea nevoie de ajutor, până l-am simțit pe Timothy încetinind lângă mine și i-am văzut fața acoperită de sudoare, schimonosită într-o expresie de șoc și uluire.

— Ce-i? Ești bine? l-am întrebat.

El încremenise și îmi arătă ceva cu mâna. Atunci am înțeles de ce nu recunoscusem sunetul, pentru că nu mai auzisem niciodată un corp uman izbindu-se de pământ după un zbor de la etajul șase.

— Aia e clădirea lui Edouard? am șuierat eu.

El îmi arătă din nou cu degetul, gura mișcându-i-se spasmodic.

— Haide. Hai acum, i-am spus.

L-am târât trăgându-l de mânecă până dincolo de grămada de gură-cască, toți vorbind unul peste altul. Cineva avea telefonul îndreptat spre cadavru, un bărbat tocmai îngenunchease și încerca să îl acopere cu paltonul său, în timp ce un altul o ținea stângaci în brațe pe femeia care țipa. Am

văzut o mânecă de sacou de culoare închisă și un ceas de aur în jurul încheieturii. Poate că Timothy recunoscuse ceasul; încă arăta spre cadavru, încremenit. Nu știu cum altfel ar fi putut să își dea seama că era iubitul lui, pentru că ceea ce fusese cândva capul lui Edouard se făcuse zob ca un dovleac zdrobit de caldarâm.

Un șuvoi gros de sânge șiroia spre șanțul de pe marginea drumului. Femeia, mi-am dat seama, probabil trecuse pe acolo exact în momentul impactului; era stropită cu dâre de sânge de la genunchi până la frunte, ca și cum ar fi stat aplecată deasupra unei fântâni. Chiar și părul ei aranjat, coafat pentru dimineața acelei zile, era nuanțat cu delicatețe în fucsia. Timp de o clipă, am rămas împietriți acolo, toată lumea, martori nefericiți ai unui martiriu.

•

Scena din jurul meu se desfășura cu încetinitorul, invers proporțional cu viteza gândurilor mele. Trei lucruri. Unu. Avusesem dreptate. Doi. Ajunsesem prea târziu. Și trei, dacă Guiche sărise, cel mai probabil apartamentul lui era gol. Dacă fusese împins de la geam, oricine ar fi fost cel care îl împinsese era puțin probabil să se fi aflat încă acolo. Era destul haos în jurul nostru cât să trecem neobservați, iar ușa clădirii stătea larg deschisă. Am țâșnit spre scări, trăgându-l pe Timothy de încheietură, urcând un etaj, două.

— Pe unde? La etajul șase?

Dar știam răspunsul. Timothy îmi povestise despre panorama superbă. Treptele erau acoperite cu un material roșu și gros peste care fuseseră montate profile de alamă de modă veche. Am urcat fără a scoate un sunet – în afară de respirația gâfâită a lui Timothy. Ușa dublă de la 5A era ușor întredeschisă. Guiche nu sărise, deci. Am deschis-o încet, văzând un hol parchetat lung, cu uși care dădeau și într-o parte, și în cealaltă.

— Nu e nimeni aici, nu-ți face griji, am șoptit eu, deși nu eram chiar atât de sigură pe cât încercam să sugerez.

Timothy tot se zgâia în gol ca și cum ar fi suferit un atac de apoplexie. L-am zgâlțâit până când privirea lui o întâlni pe a mea.

— Știi unde e bucătăria? Sigur că știi. Du-te și ia-ți niște apă, pune puțin zahăr în ea și bea-o. Apoi stai lângă ușă. Dacă apare cineva, spune-le că ești un prieten de-al lui… doar un prieten. Bine? Poți să faci asta?

Timothy dădu din cap.

— Bun. Edouard are o cameră de lucru, nu? Sau un loc unde are biroul?

Dădu din nou din cap. Era un caz pierdut. Aveam să mă descurc mai rapid singură.

— Du-te atunci.

Porni târâș spre prima ușă din dreapta. Am auzit robinetul deschizându-se.

Timothy îmi descrisese fantasticul salon dublu al lui Edouard care dădea spre fluviu. Ceea ce însemna că se afla în stânga, în partea din față a apartamentului. Am traversat silențios holul, am deschis cea de-a treia ușă pe stânga, care era o mică încăpere de servit masa și din care vedeam într-o parte salonul de zi și în cealaltă ceva ce părea o bibliotecă. Una dintre cele trei ferestre lungi era larg deschisă, draperia de pânză albă fluturând înspre stradă. Apartamentul era curat și modern, cu doar câteva antichități autentice presărate printre articolele de mobilier contemporan; biroul era un model compact din lemn de nuc, cu sertare în lateral, din secolul al XVIII-lea, completat de un tablou de Prampolini[58], în culori vii, suspendat pe peretele alb lucios. Pe bună dreptate fusese Timothy impresionat de gustul lui Edouard. Pe birou se afla un plic marcat cu o inițială, „T”. L-am băgat în buzunar. Încăperea era nefiresc de ordonată. În afară de pictură, nu exista niciun alt obiect decorativ și tot peretele din spate era un șir gros de fișete modulare albe înălțându-se până în tavan. Am ascultat. Femeia se oprise din țipat, dar mulțimea din stradă părea să fi devenit mai numeroasă. Ambulanța și poliția aveau să ajungă în câteva minute. Am încercat cu grijă sertarele biroului. Încuiate toate. Muntele de fișete ar fi fost o misiune imposibilă – nu aveam timp. Secrete? Unde aș fi ascuns un secret în această încăpere atât de ascetică?

Oricât ar fi fost de tentant să încep să umblu sub birou cu o agrafă de păr, nu aveam spațiul necesar pentru o procedură ingenioasă marca Auguste Dupin[59]. Ceva la vedere. Cele mai bune ascunzători sunt adesea cele mai vizibile. Ce ar fi vrut Edouard să ascundă? Viața lui secretă cu băieți? Nicidecum – avea telefonul pentru așa ceva. Am făcut un pas în spate, studiind suprafețele curate și netede. În colțul cel mai îndepărtat, exista o gaură între margine și raftul de deasupra. M-am aruncat spre ea, iar fișetul s-a deschis ușor, plin de bibliorafturi cu nume și date. Erau aranjate alfabetic, de la A la D. Probabil Guiche fusese întrerupt în timp ce căuta un dosar. Ochii mei au trecut în goană peste etichete, găsind litera B, trecută sub caracterul rusesc, un „b” mic încovoiat. BALENSKI. Am mutat pe podea biblioraftul masiv și le-am răsfirat pe cele rămase ca golul astfel format să fie mai puțin vizibil, după care m-am ridicat cu acesta sub braț exact când am auzit sirenele. Numărând rapid rafturile, am stabilit că „Y”

se afla prea sus ca să ajung la cutie, așa că trebuia să o ștergem.

— Timothy? am strigat.

Pornisem deja înapoi pe coridor, ținând stângace biblioraftul mare sub brațul îndoit. *Rahat.* Se auzeau voci agitate pe scări. Timothy era în bucătărie, având în mână un pahar de apă plin.

— Ziceai că există o cameră de serviciu? *La chambre de bonne*? Unde? l-am întrebat.

Exista o ușă lângă frigider; m-am chinuit să-i trag zăvorul cu o singură mână. Dincolo de aceasta se afla o spălătorie și o scară îngustă.

— Sus. Acum. Ia-ți paharul.

Am închis ușa cât de încet am putut și l-am împins pe Timothy în sus pe scările întunecate și înguste.

— Urcă.

Treptele spre mansardă erau din lemn, pantofii noștri tropăiau pe ele, dar speram că vecinii făceau suficient zgomot cât să ne ascundă când ajungeam în faimosul *fumoir.* M-am împiedicat de o masă de tablă marocană, de mărimea unui taler, făcând-o să se rostogolească sonor până la o grămadă de perne kilim. Timothy s-a izbit de mine, vărsându-mi apa pe picioare.

— Iisuse. Stai pe loc o clipă. Respiră. Respiră lent.

Auzeam vocile sub noi, trecând dintr-o cameră într-alta, strigând. Strigăte la întâmplare, nu atenția concentrată a polițiștilor. Am încremenit când s-a deschis ușa de la bucătărie:

— *Alo*? *Il y a quelqu'un*?[60] Apoi, neprimind niciun răspuns. *Il n'y a personne. Alors, on attend les flics*?[61]

— Poate nu ar trebui să atingem nimic.

— Ai dreptate. Ar trebui să așteptăm jos. Să nu deranjăm nimic.

Necompromiterea probelor – toată lumea știe cum să se poarte la locul unei crime. Mulțumim, Netflix. Am așteptat până am auzit ușa închizându-se și pașii retrăgându-se. Am coborât din nou cu grijă scările, am găsit o găleată de plastic pentru mop, am îndesat biblioraftul în ea și i-am întins-o lui Timothy.

— Dă-ți jos jacheta. Dă-mi-o mie. Acum coboară pe scările de serviciu – găsești acolo o ușă care dă spre curte.

I-am arătat prin fereastra minusculă, ornamentată cu o ghirlandă de felinare delicate din sticlă colorată, precum cele care împodobesc copacii din Ibiza.

— Mergi tot înainte. Ține-ți capul în pământ. Întoarce-te pe unde am venit, du-te înapoi la hotel. Te ajung și eu din urmă în câteva minute. Poți face asta?

El îmi răspunse din nou dând din cap mulțește.

Detestam să îmi pun încrederea în el, dar dacă Mișa era afară nu aș fi avut cum să scap de acolo cu dosarul.

— Du-te atunci.

În tricoul șifonat și cu găleata în mână, speram că avea să arate ca un om de serviciu. Eu am îmbrăcat sacoul de catifea peste jachetă și am coborât pe furiș scările, scotocind în poșetă după ochelarii de soare. Scara principală era goală, dar mulțimea din fața ușii crescuse și apăruseră și alți curioși care făceau poze. O femeie îmbrăcată în pantaloni scurți și o vestă violet, cu telefonul pregătit, își întindea gâtul să vadă cadavrul. O turistă.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat-o eu în engleză.

— Cred că a avut loc o sinucidere, răspunse ea entuziastă, cu un pronunțat accent australian.

— O, Doamne, ce oribil, am bombănit eu, îndepărtându-mă.

La colțul străzii m-am întors să arunc o ultimă privire spre mulțime. Ambulanța ajunsese la fața locului, însă grămada de gură-cască îi bloca accesul; doi paramedici cu veste fluorescente se chinuiau să treacă ducând cu ei o targă.

— Vă rugăm să vă dați la o parte, strigau aceștia iritați.

Când grămada s-a dat la o parte am întrezărit un bărbat elegant, mai în vârstă, stând la marginea mulțimii cu privirea ridicată spre fereastra deschisă a salonului lui Edouard. Kazbici. Nu fusese o sinucidere, deci. Nu am mai zăbovit să casc gura. M-am retras încet pe stradă, am traversat Rue Saint-Louis en l'Île și am început să alerg, biblioraftul izbindu-mi-se dureros de șold. Cât avea să mai dureze până să mă găsească Mișa și Kazbici? N-aveam de unde să știu dacă nu cumva Iermolov trimisese zeci de gorile să scotocească orașul în căutarea prețiosului său tablou. Însă la hotel ne cazasem pe numele lui Timothy, deci puteam, cu siguranță, să mai stau acolo câteva ore – timp suficient pentru a lua la verificat hârtiile. Cu acest gând mi-am transformat pasul alergător în mers grăbit și am luat-o pe ocolite, întorcându-mă de câteva ori pe unde venisem, căutând atentă orice eventuală urmă că aș recunoaște trecători, orice semn că aș fi fost urmărită. Jocul meu cu Guiche de-a șoarecele și pisica nu mi se mai părea la fel de amuzant acum, că devenisem șoarecele.

•

— Nu a fost adevărată, așa-i?

— Poftim?

Era prima oară că Timothy vorbea de când ajunsesem înapoi la hotel.

— Povestea despre iubitul tău. Avocatul. Nu a fost adevărată.

— Ei bine, ai spus-o chiar tu. Nu există coincidențe, am răspuns eu răutăcioasă.

Dosarele se aflau între noi în găleata de plastic; ardeam de nerăbdare să mă uit la ele. Cât timp stăteam acolo, poliția avea să ia la verificat apartamentul, chestionând martorii, revăzând înregistrările de pe telefoanele detectivilor amatori. Chiar nu aveam timp pentru consiliere terapeutică. Dar, apoi, m-am oprit. Nimic din toate acestea nu erau responsabilitatea lui; el nu făcuse nimic. Dacă mi-ar fi picat fisa mai repede, poate că am fi reușit să ajungem la Guiche și să-l avertizăm. Dar acum era mort. *Nu e vina ta, Judith.* I-am vorbit cât de blând puteam.

— Ascultă, ai trecut printr-un șoc absolut teribil. Știu că trebuie să îți explic și îți promit că am s-o fac. Dar, hai să faci un duș fierbinte. Apoi ar trebui să te odihnești.

Dacă reușeam să îl adorm cu câteva pastile din îndrăgitul lui Diazepam, înainte să înceapă să plângă, puteam să mă apuc, într-un sfârșit, de munca de documentare. Deocamdată teroarea a ceea ce văzuse îl făcea să aibă încredere în mine fără să își pună întrebări; nu voiam să mă gândesc cum ar fi decurs lucrurile dacă s-ar fi panicat și ar fi încercat să fugă. Aveam să fiu nevoită să decid ce să fac mai departe cu el, odată ce intram în posesia mai multor informații. Când el porni cu pași șovăielnici spre minuscula cabină de duș, am deschis fereastra cei cincisprezece centimetri regulamentari și am fumat o țigară, ținând-o într-o poziție incomodă, în lateral, apoi am găsit un coniac în mini-barul din cameră. Ora până la care mai puteam sta în cameră era unsprezece dimineața. Am dat o fugă până jos, purtând încă hainele șifonate de noaptea trecută, și i-am plătit cu bani gheață recepționerului imperturbabil. L-am găsit pe Timothy făcut ghem și dârdâind înfășurat în plapumă. A întins brațele spre mine, iar eu l-am îmbrățișat când a început să plângă, scâncind și icnind. L-am mângâiat stângace pe păr, întinzându-mă pe pipăite după pastilă și paharul de coniac.

— Haide, haide. O să fie bine. Hai, bea asta. Hai să găsim ceva care să te ajute să dormi, bine? Exact, e pentru șoc, haide…

Am repetat fraze de alinare fără sens și necunoscute mie în timp ce el înghiți pastila, hohotind și înecându-se, apoi l-am ținut în brațe, simțind prin tricou cum inima lui înnebunită se liniștea încet-încet. A durat atât de mult încât aproape am ațipit, dar, imediat ce respirația îi deveni regulată, mi-am retras brațul de sub corpul lui și am fugit și eu la duș, întâi cu apă clocotită, apoi rece ca gheața. Eram lihnită de foame. Mi-am îndesat în gură un pachet mic de biscuiți cu unt Brittany găsit în mini-bar și am tras pe mine o bluză și o pereche de chiloți

curați. L-am învelit pe Timothy cu plapuma, am întins dosarele pe podea și am început să sortez teancurile de hârtii.

•

Dosarele păreau să fie aranjate pe subiecte, unele într-o franceză juridică necunoscută mie, altele în rusă. Le-am parcurs sistematic pe toate, căutând în fugă orice ar fi putut avea legătură cu vreo pictură. Nu am găsit nimic, înțelegând cu greu ceea ce citeam. Primele câteva dosare mi-au luat mai bine de două ore. Multe conțineau documente privind tranzacții cu proprietăți despre care aflasem deja, precum și solicitări de vize sau de autorizații. Apoi, într-un dosar separat, am găsit documentele de proveniență. Exista și un rezumat în engleză, scris la calculator, pe lângă documente în franceză, rusă sau o altă limbă care cred că e posibil să fi fost sârbo-croată. Primul nume care mi-a sărit în ochi a fost cel al lui Kazbici. Avusesem întotdeauna dificultăți cu semnătura lui în alfabetul chirilic. O fotocopie a documentului de proveniență pentru o pictură a unui artist de care nu auzisem niciodată, un nume plin de j și v, descrisă ca un peisaj în ulei, semnată de artist în 1929 și vândută dintr-o colecție privată prin intermediul unei galerii din Belgrad, în 1997. Serbia – acolo se afla galeria lui Kazbici. Balenski cumpărase peisajul în schimbul a cincizeci de mii de dolari americani, precum și alte zece piese din secolul XX, toate din „colecții private”, în decursul a circa șase luni. Fiecare grup de documente era capsat laolaltă, cu o fotografie a picturii deasupra și documentația dedesubt. Serbia fusese în război în anii 1990. Tulburările politice au adesea darul de a impulsiona piața de artă. Valutele se prăbușesc, oamenii au nevoie de bani pentru a fugi și își vând moștenirile de familie. Unele dintre tablouri fuseseră expuse; existau cópii după cataloagele galeriilor și pliantele muzeelor și chitanțe, multe dintre ele scrise de mână, datând din perioada când fusese realizată pictura respectivă. Setul standard de documentații care îi arată unui cumpărător „mișcarea” unui tablou pe piață și îi autentifică valoarea. Deci, colaborarea lui Kazbici cu Balenski dura de ani de zile. Exista un nume care apărea în repetate rânduri, un proprietar care apelase la Kazbici pentru a-i intermedia tranzacțiile. Dejan Raznatovič. Raznatovič nu doar vânduse, ci și cumpărase, nu piese din secolul XX, ci mai multe icoane rusești valoroase. În mod cert, exista o lege care interzicea acest lucru. Am reținut numele.

Apoi, la începutul anilor 2000, bătrânul dr. Kazbici dăduse lovitura. Un mic tablou de Cezanne, un alt peisaj, pe care Balenski îl achiziționase cu douăzeci de milioane și apoi îl vânduse, cam un an mai târziu, în schimbul a treizeci și cinci de milioane, lui Pavel Iermolov, din nou cu Kazbici drept

intermediar. Același lucru se repetase și pentru un tablou de Giacometti, apoi, unul de Klimt, posibil cel pe care îl văzusem la reședința din Franța a lui Iermolov. Deci Balenski îi vânduse tablouri lui Iermolov. Prin artă ajunseseră să se apropie cei doi oligarhi? Avându-l pe Kazbici drept intermediar? Răsfirând documentele de proveniență pe covorul ponosit, le-am parcurs din priviri în sensul acelor de ceasornic, cu stiloul pregătit, așteptând să îmi sară ceva în ochi. Rothko. În 2005 Kazbici îi vânduse lui Balenski o piesă de Rothko, un tablou care mai întâi trecuse prin colecția unei bănci italiene, apoi ajunsese la colecționarul din Belgrad, Raznatovič.

•

Timothy încă dormea. Am început să mă plimb prin cameră. Atât de multe variabile, atât de multe posibile fapte de luat în calcul. *Ia-o încet.*

Nu era nimic neobișnuit ca un tablou să ajungă în proprietatea unei corporații sau a unei bănci. Arta era o marfă ca oricare alta, finanțată de fondurile de investiții – era posibil ca un pensionar anonim din Dorking să fie proprietar al câtorva centimetri pătrați dintr-un tablou de Francis Bacon fără să știe. Știam din perioada în care lucrasem la casa de licitații din Londra că existau depozite uriașe cu tablouri, capodopere suflate cu aur zăcând ani la rândul într-o încăpere întunecată, cu temperatura controlată, apărând pentru câteva săptămâni în vreun salon de licitații doar pentru a dispărea apoi din nou – tablourile de Botticelli ale lui Iermolov fiind un exemplu concret. Dealerii puteau pune deoparte o operă pe termen nelimitat, până când piața era pregătită. Dar era ceva în neregulă cu piesa de Rothko. Știam acest lucru pentru că, pe vremea în care locuisem la Paris, Renaud Cleret îmi spusese, pentru a fi mai convingător în rolul de vânător de recompense, că încerca să dea de urma unui Rothko fals pentru un client. Acela fusese pretextul lui pentru a mă șantaja să îl caut pe Moncada. În consecință, cunoșteam cuprinsul a ceea ce se numea *le Rothko catalogue raisonné,* compendiul autorizat al operelor artistului. Fusesem nevoită să verific faptul că Renaud mințea. Iar această piesă de Rothko – un panou de doi metri înălțime, în tonuri de negru și argintiu, împărțit în patru paralelograme care se suprapuneau – nu ajunsese niciodată în vreun catalog. Am aruncat o privire peste documentele de proveniență. Aparent o bancă italiană – Societa Mutuale di Palermo – achiziționase tabloul la scurt timp după expunerea acestuia la New York, cândva, în anii 1960. Era trecut și numele galeristului din Chelsea, precum și o fotografie cu notele expoziției. Banca păstrase această proprietate timp de douăzeci și cinci de ani, până când o achiziționase Raznatovič,

prin intermediul lui Kazbici, iar ulterior îi fusese vândută lui Balenski.

După cum îi explicasem Elenei la Veneția, dovezile privind proveniența puteau fi falsificate. Fotografii, chitanțe bătute la mașini de scris vechi și pe hârtie îngălbenită într-un cuptor, pagini false adăugate ulterior în arhive, o pânză falsă introdusă într-un set de piese autentice și vândută prin intermediul unui licitator pentru a fi trecută în registrul licitației – existau sute de metode de a păcăli piața pentru că, spre deosebire de alte mărfuri, valoarea unui tablou se găsea, în ultimă instanță, în percepția cumpărătorilor săi. Dacă dovezile privind proveniența erau suficient de reușite, dealerii treceau adesea cu vederea, intenționat sau nu, defecte evidente. Deci știam că acest Kazbici strecurase o piesă dubioasă de Rothko, prin Italia și apoi Serbia, în colecția privată a lui Balenski.

Următoarea tranzacție era o altă achiziție italiană, cu același parcurs de proveniență, de data aceasta realizată în 2008, anul crizei financiare mondiale. În mod evident, banca din Italia urmărise să își întărească activele, căci, de data aceasta, vânduse o lucrare a pictorului venețian baroc Antonio Bacei în schimbul sumei extraordinare, dar plauzibile, de patru milioane. Era limpede că Raznatovič era un om cu mijloace financiare impresionante. Mâinile mele au început să răsfoiască mai rapid hârtiile, ca și cum vârfurile degetelor ar fi știut deja ce urmau să găsească.

•

Din stradă se auzi o sirenă. Mi-am ținut respirația până când sunetul acesteia se îndepărtă. Camera de la hotelul Herse fusese plătită în avans, iar hainele mele abandonate erau în continuare împrăștiate acolo – mă îndoiam că femeia de serviciu avea să observe măcar că plecasem. Avea poliția să caute misteriosul cuplu tânăr care fusese observat la locul morții tragice a distinsului avocat? Și de acest lucru mă îndoiam. Era timpul să mă întorc la hârtii.

•

Și, într-adevăr, l-am găsit pe bătrânul meu prieten. Michelangelo Merisi di Caravaggio, portret de femeie, pe pânză de in. Kazbici era dealerul, Balenski și Iermolov cumpărătorii în comun, în schimbul uluitoarei sume de 200 de milioane de euro. Jumătate din sumă plătită în avans printr-un fond din Insulele Turks și Caicos, cealaltă jumătate plătibilă la primirea prin curier. Chitanța fusese redactată în trei limbi, cât se poate de oficial, gata să fie semnată de către destinatar și de către curier. Guiche își completase deja numele, semnând în cerneală cu o înfloritură. În dreptul semnăturii vânzătorului nu era scris nimic. Deloc surprinzător, având în vedere că desenul

era în siguranță sub fermoarul husei sale, la circa jumătate de metru de unde mă aflam eu.

•

Guiche știuse că eram pe urmele lui. Timothy îmi spusese că iubitul lui fusese distrat și agitat de câteva luni încoace, evitându-l și forțându-l să stea departe de apartamentul lui. M-am gândit la cronologie. Eu plecasem din Paris cu desenul în luna noiembrie a anului precedent. Guiche nu reușise să îl aducă, firește. Iermolov crezuse că se afla la mine și așteptase să ies la suprafață. Deschisesem galeria Gentileschi din Veneția primăvara aceasta – *nenorocitul acela de mesaj pe telefon* –, dar galeria nu avusese parte de publicitate la modul real, nici online, nici offline, decât de la începutul verii, când mă apucasem să organizez expoziția grupului Xaoc. Brusc apăruse Kazbici. El și Iermolov nu reușiseră să mă prindă în capcană. Scăpasem de ei pentru câteva zile. Iermolov pusese ca Guiche să fie urmărit, bănuindu-l; îmi dădeam seama care fusese cel mai probabil raționamentul lui. Ajunsesem la Paris, aparent având asupra mea desenul, iar aici mă întâlnisem cu Guiche. Acesta continuase să susțină că nu știa nimic, însă ei crezuseră că noi doi eram în cârdășie. Un desen de Caravaggio în valoare de 200 de milioane ar fi putut corupe pe oricine.

Deci, lui Guiche, pur și simplu, îi expirase timpul. M-am întrebat cum decursese scena. Îl împinsese Mișa în gol, de deasupra cheiului, sau îi permisese lui Guiche demnitatea de a se arunca singur spre moarte? Poate că sinuciderea era mai eficientă fiscal decât crima. Kazbici se aflase în mulțime, pregătit să raporteze că misiunea fusese îndeplinită. Unde era Mișa acum? Mă căuta pe mine, fără îndoială. Dar eu eram în siguranță aici, pentru moment. Am lăsat paranoia la o parte și am continuat să citesc, iar pe măsură ce răsfoiam printre documente nu m-am putut abține să nu zâmbesc. Nu fusesem singura care muncise din greu în arhive. Documentele de proveniență pe care le crease Kazbici alcătuiau practic un roman întreg.

Poate că proprietățile venețiene ale băncii Palermo fuseseră cele care îi dăduseră lui Kazbici ideea. Chiar dacă majoritatea cercetătorilor erau cel puțin nesiguri în privința unei eventuale treceri a lui Caravaggio prin oraș, unii erau convinși că, totuși, îl vizitase. Primul lui profesor, Peterzano, fusese unul dintre elevii lui Tițian, iar, la rândul său, Tițian învățase de la Giorgione[62], a cărui influență puternică asupra operelor lui Caravaggio era un fapt universal acceptat. Precum Caravaggio, Giorgione disprețuise schițele, punând accent pe culoare în defavoarea modelului. Extremele paletei lui Caravaggio, pelicula de luminozitate supranaturală pe care o imprima pe

pânzele sale, erau toate atribuite influenței Veneției. În versiunea lui Kazbici, tânărul pictor se oprise prin Veneția în drumul său spre Roma, în 1592. Circula un zvon, citat din mai multe eseuri academice, conform căruia unul dintre numeroasele portrete de Caravaggio dispărute reprezenta „o femeie care îl găzduise” – zvon pe baza căruia creativul doctor țesuse o versiune a poveștii clasice a artistului sărman plătindu-și datoriile printr-o lucrare. În dosar exista și o reproducere a fotografiei pe care mi-o arătase Elena în Veneția, precum și un inventar care părea destul de convingător, arătând că desenul fusese ridicat în secolul al XVIII-lea și descriind tabloul, însă fără a-l atribui. Ulterior, din câte se părea, desenul rămăsese în același loc, vândut la grămadă cu restul obiectelor din clădirea respectivă, pe măsură ce aceasta își schimbase proprietarii de-a lungul anilor. Pentru atribuire, Kazbici se întrecuse pe el însuși. Exista o scrisoare a unui „călător din secolul al XIX-lea”, un iubitor de artă american, în care acesta specula, adresându-se corespondentului său, că tabloul de pe peretele camerei sale de hotel s-ar fi putut să fie un Caravaggio. Existau, apoi, două rapoarte ale Fundației Internaționale pentru Cercetare în Artă, care furnizează servicii de autentificare. Rapoartele acestei fundații nu constituie efectiv o garanție a autenticității, dar sunt adesea respectate ca fiind categorice de către cumpărătorii entuziaști de artă. Însă fundația nu e incoruptibilă. Experții din slujba fundației pot alege să își păstreze anonimatul, ceea ce le permite să redacteze un raport dubios fără a-și compromite reputația publică în schimbul unui preț corect. Kazbici pretindea că urmărise acest desen ani la rândul și îl obținuse, în cele din urmă, printr-o rudă convenabil decedată a proprietarului pensiunii respective, după care îl prezentase Fundației.

Încă de când văzusem prima dată acel Caravaggio știusem că nu ar fi avut cum să fie real. Însă realitatea era năucitoare. Și, totuși, se mai întâmplaseră astfel de lucruri. Ocazional mai apăreau prin poduri opere ale Vechilor Maeștri. Un „Vermeer”[63] realizat de un falsificator pe nume Han van Meegeren devenise faimos după ce înșelase vigilența cunoscutului expert Herman Goering. Mi-am desfăcut o sticlă de cola, am luat o dușcă din băutura dulce și mi-am dorit să nu o fi făcut. Lucrul pe care se baza, în mod evident, Kazbici, ca toți șarlatanii din lumea artei, era dorința victimelor sale de a crede. Acea nevoie de a poseda un obiect care îl leagă ineluctabil pe șarlatan de cel înșelat, victima pecetluindu-și soarta cu bani. Cu cât e vorba de mai mulți bani, cu atât e mai puternică dorința de a crede – nevoia în sine fiind la fel de neprețuită precum opera însăși. Dacă prețul stabilit de Kazbici

ar fi fost mai mic, mă îndoiam că un colecționar atât de bine informat ca Iermolov ar fi mușcat momeala. Și, totuși, o făcuse și, văzându-și planurile dejucate, omorâse deja două persoane în încercarea de a recupera ceea ce își dorea cu tot dinadinsul.

Deci era timpul să aleg. Tot nu descoperisem identitatea persoanei care făcuse legătura dintre Gentileschi și Judith Rashleigh și care îi dăduse lui Iermolov o asemenea putere asupra mea. Bucățele din singura persoană care ar fi putut să-mi confirme acea identitate se aflau la morga din Paris. Să trag un glonț în Timothy? Și, mai departe… mai departe ce? Kazbici probabil se afla în continuare la Paris – îl văzusem chiar în dimineața aceea, deci aș fi putut să las desenul undeva de unde să poată fi ridicat în siguranță, să îmi asum riscul de a apela la conturile mele bancare și să îmi petrec restul vieții așteptând ca misteriosul martor să vină să îmi bată la ușă. Sau aș fi putut să accept târgul propus de Elena, să îi dau ei desenul de Caravaggio și să am încredere în ea. Dar văzusem suficient din metodele lui Iermolov pentru a-mi da seama că, și dacă m-aș fi putut baza pe ea să mă protejeze, Elena ar fi fost neputincioasă în fața soțului ei. Sau poate că aș fi putut să iau, pur și simplu, pistolul, să plec în momentul acela și să găsesc un loc liniștit în care să îmi bag țeava în gură.

20.

Deja începuse să se întunece. Timothy avea să se trezească în curând. În materie de mâncare singurul lucru care se mai găsea în mini-bar era o pungă din staniol cu un amestec de semințe și nuci și poate că acest detaliu a fost ceea ce m-a făcut să las pe altă dată opțiunea sinuciderii – ar fi fost tragic să nu am decât așa ceva ca ultimă masă înainte de execuție. Trebuia să mai existe și altceva, ceva referitor la legătura dintre Iermolov, Balenski și Kazbici. Timothy s-a foit și s-a întors în somn. Cu picioarele chinuite de furnicături, m-am târât până la poșetă, încercând să nu îl deranjez. Dacă tot era să îl împușc, preferam să o fac cât timp era inconștient. Am deschis laptopul pe care mi-l cumpărasem la sosirea în Paris și am făcut o căutare asociindu-l pe Raznatovič cu Kazbici, însă, în afară de un site minimal prezentând galeria din Belgrad a acestuia din urmă, prezența pe internet a lui Kazbici era doar o gaură neagră. Nu existau imagini, nici informații. Raznatovič, pe de altă parte, în mod cert nu era timid. Ba chiar, dacă erai pasionat de sârbii foști paramilitari convertiți în gangsteri, acesta era practic echivalentul lui Mick Jagger. Se născuse în 1967, iar, începând cu anul 1991, când izbucnise războiul, servise în faimoasele forțe speciale ale Beretelor Roșii, pe timpul regimului lui Miloșevici, însă spre deosebire de comandantul său, reușise să se adapteze la viața în statul post-iugoslav și se reinventase ca lider al unei organizații infracționale. Cetnicii, cum se numeau colegii militari ai lui Raznatovič, ajunseseră să domine statul prăbușit, impunându-și propriul stil de justiție brutală și anarhică. Inițierea în forțele paramilitare, și, ulterior, ca membri ai grupărilor infracționale, consta din a tăia lent gâtul unei victime (de preferință musulmane). „E puțin ciudat prima dată”, citase un jurnalist cuvintele lui Raznatovič, „dar, după o vreme, abia aștepți să mergi să sărbătorești”. De la simple asasinate, care costau câte cincisprezece dolari, Raznatovič și echipa lui trecuseră ulterior, după cum se zvonea, la trafic de arme, vânzând de la mitraliere AK47 date de stat, la modicul preț de 200 de dolari, până la lansatoare de grenade incendiare ajungând la 2000 de dolari. Serbia avea poziția ideală pentru a permite contrabandei cu arme să ajungă în spațiul Schengen, iar, odată în interiorul acestei zone, nu mai existau complicațiile presupuse de trecerea frontierelor.

Și iată-l pe Raznatovič pozând alături de un scriitor celebru, iată-l alături de camarazii săi într-o tabără din munți, iată-l cu

trabucul și păpușa standard în bikini într-o fotografie din Saint-Tropez – când încă mai putea să plece din țară fără să își rișteze pielea, Raznatovič fusese subiectul unor articole entuziaste în ziare străine, indexat în publicațiile think-tank-urilor, pomenit ca erou național și criminal internațional. Avea chiar și propria pagină de Wikipedia în engleză, în care îi era pomenită averea, firmele legale din care făcea parte și, în mod convenabil, interesul său legat de arta națională sârbă, în special de icoane. Fusese unul dintre cei mai importanți sponsori la un muzeu deschis recent în Belgrad și din câte se părea încă locuia în acel oraș. Aș fi putut să-mi petrec toată dimineața uitându-mă la el, dacă aș fi dorit, căci exista material suficient cât să scrii o dizertație, dar altul era genul de informație care mă interesa. Anume cel din care își câștigase Balenski averea uriașă.

Înainte să se cumințească investindu-și banii în firme din Occident, Balenski fusese traficant de arme. Sub cleptocrația care se instalase în Rusia post-sovietică, atunci când nu existase nicio diferență între gangsteri și stat, pe piața neagră a armelor se învârtiseră sume enorme. După cum subliniau cu insistență Bruce Eakin și restul celor care susțineau teoria mafiei, războiul din Cecenia fusese, în esență, o acoperire pentru o vastă vânzare secretă de arme, permițând statului rus să se descotorosească de armamentul inutil care fusese „distrus” – adică vândut. Balenski cumpărase de la Raznatovič prin intermediul lui Kazbici. Raznatovič, se spunea, ajunsese la statutul actual tot în urma traficului de arme. Și dacă dr. Kazbici intermedia vânzări și pentru altceva în afară de fermecătoare peisaje de la mijlocul secolului trecut? Dacă bătrânul Bruce s-ar fi străduit puțin mai mult, mi-am spus eu, poate ar fi câștigat un premiu Pulitzer.

Întrebarea era, unde anume le trafica Kazbici? Singura legătură pe care o aveam era Moncada, dar, apoi, mi-am amintit de banca din Sicilia. Așa că am apelat la vechiul meu prieten Renaud, cum mai făceam uneori. Doar pentru că ajungi să cauți numele cuiva pe Google nu înseamnă că ți-e dor de persoana respectivă. Aflasem destule de la el ca să bănuiesc că era vorba de spălare de bani. Tablourile sunt o metodă destul de sigură de a-ți păstra banii – autoritățile pot să deprecieze o monedă, dar, pentru a deprecia o pictură, trebuie să ajungă efectiv în posesia ei. Acesta fiind poate motivul pentru care, după arme și droguri, al treilea cel mai important tip de plasament pe piața neagră pentru crima organizată din Italia este arta. Piața era estimată la 8 miliarde de euro anual, în timp ce Tutela del Patrimonio Culturale – instituția italiană însărcinată cu recuperarea operelor de artă furate – reușise să confișteze peste 600 000 de lucrări într-un singur an. Era cât se

poate de posibil ca dr. Kazbici să se fi aflat în centrul unei operațiuni de vânzare de arme în schimbul tablourilor, avându-i pe Raznatovič și pe Moncada drept furnizori în cadrul acestui schimb.

Elena era sigură că Iermolov avea secrete pe care le voia îngropate. Știusem despre Balenski, dar acesta era din generația veche, apropiindu-se de optzeci de ani, practic o relicvă. Iermolov era un soi nou, chipul respectabil al bogăției post-sovietice. Dacă era implicat în trafic de arme alături de amicii săi pasionați de artă, atunci poate acesta s-ar fi dovedit instrumentul meu de negociere. Elena nu ar fi putut să mă protejeze, chiar dacă i-aș fi dat nenorocitul de desen, însă acest lucru ar fi putut să o facă. Dar cum să îmi pun în practică ideea? Cum să mă apropii de Iermolov astfel încât să rămân în viață suficient timp ca să apuc să-l șantajez?

•

Timothy alese tocmai acel moment palpitant pentru a se trezi. După câteva clipe de năuceală, până își dădu seama că ceea ce se petrecuse nu era un coșmar, izbucni din nou în plâns. Și eu simțeam la fel în privința omului-pasăre. I-am adus lui Timothy un pahar de apă și i-am spus din nou câteva sunete liniștitoare, apoi mi-am amintit bilețelul pe care îl luasem de pe masa de scris a lui Guiche. Se afla încă în buzunarul jachetei pe care mi-o dădusem jos. I-am întins-o și am privit chipul lui Timothy în timp ce despăturea singura coală de hârtie. Un teanc de bancnote, urmat de o mică ploaie de monede, a căzut pe pat. Timothy le-a ignorat, a citit hârtia fără să scoată un cuvânt, apoi mi-a întins-o.

Îmi pare rău. Îți mulțumesc pentru clipele fericite pe care mi le-ai oferit. Te rog, ia banii ăștia, încearcă să fii fericit. Ar trebui să studiezi. Să știi că eu cred în tine. Dar, te rog, te rog, pleacă din Paris. E., scrisese Guiche.

Deci chiar ținuse la Timothy, după cum reieșea și din tonul sentimental al scrisorii de adio. Am strâns banii și i-am numărat: puțin sub trei mii de euro, două mii în bancnote de o sută și restul în bancnote amestecate, ca și cum s-ar fi gândit exact la acea sumă, dar ar fi fost nevoit să o strângă în grabă. Timothy nu scoase un cuvânt. L-am privit o vreme, mi-am pus o mână pe brațul lui, dar se retrase, strângându-și mâinile la subsuoară și ațintindu-și apatic privirea în întunericul care începea să se lase.

Dacă aș fi înapoiat desenul imediat ce l-am găsit în Anglia, povestea asta nu s-ar mai fi întâmplat. Guiche ar fi fost încă în viață. Timothy ar fi avut, poate, un viitor alături de bărbatul care îl iubea.

•

— Judith? spuse el pe neașteptate.

— Sunt aici.

— Mai ții minte petrecerea aia despre care ți-am spus, cea din Tanger?

— Da.

S-a ridicat în capul oaselor, însuflețit, albul ochilor strălucindu-i în lumina scăzută.

— Era acolo și un cuplu, știi – normali –, un băiat și o fată. Pur și simplu turiști. Francezi. Cineva îi luase din oraș și îi adusese acolo – să ne ofere un spectacol.

— Un spectacol?

— Au făcut sex. În fața tuturor. Sex normal. Fata – ei părea să-i placă destul de mult, dar se vedea că pe băiat îl întrista, deși aveau să fie plătiți. Ne-am uitat toți la ei.

— Și?

— Erau împreună, formau un cuplu. Amândoi blonzi. Iar eu mă gândeam…

Vocea i se îngroșă și se înecă într-un hohot de plâns.

— La ce te gândeai, Timothy?

— Că toată treaba era foarte bolnavă… că ceea ce priveam nu era sex. Era iubire. Ei doi se iubeau. Și m-am întrebat – vorbea rapid acum, încercând să articuleze cuvintele înainte să fie sufocate de lacrimi. Părea drogat. M-am întrebat dacă nu cumva el voia să le strice asta. Plătindu-i. Tipul ăla, Balenski. Pentru că se iubeau unul pe celălalt, știi? Pur și simplu, voia să le strice asta.

Înțelegeam unde bătea, chiar înțelegeam, dar, în momentul acela, ultimul lucru de care aveam nevoie era o poveste amară despre pierderea inocenței. Mi-am petrecut brațele în jurul lui.

— Ascultă. Ceea ce s-a întâmplat a fost teribil, oribil. Îmi pare foarte, foarte rău că a trebuit să fii implicat și tu. Dar Edouard te-a iubit, chiar te-a iubit. Și-a dorit să-ți vezi mai departe de viață. A spus-o chiar el, nu? Pentru că ținea la tine. Deci asta e ceea ce vom face. Am să te ajut, îți promit.

A început să plângă mai tare, iar eu l-am legănat. Nu pentru Edouard vărsa acele lacrimi, fiindcă niciodată nu pentru oameni le vărsăm, și era ceea ce știusem amândoi din prima clipă în care dădusem ochii unul cu celălalt. Atitudinea lui arogantă, când ieșise din camera din spate a acelui club oribil, expresia lui, când mă privise în clipa în care îl surprinsesem furându-mi lucrurile. Știusem dintotdeauna ce era și cumva acea legătură existase întotdeauna între noi, nerostită. Pentru că și el știa ce eram eu. Și ce faci când te zgâiești în abisul unui alt suflet, iar abisul îți răspunde la fel?

— O să fie bine, i-am șoptit, în cele din urmă. Nu-ți face griji, o să fie bine.

L-am ținut strâns în brațe până când respirația i se calmă.

În niciun caz nu aș fi putut să îl ucid pe Timothy. Îmi era cu mult mai util viu decât mort. Se părea că luasem, de fapt, o decizie. Iermolov nu avea să mai rănească pe nimeni altcineva. Nu că aceasta ar fi fost motivația mea clară. Era mai mult plăcerea pe care aveam s-o simt în clipa în care Iermolov urma să înțeleagă că eram capabilă să îl opresc. Chiar dacă Timothy era un risc pentru mine, aveam nevoie de el pentru planul pe care începusem să îl încropesc în minte. Mă obișnuisem să acționez singură, dar acum înțelegeam că aveam nevoie de el. Și poate că voiam să îndrept lucrurile pentru el. Ce înduioșător. Din clipă în clipă, aveam să mă trezesc vânzându-mi sângele pentru a avea bani să-i cumpăr lui napolitane Kit Kat.

— Sunt mulți bani acolo, i-am spus. Ai putea să-i folosești – să te întorci în Maroc? Vrei să faci asta?

Trebuia să îl las să aleagă. Trebuia să aleagă el ca să se simtă loial.

Timothy a clătinat îndurerat din cap.

— Vrei să rămâi în Franța?

— Glumești?

— Am o idee – ceva ce putem face. Dacă vom reuși, vom putea să le-o plătim oamenilor care i-au făcut rău lui Edouard. Să îl răzbunăm, am adăugat eu, cu doar o vagă expresie de crispare.

— În regulă.

— Dar va fi… destul de periculos.

— În regulă.

— Dar, dacă vom reuși, te vei alege cu bani frumoși. O grămadă de bani.

— Nu mă interesează banii.

Ne-am privit în ochi. Am văzut un mușchi ironic și venal tresărindu-i în colțul gurii.

Am ridicat din sprâncene cu un aer întrebător.

— Suficienți bani pentru a face o școală de modă. Și altele.

— E adevărat că Edouard își dorea să-mi fie cât mai bine, îmi replică el, foarte serios.

— Între timp, am spus eu, întinzându-mă după bani, îi iau împrumut pe ăștia. Pentru un bilet de autocar. Apucă-te să-ți strângi lucrurile.

•

Cu un ușor sentiment de tristețe, m-am întors la calculator și am accesat site-ul autogării internaționale din Paris. Exista un autocar spre Belgrad care pleca la opt, la care nu mai puteam ajunge, dar următorul pleca la unsprezece; speram să mai găsesc locuri disponibile. Odată ce ajungeam în Serbia, puteam să dau frâu liber cheltuielilor plătind cu cardul, dar era

mai bine să rămân prudentă cât timp Kazbici mai era prin preajmă. Apoi am întors camera web a laptopului spre peretele mizerabilului nostru dormitor, ca nimic să nu trădeze unde ne aflam, și am inițiat un apel pe Skype cu Jovana, liderul Colectivului Xaoc din Belgrad.

Cu un doctorat în studii renascentiste, Jovana recunoștea că ea personal nu era artistă – susținea că de-abia putea schița un omuleț din linii drepte –, dar era extrem de pricepută în materie de tehnologie și se descurca excelent pe piață. Administra colectivul de artiști ca pe una dintre vechile ateliere italiene de producție pe bandă rulantă – ea venea cu ideile, iar artiștii din grup le executau și împărțeau profiturile. Ca un fel de Damien Hirst[64] în varianta sârbă, doar că deșteaptă și cu piercinguri faciale interesante. Ne cunoscusem la pavilionul macedonean al Bienalei, unde colectivul Xaoc expusese o versiune uriașă a unuia dintre colajele pe care ulterior le-au realizat pentru mine, treizeci de metri de pături cusute de mână din petice, presărate cu icoane în format de felicitare și minuscule ceainice de cositor, iar eu o admirasem de la bun început. Vorbea la fel de în largul ei despre marje de profit și despre problemele de pe piață ca despre influența artei flamande asupra frescelor religioase est-europene, iar pe parcursul conversației noastre am învățat multe de la ea. Când lucrasem la casa de licitații din Londra fusesem șocată, în naivitatea mea, să descopăr că tablouri care reprezentau capodopere neprețuite erau tratate ca simple plasamente financiare, însă perspectiva Jovanei era, în același timp, subtilă și nepretențioasă. Ea vedea piața așa cum era, așa cum fusese dintotdeauna, dar credea că se găsea oricum loc și pentru frumusețe și idei în lucrările noi, chiar dacă acestea erau nevoite să se strecoare ca niște luptători de gherilă, rămânând invizibile pentru clienți.

Jovana nu mi-a răspuns, așa că am început să-mi fac bagajele dacă tot așteptam. În același timp, am dezasamblat pistolul, intenționând să arunc bucățile pe rând, în diverse locuri, pe durata călătoriei. Nu mă așteptam să mai am nevoie de el vreodată. La a treia încercare, Jovana mi-a răspuns. Când pe ecran a apărut imaginea ei, am văzut că avea o minusculă statuie de plastic reprezentându-l pe Michael Jackson, luată de pe vreun breloc, care îi atârna acum de cercelul din sprânceană. I-am explicat că urma să vin la Belgrad și am întrebat-o la ce lucra Xaoc.

— Ooooh, Elizabeth… Am văzut-o frecându-și mâinile pentru a-și arăta încântarea. E ceva… savuros. M-am tot gândit în ultima vreme – stai să mă exprim corect – la abjecții.

— Artă abjectă?

Vomă, rahat, sânge, măcel, mutilare. Lucrări care caută să stârnească dezgustul și, astfel, să pună sub semnul întrebării relația noastră cu frumosul. Sau cel puțin așa susțin textele de promovare. Sau concepte al căror caracter senzaționalist vulgar nu se remarcă decât prin banalitate, ceea ce nu apare în textele de promovare.

— Fooooarte șocant. Am înregistrări video cu niște chestii absolut scârboase, pacienți cu traheotomie… Le combinăm cu scene pornografice de viol culese de pe dark web[65] și proiectăm filmele în telescoape minuscule.

În regulă, Jovana. Partea întunecată a internetului și scene pornografice de viol, am priceput.

— Nu, nu telescoape, a continuat ea, ci chestiile alea care desenează modele din nisip?

— Caleidoscoape?

— Exact. Apoi le împachetăm în ambalaje surpriză cu o grămadă de jucării micuțe – se aplecă în față să demonstreze, făcându-l pe Michael să se scuture în pas de dans deasupra ochiului ei – ca să le deschizi și să găsești ceva… chestie inocentă – și câteva foarte, foarte rele.

— Deci, este vorba despre exploatarea și prezentarea într-o altă perspectivă a ceva deja corupt?

— Bună formulare! A făcut o pauză să ia o înghițitură de coca-cola zero. Ești cumva interesată?

— În mod cert. Și mai am câteva idei pentru tine. Una e o reinterpretare a unei piese de demult, cealaltă un montaj de film. Un fel de reconstituire, ca un soi de piesă de teatru, cu dubluri. Puțin în genul Cindy Sherman[66].

— Pare promițător. Ai un client?

— Doi. Adică posibili.

— Grozav. O să fie super să te văd din nou. Vrei poate să dormi aici?

— Mulțumesc – s-ar putea. Mi-ar prinde bine să-mi fac o idee despre ce lucrezi.

— Sigur, sigur. Când o să ajungi în Belgrad, deci?

— Mâine.

21.

În timp ce autocarul traversa Europa, Timothy dormea, iar eu mă uitam pe fereastră. Doar mă uitam pe fereastră. Undeva, dincolo de granița Sloveniei mă întrebă apatic de ce mergeam la Belgrad.

— În primul rând pentru că e ultimul loc în care ne vor căuta, i-am spus eu încet. I-am explicat că urma să îi transmit un mesaj unui bărbat pe nume Raznatovič, că, dacă reușeam să îl găsesc și să obțin cooperarea lui, acest lucru avea să îi convingă pe oamenii care îl omorâseră pe Guiche că eram puși pe fapte mari. Și o să creăm și artă! am adăugat pe un ton vesel.

Știam că vorbeam ca o retardată, însă oroarea morții lui Guiche îl aruncase pe Timothy într-un fel de comă conștientă care îl făcea să accepte fără să clipească ideea că știam ce făceam.

I-am spus că el nu avea să aibă prea multe de făcut, nu încă, că rolul lui urma să înceapă mai târziu, după ce îl găseam pe Raznatovič.

— Indiferent ce aș spune, tu doar fă-mi jocul, l-am avertizat, dar nu aveam cum să fiu sigură că pricepuse cu adevărat.

•

Nu prea aș avea ce altceva să spun despre drumul de optsprezece ore până la Belgrad, în afară de faptul că se dovedi exact atât de inconfortabil, mizerabil și hipnotizant de extenuant pe cât te-ai fi putut aștepta de la o astfel de călătorie. Odată ajunși în Orașul Alb, l-am instalat pe Timothy în hotelul Square Nine și i-am spus să-și miște fundul la sala de sport. Poate că endorfinele aveau să-l învioreze. Cu Jovana stabilisem să ne întâlnim abia la zece seara, așa că m-am dus la plimbare, să arunc o privire prin oraș. Jacheta subțire pe care mi-o pusesem în valiză, tocmai la Veneția, nu prea reușea să mă apere de vântul înghețat care vâjâia dinspre Dunăre, dar, în același timp, nu eram nicidecum dispusă să port hidosul polar englez. Hainele de blană până în pământ păreau să fie mai degrabă ținuta potrivită pentru Belgrad. Nu mai fusesem niciodată atât de departe în est, iar atmosfera era într-adevăr diferită, deși, la început, nu am reușit să-mi dau seama de ce. Multe dintre clădiri erau pe tiparul municipal standard din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea – grandioase, cu apartamente cu balcoane solide, în stilul anilor 1930, presărate ici-colo printre ele. Am găsit o cafenea boemă, Koffein, într-un scuar mărginit de copaci, și am băut un macchiato până am

căutat adresa galeriei lui Kazbici în ghidul turistic. Meniul era imprimat pe hârtie maro, oferind baghete artizanale balcanice și delicate borcane Kilner cu dantelă pe capac, conținând gemuri din diverse fructe de pădure. Bărbi standard, cămăși de flanel și laptopuri Macbook; era ca și cum m-aș fi aflat în Shoreditch. Pornind spre zona castelului care dădea spre fluviu, m-am strecurat printre femei purtând imitații de costume populare balcanice, care vindeau fețe de masă brodate și milieuri din dantelă, și printre bărbați neverosimil de înalți, care făceau negoț cu suvenire din război. Însă, pentru o capitală la primele ore ale serii, străzile aveau un aer lugubru de încremenire. În afară de vânzători, fiecare ușă, fiecare colț erau pline de oameni care nu făceau decât… să stea, cu o răbdare bizară, ca niște pioni, cu vântul răscolindu-le părul cenușiu și bogat sau basmalele legate pe cap, ca și cum ar fi așteptat ceva, însă uitaseră ce anume. Peste drum de clădirea lui Kazbici se afla o galerie modernă și elegantă, expunând fotografii retușate, de la începutul secolului XX, cu băieți și fete pipernicite, a căror funde de un roșu aprins țineau legate bucle negre de mult moarte. În mijlocul drumului, panouri din placaj ascundeau o gaură căscată în asfalt, iar, când am ridicat privirea, colțul unei clădiri anoste și cenușii de birouri era vizibil marcat de urme de gloanțe. În stația de autobuz de sub aceasta era afișat un poster cu cea mai nouă serie din aventurile familiei Kardashian, de parcă oamenii de aici nu ar fi suferit destul.

Spre deosebire de proprietarii cafenelei Koffein, Kazbici era evident conștient că orașul lui natal nu își putea încă permite să guste ironiile. Galeria lui era liniștitor de luxoasă și de modă veche, având un bovindou cu grilaj din lemn de culoare închisă, o cortină simplă din catifea neagră pe fundalul căreia erau expuse două icoane delicate, crucifixe bizantine înrămate în plasă de argint, așezate de o parte și de cealaltă a unei mari pânze monocrome reprezentând un culturist gol pușcă, ale cărui coapse masive erau încolăcite în jurul unei coloane de marmură. Aruncând o privire prin ușă, am văzut patru pânze asemănătoare, montate în rame aurite grele, printre care erau presărate alte icoane; acestea, cel puțin, păreau autentice. Era aproape ora opt, galeria era închisă, dar eu m-am retras câțiva pași spre groapa lăsată de obuz înainte de a face cu telefonul câteva poze care să surprindă expoziția. Jovana avea să aibă nevoie de inspirație pentru ceea ce urma să-i cer.

•

Bârlogul în care lucrau Jovana și echipa ei făcea parte din cea mai mare clădire ocupată de artiști din întreaga Europă. Un zigurat de douăzeci de etaje, din beton de culoarea ciocolatei,

edificiul era cu atât mai intimidant din cauza atmosferei de diletantism. Fusese cândva fala administrației sârbe, iar pictura murală tropicală reprezentând tucani și urangutani uriași, din ceea ce fusese altă dată holul clădirii, nu reușea pe deplin să alunge fantomele birocraților cu dinți îngălbeniți, îmbrăcați în costume sovietice, plasticul bej și înlocuitorul de cafea, artificialitatea posomorâtă și sufocantă, un sediu fals pentru un stat fals, a cărui unică monedă fusese cruzimea. După cum ar fi spus, poate, Elena, locul îmi dădea fiori. Spațiul rezervat colectivului se afla la etajul zece; Jovana mă avertizase că lifturile nu funcționau, așa că am început să urcăm.

Timothy, cel puțin, părea mai vioi, însă era clar că felul în care arăta clădirea îl întrista, chiar dacă sloganurile de pe pereți ne asigurau că muzica punk nu murise încă. La capătul fiecărui șir de trepte traversam un coridor vast și acoperișul jos, acoperit de graffiti. Cum se face că anarhia arată întotdeauna cam la fel? Tăcerea părea cu atât mai apăsătoare din cauza scâncetelor vagi, înăbușite, ale muzicii electro pulsând de la etajele distante de deasupra noastră. Brusc s-a auzit un zgomot de pași grăbiți în urma noastră și, întorcându-ne, am văzut o mulțime de siluete mișcându-se între pereții de beton, siluete ascunse sub hanorace cu glugile ridicate, alergând ușor aplecate. Fără un cuvânt, am mărit pasul; în spatele nostru, băieții au accelerat și ei. Eu mi-am împins ceasul de mână mai în sus pe braț, ascunzându-l sub mâneca jachetei, și am dat colțul pe o altă scară, gâfâind deja, simțind că ne ajungeau din urmă.

— Câți sunt? mă întrebă Timothy șuierând.

— Mulți. Fugi.

Am luat-o amândoi la fugă, am ajuns la următorul etaj și am traversat în goană alt coridor pătat cu urină. *Aveau oare cuțite*? Coridorul se termina cu o pereche uriașă de uși de oțel, închise cu lacăt, vopsite cu spray roșu.

— Rahat!

Ne-am răsucit pe călcâie, gâfâind.

— Poate reușim să trecem pe lângă ei. Pe o parte și pe cealaltă. Fugi cât de repede poți, apoi cobori?

Erau la cincizeci de metri distanță, douăzeci, cu fețele acoperite, sălbatice.

— Așteaptă până sunt aproape lângă noi. Ești gata?

Apoi, de undeva dintr-o parte, s-a deschis o ușă, de dincolo de care au explodat asurzitor ritmuri de muzică hip-hop. Puștii au încetinit, și-au dat jos glugile și, rânjind, s-au strecurat în studio. O femeie în sacou sport fosforescent a scos capul de după ușă și le-a făcut semn să intre. Un curs de dans. Întârziaseră la cursul de dans. Unul dintre ei a ridicat spre noi

degetul mare, în semn de apreciere, și a schițat un pas de dans intrând în urma prietenilor săi. Ușa s-a închis din nou, separându-ne de muzică. Iisuse!

Timothy era îndoit de la mijloc, respirând greoi, cu capul între genunchi.

— Nu sunt în stare să fac asta, îmi spuse.

— Știu. Dar e problema noastră. Erau doar niște puști.

— Vreau să zic că nu-s în stare să fac asta. Nu mai pot.

Eu m-am lăsat pe vine și i-am ridicat fața spre a mea.

— Ascultă, e în regulă. Nu aveau de gând să ne tâlhărească. Doar că suntem noi paranoici.

— A, da? Și de ce, oare?

Chiar nu aveam energie pentru un nou discurs de încurajare.

— Nu fi nesimțit. Suntem aici cu un scop. Păstrează-ți cumpătul. Poți face asta.

El dădu din cap nefericit.

— Hai atunci.

L-am condus în direcția de unde venisem, căutând următoarea scară, însă eram zguduită. Nu din cauza episodului cu băieții, care fusese o simplă prostie, ci de nevoia intensă de protecție pe care o simțisem brusc față de Timothy, de impulsul de a-l lua în brațe și de a-i spune că totul avea să fie bine.

Ne-am lăsat răgaz o clipă să ne revenim înainte să bat la ușa studioului. Ni s-a deschis o ferestruică dintr-o altă ușă de oțel, dezvăluindu-ne o față veselă, aproape în întregime ascunsă în spatele unui colaj de piercinguri.

— Bună. Suntem așteptați de Jovana. Eu sunt Elizabeth.

I-am aruncat o privire lui Timothy, amintindu-i să nu spună nimic.

— Sigur. Haideți înăuntru. Vreți un ceai? Avem de mentă sau de violete.

— De violete ar fi minunat, mulțumesc, ăăă…?

— Vlado.

Părea mai răcoare în studio decât pe bulevardul biciuit de vânt. Împărțit în separeuri mici cu ajutorul unor cearșafuri suspendate, am recunoscut spațiul din ceea ce văzusem pe site-ul colectivului. Circa douăzeci de persoane forfoteau prin încăpere, majoritatea purtând uniforme militare și diverse accesorii de metal, ca Vlado, câțiva concentrați pe pânze sprijinite de pereți, alții doar fumând și povestind, majoritatea strânși în jurul unor laptopuri de pe o masă mare din centrul spațiului. Din mijlocul acestora radiau codițele rasta roz bombon ale Jovanei.

— Elizabeth! Cât mă bucur să te revăd!

Engleza ei avea un accent comic, dar era perfectă. Eu mi-am lipit obrazul de rotocolul indigo de litere chirilice tatuat în jurul ochiului ei stâng.

— El e Timothy. E asistentul meu. Din Paris. Ce-ar fi să îl ajuți pe Valdo cu ceaiul, Timothy?

Mă privi ca și cum nu ar fi înțeles nimic, așa că i-am repetat rugămintea în franceză, iar el se îndepărtă târșâindu-și picioarele.

— Deci, Jovana. Trei chestii. În primul rând, putem să profităm de oferta ta de a ne caza la tine pentru câteva zile – începând de mâine? Vreau să îmi fac o impresie despre ce lucrezi acum că am ocazia și ar fi o experiență bună pentru Timothy. Vom contribui financiar, desigur.

— Sigur, nicio problemă. Dar nu-s tocmai condiții de cinci stele, adăugă Jovana.

— Va fi o onoare, mulțumesc. A doua treabă – am ceva aici. Am nevoie să-mi creezi ceva – destul de rapid. Până mâine, dacă se poate. Doar schițează-mi ceva pe laptopul tău, îmi ajunge o captură de ecran. Sunt șanse să primim o comandă de la un client de aici din Belgrad, i-am explicat eu.

— Fantastic!

Studioul nu părea să stea grozav la capitolul apă curentă. Însă, firește, conexiunea wireless la internet era perfectă. În câteva minute, Jovana afișa pe ecranul laptopului ei pozele pe care le făcusem vitrinei galeriei lui Kazbici.

— Și, apoi, am nevoie să le adaugi – ceva de genul ăsta?

I-am arătat o imagine a unei icoane venețiene pe care o descărcasem la hotel.

— Nicio problemă.

— Înainte să începi, însă – mulțumesc. M-am oprit să iau o înghițitură de ceai fierbinte din flori, servit într-o cană decorată cu ducesa de Cambridge. Mai e și a treia chestie. Destul de importantă. Un montaj pentru alt client, din Elveția. Legat oarecum ca tematică de ideile tale de pornografie cu scene de viol.

— Grozav.

— Dar, eventual – puțin mai moderat.

— De ce?

— E destul de extremă chestia aia de care mi-ai povestit.

Jovana mă cântări din priviri.

— Fundația Prada va organiza în scurt timp, la Milano, o expoziție dedicată seriei *Jody, Jody, Jody* a soților Kienholz[67]. Ai văzut-o?

O văzusem în fotografii. Mi-aș fi dorit să nu o fi văzut. Copiii abuzați nu erau pe gustul meu, estetic vorbind.

— Iar pe aia a creat-o, gen, în 1994. Dacă vrei să ții pasul, trebuie să fii extrem. Chestie de afaceri.

Când devenise dezgustul o măsură a valorii artistice? Nu mai e nimeni cu adevărat oripilat să vadă rahat, tampoane folosite sau organe genitale din plastic – ce altceva te-ai fi putut aștepta să găsești într-o galerie? În consecință, dacă singurul lucru pe care îl ai de oferit ca artist e capacitatea de a ofensa, atunci imediat ce aceasta devine previzibilă trebuie să o împingi la noi extreme.

— Dar materialul ăsta este teribil de respingător, am obiectat eu.

— Exact, a replicat Jovana pe un ton placid. Deci, vrei să-l folosești?

— Presupun că da. Ești interesată?

— Întotdeauna.

•

M-am întors la galeria lui Kazbici a doua zi la unsprezece, având pe telefon prima parte din ceea ce lucrase Jovana. Hainele mele începuseră să capete acel aspect ponosit al lucrurilor care au fost purtate prea des, dar nu-mi puteam bate capul cu acest lucru. Luasem un pulover din cașmir negru, cu guler înalt, peste pantalonii mei Miu Miu și îmi strânsesem părul într-un coc înalt – o ținută simplă și serioasă.

— Vă pot ajuta? am auzit o voce.

Fata de la recepție a părut surprinsă să vadă pe cineva intrând neanunțat și s-a grăbit să ascundă sub birou o revistă și o scrumieră. Purta un șorț din postav negru peste o cămașă Seventies de epocă, cu imprimeu paisley[68], și guler ascuțit. O combinație destul de convingătoare, dar poșeta de la picioarele ei era din plastic, iar tenul îi era neîngrijit. Nu era o prințesă a Belgradului jucându-se de-a curatorul, ci mai degrabă o studentă angajată cu jumătate de normă.

— Poate, așa sper, am răspuns cu prudență. Mă așteptam să îl văd pe Kazbici apărând ca Nosferatu[69], din spatele unei uși. I-am întins una dintre cărțile mele de vizită pentru galeria Gentileschi. Numele meu este Elizabeth Teerlinc. Am o piesă care cred că ar putea să îl intereseze pe unul dintre clienții voștri fideli.

Am deschis montajul făcut de Jovana și i-am întins telefonul. Fata a aruncat doar o privire scurtă, atenția ei fiind mult mai captivată de cele trei bancnote de o sută de euro pe care le strecurasem între telefon și husa acestuia.

— Așa că sperам să îl poți contacta tu pentru mine. Nu rămân decât o zi sau două și cred că ar fi foarte interesat.

Am pus telefonul și banii înapoi în poșetă și am lăsat tăcerea să crească între noi.

— Care e numele clientului respectiv, vă rog?

— Dejan Raznatovič, am răspuns, cu un aer de inocență deplină.

Trăsăturile ei s-au schimonosit într-o falsă expresie de șoc.

— Nu… nu știu la ce vă referiți.

Eu mi-am scos țigările din poșetă.

— Nu-i nimic, e în regulă. Ba știi. Nicio problemă. Dr. Kazbici a venit la galeria mea din Veneția. Știu că lucrează și pentru domnul Iermolov. Pe cuvânt.

I-am oferit pachetul de țigări, care întâmplător conținea alte două sute de euro. Salariul mediu în Serbia e puțin sub patru sute de euro pe lună. Am scos o țigară și mi-am aprins-o, apoi i-am dat ei pachetul. Fata și-a luat și ea una, a băgat pachetul în birou și a dat la iveală scrumiera. Am așteptat cât am tras câteva fumuri, după care am adăugat că încercasem să îl sun pe dr. Kazbici, dar nu reușisem să îl contactez, și dacă tot mă aflam în Belgrad, vizitându-mi artiștii din Colectivul Xaoc, mă gândisem să trec și pe la galeria acestuia.

— Îi știți pe Xaoc? m-a întrebat.

S-a luminat la față.

— Sigur. Jovana și trupa ei erau destul de celebri în Serbia, adevărate vedete. Tocmai am venit de la atelierul lor. Organizează niște petreceri foarte sălbatice acolo.

— Presupun că aș putea să arunc o privire…

— Sigur că ai putea, am încurajat-o eu pe un ton conspirativ.

— Dacă aș putea eventual să mai văd… ăăă… piesa încă o dată?

Eu am arcuit o sprânceană și i-am întins telefonul în husă.

— Desigur.

Fata s-a așezat din nou la biroul ei și a început să caute ostentativ prin baza de date a galeriei.

— Se organizează o chestie și weekendul ăsta, am pomenit eu în treacăt. O treabă secretă. Va concerta Vladimir Acic.

— Serios?

— Serios. Eu n-am să pot ajunge, dar sunt sigură că aș putea rezolva să mergi tu. Am nevoie doar de numele tău…

Ea își îngustă ochii și își lăsă privirea să alunece peste mine, cântărindu-mă. Mersesem oare prea departe? M-am prefăcut distrasă de unul dintre culturiștii renascentiști, punându-mi poșeta pe birou lângă a ei și lăsând-o să se deschidă ca să poată vedea eticheta.

— Piesele astea sunt destul de reușite. Și tu ești artistă?

— Da, sunt. Lucrez sculpturi, în cea mai mare parte.

Bingo.

— Serios? Atunci ar trebui neapărat să o cunoști pe Jovana.

I-am zâmbit cu ceea ce speram a fi o expresie de soră mai mare. Era un zâmbet pe care nu prea îl exersasem.

— Deci… ăăă, da, avem un domn Raznatovič.

— Și poți să-l suni? Nu uita să-mi scrii numele tău, să i-l dau Jovanei.

•

Asistenta dădu mai multe telefoane – și, deși vorbea sârbă, mi-am dat seama că era agitată –, iar cincisprezece minute mai târziu aveam o întâlnire stabilită cu Dejan. Plecând de la galerie, mi-am spus că poate trebuia să-i dau numele ei Jovanei; nu se știa niciodată, poate se dovedea talentată, deși aveam impresia că Vladimir urma să-și anuleze concertul.

•

Timothy nu era nici pe departe încântat de noua noastră locuință, ceea ce consideram că denota o lipsă clară de imaginație din partea lui. Cel puțin acum îmbufnarea lui era îndreptată direct asupra cumplitelor saltele de spumă și a sacilor de dormit care alcătuiau dormitorul nostru, distrăgându-i atenția de la suferința legată de Edouard, deși am încercat să-l conving că documentarea activităților din bârlogul artiștilor ar fi fost o excelentă sursă de inspirație pentru portofoliul lui pentru admiterea la școala de modă.

Realizarea propriei mele toalete cu ajutorul unui singur robinet cu apă rece, din ceea ce fusese cândva o bucătărie de birou, era o problemă mult mai urgentă pentru mine. Am fiert apa în ceainic și m-am spălat cu buretele, machiindu-mă cât de bine puteam, având la dispoziție doar o oglindă compactă. Un set de lenjerie Eres din dantelă neagră fină și singura ținută elegantă pe care o aveam în valiză, o rochie Lanvin negru cărbune, cu un pliu adânc la spate, pe care cerusem să mi-o calce la hotel înainte de a pleca, își făceau treaba destul de bine, dar mă simțeam iritant de nearanjată. Am coborât desculță scările de la etajul nouă până la parter, ducând în mână sandalele Alaïa din piele perforată, apoi mi-am curățat tălpile cu un șervețel umed pe dalele imitație de marmură ale holului, înainte de a-mi trage fără jenă dresurile. Dejan avea aproape cincizeci de ani, era din generația potrivită pentru a reacționa pozitiv la astfel de ciorapi.

Restaurantul pe care i-l indicase Dejan asistentei lui Kazbici se afla pe cotul Dunării, sub zidurile vechiului castel al Belgradului. Fostul ansamblu de dane și depozite fusese transformat într-un bulevard elegant, ticsit de restaurante și baruri cu vedere spre fluviu. Cu puțin înainte de opt, m-am alăturat mulțimii de fete care tropăiau hotărâte pe chei, toate pășind stângace în pantofii cu toc peste pietrele de pavaj late. Poate că izolarea politică a Serbiei dăduse peste cap economia

țării, însă făcuse minuni în materie de eugenie. Majoritatea fetelor aveau siluete demne de un podium de modă, erau înalte de circa un metru optzeci, coapsele lor lungi și musculoase ieșind la iveală de sub rochii mini mulate sau fuste minuscule care nu țineau cont de vreme. Erau, în mod firesc, frumoase, cel puțin sub straturile de machiaj și gene false, însă aspectul care mi-a sărit cu adevărat în ochi a fost părul lor. Serbia era o țară de oameni puternici, iar părul acestor fete îndurase cu stoicism tot ceea ce putea fi îndurat. Decolorat, uscat cu foehnul, tapat, buclat cu ondulatorul, înfoiat, tratat cu spray-uri și loțiuni; chiar dacă Războiul Rece se încheiase de mult, în privința coafurilor acestor fete, Zidul Berlinului era încă intact. Erau sfidătoare, magnifice: în cursa lor spre fericire nu aveau să se lase învinse de o extensie neglijată.

Chiar și așa, se părea că pe mine mă aștepta cel mai fascinant om din oraș în seara aceea. Când am pomenit numele lui Raznatovič în fața șefului de sală de la restaurantul peruvian de sushi, am crezut, pentru o clipă, că avea să se sufoce. Mi s-a adresat cu „doamnă” cel puțin de patru ori până am străbătut încăperea aglomerată pentru a ajunge la masă, care se bucura de o izolare splendidă, pe o estradă din spatele restaurantului, în ceea ce părea a fi un separeu VIP improvizat în grabă. Am comandat un pahar de vin roșu și mi-am aprins o țigară, pentru simpla plăcere murdară de a fuma în interior. Trei chelneri s-au năpustit spre mine să îmi ofere o scrumieră.

— Dați-mi voie să o ajut eu pe doamna.

Chiar și după standardele sârbilor, Dejan Raznatovič era uriaș. În jur de doi metri, am estimat eu, cu umeri care blocau soarele. Cu doi ani în urmă, înainte să mă mut cu Steve pe *Mandarin,* rareori pusesem piciorul într-un restaurant decent; de atunci, stătusem la o mulțime de mese scumpe, în compania a numeroși bărbați serioși, dar atmosfera pe care o crea Raznatovič în jurul lui nu se putea compara cu nimic din ceea ce cunoscusem până atunci. Când mă salută și ne strânserăm mâinile, mi-am dat seama că toți cei de față erau cu ochii pe noi. Chiar și nelipsitul DJ își întindea gâtul de după paravanul lui. Aerul părea mai greu datorită prezenței lui, ca și cum puterea sa ar fi fost strânsă între moleculele atmosferei. Și nu era doar din cauza celebrității sau a sentimentului invizibil de opulență; era, mi-am dat eu seama, teamă. În afară de constituția lui, Raznatovič nu avea nimic de bărbat dur – costumul bleumarin era croit impecabil, butonii manșetelor erau discreți –, dar, când oamenii din jurul nostru s-au întors încet la conversațiile lor, am văzut că toți cei prezenți în încăpere știau cine era, însă absolut niciun bărbat de acolo nu îndrăznea să îl privească în ochi. Am fost izbită de un val de

dorință atât de pură, încât efectiv mi s-au înmuiat genunchii și tocmai îi transmiteam acest lucru din priviri când ospătarul scoase un chițăit, încercă să tragă scaunul suficient cât să îi facă loc uriașului oaspete, îi scăpă scrumiera pe picior și se agăță de fața de masă în încercarea de a-și recăpăta echilibrul, vărsând vin pe aceasta. Toți trei am contemplat dezastrul pentru o clipă.

— Îți place sushi, domnișoară Teerlinc? mă întrebă Dejan.

— A fost foarte amabil din partea ta să mă inviți aici, am răspuns eu neutru.

Puse o bancnotă pe masă și îi spuse ceva ospătarului în sârbă, apoi îmi trase scaunul să mă ridic.

— Cred că vom merge altundeva.

Un Aston Martin argintiu era parcat pe trotuar, în zona pietonală din fața restaurantului. Dejan îmi deschise portiera, așteptă să mă așez, apoi îi luă o clipă până s-a strecurat pe scaunul jos al șoferului. Pe mine mă izbi o poftă teribilă să chicotesc. Mașina porni urmată, din câte am văzut, de un Range Rover negru, cu geamuri fumurii, care încălcase cu la fel de multă nepăsare regulile de parcare. Bodyguarzii lui, am presupus. Am început să urcăm un drum abrupt, care mi se părea că duce spre parcul castelului.

— E foarte drăguț din partea ta că ai acceptat să ne vedem pe nepusă masă.

Voiam să văd dacă știa termenul – „masa" era și o estimare neoficială a sumei pe care era posibil să o aducă o lucrare la o licitație.

— Dacă piesa e pe-atât de interesantă pe cât pare, atunci e foarte drăguț din partea *ta.*

Este deci dispus să intre în jocul meu. Bun.

— Am ajuns. Sper că drumul nu o să ți se pară prea abrupt.

Îmi studia fără rușine picioarele. *Chiar mai bine.*

Îmi oferi brațul pentru a mă ajuta să urc în sandalele Alaïa aleea aproape perpendiculară. Mâna mea părea minusculă pe mâneca lui uriașă. Un tânăr coborâse din Range Rover în spatele nostru, așteptând un ordin, apoi pornise în grabă spre o ușă din fața noastră, în timp ce noi l-am urmat în ritmul impus de pantofii mei cu toc. Înăuntru salonul era luminat cu felinare cu ulei, existând câteva separeuri de lemn, banchete îmbrăcate în catifea verde și cantități însemnate de argintărie și pânzeturi scrobite, dar nu părea ceva formal, ci îmi lăsa, mai degrabă, impresia că păsisem într-o versiune mai veche a orașului. Un ospătar în vârstă, cu o mustață stufoasă cu vagi nuanțe albăstrui, ne întâmpină cu o tavă de argint și două minuscule pahare de cristal gravat cu șliboviță. Dejan îl închină politicos pe al lui spre cei câțiva clienți din local înainte de a-l da pe gât.

Eu l-am imitat și am simțit aroma delicioasă a prunelor arzându-mă pe gât.

— Acesta este unul dintre cele mai vechi restaurante din Belgrad, îmi explică Dejan în timp ce ne-am așezat. A pronunțat numele ca în limba sârbă, cu „o” în loc de „l”. Cred că ar trebui să încerci tartarul de cal.

— Sunt sigură că e delicios.

Dejan a făcut comanda și, odată ce ne-au fost umplute paharele de vin, îmi ceru fotografiile făcute de Jovana la rugămintea mea. Eu mi-am început discursul.

— Ar trebui să îți explic că pe dr. Kazbici l-am cunoscut la Veneția, unde se află galeria mea. Avem în comun mai multe cunoștințe pe linie profesională. Înțeleg că ești interesat de icoane, deci, când a apărut asta, mi-am permis să te contactez.

— Dr. Kazbici ți-a dat numărul meu?

Părea amuzat.

— Nu, am răspuns eu, privindu-l în ochi. M-am dus la galeria lui și l-am cerut. Cei de acolo au fost foarte îndatoritori.

— Ai dat dovadă de inițiativă. Ai origini engleze, nu-i așa?

— Familia mea a locuit în Elveția. Povestea lui Elizabeth mi se părea bizar de demodată. Deci, am continuat eu, conceptul e similar cu ceea ce au făcut frații Chapman[70] cu lucrările lui Goya – ai văzut lucrarea, firește? Icoana e din secolul al XIII-lea, venețiană, rară, dar foarte deteriorată. E de vânzare – în privat, prin intermediul familiei care o deține. Grupul Xaoc intenționează să împartă fragmentele și să realizeze un triptic, ceva de genul acesta.

I-am arătat seria pe care o construise Jovana.

Nu știam cât de expert era cu adevărat Dejan în pasiunea sa de a colecționa icoane, dar nu mă temeam că ar fi putut recunoaște piesa pentru că aceasta nu exista. Eu și Jovana alcătuisem o imagine compozită din mai multe icoane mai mici, pornind de la colecția muzeului Ca’ d’Oro din Veneția, și obținusem o Fecioară tipică, cu părul de culoare închisă și ochi negri ca fructele de porumbar, purtând o mantie tivită cu aur și ținând stângace în brațe un prunc Iisus cu fața umflată. Adăugasem fisuri peste chipurile celor doi și o semnătură neclară în colțul din stânga jos. „Ideea” era ca Grupul Xaoc să taie în felii icoana deteriorată și să o remonteze în trei piese, suprapunându-i imagini fotografice alese de „client” – realizasem, de probă, mai multe exemple pornind de la culturiștii renascentiști pe care îi văzusem expuși în galeria lui Kazbici, câteva graffiti-uri sârbe cu markerul și una dintre cele mai neplăcute capturi de ecran din proiectul „infect” al Jovanei. La drept vorbind nici nu arăta prea rău, deși singurul

lucru care conta, desigur, era să îmi ofere ocazia de a mă întâlni cu Dejan și de a-i transmite mesajul meu.

— Ar fi o piesă realizată la comandă, deci firește că detaliile ar fi… flexibile.

Engleza lui Dejan era aproape impecabilă, dar speram că termenul avea să îl deruteze puțin. El studie fotografiile timp de câteva minute, cu degetul mare suspendat deasupra ecranului.

— Unde se află icoana în prezent? mă întrebă.

— În Veneția, în casa proprietarilor. Nu le-a aparținut decât lor. Vrei să aranjez să o vezi?

Eram perfect conștientă de faptul că nu putea ieși din Serbia.

— Și există… permisiunea de a folosi icoana în modul acesta?

— Nu e nevoie de permisiune. Se află în proprietatea familiei, care poate face cu ea orice dorește.

— Prețul?

— 750 000 de dolari pentru achiziție, plus comisionul meu, plus onorariul pentru Xaoc, din care îmi voi lua și eu zece la sută. Estimez valoarea de revânzare la cel puțin dublul acestui preț.

— Și ca s-o aduci în Serbia?

Era bun.

— Cineva din familie va veni cu ea la Belgrad, eu îl voi însoți, iar vânzarea va avea loc, practic, pe teritoriul Serbiei. Nu vor fi probleme de patrimoniu.

— Te-ai gândit la toate.

— Nici nu aș fi îndrăznit vreodată să te abordez dacă nu aș fi făcut-o.

Am fost întrerupți de sosirea ospătarului, care ne-a pus în față două boluri mici de carne de un roșu-închis, capere, pătrunjel, ou și ceapă tocate, pe care le-a amestecat în fața noastră. Dejan mi-a arătat cum să întind amestecul pe tartine subțiri de pâine prăjită. Am gustat. Carnea de cal era fină, cu savoare de vânat, dar cu un gust surprinzător de proaspăt și curat de fier.

— Îți place? mă întrebă Dejan îndatoritor. Nu e prea puternic gustul?

— Chiar deloc. Îmi place foarte mult.

Într-adevăr îmi plăcea. Aveam impresia că nu mai gustasem mâncare adevărată de o veșnicie. Ne-am năpustit asupra tartarului și a unui bol de cartofi fierți înotând în unt și mărar și a altuia de roșii coapte cu boia și usturoi. Ospătarul ne-a înlocuit farfuriile cu mici boluri de cristal cu budincă presărată cu cireșe din conservă și cu cești cu buza argintie de cafea parfumată cu cardamom. Nu am vorbit prea mult.

— Nu am să-ți cumpăr piesa, mi-a spus Dejan pe neașteptate în timp ce sorbea din cafea.

Eu mă desprinsesem puțin de realitate, plutind în vin și în căldura restaurantului; mi-a luat o secundă să îmi târăsc gândurile înapoi la afaceri.

— Îmi pare rău să aud asta. Dar avem… alți clienți. Îți mulțumesc pentru cina atât de minunată.

Am dat să-mi strâng lucrurile și să plec, deși el îmi surprinse privirea și am zâmbit amândoi de prefăcătoria mea.

— Stai o clipă.

Își puse laba uriașă peste încheietura mea. Am simțit până în vene fierbințeala degetelor lui.

— Nu am s-o cumpăr, continuă el, pentru că, după cum spui și tu, sunt foarte interesat de icoane. Am mai multe și țin profund la ele. Această piesă m-ar… deranja.

— Ești politicos. O urăști. Înțeleg.

— Poate ai dori să le vezi?

— Mă întrebi dacă aș vrea să vin la tine să îți văd icoanele?

Dejan zâmbea deja.

— Da. Cred că ți-ar face plăcere.

— Ei bine, mulțumesc, ar fi… fermecător.

Am crezut că poate avea să mă sărute după ce își îndesă din nou corpul în mașină, dar nu avea nevoie să o facă și o știa și el. Ne-am continuat drumul în tăcere, timp de vreo douăzeci de minute, Range Roverul rămânând vizibil în oglinzile retrovizoare. De fiecare dată când schimba viteza, mașina se clătina puțin sub greutatea lui; o simțeam prin banchetă. Eram atât de udă, încât probabil zemurile îmi îmbibaseră partea din spate a rochiei. Am traversat un drum expres și am cotit pe o stradă dreaptă și posomorâtă, goală în afară de un șir de copaci fusiformi, apoi am luat-o pe o alta, întorcându-ne spre locul în care bănuiam că fluviul probabil că părăsea orașul. Un loc, mi-am spus eu, foarte departe de agitația lumii. Și nu știa nimeni unde eram sau cine era cu mine. Momentan acest lucru mă făcea să mă simt minunat.

•

— Asta e casa ta?

Proiectoarele se aprinseră automat când s-au deschis porțile. Crezusem că văzusem cam tot ce se putea vedea în materie de lux ostentativ, însă reședința lui Raznatovič era… abominabilă. Dacă aș fi închis un ochi, ar fi putut să mi se pară că arăta ca o versiune din ghips roz a castelului Chenonceau[71], cu trei turnuri rotunde îngrămădindu-se în jurul unui lac artificial; dacă l-aș fi închis pe celălalt, aș fi văzut o construcție în stil pur baroc, decorată cu numeroase ghirlande de ciment în cascadă. Avea chiar și un pod mobil. Și mai erau și doi tigri

siberieni din ghips, în mărime naturală, mârâind peste porțile de securitate din oțel de trei metri înălțime.

— Îți place? mă întrebă.

— E foarte… de efect, da.

Îmi aruncă o privire vicleană.

— Aveam o altă casă, în Muntenegru. Mult mai frumoasă, mai simplă, din piatră. În stil venețian. Chiar în apropiere de Kotor, pe fiord. Probabil ai fi preferat-o pe aceea.

— Da, păcat de tratatul acela de extrădare.

— Asta nu a fost foarte politicos din partea ta, Elizabeth.

— Îmi pare rău.

Apăsă un buton de pe bord, iar eu mi-am mușcat buza când podul începu să coboare solemn.

— E ceea ce anticipează ceilalți. Deloc subtil – porni mașina –, dar util.

Trei tineri în pantaloni militari negri și jachete matlasate și grele porniră în fugă spre mașină când am oprit într-o curte înghesuită. Doi dintre ei deschiseră portierele cu un gest fluid, îndelung exersat, cât motorul mașinii încă torcea, iar cel de-al treilea porni spre ușa deschisă, îndreptând o mitralieră AK 47 în întuneric, patrulând pe alee până când porțile de oțel se închiseră cu un țăcănit. După gafa mea de mai devreme mi se părea mai de bun-simț să mă prefac că nu observam. Dar, în realitate, eram pe punctul de a intra într-o fortăreață. Mi-am amintit citatul pe care îl citisem despre cariera de călău a lui Dejan – *E puțin ciudat prima dată, dar, după o vreme, abia aștepți să mergi să sărbătorești.* Dejan spuse ceva în sârbă și, după ce mă ajută să cobor din mașină, unul dintre tineri se îndepărtă în grabă pentru a mă conduce printr-o ușă îngustă montată într-unul dintre turnuri.

— Pe aici, vă rog, domnișoară.

Îmi făcu semn să urc înaintea lui pe o scară în spirală decorată cu mozaicuri țipătoare. Am ieșit într-o încăpere circulară în care am fost surprinsă să găsesc un perete plin de cărți și două canapele de catifea destul de uzate, așezate de o parte și de cealaltă a unui covor persan frumos, dar ponosit. În șemineu ardea focul, iar peste lemne fusese adăugat ceva cu un parfum puternic – mere, poate? –, iar în față se afla o masă Ludovic al XVI-lea din mahon și marmură, cu un aer destul de sobru, pe care erau o sticlă și două pahare simple. Uitându-mă în jurul meu am văzut cât de cochetă era încăperea – trandafiri albi într-un bol chinezesc albastru, perne brodate, pereți văruiți scânteind auriu în lumina flăcărilor și un uriaș candelabru din bronz doré mat, aducând oarecum cu stilul Empire. Acum, că restul oribilei clădiri era ascuns în spatele obloanelor, această cameră ar fi putut părea desprinsă dintr-un roman rusesc din

secolul al XIX-lea. Mai ales când am văzut cele trei icoane montate pe suporturi de argint.

— E mai bine?

Dejan venea spre mine cu un tirbușon.

— Pot să-mi dau jos jacheta? mă întrebă.

— Desigur.

Crezusem că o făcuse deja, jos, din moment ce indiferent ce ar fi avut la șold în restaurant, acum dispăruse.

— Acesta e apartamentul meu privat. Un turn de fildeș?

Eu m-am crispat puțin, dar nu puteam să nu îl înțeleg.

Am luat paharul pe care mi l-a întins și am arătat spre icoane.

— Povestește-mi despre astea.

— Spune-mi mai întâi dacă îți place ăsta. E georgian, din Kaketi.

Vinul mirosea a cedru și a cireșe.

— E delicios, mulțumesc.

— Deci. Acestea sunt din Ohrid, acestea două, iar aceasta – Madonna – e din Skopje. Toate datează din secolul al XIII-lea pentru că acest secol a fost cea mai… revoluționară perioadă pentru creația de icoane în Serbia. Știi, a fost momentul în care Serbia a devenit regat independent, iar Sfântul Sava i-a alungat pe episcopii greci din… scaunele lor?

— Eparhii.

— Te plictisesc?

— Câtuși de puțin.

— Deci, pictorii de icoane și-au dezvoltat atunci propriul stil. Majoritatea pictorilor erau tot greci, dar apăruse o nouă simplitate. Mai multă culoare, mai multă… înverșunare.

— Acestea sunt foarte frumoase.

— Îmi place asta. Vinul e delicios, icoanele mele neprețuite sunt „frumoase”. Întotdeauna așa vorbesc profesioniștii din lumea artei. Evită cuvintele mari?

— Exact.

— Cu cât e mai valoroasă piesa, cu atât e mai modest…

— Adjectivul?

Avea dreptate, iar afectarea aceasta mă amuzase și pe mine dintotdeauna. Pe vremea când lucrasem la casa de licitații din Londra, dacă știai ce făceai, ai fi descris un tablou de Gainsborough[72] ca fiind „cât se poate de fermecător”.

— Mulțumesc.

Dejan se așeză lângă mine, canapeaua veche cedând sub greutatea lui, și sorbi din vin:

— Și acum? mă întrebă.

— Acum?

— Putem să ne-o tragem și apoi poți să-mi spui ce cauți aici sau poți să-mi spui ce cauți aici și după aceea să ne-o tragem, poate.

— Atunci ar trebui să ne-o tragem.

Se întinse și îmi luă paharul din mână, punându-l jos lângă al lui. Aroma de vin era intensă pe limba lui când s-a întors să mă sărute, ridicându-mă cu doar o mână sprijinită pe șalele mele și culcându-mă sub el. Am deschis larg gura, lacomă, împingându-mi mâinile sub jacheta lui. Pieptul îi plesnea de mușchi și, deși își ținea întreaga greutate să nu o lase peste mine, îi simțeam mădularul umflându-se pe coapsa mea. I-am deschis cămașa, trecând cu unghiile prin părul bogat, găsindu-i sfârcul și strângând ușor. Ne dezmierdam ca doi adolescenți, cu răsuflarea tăiată și ușor stângaci:

— Dă-mi voie să te dezbrac de rochia asta frumoasă.

M-am dat jos de pe canapea și i-am întors spatele, mâinile lui masive desfăcând cu îndemânare capsele ascunse în mătase, urmate apoi de sutienul meu.

— Ești superbă.

A coborât cu degetele pe toată lungimea coloanei mele vertebrale, urmându-le apoi cu gura până a ajuns în genunchi în spatele meu, strângându-mă de fund cu ambele mâini. Eram udă de dorința de a-l avea, nevoia fierbinte din sexul meu devenind aproape insuportabil de plăcută. M-am descotorosit de chiloți și am dat să mă aplec în față peste masă, dar el m-a prins de talie cu ambele mâini, ridicându-se în picioare dintr-o singură mișcare, ținându-mi cu ușurință întregul corp deasupra capului lui. Dându-și capul pe spate, a întins limba spre buzele scoicii mele, sugând cu forță, făcându-mă pentru o clipă să mă simt ușoară ca fulgul, suspendată, pulsând în adâncul scobiturii mele. Apoi, mi-am apăsat gambele pe umerii lui și mi-am lipit palmele de tavan pentru a ne sprijini pe amândoi, și am început să mă frec de fața lui, în timp ce el m-a lins din față până în fund. Limba lui s-a strecurat în mine și m-am împins din tavan, greutatea mea îndemnându-l să lingă mai adânc, corpul meu arcuindu-se în spate peste capul lui. Aș fi putut să termin așa, dar era prea bine.

— Pune-mă jos acum.

M-a coborât la fel de ușor cum mă ridicase și m-am întors și am îngenuncheat pentru a-i lua scula în gură.

— Oh! Oh!

Dumnezeu ar fi făcut toate mădularele bărbătești ca acela al lui Dejan, dacă și-ar fi permis. Gros cât pumnul meu, chiar de la un capăt la celălalt, cu pielea circumcisă strânsă într-un mic trident mai ridicat, delicată ca mătasea. Acolo l-am dezmierdat cu limba mai întâi, lăsându-mi doar vârful să-i mângâie acel

punct sensibil, tachinându-l și atingându-l jucăuș până când el a icnit, a tresărit, s-a excitat și mai mult; apoi, mi-am închis strâns palma peste bărbăția lui, plimbând-o în sus și în jos cu mișcări prelungi, urmând-o cu toată gura, trăgându-i degetele spre scobitura gâtului meu ca să se poată simți adânc îngropat acolo, coborându-mi fața tot mai rapid, mânjindu-l cu salivă și lăsându-l să asculte plescăitul umed, apăsându-mă tot mai adânc, pe jumătate sufocându-mă, până m-am înecat și gâtul mi s-a contractat. Bărbaților le place la nebunie când pare… să te doară. Mâna lui mi-a găsit baza craniului sub părul ce mi se desfăcuse și a început să se împingă spre fața mea, în timp ce eu i-am mânjit boașele și perineul cu zeama din păsărica mea, întinzându-mi limba în sus și peste capul mădularului lui, în timp ce continuam să i-l frec. Apoi, încet – infinit de încet, mi-am relaxat gura, înmuind-o, și mi-am retras mâna până când, din nou, nu i-am mai lăsat decât fâlfâitul insistent, de pasăre colibri, a limbii mele, doar tortură, doar promisiune.

Nu scotea un sunet, fața lui privindu-mă de la mare distanță de deasupra mea. Mi-am dat capul pe spate și mi-am plimbat pentru ultima oară limba pe toată lungimea bărbăției lui.

— Acum poți să mi-o tragi.

Am ridicat brațele pentru a le încolăci în jurul gâtului lui, mi-am ridicat corpul pe coapsele lui groase, mi-am împins coccisul în spate, ridicându-mă și așezându-mă peste el, și l-am primit în mine, închizându-mi picioarele peste talia lui în timp ce mâinile sale și-au găsit locul sub fundul meu. El s-a dat în spate câțiva pași, ținându-mă înfiptă în el, și, sprijinindu-se cu spatele de perete, s-a împins în mine, trăgându-mi șoldurile înspre el. O primă penetrare lentă, apoi a doua, și a treia, până țipam în sinea mea, tânjind să-i simt toată lungimea, mușcându-l de piept. S-a întors și m-a pus pe mine la perete și s-a izbit în mine cu toată greutatea, din nou și din nou, până am simțit orgasmul declanșându-se, vibrând adânc prin clitoris până în cervix și i-am șuierat:

— Acum!

Mi-a mai oferit alte câteva mișcări de penetrare, pentru a mă împinge dincolo de pragul orgasmului, iar, când capul mi s-a dat pe spate și sexul mi-a fost cuprins de contracții, i-am simțit și mădularul crescând în mine. Când propriul lui orgasm explodă, mă ridică ușor de pe bărbăția lui ca să pot privi șuvoiul de spermă țâșnind în mine, lăsându-și să alunece doar capul mădularului între buzele mele ude și căscate, până a scos un muget și mi-a dat drumul, lăsându-mă să cad cu toată greutatea peste el, prinzându-mă în ultimul moment și ținându-mă strâns acolo până când și ultimele picături din el se scurseră în mine.

Tremuram amândoi; vlăguită, am lins un firicel sărat de sudoare din scobitura adâncă aflată între pectoralii lui. Continuând să mă țină peste el, mă duse la canapea, îngenunche în față și mă lăsă să mă rostogolesc de pe el, înfiorată toată. Se întinse după unul dintre paharele noastre, a luat o gură prelungă de vin, apoi își lipi buzele de-ale mele lăsându-mă să i-l sorb din gură.

— Ești bine, Elizabeth?

Părea înduioșător de îngrijorat.

— Așa cred. Nu știu încă. Mâna mea i-a mângâiat bărbăția, care începuse acum să se retragă în smocul de păr pubian. A fost… surprinzător.

— Nu crezi asta cu adevărat.

— Nu, nu cred.

•

Dejan se ridică în capul oaselor și începu să își îmbrace cămașa și pantalonii. Eu i-am urmat exemplul, scotocind printre perne după lenjerie, și, când eram amândoi aproximativ îmbrăcați, reumplu ambele pahare și se întoarse spre mine.

— Deci, acum urmează să îmi spui de ce ai venit la mine cu tabloul tău mai degrabă oribil?

— Faci frecvent tranzacții prin intermediul lui Ivan Kazbici?

— Da. Asta știai.

— Cred că uneori îi vinzi și alte lucruri.

Aproape că am văzut unda de tensiune urcând pe brațul lui îmbrăcat în bumbac, un curent puternic de la cot la umăr.

— Poate, răspunse el încordat.

— Vreau să îi transmiți un mesaj din partea mea. Pentru unul dintre ceilalți angajatori ai lui. L-am scris; am să-ți dau hârtia înainte să plec. Kazbici știe că e la mine obiectul pe care îl caută angajatorul lui și am să i-l dau în Elveția peste o săptămână. Presupunând că se va prezenta la întâlnire în condițiile stabilite de mine.

— Și de ce aș face asta?

Aș fi putut să spun că speram că nu mi-o trăsesem degeaba cu el, însă ar fi fost o minciună, nu doar o grosolănie.

— Pentru că dr. Kazbici vinde falsuri și riscă… să îți complice cealaltă rețea de furnizori.

— Nu știi nimic.

— Poate.

Într-adevăr, nu știam, trebuia doar să mă rog să creadă în cacealmaua mea. Lăsând la o parte experiența foarte plăcută de mai devreme, întregul scop al acestei călătorii era să îi conving pe Iermolov și pe Balenski că știam ce puneau la cale. Doar un mesaj direct din partea lui Dejan Raznatovič i-ar fi convins că

văzusem documentele lui Guiche și că îmi picase fisa. Presupunând că scăpăm vie de acolo, un mesaj din partea lui Dejan însuși le-ar fi sugerat că aveam suficiente informații cât să îi îngrop pe amândoi. Motiv pentru care ei aveau să accepte întâlnirea exact în maniera în care intenționam să o organizez. Desigur, era posibil ca, odată ce îi anunțam că mă prinsesem de treaba cu vânzarea de arme în schimbul unor opere de artă, cei doi să își dorească să mă ucidă, dar acest lucru făcea oricum parte din planurile lor. Dacă îi convingeam că știam detalii, poate aș fi câștigat timpul de care aveam nevoie pentru a-i înfrunta.

— Ești foarte curioasă. Dejan părea dezamăgit. Sau poate foarte proastă.

— Nu e politicos să spui asta.

Avea dreptate. Nici nu ar fi avut nevoie să-și cheme ajutoare; mâinile lui uriașe ar fi putut să-mi rupă gâtul ca pe un bețișor. Aceasta era cea mai riscantă parte a planului meu, prin urmare era și cea mai sexy. L-am privit în ochi, am îndrăznit chiar să îi zâmbesc rece.

— Cu siguranță nu ai… nu după ce tocmai am…? am tors eu.

Mi-a zâmbit la rândul său.

— Cum funcționează? Nu crezi că aș mai fi făcut asta înainte? Ești… amuzantă. Și, în același timp, curajoasă.

— Mulțumesc. Dar după cum spuneam… afacerile tale private nu sunt treaba mea. Eu vreau doar să-i transmit mesajul lui Kazbici și să returnez obiectul dispărut. Asta e tot. Te asigur.

Dejan se ridică.

— Acum am să trimit pe cineva să te ducă acasă, Elizabeth.

— Dar ai să faci ce te-am rugat?

— Poate. Cred că da. Îmi întinse poșeta. Eu am scos hârtia pe care se aflau instrucțiunile. Poate că mi-ar fi plăcut să petrec mai mult timp cu tine, dar trebuie să mă ierți. Sunt foarte ocupat.

— Desigur.

M-a durut puțin, acest pansament pentru orgoliul lui, reîntoarcerea la tonul oficial.

Apăsă o sonerie de lângă ușa care dădea spre scări, iar eu mi-am aranjat ținuta când am auzit pași urcând. Dejan spuse ceva grăbit prin ușă.

— Zvezdan te va duce cu mașina oriunde dorești să ajungi. Adio, Elizabeth.

Se aplecă peste mâna mea:

— Adio, Dejan. Îți mulțumesc mult pentru timpul acordat.

•

Am traversat curtea urmându-l pe băiat, trecând pe lângă un altul care ne-a descuiat o poartă cu bare și ne-a însoțit pe o rampă care ducea la un garaj subteran. Acolo era parcat Aston Martin-ul, precum și o mașină de teren Porsche și două Range Rover, cea de culoare închisă de mai devreme, care, am văzut în lumina benzilor de leduri, avea interiorul în alb, și una albă, cu tapițeria din piele neagră. Mi-am ținut respirația. Băiatul apăsă butonul unei chei, iar plămânii mei explodară ușurați. Mașina neagră, cu interiorul alb. Dacă ar fi ales-o pe cealaltă, ar fi însemnat că intenționa să mă ucidă. Nu poți să îți mânjești mașina cu sânge.

•

Bârlogul artiștilor bubuia de muzică o oră mai târziu, când bodyguardul mă lăsă în fața clădirii. Îmi deschise portiera și îmi întinse cu gravitate poșeta înainte de a-mi oferi un scurt salut milităresc și de a porni înapoi spre oraș. Nu arăta rău, iar eu mă simțeam atât de veselă încât poate că l-aș fi invitat să urce, dacă nu m-aș fi gândit la șeful lui. M-am descălțat din nou de sandale și am refăcut în sens invers drumul obositor până la etajul zece, frigul și efortul alungând amorțeala indusă de vin. Un caleidoscop de sunete, în cea mai mare parte muzică house și techno, reverbera din pereți, studiourile erau toate deschise, pline de oameni dansând, bând, sărutându-se, fumând. Un uriaș cu barbă trecu pe lângă mine pe o tricicletă de copii, făcându-mi cu mâna, în timp ce prietenul lui îl filma cu telefonul. Două amazoane sârbe superbe tropăiră în bocanci Doc Marten și colanți de piele, strângând în pumni mănunchiuri groase de artificii aprinse. Eu m-am retras pe acoperiș în căutare de puțină liniște și mi-am scos telefonul, privind sub mine scânteierea bizarului și exuberantului oraș.

Mai întâi, i-am trimis mesaj Carlottei pentru a accepta generoasa ei invitație de a vizita St. Moritz, invitație pe care mi-o făcuse la nunta ei. Suflându-mi peste degete pentru noroc, am încercat diversele numere de telefon pe care mi le dăduse Elena la Veneția. Mai întâi un număr de mobil de Rusia, care nu era valabil, apoi un cod 44 – poate se afla la Londra. Era trecut de miezul nopții acolo; dacă era trează, era puțin probabil să nu fie deja beată, însă Elena mi-a răspuns amețită la cel de-al doilea ton de apel.

— Elena, sunt Elizabeth, din Veneția. Mai știi chestia aia de care m-ai întrebat? Pot să-ți fac rost de ceva mai bun. Mult mai bun. Nu spune nimic. Vreau să mă suni înapoi acum, pe un număr nou pe care o să ți-l dau. Dar trebuie să o faci de pe alt telefon. Poți face asta?

— *Da*.

Dacă era surprinsă sau confuză, nu o arăta.

Acoperișul era mobilat cu câteva mese de picnic cumpărate de la vechituri. Mi-am petrecut cele douăzeci de minute cât i-a luat Elenei să mă sune înapoi împingând laolaltă câteva dintre acele mese pentru a-mi crea un fel de paravan de vânt, apoi m-am lăsat pe vine în interiorul acestuia, tremurând în rochia mea subțire și în picioarele goale. Sperma lui Dejan înghețase pe partea de sus a coapselor mele. Apoi, Elena m-a sunat și am stat atât de mult timp la povești, încât mi-a înghețat mâna pe telefon și am fost nevoită să o dezlipesc și să o masez pentru a o readuce la viață după ce am coborât să îl caut pe Timothy.

Spațiul Grupului Xaoc era aglomerat ca un club, ticsit de trupuri asudate. Mi-am croit drum până în bucătărie, unde Jovana amesteca într-o tigaie uriașă cu ouă omletă și scrum de țigară. Rânji visătoare, beată. Am simțit brusc impulsul să o sărut pe gură, dar mi-am amintit că eram, practic, șefa ei, iar gestul ar fi putut fi interpretat drept hărțuire.

— Cum a mers? îmi strigă ea peste umăr.

Am coborât degetul mare într-un semn de dezamăgire, iar ea a ridicat din umeri.

— Dar am clientul pentru cealaltă comandă! i-am strigat. Putem să ne ocupăm de ea mâine?

Dădu din cap turnând în tigaie niște sos Tabasco, lovind cu spatula în vas pe ritmul muzicii.

Timothy dansa în studio, învârtind o fată într-un ritm rock'n'roll care nu se potrivea deloc. Își croise o bluză cu un umăr gol dintr-una dintre țesăturile cu motive populare ale Jovanei, iar haina îi dădea un aer țigănesc, asortându-se cu părul lui negru. Își revenise complet la vioiciunea inițială, arăta din nou tânăr și fericit. Nu îl văzusem niciodată așa și mi-a făcut plăcere. Ceea ce îi pregătisem era destul de neplăcut, însă pentru el sexul era doar o afacere, până la urmă. După aceea, avea să fie în regulă, eram sigură de acest lucru.

Am bătut-o pe umăr pe partenera lui și i-am luat locul, lăsându-l să mă învârtă cât de bine putea prin îmbulzeala de trupuri.

— Te distrezi?

— Ador locul ăsta! îmi strigă în engleza lui cu accent pronunțat.

— Bun. Simte-te bine, atunci. Plecăm mâine.

— Plecăm?

L-am îmbrățișat.

— Da, scumpule. Mergem în Elveția.

PARTEA A TREIA

DISPERSIE

22.

Deși îmi petrecusem cea mai mare parte din viață săracă lipită pământului, câțiva ani de bunăstare mă făcuseră să uit cât de magnifică era bogăția. Lăsând la o parte ajutorul divin, eram sigură că, după ce primea prin intermediul lui Dejan mesajul pe care i-l lăsasem, Iermolov avea să vină să mă întâlnească peste două zile, deci nu mai consideram că ar fi fost necesar să urmez avertismentul hackerului că ar fi putut să mă găsească prin intermediul cardului bancar. Mi-am permis chiar să călătoresc sub numele de Judith Rashleigh, doar așa, fără un motiv anume. Eu și Timothy am zburat la clasa business, pe scurta distanță de la Belgrad la Milano și după drumul cu autocarul și zilele petrecute în bârlogul de artiști, am savurat amândoi atât mesele calde, cât și băuturile oferite gratuit în avion, servite de stewardese Air Serbia înalte și slabe, cu mâinile acoperite de mănuși de piele elegante. Timothy ar fi fost dornic să ne oprim la cumpărături în oraș, dar eu eram nerăbdătoare să ajung la munte, așa că am luat un șofer direct din aeroportul Malpensa.

•

Pasul Maloja, înspre Valea Engadin, urca printr-o serie de curbe în ac de păr, pe care șoferul taxiului le-a parcurs cu îndemânarea cuiva cu multă experiență, trăgând ocazional pe dreapta pentru a lăsa să treacă câte un autocar plin de filipinezi cu fețe inexpresive sau turiști cu mutre speriate. Zăpada începu să apară cam de la jumătatea drumului, formând parapete înalte de câte doi metri, de o parte și de cealaltă a șoselei. Am trecut pe lângă ferme de piatră desprinse din felicitările de Crăciun, cu săbii de gheață atârnându-le de la streșini și pădurici dese de pini noduroși, aplecați până la orizontală sub povara zăpezilor și a anilor petrecuți în bătaia vânturilor alpine. Pe buza văii am trecut pe lângă un lac lung și negru, decorat cu schiori, în căciuli de culori țipătoare și haine de lycra, traversând greoi valurile înghețate ale acestuia, apoi pe lângă câteva sate cu nume muzicale, Sils, Maria, Silvaplana, până când bogat decorata fațadă albastru cu alb a hotelului Kempinski ne-a anunțat că intrasem efectiv în St. Moritz. Nu mă așteptasem ca orașul să fie atât de modern; numeroasele clădiri de sticlă și oțel arătau hidos în contrast cu grandoarea albă a munților, dar, cât ne-am târât printre ambuteiajele populate de Porsche și SUV-uri Audi, am avut timp destul să observ că simplitatea rustică nu era nicidecum o trăsătură caracteristică a orașului St. Moritz. Înfofolite în blănuri ca

niște pomeranieni, femei scunde și grase își târau pe trotuare picioarele în adidași cu talpă groasă și împodobiți cu cristale, cu minicordelușe de schi trase peste hijaburi pentru a le fixa, căscând ochii în ceasornicării, la bijuterii și prin magazine de ochelari de soare. Orice nu era acoperit cu logouri de marcă era acoperit de diamante. În vitrina unui butic era expus un sac de dormit din blană de vulpe polară, o alta era ticsită cu geci de schi matlasate, din satin negru, având cuvântul „Sexy" inscripționat din paiete pe revere. Perfecte pentru un ianuarie rece în Riad.

Pe Timothy l-am lăsat în Eiderhof, un bloc de beton în stil motel din apropierea gării. După ce am plătit pentru trei nopți în avans, am urcat amândoi în camera lui, de o singură persoană și cu duș, la numărul 9, iar eu am aruncat o privire peste configurația clădirii, în timp ce Timothy a luat-o la pas pe coridoare, căutând cablul de televiziune. Ne aflam în Elveția și era curat. Când am coborât, i-am dat niște bani. I-a acceptat cu o privire șovăielnică deloc în firea lui.

— Ne vedem mai târziu, am încercat să îl liniștesc. Ar trebui să mergi la cumpărături acum. Ia-ți niște haine ca lumea. Este un magazin Moncler acolo.

Vorbele mele l-au înviorat puțin, deși arăta foarte tânăr și foarte singur stând acolo pe treptele viscolite, în mijlocul unui grup de monitori de schi elvețieni, impunători în gecile lor roșii.

I-am amintit la ce oră să fie gata în seara aceea și că aveam să-l urmăresc. Apoi, m-am strecurat prin traficul aglomerat, îndreptându-mă spre taxiul care mă aștepta, și m-am apucat, la rândul meu, de cumpărături. Mai întâi într-un sex shop pe care îl observasem la intrarea în oraș, lipit convenabil de o benzinărie și de un restaurant cu autoservire. Erau atât de eficienți, elvețienii. Am luat un pieptar din PVC negru și o pereche de pantalonași de aceeași culoare de la raionul destinat bărbaților. Restul recuzitei pentru scena crimei pe care o pregăteam includea fir de pescuit de la un magazin pentru camping, un clasic și de încredere briceag multifuncțional, o fosilă grea de trilobit de la un magazin de suvenire și o sticlă de whisky. În cele din urmă, eu și taximetristul impasibil am pornit în căutarea Carlottei.

•

A durat o vreme până am găsit locuința lui Franz, aflată deasupra centrului orașului, în principal din cauză că Norman Foster[73] o ascunsese astfel încât să pară că făcea parte din deal. Chiar dacă apăruse în revista *Arhitectural Digest,* de la exterior casa semăna mai degrabă cu un bârlog de burlac demn de visele lui Bilbo Baggins[74], aducând mai puțin a clădire și

mai mult a hamac. Chiar și așa, după ce am plătit costul astronomic al cursei și mi-am cărat cu grijă bagajele pe o alee îngustă presărată cu mușchi negru de turbă, am fost nevoită să admit că priveliștea din interior era de-a dreptul spectaculoasă. Carlotta mă aștepta în bucătăria care părea să fi fost echipată la nivel de NASA și ai cărei pereți de sticlă ofereau o panoramă perfectă spre culmile de pe cealaltă parte a văii. Am fost surprinsă să o găsesc îmbrăcată în blugi și cu o vestă tiroleză peste bluza de cașmir bleumarin cu guler pe cu gât, însă capacitatea ei de a se transforma precum un cameleon era unul dintre puținele lucruri pe care le aveam în comun. După ce am chițăit încântate de revedere și ne-am sărutat, Carlotta mi-a oferit o ceașcă de ceai, deși s-a văzut pusă în dificultate când a fost vorba să găsească o ceașcă și un plic de ceai în grămada de dulapuri din oțel satinat.

— Filipinezul nostru e „stricat”, mi-a explicat ea.

— Oh… ăăă… vai.

— Da, l-am trimis la Hanselmann să ia pâine din aia de secară cum îi place lui Franz și, gen, a alunecat pe gheață și și-a rupt piciorul.

— Ce îngrozitor.

— Da, Franz e, gen, foarte furios, pentru că urma să organizăm o cină în seara asta, dar nu contează – putem merge la Cecconi.

— Și e de acord?

— Da, lui Franz îi place mult la Cecconi.

— În regulă. Grozav.

M-am mulțumit cu un pahar din cea mai bună apă de la robinet pe care o băusem vreodată și ne-am așezat una lângă cealaltă pe o banchetă acoperită cu piele de ren, admirând peisajul. S-a dovedit destul de greu să îmi mențin echilibrul, pentru că pieile aranjate abil amenințau să alunece pe podea.

— E atât de drăguț din partea ta să mă primești! am exclamat eu. Și ce locuință fabuloasă.

— Nouă ne place. Cel puțin Franz era foarte entuziasmat de ideea de a ne lua, gen, un fel de fost grajd transformat în casă, undeva pe vale în Zuoz, dar am intervenit eu, gen, în niciun caz, n-o să mă vezi îngropată lângă o mulțime de nemți bătrâni, așa că am păstrat-o pe asta. Fir-ar!

— Ce s-a întâmplat? Ești bine, Carlotta?

Carlotta mijea ochii spre bara masivă de aur închisă în jurul încheieturii ei.

— O secundă.

A dispărut și s-a întors câteva minute mai târziu fluturând o seringă.

— E cam devreme pentru asta, nu crezi? am întrebat eu vag neliniștită.

— E pentru procedura mea de fertilizare in-vitro, mi-a explicat ea. Trebuie să-mi fac injecția. Uite, poți să mi-o pregătești tu.

Mi-a întins două fiole de sticlă și mi-a cerut să le rup vârfurile și să amestec conținutul lor în seringă, în timp ce ea și-a ridicat bluza, dezgolind suprafața netedă a unui abdomen bronzat. Își prinse pielea între două degete. Eu mi-am ferit privirea cât timp apăsă pistonul.

— Îmi trebuie niște vată. Aruncă asta la gunoi, bine?

M-am uitat neputincioasă în jurul meu, căutând pubela.

— Încerc să rămân însărcinată, mă anunță ea, în caz că aș fi fost curioasă.

— Întâmpini dificultăți? am întrebat eu înțelegătoare.

— Nu. Sunt, gen, perfect capabilă să o fac pe cale naturală, dar, în felul acesta, te poți alege cu gemeni și nu ești nevoită să te îngrași decât o singură dată. Poliță de asigurare. A dat din cap confidențial. Va fi, gen, absolut forțat să rescrie contractul prenupțial.

— Așa. Ei bine, sper să meargă foarte bine pentru amândoi.

— Da, doar că uneori trebuie să-i scoată pe fetușii care sunt în plus, și era o femeie în Londra, pe care am cunoscut-o și eu, căreia i l-au scos pe cel greșit și copilul ei s-a născut, gen, cu un singur braț.

— Iisuse, Carlotta!

— Știu. Era, gen, sucit sau ceva de genul. Scârbos. În fine, femeia asta…

— Taci, te rog! Oricum, de ce n-o faceți pe cale naturală?

— Nici nu mi-ar displăcea asta prea mult, la drept vorbind, dar ar presupune să-l conving pe Franz, gen, să mi-o tragă, știi?

— Parcă spuneai că nu te deranjează.

— Păi, nu. Dar tot e un porc. Vrea să mă piș într-un pahar și apoi îl bea în timp ce-și face o labă. E mai puțin sâcâitor, dar nu merge să faci copii, concluzionă ea dezamăgită.

— Ce s-a întâmplat cu Hermann, dacă tot a venit vorba?

— A luat zece ani. Pentru o fraudă uriașă. A scăpat ca prin urechile acului.

Această veste păru să o înveselească.

— Haide, ar trebui să mergem să ne schimbăm. Franz e la Cresta, dar ne întâlnim cu el la șapte.

•

Tentativa Carlottei de a adopta stilul Gotha-chic nu se reflecta și în ținutele ei de seară. A reapărut într-o rochie de seară Balmain din piele neagră, pusă în valoare de un șirag de

smaralde care dispărea în spectaculosul ei decolteu, și de o pereche de botine Louboutin din piele de șarpe, cu un rând de țepi în jurul tocului de zece centimetri. Garderoba cu care călătoream eu nu era chiar atât de cuprinzătoare, dar am reușit să transform rochia Lanvin parțial ruptă într-o rochie mini, lipind-o cu fâșii de bandă dublu-adezivă pentru haine din baia Carlottei și adăugându-i, cu inima strânsă, cizme până pe coapsă din piele neagră lăcuită, cu toc gros, împrumutate de la gazda mea. Contemplându-mi reflecția mi-am adus aminte că așa îmi imaginasem eu că arăta eleganța în vremurile inocente de altă dată. Mi-am amintit prima mea călătorie pe Riviera Franceză și de cât de entuziasmată fusesem când mă făcusem frumoasă într-o rochie mini și o pereche de pantofi cu tocuri. Oare fusese galbenă rochia aceea pe care o purtasem pentru a ieși cu Leanne? Fusesem atât de naivă, în atât de multe feluri… încântată chiar și de o poșetă Chanel.

— Haide, scumpo, mă întrerupse Carlotta!

Tocmai se înfofolea în ceva ce ar fi putut fi cândva un jaguar. Eu tot nu aveam o haină călduroasă adecvată.

— Grozav, o să mergem mâine la cumpărături! chițăi Carlotta, împrumutându-mi cu generozitate o haină din blană de nurcă de culoare închisă, selectată din colecția atârnată în hol. Cel puțin știa unde i se afla garderoba; era important să știe ce să salveze mai întâi în caz de incendiu. Am primit mesaj de la șoferul lui Franz și am traversat stângace aleea acoperită de mușchi pentru a ajunge la SUV-ul cu geamuri fumurii, recunoscătoare pentru căldura din mașină, după scurta plimbare neașteptată prin aerul înghețat.

— Deci Franz aduce pe cineva pentru tine, mă anunță Carlotta nepăsătoare în timp ce ne îndreptam spre oraș.

Luciul de buze îi scânteia roșcat-violet în lumina emisă de ecranul telefonului.

— Cineva drăguț?

— Nu, Tomas e absolut plictisitor, dar deține, gen, jumătate din Frankfurt. Chiar ar trebui să începi să te gândești la viitorul tău, să știi. Adică ai treaba cu galeria, iar asta e grozav, dar…

— Chiar nu mă interesează să îmi caut soț.

Știusem dintotdeauna că nu mi s-ar fi potrivit așa ceva; nu mă atrăsese niciodată ideea de a fi proprietatea cuiva.

— N-ar fi de dorit să amâni prea mult. Odată ce treci de treizeci de ani, poți să-ți iei gândul de la orice opțiune decentă. Mai ții minte manechinul ăla pe care l-am cunoscut la petrecerea aia?

— Ajută-mă puțin.

— Știi tu, în Italia. Era cuplată cu tipul ăla din televiziune.

Nu fusesem prea atentă la cei din jurul meu la momentul respectiv, când luasem cina cu Steve pe iahtul lui Balenski – avusesem alte preocupări, de exemplu, să nu fiu aruncată peste bord de către gărzile de corp dacă mă prindeau furând informații din biroul lui –, dar îmi aduceam aminte de o fată care era model pentru costume de baie, atârnată de brațul unui producător american.

— Da, deci ea locuia cu tipul respectiv, nu l-a făcut s-o ia de nevastă, iar el a părăsit-o pentru una, gen, de șaptesprezece ani. Cred că e posibil chiar să fi fost un tip. Apoi a pus Fiscul mâna pe ea și a fost nevoită să se mute acasă, în Pittsburg. Adică, Pittsburg. Am văzut pe Facebook.

— Biata de ea.

— Învățătură de minte. Trebuie să fii mai serioasă, scumpo.

— Am reținut.

— A ajuns acum să apară prin cataloage.

•

Într-adevăr, m-am descurajat puțin când bătrânul Franz a comandat la aperitiv un vin Riesling galben-acid, dar cina a fost destul de interesantă. Tomas, care se dovedi a fi din aceeași generație cu soțul Carlottei, trăncăni inofensiv pe tema prețurilor proprietăților imobiliare internaționale, discuție care se împleti cu neobositele comentarii ale Carlottei despre clienții obișnuiți ai restaurantului. Ospătarii în sacouri albe elegante se strecurau cu grație printre noi, iar *gnocchi al cervo* pe care i-am servit au fost pufoși și delicioși. După aceea ne-am îngrămădit toți în mașină pentru a merge la clubul Dracula.

Pe vremea când încercasem să mă autoeduc în privința lumii în care credeam că voiam să trăiesc, clubul Dracula mi se păruse un mit. Revistele glossy închinau ode deosebit de siropoase petrecerilor care se țineau în peștera secretă din munte, accesibile doar membrilor echipei de bob Cresta Run și invitaților acestora. Franz era un obișnuit al clubului încă de pe vremea când actuala lui soție nici măcar nu era născută, așa că am fost conduși pe lângă un grup mai tânăr de inși agitați până la o masă îngustă din apropierea barului. Din tavanul înalt atârnau draperii negre și roșii, iar spațiul era presărat cu postere înrămate reprezentând scene din club și cu clienții acestuia, dar cam lipseau piticii și dansatoarele. DJ-ul mixa de zor – o piesă de Adele. Chelnerii traversau localul purtând sticle de un litru jumătate de Dom Perignon, de care erau prinse artificii, fiecare fiind întâmpinată cu chiote și țipete, iar la masa vecină cu a noastră un grup gălăgios dăduse frâu liber neeeeebuniei țopăind pe banchetă. Nu am fost decât pe jumătate surprinsă când am recunoscut-o pe Stefania, de la petrecerea lui Tage din Ibiza. Am salutat-o din cap, iar ea mi-a

aruncat un rânjet, prefăcându-se că mă recunoștea. Speram că avea un sezon bun. Muzica era prea tare pentru a face conversație, dar Franz și Tomas păreau destul de mulțumiți, clătinând din cap ca două țestoase bătrâne, așteptând placid ora de culcare. Poate că Dracula fusese cândva un cuibușor de nebunii, dar Gunter Sachs[175] murise de mult timp.

După aproximativ o jumătate de oră, mi-am târât trupul obosit până la toaleta femeilor, m-am închis într-o cabină și i-am trimis mesaj Elenei:

— Ai vești?

— Balenski a aterizat.

Probabil pe aeroportul privat din Celleria, ceva mai jos, pe vale.

— Unde ești? Eu sunt la Dracula.

— Palace.

Badrutt Palace, aflat în centrul orașului St. Moritz și cu vedere spre lac, era unul dintre cele mai vechi și mai luxoase hoteluri ale stațiunii. Elena îmi spusese că Balenski se caza întotdeauna acolo.

— Vin.

Grupul nostru devenise mai numeros pe când m-am întors. M-am bucurat să o văd pe Carlotta făcând onorurile și m-am bucurat și mai tare că nu o puteam auzi. Am fost abordată de un american pe nume Jeff și l-am ascultat iritată încercând să-mi povestească despre activitățile de heli-schi din Colorado, scăpând, într-un final, de trăncăneala lui asurzitoare prin simplul fapt de a-i întoarce spatele și de a mă cățăra peste Tomas pentru a ajunge la Carlotta.

— Ce *faci*? țipă ea. Ăla e Jeff Auerbach. E director la KryptoSocial!

Jeff dispăruse într-o mulțime de alte femei entuziasmate de statutul lui de fondator de companie.

— Pare destul de mulțumit. Ți-am spus, scumpo, am venit să petrec timp *cu tine.* Nu vrei să mergem altundeva?

— Unde?

— Mă gândeam eventual să-i ducem pe băieți la Palace ca ultimă destinație a serii? Franz pare ușor obosit.

La drept vorbind, Franz părea să doarmă.

— Da, sigur, dacă vrei.

Carlotta și-a împuns soțul în piept, poate cu ceva mai multă forță decât ar fi fost necesar.

— Iubitule? Vrei să mergem să bem ceva, să joci o tablă?

— Putem oricând să ne strecurăm la King, am sugerat eu.

King era celălalt club din St. Moritz, aflat la subsolul Palace Hotel.

Toată lumea își verifică telefoanele când am ieșit în oraș. Eu aveam trei mesaje de la Elena:

Încă aștept.

E aici. La bar.

Tu unde ești?

I-am răspuns, apoi i-am trimis mesaj lui Timothy.

— La drum. Barul hotelului Palace.

Motelul pe care i-l alesesem se afla la circa zece minute de mers pe jos.

— Gata.

•

Am fost recunoscătoare pentru aerul impunător pe care mi-l dădeau cizmele până pe coapse când am intrat alături de Carlotta în holul hotelului Palace. În momentul acela se potriveau cu dispoziția mea. Elena era așezată pe un scaun din hol, aparent captivată de telefonul ei. Cum Iermolov avea să vină la St. Moritz, Elenei nu avea să i se permită să stea la reședința lor, prin urmare, căzusem de acord să se cazeze la un hotel, așa cum făcuse în repetate rânduri de când se separaseră. O întrebasem dacă ar fi fost o problemă dacă o vedea Balenski, însă ea pufnise disprețuitor:

— Ha! Sunt o soție bătrână! Practic invizibilă. Și e cât se poate de normal să mă aflu în St. Moritz la început de sezon. În plus, i-ai dat tu alt subiect la care să se gândească, nu?

•

Elena era în ținută de luptă completă, dar părea destul de trează, deși bănuiam că lichidul incolor din paharul ei era vodcă. Nu arătă prin nimic că mă cunoștea, mulțumindu-se să încline capul în lateral, în direcția barului. Carlotta tocmai își croia drum printre vitrine cu diamante în culori fondante, îndreptându-se spre salonul pe jumătate gol în care Franz, înviorat de puiul de somn de mai devreme, deschidea o cutie de table. Eu l-am luat pe Tomas de mână.

— Nu am văzut niciodată barul de aici. Am auzit că panorama e uluitoare. Mergem acolo la un pahar?

Tomas mă urmă în spațiul compartimentat mai intim, cu o uriașă fereastră fixă prin care Alpii scânteiau în deplina lor grandoare indiferentă. Am cerut un cocktail cu șampanie și, până am așteptat să mi-l prepare barmanul, m-am strecurat sub brațul lui Tomas, surprinzându-l, dar fără a întâmpina rezistență. Ascunsă de burta lui și de haină, am aruncat o privire peste umăr. Elena chiar își greșise vocația. Balenski era la trei metri de noi.

Spatele lui de pitic era pe jumătate îngropat într-un scaun de bar Deco, dar i-aș fi recunoscut oriunde părul ondulat. L-am privit așa cum era acum, stafidit și zbârcit, și mi-a venit greu

să cred că omul acesta fusese, practic, răspunzător de o serie de războaie de mici proporții. Câte vieți curmaseră el și Iermolov împreună? Nu că aș fi fost tocmai cea mai potrivită persoană care să îi judece.

•

— Poftim, dragul meu.

L-am întrebat pe Tomas dacă știa de mult stațiunea St. Moritz, iar, în timp ce el se lansase într-o anecdotă lungă despre vremurile bune de altă dată, când un tânăr putea să-și păstreze un dulăpior personal la hotelul acela, eu mi-am îndreptat privirea în direcția opusă, întorcând corpul lui Tomas spre mine și pe al meu astfel încât să pot vedea mai bine. Garda de corp a lui Balenski se afla în dreapta acestuia, bând o cola, cu o poșetă bărbătească de piele, surprinzătoare pentru ținuta lui, trântită în față pe măsuța joasă. În stânga lui Balenski se afla concurentul lui Timothy, un băiat slab, cu pomeți înalți și aspect general de slav, cu părul blond decolorat și buze pline, care păreau să fi fost injectate cu acid hialuronic. Balenski vorbea la telefon, ignorându-și ambii companioni, dar mâna lui stângă se odihnea discret pe genunchiul băiatului. Tomas, evident încurajat, ajunsese acum să îmi povestească despre propria lui cabană din Kitzbühel, sugerându-mi că mi-ar fi plăcut să o văd sezonul acesta.

— Pare minunată, l-am încurajat eu, lăsându-i mâna să alunece, ca din întâmplare, în spațiul dintre fusta mea și oribilele cizme, privindu-l pe Balenski concentrată. Capul lui sfrijit se întoarse cu o smucitură când intră Timothy, purtând blugi negri și o bluză elegantă din cașmir alb, o geacă matlasată nouă, cu guler din petice de piele, petrecută peste braț, cu Rolexul de aur scânteind de dedesubt, doza perfectă de indiscreție. Reușise cumva să își reproducă pe piele luminozitatea unui bronz obținut la schi, iar vârfurile părului său ciufulit perfect îi atingeau cu delicatețe petele de roșeață de pe pomeți. Nu mă mai temeam acum că Balenski ar fi putut să mă observe – nu avea ochi decât pentru Timothy, care își comandă ceva de băut înainte de a se întoarce să își plimbe privirile prin încăpere, schițând o ușoară falsă surpriză înainte de a se apropia de Balenski.

•

Îl învățasem pe Timothy ce să spună pe durata zborului la Milano, dar era crucial să îl privesc în acțiune. Trebuia să fiu sigură că avea să-și facă bine treaba, adică să obțină o întâlnire cu Balenski în prezența unor martori. Trebuia să îi amintească lui Balenski, care vorbea franceza, că se mai întâlniseră și altă dată, în compania lui Edouard Guiche, și să dedice câteva momente pentru a deplânge alături de Balenski tragedia

șocantă a morții acestuia. Să conducă apoi conversația spre un subiect neutru, după care să menționeze că se afla în stațiune împreună cu un grup de prieteni din Paris, dându-i de înțeles lui Balenski că „prietenii" lui aveau să organizeze o petrecere în stilul celei pe care o găzduise acesta din urmă în Tanger și sugerându-i că poate i-ar fi plăcut să vină și el. Să se prefacă trist și puțin pierdut, dar nu inconsolabil, rănit, însă încă pus pe fapte mari. Ispititor. Mă bazasem pe faptul că Balenski avea să fie însoțit de cel puțin o gardă de corp; era esențial ca bărbatul respectiv să vadă întâlnirea și, speram eu, să îl vadă pe Balenski primind numărul de telefon al lui Timothy. Urmărind scena, mi-am amintit de acel Timothy pe care îl cunoscusem cu doar câteva săptămâni în urmă în Belleville, aceeași nepăsare obraznică, aceeași promisiune că-ți va oferi plăcere. Nu știu de ce oamenii consideră prostituția o muncă necalificată. În doar câteva minute, Timothy se instală pe locul privilegiat din stânga lui Balenski, lăsându-l pe blond să se cufunde într-o tăcere posacă. În scurt timp, l-am văzut pe Balenski punându-și o mână prietenoasă pe brațul lui Timothy și introducând în telefon numărul acestuia. Tomas păru destul de dezamăgit când i-am spus că mă simțeam obosită, dar mă ajută politicos să îmi îmbrac blana, pregătindu-ne să mergem după Franz și Carlotta. Am zăbovit în salon, așteptând ca Franz să-și termine partida și ca Timothy să treacă pe lângă noi la ieșirea din hotel, înainte de a-i convinge că era destul pentru noaptea aceea. Elena era tot la locul ei în hol, cu paharul gol și fără să-i tremure mâna. A ridicat o mână și degetul mare de la cealaltă când am traversat holul în drum spre mașina care ne aștepta. Șase. Elena informase personalul soțului ei că se afla în St. Moritz și că trebuia să își ia câteva lucruri din reședința lor înainte să sosească el. Aceștia îi confirmaseră că era așteptat în seara aceea, exact cum plănuisem eu. Deci aveam timp până la șase după-amiaza să pregătim terenul.

•

La opt, în dimineața următoare, făceam ture de bazin, goală pușcă, în piscina îngustă, îmbrăcată în dale, de la subsolul casei Carlottei, sincronizând pașii strategiei mele cu bătaia brațelor mele prin apă. Am trecut în revistă toate etapele, alocându-mi, firește, și timpul necesar pentru a alege ținuta absolut perfectă.

După ce am făcut duș și m-am îmbrăcat în blugi și cel mai gros pulover pe care îl aveam, am găsit-o pe Carlotta în bucătărie, unde o servitoare prepara suc de ghimbir și morcovi, iar Franz citea *Financial Time.*

— Vrei să mergem la schi?

— La schi? întrebă Carlotta, ca și cum i-aș fi propus ceva profund excentric.

— Da, mă gândeam să-mi fac rost de echipament și apoi să merg până la școala de schi să văd dacă reușesc să îmi programez o lecție.

— Nu, sunt teribil de ocupată în dimineața asta. Am cursul de Pilates, iar Franz vrea să ia prânzul la Tras Fluors. Însă diseară mergem la Klara să mâncăm *fondue*[76]!

— Grozav. Ne vedem mai târziu, atunci.

— O să ai nevoie de niște chei. Vrei șoferul?

— Nu, merg pe jos. *Ciao,* scumpo.

•

Am tras recunoscătoare în jurul meu blana de nurcă împrumutată când am început să cobor dealul, plămânii mei găsind aerul rarefiat de munte absolut încântător. I-am trimis mesaj lui Timothy să vină să îmi țină companie la patinoarul de la hotelul Kulm și am comandat două porții de ciocolată caldă cât am așteptat, urmărind trei fetițe italiene, superb îmbrăcate, exersând stângace piruete alături de un profesor răbdător, și m-am simțit irațional de geloasă pe micile lor patine albe.

— *Ça va*?

Timothy era alt om. Letargia din ultimele câteva zile se risipise și părea pregătit pentru orice. Sau poate ceea ce îl înviorase era hotelul Kulm și panorama și ospătarii respectuoși, cu minusculele lor șervete galbene brodate și cești de argint cu ciocolată. Acesta ar fi putut fi viitorul lui, dacă mă descurcam bine. Era genul de viitor pe care mi-l imaginasem cândva pentru mine însămi.

— Te-a contactat Balenski? l-am întrebat.

El făcu o figură ofensată:

— Drept cine mă iei? Imediat ce s-a trezit, *vieux schnoc.*

Bătrânul poponar.

— Bun. Deci ai verde – dacă trebuie s-o facem?

— Da, desigur, Judith. Nu mi-ai spus decât de vreo douăzeci de ori.

— O să doară.

Mă privi cu un aer indiferent.

— Am făcut și chestii mai rele.

— Și dacă nu vin eu, o să te găsească Elena. O să-ți dea ea banii. Va fi bine, îți promit.

— Nu-ți face griji.

— Ai cu ce să te îmbraci?

— *Da*!

— În regulă, mă duc la Elena acum. Sper să ne vedem mai târziu. Așteaptă de pe la șase și *nu* pleca din cameră, da?

— Sigur. N-am să plec. Mi-ai *spus.* Succes, deci.

Ne-am îmbrățișat scurt, dar nu m-am mințit singură că ar fi fost vreo urmă de afecțiune în atingerea lui. Poate că avusese nevoie de mine să îl alin în prima fază a șocului de durere provocat de moartea lui Edouard, dar, de acum încolo, relația noastră era strict de afaceri. Înțelegeam.

•

Din fața holului hotelului Kulm, am luat un taxi până într-un sat numit Pontresina, aflat la circa douăzeci de minute mai jos, în vale. Elena îmi descrisese casa ca fiind o *kotthezi,* o cabană, ceea ce, într-un fel, era adevărat, în măsura în care și milionarii americani din Epoca de Aur folosiseră tot termenul de „cabane" pentru reședințele lor de vară din Newport, cu câte cincizeci de camere fiecare. Trei stânci de sticlă coborau printre pădurile de conifere, fiecare dintre ele o fereastră de circa zece metri înălțime încadrată între pereți groși cu tencuială, roșu-cireașă. Printre copaci se înălța un mic funicular pentru transportul de produse, cu o pistă îngustă defrișată dedesubtul acesteia, pentru a permite accesul direct de pe pârtie. Mi-am închipuit că Iermolov probabil pusese să fie amenajată anume pentru el. Am lăsat liber taxiul, însă Elena întârzia, iar mâinile mele fără mănuși amorțiseră complet chiar și în buzunarele hainei de blană până sosi și ea.

— Elizabeth! Cât mă bucur să te văd, scumpo! a exclamat ea strident pentru a fi înregistrată pe camera de securitate instalată în zidul de piatră care încercuia baza proprietății. Când mă îmbrățișă, adăugă: I-am sunat și le-am spus că trebuie să-mi iau câteva lucruri. *Asta* mi se permite.

Eu i-am întins o plasă Hermès pe care o șterpelisem din garderoba camerei de oaspeți a Carlottei, în care se aflau telefonul și plumbii pentru pescuit. Jovana îmi dăduse un Huawei P9, cel mai bun pentru ceea ce voiam eu să fac, după părerea ei, și, înainte de a pleca din bârlogul artiștilor, revăzusem de mai multe ori setările pentru a realiza o conexiune.

Elena tastă un cod în panoul montat în zid. După câteva secunde, s-a deschis ceea ce presupuneam că era o ușă de serviciu, dând la iveală un hol mic și un lift care ne așteptau, tăiate direct în munte.

— Va trebui să ne mișcăm rapid, murmură ea, când ușa se închise din nou și am urcat cu liftul. Camerele se rotesc la fiecare trei minute.

— Ei bine, sper că ești în formă maximă.

Drept răspuns, Elena a ridicat un picior încălțat în cizmă dintre pliurile blănii ei de samur și, fără efort, l-a dus până în dreptul bărbiei.

— *Grand battement,* îmi explică ea satisfăcută.

Nu am putut să nu mă simt încântată.

— Poți să mă aștepți în hol, scumpo, îmi strigă ea teatral când se deschise liftul, apoi vom merge să ne întâlnim cu Carlotta. Lipsesc doar un minut.

Ne aflam într-o încăpere circulară, cu tavan de lemn în formă de cupolă. Un șir de coarne de cerb montate pe panouri scoteau în evidență statuile chinezești cu armăsari, de inspirație Gansu, înălțându-se pe socluri, sub giganticul și complicatul candelabru Bean pe care îl văzusem în revistă când mă documentasem despre colecția lui Iermolov. Realizat tot din fildeș și ceea ce păreau a fi săbii de bronz, se întindea pe un diametru amenințător de trei metri, formele naturale delicate ale fildeșului contrastând cu forța brută a metalului forjat. Candelabrul fusese cel care îmi dăduse ideea. Intenționam să filmăm întâlnirea mea cu Iermolov și Balenski, dar trebuia să instalăm dispozitivul înainte să ne surprindă camerele de supraveghere ale lui Iermolov. Nu îmi plăcuse ideea de a o implica pe Elena în planul meu, dar nu găsisem nicio altă metodă mai convenabilă de a obține cu ușurință accesul în locuința lui Iermolov pentru a instala telefonul. Îi promisesem Elenei că aveam să-l forțez pe Iermolov să îi dea ei „bijuteriile” din colecție, mai exact cele două tablouri de Botticelli din colecția Jameson, dar, în momentul acela, părea mai puțin încântată de recompensă decât de ocazia de a face paradă de talentele ei.

Elena dispăru pe un șir de trepte din stânga liftului și reapăru câteva momente mai târziu, fără haina de blană, pe o galerie de mezanin care încercuia etajul superior al holului, cu mai multe uși desprinzându-se din el. În afară de țăcănitul tocurilor cizmelor ei pe lemn, casa era cufundată într-o liniște lugubră; mai mult simțeam decât auzeam zumzăitul unui generator aflat undeva, în incintă. Întreaga clădire consuma probabil cantități uriașe de combustibil.

— Astea ți le arunc ție!

Elena s-a oprit pe palier. Vizavi de ea, un ceas de podea cu față de porțelan arăta că mai erau doar câteva secunde până la doisprezece fix. I-am prins cizmele, apoi mai multe haine care au fâlfâit până la mine, plutind ușor pe curenții invizibili ai casei și aterizându-mi la picioare, toate cu excepția unei diafane bluze de mătase albă care se încâlcise, din păcate, pe candelabru.

— Oh, ce proastă sunt! a exclamat Elena dramatic.

Minutarul s-a mutat în dreptul orei doisprezece, iar ceasul a început să bată.

Elena a sărit cu ușurință peste balustradă, cu spatele spre lustră, ținându-se de mâna curentă ca de o bară de balet, și a întins un picior spre candelabru. *Arabesque.* Eu am numărat în șoaptă secundele. Cizma ei s-a agățat în corn și a tras candelabrul spre ea ca pe un leagăn, în timp ce și-a răsucit la o sută optzeci de grade piciorul pe care se sprijinea, îndoindu-și în același timp genunchiul și deschizându-și brațul spre piciorul întins. *Poziția a doua.* S-a ridicat pe vârfuri pe bordura imposibil de îngustă, restul greutății ei rămânând suspendată în mușchii încordați ai brațului îndoit, când s-a aplecat grațios în față, de la mijloc, trăgând candelabrul spre ea cu piciorul flexat. Mușchii mi s-au contractat din empatie; dacă lustra îi scăpa din strânsoare, avea să își rupă gâtul. Ținând firul de pescuit între dinți, a fixat telefonul cu mâna liberă, întorcând ecranul cu fața în jos, spre podeaua încăperii. Un minut treizeci. Cu o lentoare agonizantă, și-a desprins vârful piciorului din încâlceala de fildeș și bronz. Dacă o lăsau puterile, avea să se prăbușească pe dalele podelei. Speram pe tot ce aveam mai sfânt că nu băuse înainte. Am închis ochii, am așteptat să o aud țipând, nu am putut îndura, i-am redeschis și am văzut-o pe Elena sărind înapoi în siguranță la mezanin. Două minute.

— E prins! îmi strigă ea, fără a gâfâi măcar. Va trebui să cer cuiva să îmi aducă o scară.

Bucata fină de mătase era aproape invizibilă pe fundalul palid al fildeșului, dar, de sus, telefonul era ascuns.

— *Prada,* m-a anunțat Elena, coborând scările îmbrăcată din nou în haina ei de blană.

Mi-a trecut prin minte că, dacă ajungeam cumva să fiu ucisă de Balenski sau Iermolov, ceea ce era o posibilitate reală, moartea mea avea să fie vegheată de ceva cu etichetă de designer. Cumva, acest lucru mi s-a părut foarte amuzant. Nu știu la ce se gândea Elena, dar când îmi surprinse privirea începu să zâmbească, iar, după o clipă râdeam amândouă atât de tare, încât ne-am văzut nevoite să ne sprijinim reciproc, lacrimile de râs topindu-se în căldura blănurilor noastre.

•

Elena îmi arătă de două ori cum să introduc codul de intrare, apoi se duse să ia prânzul cu Carlotta. Eu m-am întors la St. Moritz, mi-am strâns lucrurile și am pregătit cele necesare pentru seara aceea. I-am trimis Jovanei un mesaj de confirmare; la șase după-amiaza, ecranele din Belgrad aveau să se trezească la viață. Am trimis un Snapcode în Kenya.

Mai aveam un singur lucru de făcut, cel mai greu. Trebuia să o sun pe mama. Era posibil să nu mai am altă șansă. Încă simțeam o parte din exuberanța pe care o trăisem cu Elena;

frica începuse să se adune, dar era la un nivel scăzut, ținută în frâu de emoția riscului. În momentul acela, vocea mamei mele mi se părea mai intimidantă decât confruntarea cu Iermolov și Balenski. Dacă ar fi trebuit să îmi descriu sentimentele față de ea, poate că aș fi folosit termeni precum „complexe” și „intense”, dar sensul lor se pierdea când le rosteam. Mama nu mă protejase niciodată, dar, pe de altă parte, abia dacă era capabilă să aibă grijă de ea însăși. Îmi era milă de ea, din multe puncte de vedere o disprețuiam, dar mă străduisem întotdeauna să îmi fac datoria față de ea. Pentru că, din motive pe care nu eram pregătită să le analizez chiar în momentul acela, o și admiram, în același timp. Era slabă, dar era ageră la minte. Noi două semănăm. Ne pricepem să improvizăm.

Fă-o odată și gata!

M-am întins pe pat, lângă pânza de Caravaggio, și am format numărul ei.

— Ce faci, mamă?

— Judy! Ce faci, iubito?

În casa noastră, apăreau și dispăreau în permanență lucruri. Un curent lent și neîntrerupt, un drum al pierzaniei cu logica sa centrifugă. Bradul de Crăciun rămânea împodobit până în mai, apoi, într-o dimineață, coboram și descopeream că dispăruse televizorul.

— Bine. Muncesc din greu.

— Deci, totul merge bine?

Odată avusesem o mașină de făcut pâine pe care și-o cumpărase cu puncte bonus de la Tesco. În casa noastră mirosise ca într-o reclamă – o vreme.

— Foarte bine, mamă. Și tu ce-ai mai făcut?

Uneori se auzeau voci și atunci știam că agățase pe cineva la cârciumă. Nu îi purtam pică mamei pentru că încerca să trăiască puțin, chiar dacă voia să o facă pe muzica lui Crystal Gale.

— Oh, mai nimic. Ca de obicei. Mi-am luat o canapea nouă.

Spectacolul grotesc al eforturilor ei era ceea ce nu puteam îndura, hainele împrăștiate pe podeaua sufrageriei, petele de nedescris de pe canapea.

— Foarte drăguț.

Banii pe care îi trimisesem mamei de când mă mutasem în Italia o scutiseră de încercările ocazionale de a-și găsi de lucru. Trimițându-i în fiecare lună suficient cât să-i asigur confortul fără a stârni bănuieli, planul meu fusese să aștept până trecea ceva vreme de la stabilirea mea în Veneția, să pun galeria pe picioare, ca să nu pară prea bătător la ochi, apoi să îi cumpăr o locuință din fondurile galeriei. Între timp, o întrebasem dacă nu ar fi vrut să meargă oriunde altundeva, sau să facă orice

altceva, însă ea păruse destul de satisfăcută cu posibilitatea de a face din când în când cumpărături online și de a merge la cârciumă. Ajunsesem treptat să înțeleg că nu își dorea o casă nouă, că se simțea destul de în largul ei în apartamentul împopoțonat strident, fără griji și cu bani suficienți de băutură. Mă durea și mă scotea din minți că era singurul lucru pe care și-l dorea. Însă mama mea chiar considera că viața ei era în regulă.

Vodca și postul „Radio 1" la vechiul ei radio digital cu ceas, minute roșii scurgându-se spre după-amiezile crepusculare.

S-a lăsat tăcerea la celălalt capăt al firului. Erau o mulțime de alte lucruri pe care aș fi vrut să i le spun mamei, dar nu aveau să fie rostite niciodată. Doar că era posibil ca acel niciodată să fie puțin mai aproape, acum.

— Vremea e bună? mă întrebă ea în cele din urmă.

Mama mea nu fusese niciodată mai la sud de Birmingham. Își imagina că eu trăiam la tropice.

— E în regulă, puțin cam rece acum că e iarnă.

— E bine atunci.

Auzeam televizorul. Mamele ocupate merg în Islanda de Crăciun! Era abia noiembrie. Am înghițit lacom aer.

— Voiam doar să văd dacă ești bine.

— Sunt în regulă, iubito.

— Pa, atunci. Ar fi bine să nu umflăm prea mult factura.

— Da. Pa, Judy. Te iubesc.

În trecut nu îi stătuse în fire să mi-o spună. O învățase de la televizor. Aș fi vrut să îi răspund la fel, dar degetul meu mare întrerupsese convorbirea înainte să rostesc cuvintele. M-am ridicat în capul oaselor și mi-am plimbat privirea prin încăpere, dar nu prea aveam ce să sparg.

•

De ce îmi luasem atâtea măsuri pentru orice eventualitate? Ca să protejez ce anume? Pe Dave? Ca să îndrept lucrurile pentru Timothy? Nu acesta era adevăratul motiv. Iermolov îmi răpise cel mai important lucru pe care îl avusesem vreodată. Nu banii, nu galeria, nu pe Mașa. Iermolov văzuse direct în sufletul meu, pătrunsese dincolo de carapacea complicată la construcția căreia pierdusem atâta timp. Tablourile erau singurul lucru pur pe care îl cunoscusem vreodată, însă el mă dezgolise de încrederea în ele la fel de eficient ca un restaurator curățând un panou cu un brici. Aveam nevoie să-l prind la înghesuială și să pun capăt întregii povești. Dar voiam să-l fac să rămână ceva urât, ceva vulgar și hidos și ticălos. Ceva făcut de mine. Crezuse că avea să-mi dea o lecție, dar se înșelase în privința mea. Aveam de gând să îmi repet acest lucru la nesfârșit.

Am luat perna mare de pe pat și mi-am încolăcit brațele în jurul ei, strângând tot mai tare până când locul din spatele ochilor mei se făcu roșu, iar gândurile îmi amuțiră.

23.

Fără gărzi de corp și fără personal prin preajmă, altfel nu îmi făceam apariția, acestea fuseseră instrucțiunile mele. Sticla întunecată a casei lui Iermolov din Pontresina părea la fel de încremenită ca o bucată de gheață neagră, dar chiar și așa am zăbovit afară câteva minute dureros de înghețate, căutând eventuale semne ale unei capcane. Fără Elena, uriașa casă avea o atmosferă gotică, iar coastele grațioase ale munților, acoperite de brazi și purtând o mantie scânteietoare de zăpadă, păreau fundalul unui film de groază. Iermolov ar fi putut cu ușurință să amplaseze un lunetist pe acoperiș, dar trebuia să presupun că nu avea să fie atât de nesocotit cât să mă elimine fără a afla mai întâi unde se afla tabloul de Caravaggio. Liftul era îmbrăcat în dale minuscule de sidef. Le-am numărat, studiind luciul lor rece, cât timp am urcat. După cum mi se promisese, casa părea goală, deși mi-am ținut respirația și am ascultat din nou tăcerea amplificată de gândul la masivele piscuri muntoase care vegheau din întunericul de afară.

Intrând în hol la 5:55, am așteptat ultimele cinci minute în întuneric. Apoi am trimis un mesaj de pe telefonul meu către dispozitivul suspendat în cuibul încâlcit al candelabrului. Am așteptat să văd aprinzându-se minuscula lumină roșie. Unul dintre tehnicienii Jovanei instalase o versiune modificată a aplicației Livestream, presetată cu un timer pe care îl puteam activa eu. Orice avea să se întâmple putea fi urmărit de ea și de echipa ei prin intermediul unui link criptat, fiind, în același timp, înregistrat. Gândul îmi stârnea o neliniște profundă, dar adevărul era că nu mă pasionase niciodată să am colaboratori. Eram nevoită să îmi pun încrederea în promisiunile ei. Filmul era ca o poliță de asigurare, un plan de rezervă. Speram că nu avea să se dovedească necesar.

Odată camera pornită, m-am chinuit puțin cu sistemul complicat de întrerupătoare de lângă lift, crescând și scăzând intensitatea luminii până am obținut nivelul de dramatism dorit. Am încercat să trag cu urechea după vreun sunet de mașină pe drumul de sub casă, însă grosimea pereților și stratul de zăpadă mă izolau atât de bine încât auzeam șoapta discretă a respirației mele. Apoi, vag, sunetul fin al liftului coborând. Numărasem treizeci și două de pătrate luminoase pe durata urcării, una pe secundă, ceea ce însemna că cei doi aveau să ajungă la mine în puțin peste un minut.

La ieșirea din lift se produse un mic ambuteiaj comic între bărbatul înalt și cel scund, fiecare încercând să treacă primul.

— Unde e? a întrebat Balenski în rusă.

— *Vot,* am răspuns eu. Aici. Am trecut la engleză. Am tabloul, după cum am spus.

Balenski s-a îndreptat spre mine, apropiindu-se suficient cât să îi simt apa de colonie înțepătoare din pliurile paltonului greu de cașmir.

— Unde e?

— Dă-ni-l odată, te rog, domnișoară Teerlinc. Cu cât terminăm mai repede șarada asta, cu atât mai bine.

Tonul lui Iermolov era mai degrabă obosit decât furios. Cumva hotărâse împreună cu Balenski să se joace de-a polițistul bun și polițistul rău?

— Înainte să vi-l dau, am câteva condiții. Vă aflați aici, evident, deoarece… colegul vostru, Ivan Kazbici, v-a transmis un mesaj. De la Dejan Raznatovič, din Serbia. I-am făcut o vizită, după cum știți. Știu că faceți trafic de artă în schimbul armelor. Pe mine mă doare în cot de asta, dar o mulțime de alți oameni vor fi foarte interesați să afle. Ceea ce vreau de la voi e să încetați să vă mai băgați în viața mea. În absolut orice manieră. Am să vă dau tabloul. În schimb tu – am arătat spre Iermolov – ai să îi dai soției tale cele două tablouri Botticelli din colecția Jameson. Și veți primi amândoi tăcerea mea. Ușor, nu?

Iermolov a pufnit în râs, ceea ce m-a descumpănit puțin.

Balenski s-a apropiat și mai mult, mirosul de santal al apei sale de colonie fiind acoperit de duhoarea împuțită a respirației lui.

— Cred că e clar că asta nu e o glumă. Nu ai nicio dovadă în sprijinul acestor amenințări absurde.

— Și, totuși, sunteți aici, nu-i așa?

— Am venit după tablou. Dă-ni-l. Acum.

A coborât privirea, iar eu i-am urmărit ochii. De sub paltonul lui se ițea o țeavă scurtă și groasă de metal. Nu era un pistol de femei. Bun, deci, aveam nevoie de planul de rezervă.

— Dar știi, nu, că tabloul tău e un fals?

M-am adresat lui Balenski, dar am privit chipurile amândurora în lumina scăzută. Iermolov nu arăta surprins.

Știa. *Știa. Atunci de ce*?

Tocmai îmi recalculam strategia când fața lui Balenski încremeni, apoi explodă de furie. Strigă ceva rapid în rusă și nu am reușit să-l urmăresc. Iermolov s-a mulțumit să ridice din umeri, privirea lui rămânând calmă. Am surprins numele lui Kazbici în tirada lui Balenski.

— Da, poate ar trebui să-i pui niște întrebări doctorului Kazbici, l-am întrerupt eu. Doar un copil ar fi crezut acele documente de proveniență. Tabloul tău e un rahat fără valoare.

De ce nu reacționa Iermolov?

Balenski ridică pistolul. Conform planului meu, mă îmbrăcasem foarte atent pentru acest spectacol, luându-mi pantalonii negri și un sacou Dolce tot negru, împrumutat de la Carlotta fără știrea ei, îngustat în talie cu o bucată fixă de material care îi dădea formă de peplum, și terminându-se în partea de sus cu un guler înalt, din piele albă, în formă de V. Pe dedesubt, sânii îmi erau legați strâns sub pânză, dar tot mi se părea că Balenski îmi putea vedea inima bătând. Nu îmi era frică. Nu împlinisem nici treizeci de ani, dar eram foarte, foarte sătulă să fiu bătaia de joc a cuiva. Iar când te trezești cu țeava unui pistol încărcat îndreptată spre aorta ta, într-adevăr începi să conștientizezi toate oportunitățile savuroase ale vieții, așa că am făcut ceea ce ar fi făcut orice altă fată în asemenea circumstanțe dificile. Am început să mă dezbrac.

Imediat ce mi-am desfăcut primul nasture, Balenski a lăsat să-i scape un oftat prelung, tremurător, însă nu pentru că ar fi fost impresionat de perspectiva de a-mi vedea sânii. Ci pentru că, pe sub sacou, purtam pânza de Caravaggio.

•

În inventarele cu lucrările unui pictor realizate în timpul vieții acestuia apar numeroase lucrări care ulterior s-au pierdut, pânze care au dispărut sau care au fost distruse din ignoranță. Acele picturi dispărute reapar ocazional – în câte o mansardă din Toulouse sau în câte o sufragerie din Dublin –, unele reușind în mod miraculos să fie autentificate și expuse ca niște comori, iar altele, neconfirmate, scoțându-i încet din minți pe proprietarii lor cât se poate de convinși de autenticitatea lor. Kazbici pomenise de un astfel de inventar în documentele lui de proveniență: „un tablou realizat pentru femeia care îl găzduise”. O adaptare a bine-cunoscutei înțelegeri a artistului plătind în natură, mâzgălind în grabă o capodoperă pe fața de masă pentru a-și plăti vinul; în cazul de față, Caravaggio, se presupunea, schițase portretul gazdei sale venețiene – poate și una dintre numeroasele lui amante – folosind cămașa ei de corp largă drept pânză improvizată.

În icoanele sârbe găsisem explicația pentru cel din urmă element al falsului realizat de Kazbici. Când deschisesem husa tabloului în Anglia fusesem derutată să constat că „desenul” de Caravaggio era pe un articol de îmbrăcăminte. Însă muzeul din Belgrad, la a cărui înființare contribuise și Raznatovič, conținea exemple de haine de cult din mănăstirile regiunii respective, acoperăminte și stihare cusute de mână de generații după generații de călugărițe răbdătoare. Eu nu știam nimic despre istoria textilelor, dar presupuneam că dr. Kazbici șterpelise un astfel de exponat. Când scuturasem cu grijă

haina, reușisem să deslușesc găurile milimetrice din care fusese desfăcută cu migală broderia originală, creând din haina simplă fără mâneci o pânză goală dintr-o țesătură care într-adevăr data din perioada respectivă. Pliurile țesăturii erau rigide și îngălbenite, dar pânza de in poate supraviețui foarte multă vreme. Presupunerea mea legată de folosirea cretei, pe care o făcusem la arhiva din Amsterdam, se dovedise corectă, și avusesem perfectă dreptate în privința galbenului de Napoli care fusese subțiat și folosit ca lac pentru a fixa creta. Destul de ingenios. Portretul fusese realizat astfel încât să semene cu fața vicleană și întrebătoare a fetei din *Ghicitoarea,* unul dintre primele tablouri cu care Caravaggio îi uluise pe colecționarii de artă ai Romei dornici de senzațional. Kazbici crease o legătură poetică între chipul venețienei uitate și șiretenia jucăușă de pe trăsăturile țigăncii ghicitoare. Lăcomia, sperase el probabil, avea să facă restul.

Balenski căscă gura la vederea platoșei mele contrafăcute.

— Poți să mă împușți, am continuat eu, dar nu vei reuși niciodată să cureți sângele de pe pânză. Vrei să încerci?

Gura i se contracta mutește, dar încă ținea pistolul îndreptat spre mine.

— Sau aș putea să o sfâșii. E foarte fragilă, țesătura asta veche. Și apoi vei putea să mă împușți. Dar tot nu te vei alege cu tabloul.

— Ce vrei? Șovăia. Bani?

— Nu am nevoie de bani. Vreau să încetezi. Pur și simplu, să lași baltă toată treaba. Iar el – am făcut o mișcare cu bărbia peste umărul lui Balenski înspre Iermolov – o să îi dea soției sale cele două picturi ale lui. Tablourile de Botticelli din colecția Jameson, după cum spuneam. Eu am să plec de aici exact cum am venit, cu chestia asta pe mine. Odată ce Elena Iermolov va primi confirmarea în privința tablourilor, am să vi-l dau înapoi, cu valoarea intactă. Adică zero.

Iermolov părea să își înăbușe un chicot de râs, ceea ce nu era tocmai reacția la care mă așteptasem.

— *Ana bezumna,* murmură Balenski. *E nebună.*

— Posibil, răspunse Iermolov în engleză. Dar nu complet proastă. După cum știi. Descotorosește-te de ea, dacă vrei. Știi că tabloul ăla nu valorează nimic.

Balenski s-a întors încet spre celălalt bărbat, răsucindu-se pe călcâie ca o jucărie mecanică. Ambele mâini îi atârnau acum fără vlagă pe lângă corp. Se uită la Iermolov, care se mulțumi să ridice din umeri, apoi coborî privirea spre pistol, părând nedumerit să îl vadă la el în mână.

— Trebuie să vorbim.

Era evident că Balenski se străduia să își păstreze calmul, dar avea acum un aer de disperare nebunească. Nu era câtuși de puțin intimidant, mai degrabă absurd. Atât de absurd cât poate fi vreodată un bătrân furios care are în mână un pistol încărcat.

— Nu. Chiar nu trebuie. Mi-am pus mâinile pe gulerul cămășii, simțind materialul pârâind de cât era de întins. Îl vreți sau nu? Să număr până la zece?

Știam că Balenski nu putea să mă împuște. Oricât de corect mi-ar fi țintit capul, tot mi-ar fi zburat creierii peste pânză înainte să apuce să mi-o dea jos cu grijă de pe corp. Și nici presupusa valoare financiară a piesei nu îl împiedica. Dorința era o monedă pe care o tranzacționam de multă vreme. Nu era în stare să mă împuște din cauză că tânjea să posede obiectul acela, cu o pasiune atât de orbitoare încât o făcea și mai copleșitoare.

Apoi, Balenski m-a împușcat.

•

Am apucat să aud un ecou încremenit înainte ca bubuitura focului de armă să reverbereze asurzitor din pereți. Ceva greu mi se izbi de piept și nu am avut timp să simt nici măcar surpriză când craniul lui Balenski se ciocni de clavicula mea, iar pistolul căzu pe podea cu un clinchet răsunător de porțelan spărgându-se. Balenski scoase un sunet strâns, ca un oftat de oase bătrâne ridicându-se dintr-un scaun. Iermolov îl sprijinea de la spate cu brațul stâng, în timp ce, în mâna dreaptă, ținea o scrumieră grea din bronz aurit. Brațele lui Balenski se bălăngăniră moi când i se îndoiră genunchii, iar Iermolov se aplecă în față și se lăsă pe vine, întinzându-l frumos pe podeaua de piatră. Dădu la o parte materialul paltonului acestuia și îl pipăi în spatele urechii, căutând pulsul cu trei degete care exersaseră îndelung gestul. Apoi se lăsă o tăcere inconfortabil de lungă.

•

— Ar fi bine să chemăm o ambulanță, spuse Iermolov în cele din urmă. Se pare că domnul Balenski a suferit un atac de cord. Și cred că s-a lovit la cap când a căzut. Ce îngrozitor!

Calm, puse scrumiera jos, lângă cadavru. La fel de calm, a luat în mână pistolul.

Nervii mei stăteau să explodeze ca artificiile de ziua națională a Americii, iar umerii îmi erau cuprinși de spasme, corpului încă nevenindu-i să creadă că glonțul trecuse cu mult pe lângă mine. Podeaua era acoperită de fragmente minuscule de porțelan. Calul. Balenski împușcase calul, apoi fusese ucis de o scrumieră. Deci era permis fumatul în interior? Grozav. *Iisuse, Judith*!

— A împușcat calul, am spus fără să gândesc.

Iermolov ținea pistolul în mâna dreaptă. Cu stânga își căută în buzunar telefonul.

— Același… Gura îmi era complet uscată; am înghițit în sec și am încercat din nou, dar nu am reușit să scot decât un icnet strident, gâfâit. Mi-am dres glasul, mi-am controlat vocea. Același gen de atac de cord pe care l-a suferit și Edouard Guiche, când gorila ta l-a împins de la o fereastră de la etajul șase? Același de care a murit și Mașa? Urmează să sufăr și eu unul?

Vorbeam prea repede pentru el. Păru confuz, dar nu scoase telefonul.

Pânza de Caravaggio era leoarcă de transpirație, dar eu eram înghețată. Am continuat:

— Ar trebui să știi că ceea ce tocmai ai făcut a fost filmat. Și transmis în direct, în timp real. Ai o grămadă de martori. Iar el are la ceafă o rană cât nenorocitul de pumn al tău. Atac de cord?

Nu am simțit nevoia să menționez că Jovana și restul erau convinși că urmăreau o înscenare.

Mâna lui Iermolov se încleștă pe gâtul meu înainte să apuc să o văd mișcându-se. Partea din spate a limbii mele începuse să se contracte, dar am reușit să scot câteva cuvinte.

— N-ai decât să faci ce vrei, dar n-o să te ajute.

— Ce naiba faci?

— Dă-mi drumul. El își slăbi strânsoarea, dar nu mă eliberă. Tocmai ai comis o crimă în fața unui webcam care transmitea în direct. Înțelegi?

Foarte încet, degetele încolăcite în jurul gâtului meu se relaxară. Călcâiele mele ajunseră din nou pe podea. Am tras aer în piept.

Interesant cum funcționează furia. Eram și eu destul de familiarizată cu ea. Vocea lui Iermolov era la fel de rece ca stepele Rusiei în ianuarie, însă tonul lui rămăsese aproape conversațional.

— Ce motiv aș avea să te cred?

Am zâmbit cât de dulce puteam.

— *Domnule* Iermolov. Nu suntem la un interviu de angajare. Dar, în regulă. Am pus mâna pe tabloul tău, în ciuda eforturilor tale susținute. Am aflat despre mica ta afacere ilicită din Serbia. L-am găsit pe Raznatovič, singură. Și te-am făcut să vii aici. Așa că te îndoiești de mine?

— Unde se află camera asta? întrebă el încet.

Am făcut un pas în spate.

— Acolo sus. Am arătat din cap spre oasele care atârnau din tavan. Îmi închipui că ești un bun țintaș, probabil ai putea s-o

faci zob dintr-un glonț, dar e prea târziu. După cum spuneam, ceea ce tocmai s-a întâmplat a fost transmis. Nu pe internet, reține însă. Dar a fost înregistrat. Așa că ai de ales.

Pistolul îi atârna moale din mână, relaxat, familiar.

— Ce faci? șuieră el. Cățea mică și proastă!

— Poți să mă sugrumi sau să mă împușți. Vezi ce se întâmplă. Ai ucis doi oameni pentru nenorocitul tău de desen. Ah, scuze, trei. Ei bine, n-ai decât să-l iei.

Mi-am lăsat sacoul să cadă pe podea și mi-am tras ușor peste cap cămașa de corp, aruncând-o într-o parte. Îmi luasem două sutiene sport pe dedesubt pentru a o face să stea bine. Am smucit din cap spre cârpa boțită care zăcea lângă Balenski:

— Îți aparține.

Iermolov schimbă macazul.

— Nu am fost nicidecum responsabil de moartea lui Edouard Guiche și habar nu am cine e această Mașa. Nu mă interesează cu nimic… chestia aia.

— De ce te-aș crede? De ce ai plătit pentru ea dacă nu o voiai? De ce…?

Mă simțeam cât se poate de aiurea, așa că m-am întins pe podea lângă cadavrul lui Balenski. Iermolov îmi întoarse spatele și făcu un tur al încăperii, cu pumnii încleștați în buzunare, ca un actor slab jucând o decizie importantă.

— Mi-aș dori foarte mult un pahar de ceva. Dorești să îmi ții companie?

— Poate. Da. Mulțumesc.

— Eventual, ai putea mai întâi să oprești camera, te rog? Vocea îi era calmă, rugătoare. Genul de voce cu care te-ai fi adresat unui nebun periculos. Nu ești în niciun fel de pericol. Apoi am să-ți aduc un pahar.

Ne străduiam acum să ne facem pe plac reciproc, nesiguri de următoarea mișcare a celuilalt.

— Voi avea nevoie de telefon. E în poșetă, acolo.

Mi-am șters mâna pe pantaloni și am efectuat un apel către telefonul pus pe silențios, întrerupând astfel timer-ul și, prin urmare, și conexiunea. Iermolov mă urmărea cu interes. Apoi i-am scris mesaj Jovanei:

Gata. A funcționat?

Se pare că da. Ce treabă ciudată! îmi răspunse ea.

Știu, nu-i așa? *Vorbim mâine, mersi.*

Am pus telefonul înapoi și m-am întins pe spate închizând ochii. Iermolov a lipsit atât de mult încât mi-am spus că poate plecase să cheme întăriri. Ar fi putut să se întoarcă cu un lansator de rachete și cu o fecioară de fier și tot nu aș fi observat. *Știa că e un fals. Știa. Atunci de ce a făcut-o*?

Am auzit uși izbindu-se undeva în interiorul casei. Mi-am amintit de Carlotta, pierdută în propria bucătărie.

— Poftim.

M-am ridicat în capul oaselor și am luat paharul rece pe care mi-l întinse Iermolov. Băutura favorită a Elenei.

— Mulțumesc.

El își aprinse o țigară și îmi oferi pachetul.

— Deci. Povestește-mi despre filmul ăsta.

Își păstrase tonul rezervat discuției cu un nebun.

Am sorbit încet și îndelung, savurând arsura înghețată a băuturii.

— L-am comandat pentru tine. Fie reprezintă o operă de artă, fie o probă de anchetă. Nu are titlu încă. Dacă vrei să îl cumperi, prețul e de 200 000 de euro. Plus comisionul meu, zece la sută.

— Ai spus că a fost transmis în direct. Au existat martori.

— Într-adevăr. Sunt sigură că ai auzit de conceptul de critică fotografică? Martorii sunt artiști. Ei cred că întreaga treabă e o înscenare – un comentariu asupra capacității capitalului de a submina materialitatea. Sau un rahat de genul ăsta. Suprarealist.

— Așaaaa…

Poate că, într-adevăr, păream puțin nebună.

— Dar poți să cumperi înregistrările, o operă de artă unică. Cealaltă condiție rămâne valabilă. Tablourile tale de Botticelli vor ajunge la soția ta. Tu decizi.

El își aprinse o țigară și îmi oferi pachetul.

— Și faci asta pentru că…?

— Vreau să încetezi… să mă mai hărțuiești. Lasă-mă în pace, cum i-am spus și prietenului tău. Și încetează să mai ucizi oameni, dacă tot suntem la capitolul negocieri.

— Nu mă enerva. Nu am ucis pe nimeni. Nici pe tipa asta, Mașa, nici pe Guiche.

— Mi-ai distrus galeria din Veneția.

M-am întins peste cadavrul lui Balenski ca să ajung la scrumieră.

— De ce aș fi făcut asta?

— Ca să mă amenințI. Pentru că îți doreai tabloul.

— Falsul Caravaggio? El și-l dorea.

Balenski păruse înspăimântat, furios, confuz, dar Iermolov nu trecea prin niciuna din aceste stări. El părea plictisit. E greu să te prefaci plictisit, mereu tinzi să exagerezi. Așa că, brusc, mi-am dat seama că spunea adevărul.

•

Un simț prea dezvoltat al propriului statut. Pe tot parcursul triumfurilor șubrede de care se bucurase, Caravaggio văzuse în

succes o formă de limitare. Dorința îndeplinită devenea dorință disprețuită. Interioritatea claustrofobică a tablourilor sale, stilul său de a reduce lumea la limitele unei singure încăperi, au darul de a ne amăgi privirea chiar în timp ce ne conving că vedem limpede. Nu e vorba de nimic altceva, deci cum putem fi înșelați? Și, totuși, suntem atât de captivați de ceea ce privim încât devenim orbi la realitățile simultane ale scenelor sale. Pictura e amăgire. Nu te încrede în ceea ce crezi că vezi. Mi-am lăsat capul să cadă înapoi pe covor, revăzând pentru o clipă covorul kilim din apartamentul meu din Veneția. *Nu.* Mi-am amintit ceva ce citisem undeva, că momentul în care comunici cu adevărat cu o operă de artă se manifestă ca o ieșire bruscă în relief la suprafața spiritului. Totul mi-a devenit atât de stupid de limpede. Încă din momentul acela în care Renaud petrecuse fulgerător șireangul în jurul gâtului lui Moncada, eu mă plasasem în centrul evenimentelor, când de fapt nu fusesem niciodată mai mult decât un satelit, gravitând la marginea unei materialități cu totul diferite. Alții – Kazbici, Balenski, Iermolov, Moncada însuși – făcuseră pe rând jocurile. Apele fuseseră tulburate la suprafață, iar eu, pur și simplu, nu văzusem ce se petrecea.

Am gemut. Mai bine m-ar fi împușcat Balenski. Mă înșelasem. Mă înșelasem în privința întregii povești.

24.

Iermolov avu nevoie de câteva ore pentru a-și spune povestea. În timp ce vorbeam, ne-am sprijinit pe coate ca romanii la un banchet. Casa uriașă mi se păruse atât de amenințătoare mai devreme, dar acum, așa cum stăteam pe podeaua încălzită, lângă paharele noastre de vodcă, era confortabilă, ca un cocon într-o plapumă de zăpadă. O atmosferă destul de prietenoasă. Însă, ascultându-l pe Iermolov, am simțit că deveneam tot mai mică, pierzându-mi toată încredere de sine.

— Știam de multă vreme că Balenski e un escroc, îmi explică Iermolov. Și el, și Kazbici.

— M-am prins și eu – pentru început, Balenski a cumpărat de la el un tablou fals de Rothko.

Iermolov era suficient de politicos pentru a se arăta sincer impresionat.

— Ai descoperit asta? *Otlicino.* Excelent.

Acela ar fi fost poate momentul în care aș fi putut să îl întreb de ce avusese o părere atât de proastă despre abilitățile mele profesionale, însă, în clipa aceea, aveam nevoie de informațiile lui mai mult decât de consolare. Am ignorat complimentul și l-am întrebat de ce continuase să facă afaceri cu Balenski.

— Aveam multe legături. Lucrasem împreună în trecut, în Rusia. Era complicat.

— Desigur.

— Dar am știut imediat ce a venit la mine cu acel desen de Caravaggio că era un fals. Doar un… un ignorant ar fi crezut povestea aia. Dar el… el nu cunoștea tablourile, nu le iubea. Pentru el erau doar obiecte, chestii de vândut. Se aplecă în față cu un aer confidențial. Singurul tablou pe care l-a iubit cu adevărat a fost un portret al lui însuși realizat de Safronov.

— Dureros. Nikas Safronov se specializase în portrete care imitau solemnitatea celor clasice. Îl pictase pe președintele Rusiei în chip de Francisc I. Ca Napoleon?

— Ești amuzantă. Ca Petru cel Mare.

— De două ori mai dureros. Și de ce ai intrat în jocul lui? De ce ai acceptat să cumperi desenul de Caravaggio?

— Balenski avea nevoie de bani. E falit.

— Falit?

— Se mai întâmplă. Guvernul din Rusia i-a înghețat toate proprietățile. Dacă se întoarce, va fi arestat. Nu e o situație tocmai neobișnuită.

— Dar e una pe care tu ai reușit să o eviți.

Iermolov știa deci, de ceva vreme, ce anume reușisem să aflu din documentele lui Guiche. Tranzacțiile dintre Kazbici și Balenski nu se limitaseră doar la tablouri – folosiseră tablourile ca fațadă și pe Raznatovič ca furnizor –, ci făcuseră într-adevăr și trafic de arme. Iermolov nu era implicat. Ceea ce nu știusem era că Balenski devenise o problemă sâcâitoare pentru autoritățile ruse. Ca mulți dintre predecesorii lui din epoca post-sovietică a goanei după aur, Balenski își câștigase averea pe căi prea violente și prea bătătoare la ochi pentru a fi pe placul noilor cârmuitori de la Moscova. Prin urmare, proprietățile îi fuseseră înghețate. În consecință, Balenski trăise pe credit, disperat să facă rost de bani, ceea ce îl motivase să intre în povestea cu falsul Caravaggio, pe care el și Kazbici o puseseră la cale împreună. Kazbici urma să vândă tabloul, teoretic lui Balenski și Iermolov, apoi Balenski și Kazbici aveau să își împartă jumătatea plătită de Iermolov. O înșelătorie. Falsa „investiție" a lui Balenski fusese menită să îl convingă pe Iermolov. De aici și panica lui Balenski atunci când îl anunțasem că desenul era un fals. O făcuse de ochii lui Iermolov. Poate chiar sperase în frenezia lui că împușcându-mă ar fi reușit să îl convingă pe Iermolov că tabloul era autentic.

— Dar, dacă știai că totul era doar o minciună gogonată, de ce ai intrat totuși în joc? De ce ai venit aici azi?

— Din rațiuni politice.

— Poftim?

— Eram nevoit să rămân apropiat de Balenski. Știi că am… legături politice în Rusia? Aceștia – noi – am considerat că ar fi fost mult mai convenabil pentru toată lumea dacă Balenski ar fi fost arestat în Occident. Pentru fraudă. Povestea asta cu tabloul de Caravaggio era o soluție perfectă – își construise singur cursa.

— Și de asta ai fost dispus să-i dai banii?

— Știam că îi voi primi înapoi. Nu era o sumă atât de mare.

Cincizeci de milioane de dolari. Presupun că, într-adevăr, nu era, nu pentru un bărbat ca el.

Mi-am amintit de o frază pe care o citisem în cartea lui Bruce Eakin: „Pentru prietenii mei, totul – pentru dușmanii mei, legea!"

— Dar… dar cum rămâne cu oamenii lui Balenski? Noaptea trecută l-am văzut cu o gorilă.

— Nu i-au mai rămas decât foarte puțini. Păstra aparențele.

E-mailurile pe care le primise Dave. Episoadele de intrare prin efracție. Toate avuseseră ceva… vag amatoricesc în ele.

De parcă aș fi putut fugi atât de ușor dacă Iermolov ar fi fost într-adevăr pe urmele mele.

Kazbici, neștiind că Iermolov se folosea de el, fusese la fel de disperat să îl facă pe Iermolov să cumpere.

— Dar fusese dealerul tău. Aveai încredere în el?

— Cândva am avut, da. Dar nu mai prezenta interes pentru mine. Treaba mea era să duc la bun sfârșit povestea cu Balenski, atâta tot.

— Nu erai furios? Te înșelase. Nu îți doreai răzbunare?

— Răzbunarea nu e ceva de care să mă pot folosi. Nu e eficientă.

Mi-a surprins privirea când a ridicat paharul, iar, între noi, s-au produs mici scântei.

Kazbici știuse că mă aflam în Place de l'Odéon și crezuse că eu știam unde se afla piesa. El sugerase „evaluarea" și încercase să-l convingă pe Iermolov să mă ceară pe mine, însă planul lui dăduse greș când eu refuzasem. Iermolov personal nu ținuse prea mult să găsească desenul, pentru că existau deja documentele de proveniență și plata făcută, suficiente pentru a-l prinde pe Balenski în cursă, însă Kazbici fusese disperat să vadă tranzacția dusă la bun sfârșit, pentru a-l face pe Iermolov să plătească și restul de bani. Așa că începuse să facă presiuni asupra mea – încercase să mă scoată din minți. Ceea ce îi reușise spectaculos de bine. Iermolov considera că, probabil, Kazbici era responsabil pentru „fantomele" din apartamentul meu. Și pe urmă intervenise Elena.

— Elena. Da.

— Judith, după cum ți-am spus, nu sunt complet lipsit de principii. Indiferent ce ți-ar fi spus Elena, e mama fiilor mei. Nu aș amenința-o niciodată. E o femeie… dificilă. Isterică, frustrată. Bea mult – e imposibilă. Am trimis-o la doctori, la clinici, dar nimic nu a funcționat.

— Am văzut și mai rău.

Propria mea mamă, de exemplu.

— Te rog, acceptă că există unele lucruri pe care, pur și simplu, nu le știi.

— Dar ai de gând să divorțezi de ea?

— Da. Și nu am de gând să îi dau tablourile mele de Botticelli, deși trebuie să recunosc că apreciez cât e de romantică solicitarea ta. Elenei i se va asigura o situație materială bună. Dar nu cred că ai făcut asta – a fluturat mâna spre candelabru – de dragul Elenei?

— Elena voia să se folosească de mine pentru a pune mâna pe desen. De asta se află în St. Moritz. Îi intrase în cap că fără acel desen ar fi în pericol. Dar din cauza a ceea ce știa ea, din cauza a ceea ce știați amândoi, nu ar fi fost suficient să

returnez pânza. Trebuia să aflu cum m-ați descoperit și să găsesc ceva – ceva care să-mi permită să negociez. De asta m-am dus la Raznatovič. Credeam că tu și Balenski sunteți implicați amândoi în treaba cu armele.

— Știam despre bărbații morți. Unul la Paris, unul la Roma. Italieni? Dar știam și că nu ai furat nimic, pentru că singurul lucru pe care ți-l schimbaseși era numele.

— Chiar și așa.

Iermolov își dădu ochii peste cap.

— Domnișoară Teerlinc…

— Poți să-mi spui Judith, dacă vrei. Așa mă cheamă.

— Judith. Ăsta nu e un joc. Știu ce cred oamenii despre noi – oligarhi și criminali, care încuie oamenii în Lubianka și fac pierdută cheia. Dar nu umblăm toți cu buzunarele pline de poloniu. Eu chiar am principii. Poate nu sunt un sfânt, acesta fiind și motivul, sincer să fiu, pentru care trecutul tău oribil prezintă prea puțin interes pentru mine. Dar nici nu sunt bătaia de joc a nimănui.

— Da, ei bine, am spus eu, aruncându-i o privire lui Balenski, asta văd. Și totuși, cum ai aflat despre… incidentul din Paris?

— De la Kazbici, firește.

Dar Kazbici de unde știa cine sunt și ce căutam acolo?

— Elena mi-a spus că ești periculos. Apoi am crezut că ai omorât-o pe Mașa, că mi-ai făcut praf galeria și că l-ai omorât pe Guiche. Deci credeam că ești pus pe fapte mari. Credeam că mă vânezi.

— Dar de ce ai crezut asta?

— Din cauza lui Mișa. L-am văzut pe Mișa. La Veneția, apoi la Paris.

— Îl cunosc pe Mișa. Dar el lucrează pentru Kazbici, niciodată pentru mine. I-am cerut lui Kazbici să îl trimită să stea cu ochii pe Elena. Când bea, lucrurile pot lua o întorsătură urâtă. Despre Mașa nu știam nimic. Iar despre Edouard Guiche am auzit că s-a sinucis.

— Balenski credea că la el se afla desenul, am spus eu încet. Nu a fost sinucidere.

— Guiche nu e primul dintre cei care au lucrat pentru Balenski care să sfârșească astfel.

Am tăcut o clipă.

— Mai e un motiv, am spus eu. Pentru că…

— Da?

Dacă învățasem ceva de la Caravaggio, acel lucru era să îmi adaptez tehnicile la circumstanțe.

— Pentru că puteam. Pentru că m-am convins singură că ești pe urmele mele. Pentru că eram furioasă pe tine. Voiam să

te umilesc. Pentru că era… palpitant, presupun.

— Maşa era prietena ta?

— Într-un fel. Da. Suficient cât să conteze.

— Atunci îmi pare rău. Şi îmi pare rău şi pentru galerie.

— Aia nu prea contează, de fapt. Mie îmi pare rău pentru calul tău.

— Ăla contează, la drept vorbind.

•

Uitasem de Balenski, oaspetele mut al micii noastre petreceri cu vodcă. Am ridicat paharul înspre grămada de caşmir de pe podea.

— Cum se face că nu sângerează?

— Am fost profesionist cândva.

— Tu şi Elena aţi fost făcuţi unul pentru celălalt.

— Cândva.

Iermolov se ridică în picioare şi se întinse cu flexibilitatea unui sportiv. Îmi surprinse privirea atentă.

— Deci acum tu şi viclenii tăi prieteni artişti mă aveţi la braţ?

— La mână.

Iermolov păru amuzat.

— Eşti foarte conştiincioasă. Şi ai de gând să insişti cu şantajul ăsta atât de dramatic?

— Nu. Dar le-am promis, totuşi, ceva bani artiştilor mei. De asta voi avea nevoie. Şi încă unei persoane. Elena ştie despre toate astea. Mi-am ciupit şaua nasului. N-aveam decât să îmi găsesc mai târziu timp să reflectez la propria mea prostie colosală. Şi trebuie să ne descotorosim de Balenski.

— După cum ziceam, un atac de cord. Era un bărbat în vârstă.

Iermolov începuse să se plimbe agitat prin încăpere, ca şi cum holul ar fi fost o cuşcă.

— Dar oamenii tăi de la Moscova voiau să îl înhaţe. Adică să-l bage la închisoare. Nu vor fi prea încântaţi de treaba asta.

— E… supărător.

— Ăsta e momentul în care intervine acel cineva. Cred că o să-ţi placă ideea mea.

— Mă înveţi tu pe mine cum să mă descotorosesc de un cadavru?

— Nu deschide subiectul.

•

Iermolov venise personal cu maşina de la aeroport în după-amiaza aceea, un Audi combi, luându-l şi pe Balenski de la Palace în drum spre reşedinţa sa. Pânza de Caravaggio se dovedi utilă ca linţoliu provizoriu – am înfăşurat-o în jurul gâtului şi capului lui Balenski, ca o plasă de păr care să

ascundă rana, apoi i-am închis strâns paltonul ca să îi țină capul nemișcat. Pielea subțire ca pergamentul de pe gâtul lui era caldă încă. Era loc suficient pentru cadavru în portbagaj, iar, după ce l-am târât până la parter cu liftul și l-am rostogolit în mașină, nu am mai avut ce să ne spunem pe drumul înapoi spre St. Moritz, care ne-a purtat printre case țărănești vechi, cu pereți de piatră, și apartamente moderne ridicându-se strălucitoare din zăpadă ca niște stalagmite. Am rupt tăcerea doar pentru a-i da indicații despre cum să ajungă la motel.

— Va trebui să îl cărăm. Să-i petrecem brațele pe după gâturile noastre când îl scoatem. Să ne prefacem că e beat.

Folosisem această metodă și altă dată, când mă descotorosisem de Leanne în Paris.

— Ești sigură că așa e cel mai bine? mă întrebă Iermolov.

— Care e lucrul pe care guvernul tău îl urăște chiar mai mult decât pe disidenți?

— Nu înțeleg.

— Homosexualii. El mă privi nedumerit. Nu știai că Balenski era pe invers?

— Habar nu aveam.

O spusese pe un ton mândru și, trebuia să recunosc, cu o notă de dezgust.

Eu am reflectat cu tristețe la precauțiile pe care mi le luasem la sugestia hackerului din Nigeria găsit de Dave. În momentul acela îl consideram pe Iermolov un fel de super-erou malefic atotputernic, dar el nu știa nici măcar anumite chestii pe care le-ar fi putut afla din revista *Grazia.*

— Ei bine, a fost. Stai să vezi când o să-l cunoști pe prietenul meu, Timothy. Cred că prietenii tăi de la Moscova vor fi foarte încântați de tine.

Camera lui Timothy se afla la etajul doi. Am aruncat discret o privire în hol. Știam de când îl adusesem pe Timothy că scările erau în dreapta, iar recepția se afla într-un mic separeu în unghi drept. Nu se vedeau pe nicăieri alți oaspeți, doar o femeie într-un pulover galben gros, cu guler pe gât, răsfoind o revistă în spatele recepției. Intrarea era direct sub nasul ei. Aveam încărcată pe telefon o hartă cu instrucțiuni pentru a ajunge la o casă pe care o selectasem la întâmplare lângă fac.

— Eu am să intru și am s-o rog să-mi dea indicații. Când o să ieșim, du-l înăuntru, bine?

— Nicio problemă.

M-am dus la recepție și am început să explic, în cele câteva cuvinte în germană pe care le cunoșteam, că trebuia să mă întâlnesc cu un prieten la motel, dar nu știam cum să ajungem de acolo la cabana gazdei noastre. Probabil bucurându-se că avea ceva care să-i întrerupă monotonia serviciului, femeia mi-

a zâmbit îndatoritoare și s-a aplecat asupra hărții de pe telefonul meu, trecând la o engleză perfectă când eu m-am arătat confuză. Mă conduse afară și începu să-mi explice cum să cobor dealul, mergând tot pe dreapta până treceam de supermarketul din stânga mea, de unde aveam să văd lacul. Mi-am închis telefonul când am ieșit pe ușă, gândindu-mă că timpul necesar pentru a-l reporni avea să îi ofere lui Iermolov ocazia să se strecoare înăuntru. Am dârdâit amândouă pe verandă până când ecranul telefonului meu s-a trezit la viață. Recepționera desenă cu degetul ruta pe care trebuia să o urmez.

— Mulțumesc foarte mult! Urc doar să văd dacă prietenul meu e gata.

Vedeam tivul paltonului lui Balenski târându-se pe scări precum coada unui balaur.

— Nicio problemă! Mă bucur că am putut ajuta, îmi strigă ea, în timp ce eu am urcat în grabă scările.

Iermolov mă aștepta pe palierul etajului doi. Chiar și un bătrânel subțirel ca Balenski trebuie să fi avut vreo șaizeci de kilograme, dar Iermolov nici măcar nu obosise.

— Pe aici, i-am spus.

Am bătut ușor la ușa camerei cu numărul 9.

•

Timothy se îmbrăcase în *lederhosen*[77] pentru întâlnirea cu Balenski. Sau cel puțin purta pantalonii scurți din piele groasă și bretelele brodate, însă părea să-și fi uitat cămașa. Părul îi era pieptănat frumos pe spate, coafat cu gel, și scânteia în lumina de bronz care se reflecta de pe lambriurile ieftine de brad de pe pereți. Cei doi bărbați se salutară din cap.

— Pune-l pe pat, i-am spus lui Iermolov.

Toate obiectele de pe lista mea de cumpărături erau aranjate pe noptieră. Am observat satisfăcută că sticla de whisky fusese desfăcută, iar Timothy turnase băutura în două pahare. Timothy avea să simuleze o scenă cu un client care se lăsase dus de val, forțându-l să se apere. Studiind obiectele, Iermolov a priceput fără să fie nevoie să-i explic eu.

— De unde ai știut? îmi șopti el.

— N-am știut. Mă pregătisem pentru orice eventualitate. Ai fi putut fi tu.

El păru din nou amuzat.

— Ești foarte încrezătoare.

— Conștiincioasă, după cum ai spus și tu.

— Și m-ai fi făcut și pe mine să par… pe invers?

— Oamenii te pot surprinde. Ne apucăm de treabă?

Am desfăcut pânza, dezgolind baza craniului lui Balenski, unde rana ca o anemonă începuse, într-un final, să sângereze.

Nu mai rămăsese decât o cârpă acum din tablou. Un nimic.

Am rearanjat puțin obiectele de recuzită, luând câteva și punând fosila pe noptieră.

— Dezbracă-l.

Eu și Timothy l-am dezbrăcat, timp în care Iermolov așteptă discret la o parte. Timothy a scos din dulap o pungă de plastic în care se afla ținuta lui Balenski. Observasem din taxi un sex-shop, care se afla lângă o benzinărie și un restaurant cu autoservire de la intrarea în oraș. Cât de eficienți erau elvețienii. Timothy împături hainele lui Balenski pe singurul scaun din încăpere – palton, sacou, pulover, cămașă, chiloți, șosete, vestă. Era ceva vag insuportabil în privința vestei. L-am îmbrăcat apoi în hainele din PVC negru. La fel ca Iermolov, mi-am ferit privirea când Timothy dezlegă șiretul din partea din față a pantalonilor scurți pentru a trage un prezervativ peste scula lui Balenski. Deloc surprinzător, îi luă ceva vreme până a reușit:

— Care e tariful tău în seara asta, scumpule?

— Două mii, răspunse Timothy.

Am băgat banii în buzunarul lui Balenski.

— În regulă. Întinde-te pe pat.

L-am rostogolit pe Balenski la perete, iar Timothy își ocupă poziția, întinzându-se pe burtă, desfăcând nasturii de pe ambele părți ale pantalonilor săi.

— Stai așa. Ai adus lubrifiantul?

— E în sacoșă.

Timothy se ridică, luă sticluța pe care i-am întins-o, făcu cele necesare și se întinse din nou.

— Poți ajunge la fosilă? l-am întrebat.

El încercă mai întâi cu mâna dreaptă, apoi cu stânga, însă poziția necesară pentru a-l nimeri pe Balenski unde avea rana era neverosimilă.

— Și dacă am încerca din poziția misionarului?

Timothy s-a întins relaxat pe spate, și-a băgat o pernă sub cap și și-a desfăcut picioarele.

— Nu ar fi putut să se țină. E bătrân.

Vorbeam în franceză, dar îl vedeam pe Iermolov urmărindu-ne cu un interes detașat. Oricât ar fi fost de bizar scenariul, aveam impresia că nu era prima dată când înscena o moarte.

— Dar așa? Timothy se ridică în genunchi dintr-o singură mișcare grațioasă. Dacă ar fi fost îngenuncheat în spatele meu? Atunci aș fi putut să mă întorc?

— Ține-l ridicat, i-am cerut lui Iermolov, apoi am aruncat o privire. Da. Întinde-te s-o iei cu mâna dreaptă, întoarce-te sub el, el cade… așa.

Respectând instrucțiunile mele, Iermolov îi dădu drumul lui Balenski, care căzu în față, expunându-și obscen fundul fleșcăit și pătat din pantalonii de plastic.

— Bun. Adu sârma. Pune o rolă în buzunarul sacoului lui. Ești gata? Ești sigur?

Timothy se schimonosi.

— Gata? Fă-o acum.

Singura dată când l-am văzut pe Timothy crispându-se a fost când a aruncat fosila exact spre gâtul lui Balenski. Aceasta a scos o bufnitură surdă, ca o minge de tenis lovind o rachetă. Timothy înghiți un nod. L-am rostogolit pe Balenski pe podea.

— Stai așa. Tu ai să-l scapi mai firesc. Dă-mi sârma.

— O fac eu, interveni Iermolov. Ție o să-ți opună rezistență.

Fusesem sigură că aș fi putut să o fac, dar i-am fost recunoscătoare.

— Urcă la ultimul etaj. Există acolo o scară de incendii din lemn. Te va scoate pe lateralul clădirii, deci mașina ta va fi în stânga.

— Și când am să te mai văd? mă întrebă el pe neașteptate în rusă.

Ciudat moment își alesese să mă invite la o întâlnire.

— Elena mă așteaptă la Palace. S-ar putea să dureze o vreme, așa că va trebui să vă suportați reciproc până ajung.

— Firește.

— Eu am să aștept afară.

Așteptam din nou. Rugându-mă să nu vină nimeni, însă era seară și era plin sezon în St. Moritz; la ora aceasta, probabil stăteau toți prin baruri pentru a se relaxa după schi, nu-i așa? Udându-și gâtlejurile cu aromatul vin fiert? Am tresărit când am auzit pași pe scări; mi-am scos telefonul și m-am prefăcut că îl studiez când, de după colț, a apărut un cuplu în haine groase și salopete viu colorate trase peste bocanci, vorbind în germană. I-am salutat din cap de unde stăteam pe coridor; ei îmi răspunseră cu un gest similar și coborâră. Hai odată! *Ce făceau*? *Hai odată*! Am auzit din nou pași, de data aceasta înăuntru, iar Iermolov a trecut pe lângă mine în tăcere. Se descălțase de pantofi.

Eu am deschis ușa trântind-o cât de zgomotos puteam, ținând telefonul pregătit, amintindu-mi de mulțimea de gura-cască înconjurând cadavrul lui Guiche pe de Saint-Louis. Reflexul modern – întâi fotografiază și abia apoi țipă. Am apăsat orbește pe ecranul telefonului, o dată, de două ori, de trei ori. Apoi m-am uitat. Timothy era căzut în față pe pat, îndoit de la genunchi ca și cum ar fi făcut yoga. M-am apropiat. Fața îi era vineție și nu părea să respire. Cumva mă păcălise Iermolov? Terminase treaba și eu eram următoarea pe

listă? O, *Iisuse*! Mi-am strecurat brațul pe sub Timothy și l-am întins blând pe o parte. Eram cățărată pe spatele lui Balenski. Am observat, într-adevăr, că șireangul atârna între degetele lui zbârcite, cu manichiură îngrijită.

— Timothy? E în regulă. S-a terminat. Haide, respiră. Te rog, respiră.

Nimic. Sârma îi tăiase pielea, lăsând urme de sânge pe perna elvețiană scrobită. Am simțit cum mă cuprinde panica. Bumbacul era lăptos, de culoarea apei murdare de baie. Voiam să îmi cufund mâinile în el, să-i smulg fața din apă; dacă aș fi reușit să ajung la ea, aș fi putut să o salvez. *Nu asta. Nu e asta. Ăsta e Timothy.*

— Te rog. Haide. L-am zgâlțâit, mai tare, și mai tare. El tuși. *Oh, mulțumesc.* Gâfâia, încerca să înghită lacom aer, încă se sufoca, așa că i-am sprijinit capul până a reușit să-și dreagă glasul. Apoi, mi-a oferit un zâmbet superb, leneș.

— *Ça va*?

— *Ça va.*

— O să te contactez. Pentru bani. Ai grijă de tine.

Știam că nu aveam să îl mai văd niciodată. Indiferent ce vagă afecțiune am fi simțit vreodată unul față de celălalt, relația noastră fusese strict una de afaceri, de la bun început. Poate că acest gând crease încrederea necesară pentru scurta noastră alianță.

L-am sărutat o dată, tandru, pe buzele umflate și vinete.

Apoi am început să țip.

25.

Am plecat din St. Moritz în aceeași seară. Eu așteptasem chiar până în ultima secundă posibilă, când o auzisem pe recepționeră urcând în goană treptele, alertată de țipetele mele îngrozite, apoi țâșnisem în aceeași direcție în care îl trimisesem și pe Iermolov. Îndatoritoarea prietenă avea să rămână anonimă. M-am dus pe jos până la Palace, prea copleșită de efectul adrenalinei pentru a băga de seamă temperatura paralizantă, chiar dacă nu aveam decât jacheta elegantă a Carlottei care să mă apere de frig, și m-am alăturat soților Iermolov în apartamentul Elenei. Acolo m-am dus direct la baie, am încuiat ușa și am luat legătura cu hackerul meu.

Gata. 2 000 $ ca să le încarci?

Am înțeles.

Voi avea nevoie de cont. Va trebui să aștepți până ajung la un laptop.

Știu că o s-o faci. Am încredere.

Mulțumesc. Ascunde fața băiatului. Așteaptă cinci ore. Apoi dă-i drumul peste tot.

Consideră că treaba e ca și făcută. O înfloritură stilistică neobișnuită.

Ești bine? *Nu te-au hărțuit rușii*?

Deloc. Mulțumesc.

:) *Îți trimit noul cod acum.*

După ce am primit mesajul, i-am trimis pozele pe care le făcusem cu Balenski și Timothy *in extremis.* Speram că povestea lui Timothy avea să fie confirmată și de garda de corp a lui Balenski, ceea ce era cu atât mai probabil cu cât acum știam că nu fusese plătit și erau șanse mari să fie nemulțumit. Timothy avea să le explice autorităților că stabilise o întâlnire pentru sex pe bani cu Balenski, că acesta avusese chef de puțină acțiune inspirată de Christian Grey și că Timothy îi făcuse pe plac până când sârma devenise prea strânsă, iar el îl lovise într-o încercare disperată de autoapărare, pentru a-și salva viața. Îl așteptau câteva zile mai grele, dar vârsta lui Balenski avea să facă dificilă deschiderea unui dosar de omucidere, în timp ce natura faptei avea să descurajeze pe oricine din familia lui Balenski să facă prea mare tam-tam, mai ales dată fiind situația sa financiară. Iar, într-un final, Timothy urma să câștige din două părți, când aveau să iasă la iveală fotografiile care se găseau deocamdată doar în partea mai puțin publică a internetului. Cerusem ca fața să îi fie ascunsă pentru

a-i proteja identitatea, dar probabil nu ar fi trebuit să mă obosesc. Faptul că făcuse sex pe bani nu avea să-l împiedice să devină faimos. Foarte posibil, avea să se aleagă cu propriul reality-show. Eu urma să îi dau 500 000 de euro, ceea ce avea să îi permită să fie complet liber. Mi se păruse un preț rezonabil; din moment ce moartea lui Balenski îi fusese atât de utilă lui Iermolov, mă gândeam că îl puteam convinge să crească tariful.

•

În camera alăturată, Elena și Iermolov păreau să discute calm în rusă. Am făcut un duș lung și m-am înfofolit într-un halat de baie în carouri, cu monograma hotelului. Când am ieșit din baie, cu părul strâns într-un prosop, Elena s-a repezit să mă îmbrățișeze, iar Iermolov a deschis o sticlă de șampanie Krug. Nu prea înțelegeam de ce devenisem brusc atât de populară, dar am profitat pentru a comanda în cameră câteva porții de cheeseburgeri dubli. I-am mâncat direct de pe genunchi, cu maioneza și sosurile picurându-ne pe încheieturi. Elena a ridicat paharul pentru un toast, cu mâna nesigură. L-am observat pe Iermolov privind-o, dar nu am spus nimic.

— Mulțumesc! Am avut o discuție atât de minunată, prima în ultimele câteva luni, și doar datorită ție!

Înțelegeam cum ar fi putut să o înveselească șansa de a-și șantaja soțul pentru crimă, însă Elena părea sincer fericită.

— Ce bine ar fi fost dacă am fi discutat mai de mult, dacă ne-am fi înțeles, continuă ea. Atunci totul ar fi fost mult mai ușor! Nu aș fi avut de ce să mă tem.

O înțelegeam în această privință.

— I-am spus Elenei că totul va fi aranjat așa cum se cuvine, interveni Iermolov. Nu avea niciun motiv de îngrijorare.

— Îmi pare rău pentru desenul tău de Caravaggio, Elena.

— Cred că nu mai contează acum.

Privirea pe care o schimbă cu soțul ei era tristă, cu subînțeles, plină de regret și de iubire. Doar că efectul ei a fost compromis în clipa următoare, când Elena alunecă încet de pe scaun și aterizează pe covor, cu un sfert din cheeseburger încă strâns în pumn. Sticla de vodcă ascunsă se rostogoli de sub perna care o ajutase să își păstreze până atunci ținuta impecabilă de balerină. Eu și Iermolov ne-am uitat unul la celălalt.

— Spune-mi că n-ai făcut asta.

— Spune-mi că n-ai făcut *tu* asta.

Am întors-o pe Elena, iar ea lăsă să-i scape un sforăit sonor.

— Iisuse, am oftat. Eu chiar crezusem…

— Și eu la fel, interveni el.

Apoi am râs mult până când Iermolov mă întrebă dacă eram pregătită să plec.

— Să mă întorc la Carlotta? Sigur. Dar ar trebui mai întâi s-o punem pe Elena în pat.

— Nu la Carlotta. Eu mă duc acum la casa mea din Franța. Credeai că am să te scap din ochi până nu primesc micul „montaj" de la prietenii tăi artiști?

— Ce te face să crezi că nu vor exista cópii după acea înregistrare?

— Nimic. Dar nu am de gând să îți fac rău.

Felul în care a rostit cuvintele „să îți fac rău" îmi sugeră exact cum stăteau lucrurile.

— Nu am deloc haine, am tras eu de timp.

— Cumva flirtezi cu mine?

— Da.

— Atunci, nu vei avea nevoie de ele. Ai în poșetă documentele și toate celelalte?

— Da.

— Bun. Doar dacă nu cumva crezi că s-ar supăra prietena ta aici de față.

Am coborât privirea spre silueta întinsă pe burtă a Elenei și am reflectat.

— Nu e prietena mea. Nu a fost niciodată.

Iermolov mă duse la aeroport complet goală pe sub halatul de baie, deși am așteptat până ne-am desprins de la sol înainte să mi-l dau jos.

•

Orice urmă de solidaritate feminină pe care aș fi simțit-o vreodată față de Elena se risipi când am văzut ce făcuse cu parterul vilei lui Iermolov. La prima mea vizită acolo fusese prea cald pentru a petrece prea mult timp în interior, dar acum că era iarnă am fost expusă la întreaga oroare a prostului gust extrem, finanțat de un buget nelimitat. Se spune că trebuie să fii un Rothschild[478] pentru a ți se ierta opulența „stilului Rothschild", o axiomă demonstrată din plin de saloanele Elenei. Am fost întâmpinați de madame Poulhazan, impecabil îmbrăcată și coafată, deși era patru dimineața. Fața ei nu trăda nimic, dar simțeam ce părere avea despre halatul meu de baie. Chiar și așa, când mă conduse în camera mea, am găsit-o plină de plase de cumpărături cu logo-uri de firmă.

— Sper că mărimea va fi corectă, îmi explică madame. Am fost nevoită să ghicesc.

— Dar cum?

— Domnul Iermolov m-a sunat din avion. Mi-a spus că… ăăă… dormi. Mi-a explicat că vei avea nevoie de niște lucruri,

așa că am sunat la câteva buticuri din Cannes să se deschidă și am trimis elicopterul.

— Serios? Sunt foarte recunoscătoare, dar e miezul nopții – au deschis buticurile în toiul nopții?

— A fost de-ajuns un simplu telefon, absolut niciun deranj. Sper că vei găsi lucrurile pe placul tău.

Retrăgându-mă la culcare într-un neglijeu de mătase Carine Gilson de culoarea fisticului, mi-am spus că într-adevăr îmi plăceau. Înainte să adorm, i-am trimis un mesaj Carlottei. *Scuze că am dispărut. Am primit o ofertă pe care nu am putut să o refuz. Mulțumesc din suflet pentru sejurul minunat și transmite-i toată dragostea mea lui Franz. Succes*! Nu mă deranja să îmi las hainele acolo. Oricum mă săturasem să le văd.

Ea îmi răspunse imediat: *Cine e tipul*? Mi-am imaginat-o cuprinsă de curiozitate în dormitorul cu temperatură controlată al reședinței ei din St. Moritz, învăluită de mirosul de bătrân bolnăvicios al lui Franz, strângând telefonul la piept sub plapumă. Am ezitat: *Un rus. Nu-l cunoști, dar cred că ți-ar plăcea.*

Ea îmi răspunse cu un sărut și o pictogramă a unui inel cu diamante. Draga de Carlotta.

•

Mulți oameni confundă sexul cu iubirea, ceea ce nu e la fel de grav cu a confunda iubirea și înțelegerea. Însă sexul și înțelegerea luate împreună formează o combinație puternică. În cele cinci zile care au urmat, eu și Iermolov ne-am dedicat dimineților afacerilor, iar după-amiezile scurte de iarnă ni le-am petrecut în dormitorul meu. Îi cerusem Jovanei să ne trimită prin DHL, de la Belgrad, înregistrarea făcută pe casetă video, ca în vremurile de altă dată, cu montajul *Moartea unui oligarh,* iar Iermolov acceptă să plătească onorariul artiștilor, precum și să contribuie la a-l recompensa pe Timothy pentru rolul pe care îl jucase în rezolvarea situației cu Balenski.

Folosind un laptop împrumutat, pus la dispoziție de madame Poulhazan, mi-am verificat conturile bancare și am trecut în revistă toate email-urile trimise galeriei mele, de acum defuncte, răspunzându-le tuturor că Gentileschi era închisă. Am început, în sfârșit, să citesc cartea lui Dave, când nu eram ocupată să urmăresc online discuțiile despre spectaculos de scandaloasa moarte a lui Balenski. Hackerul recomandat de Dave ne făcuse mândri. Imaginile ajunseseră în mediul virtual și fuseseră preluate imediat de groaznice grupuri rusești de persecutare a homosexualilor. Hashtagurile se înmulțeau cu fiecare zi, activiștii pentru drepturile omului se agitau pe Twitter, poliția elvețiană se mulțumea să declare că ancheta

moartea unui bărbat de 86 de ani. Presa rusă se năpustise asupra subiectului, existând inclusiv editoriale privind decadența occidentală în publicațiile conservatoare, texte pe care mi le traducea Iermolov. Sursa fotografiilor era indicată în mod categoric ca fiind un jurnalist rus sub acoperire, care făcea eforturi să pună capăt corupției, iar propaganda se transformă rapid în adevăr. Nu îmi făceam griji pentru Timothy. În urma unui telefon în Panama, banii lui fuseseră transferați într-un fond fiduciar pe care avea să-l poată accesa după ce se întorcea în Franța. Parola pe care i-o alesesem era „Edouard". Crescusem suma la 750 000. În final, Timothy avea să se aleagă cu ușa deschisă către stilul de viață pe picior mare pe care și-l dorise.

— Ce ai de gând să faci în privința lui Kazbici? l-am întrebat pe Iermolov.

Iermolov și cu mine stăteam ridicați în capul oaselor în pat. Focul era aprins, iar obloanele deschise. Afară, cerul de deasupra mării era de un cenușiu blând ca penele de porumbiță, străbătut ici-colo de fâșii neașteptate de albastru de Winsor. Beam ceai Lapsang și mâncam clătite cu dulceață de cireșe amare. Aroma afumată a ceaiului și dulceața gemului îmi aminteau de lecțiile cu Mașa.

— L-am informat că tabloul a fost din nefericire distrus când a încercat Balenski să-l recupereze. O tragedie peste o altă tragedie. El nu știe că eu știu. Se află la Belgrad. Nu voiam să-l pun pe fugă. Se va ocupa cineva și de el.

— Eficient?

— Foarte.

Mă sărută pe tâmplă, coborî cu gura pe pometul meu, iar de acolo pe toată linia bărbiei.

— Deci, Mișa își va căuta un nou angajator?

— Posibil. Sau să mă ocup și de el?

— Ești un profesionist desăvârșit. Da. Mi-ar plăcea asta.

— Din răzbunare.

— Nu. Doar pentru că așa ar fi corect.

— Și cum rămâne cu tine, Judith? Tu ce-ai de gând să faci?

— Să mă întorc la Veneția, presupun. După ce va sosi coletul din Belgrad.

Nu că apartamentul meu m-ar fi atras în mod deosebit.

Am crezut atunci, pentru o clipă, că poate Iermolov avea să-mi ceară să rămân, însă momentul se stinse odată cu lumina albastră dispărând în spatele stâncilor, și am moțăit până s-a făcut ora la care trebuia să ne îmbrăcăm pentru a merge să ne uităm la tablouri. În fiecare seară, înainte de cină, mergeam în galerie. Aveam stiluri diferite de a privi picturile – Iermolov își alegea una din colecție și stătea nemișcat în fața ei, preț de

vreo douăzeci de minute, în timp ce eu cred că înotam, ca un scafandru care a îndrăznit să treacă de buza întunecată a unei peșteri subacvatice și a ajuns într-o lagună ascunsă de culori. Trecuse atâta timp de când nu mai avusesem ocazia de a privi astfel tablourile, nu măsurând sau evaluând, nu calculând ceea ce îmi aminteam și ceea ce trebuia să știu, ci, pur și simplu, privindu-le, privindu-le cu tot corpul, cu simțurile relaxate. Nimic din ceea ce făcusem în dormitorul meu, nimic din ceea ce făcusem vreodată cu oricine, nu se putea compara cu această experiență. Termenul potrivit este extaz. Apoi ne întorceam, ținându-ne de mână în întuneric, la casa care strălucea înaintea noastră, și luam cina, în timp ce Iermolov îmi povestea despre lucrări, cum și de ce le achiziționase pe fiecare dintre ele, aducând cărți pentru a compara ilustrațiile și a citi cu voce tare anumite pasaje, până când masa era sufocată de grămezi de imagini și ne puneam farfuriile abandonate pe podea pentru a face loc cărților.

— Am știut că știi, îmi spuse Iermolov în ceea ce se dovedi a fi ultima mea seară.

— Că știu ce anume?

— Când m-a sunat Balenski – nu mai vorbisem de când dispăruse chestia aia – și mi-a zis că a vorbit cu Elena și că Kazbici primise un mesaj și că urma să te afli în St. Moritz, având desenul la tine. Am știut că știi că e un fals.

— De unde?

— Vino încoace.

Nu mă luă în brațe așa cum mă așteptasem. În schimb, mă conduse la un mic separeu de sub scara principală, al cărui perete triunghiular era acoperit de monitoare. Aprinse unul dintre ele, iar pe ecran apăru imaginea galeriei, camera schimbându-și unghiul la fiecare douăzeci de secunde, tablourile scânteind în imagine, apoi dispărând:

— Te-am urmărit. Prima dată. Te-am urmărit studiindu-mi picturile.

— Și?

— Știi. Accentul tău în rusă e groaznic, dar ai ochiul format.

— Mulțumesc.

Deci, până la urmă, mă considerase totuși suficient de bine pregătită. Nu simțeam amărăciune. Sex și înțelegere. Poate că am fi putut să construim ceva din ele. O persoană lipsită de milă a spus cândva că lumina artificială a respectului de sine reciproc reprezintă cel mai îngust orizont al sufletului uman, dar, chiar și așa, m-am bucurat să o simt, măcar o dată.

26.

Montajul sosi în dimineața următoare. După cum ne înțelesesem, Jovana copiase filmul pe casete video și inclusese trei televizoare portabile Junost pe care putea fi proiectat, filmul „falsei" crime fiind întrerupt ocazional de prim-planuri cu Balenski în pantalonii scurți din PVC. Niciunul din noi nu simți nevoia să îl vizioneze. L-am privit pe Iermolov organizând un foc mare pe stâncă, între timp, strângându-mi lucrurile în micuța geantă pe care mi-o adusesem cu mine din St. Moritz. Mi s-ar fi părut de prost gust să păstrez hainele, deși am avut o clipă de regret pentru o fustă Fendi deosebit de frumoasă – satin duchesse de culoarea norilor, întărit cu pânză scrobită pentru a reda fidel forma circulară a fustelor din anii 1950. Drept ținută de călătorie am ales un pulover de cașmir bleumarin și o pereche de pantaloni Chanel din tweed gri, balerini Ferragamo și giganticul palton Dries Van Noten, din mătase de culoarea dudelor ridicol de înfoiată, pe care madame Poulhazan alesese să îl adauge rochiilor mele de seară.

Am sunat după majordom, o activitate pentru care nu fusesem deloc pregătită în educația mea din primii ani de viață, și l-am rugat să îl informeze pe domnul Iermolov că plecam. Am cerut o mașină care să mă ducă până la gara din Nisa, repetând călătoria pe care o făcusem cu câteva luni înainte.

Pe Iermolov l-am găsit în biroul său. Ajunsesem să mă obișnuiesc cu mișcările nervoase ale mâinilor sale, dar acum, stând în prag, le-am văzut din nou ca și cum ar fi fost prima dată, agitându-se pe masa de scris din fața lui, și mi-au stârnit din nou spaima. Poate pentru că îmi aminteau de mine însămi. Calmul fizic nu ne caracteriza pe niciunul din noi.

— Deci… e timpul să plec.

El nu încercă să mă oprească. Mă întrebă dacă aveam nevoie de avion ca să ajung înapoi la Veneția.

— Ca să-l poți face să se prăbușească cu mine în Alpi? Mulțumesc, prefer să iau trenul.

— Ești rea.

— Și tu la fel. De asta ne înțelegem atât de bine.

— Pot să te sun?

Era strict o întrebare de politețe. Intimitatea noastră bizară și încântătoare se încheiase și o știam amândoi.

— Nu-i cazul. *Proşciai,* Pavel.

Nu îi mai spusesem niciodată pe numele mic.

— *Proşciai. Succes.*

•

Odată instalată în vagonul trenului spre Milano, mi-am întins toate documentele pe masă. Judith, Elizabeth și ultimul pașaport pe care mi-l cumpărasem în Amsterdam și care îmi permisese să ajung în Franța, Anglia și Serbia, iar, acum, dacă grănicerii s-ar fi obosit să verifice, avea să îmi permită să ajung înapoi în Italia. Katherine Olivia Gable.

Am privit indicatoarele familiare când am trecut granița și am intrat în Italia. Simțeam, cumva, că era exact ceea ce trebuia, această călătorie, căci fusese, din multe puncte de vedere, o premieră pentru mine. Îmi dorisem atât de multe pe vremea aceea. Bani, da, și libertate și independență, dar și lucruri frumoase, priveliști frumoase, să îi demonstrez lui Rupert că nu putea să mă trateze ca pe o sărăntoacă neînsemnată, să îmi demonstrez mie că toate eforturile mele dăduseră roade. E drept că acea călătorie nu se desfășurase conform unui plan foarte clar.

Poate că par sentimentală, dar nu uiți niciodată primul tău cadavru. Pe James îl lăsasem să se înmoaie lent în dormitorul din Hôtel du Cap, pe Cameron sub un pod din Roma, pe Leanne pe un alt pat, dintr-un alt oraș, pe Renaud – ei bine, cel puțin la el încă mă gândeam, apoi pe Julien, cu acea tresărire de surprindere în ochi pe care posibil să o fi văzut și Balenski într-ai mei. Mașa și Balenski și Moncada și Edouard Guiche… *Nu e vina ta, Judith*. Începuseră să se aprindă luminile în vagoane, iar un însoțitor de bord împingea stângaci pe coridor un cărucior cu gustări, ducând cu el un clopoțel minuscul.

•

În primăvara anului 1606, Caravaggio a comis o crimă. Următorii patru ani din viață, ultimii, și i-a petrecut mai mult sau mai puțin încercând să fugă. Victima, Ranuccio din Termi, a fost ucisă pe un teren de tenis, din cauza unui punct în joc, sau a unei datorii la pariuri, sau pentru a răzbuna o ofensă, sau în legitimă apărare – toată lumea vorbea și nimeni nu știa. Caravaggio își trecuse sabia, accesoriul eforturilor sale chinuitoare de a fi acceptat ca gentleman, peste bărbăția adversarului său, în ceea ce fusese, după cum spuneau unii, un gest de dispreț care se complicase în momentul în care lama secționase artera femurală. Alții spuneau că omorul fusese rezultatul firii lui Caravaggio, că sălbăticia lui îl determinase să caute intenționat ocazia de a-și risca gâtul. Dacă, într-adevăr, urmărise să își facă viața mai palpitantă, reușise în momentul în care fugise din oraș conștient că exista o recompensă pentru oricine s-ar fi prezentat cu capul lui retezat.

Primul tablou din perioada de exil a fost portretul unei târfe, o fată pe nume Lena, reprezentată ca o Magdalenă extatică în culorile morții – roșu, alb, negru. Cea mai mare parte a pânzei

e cufundată în întuneric. Capul e dat pe spate, gura absurd de senzuală e întredeschisă, iar pe sub pleoapa îngustată se scurge o lacrimă care e singurul indiciu de căință. Tabloul se încadrează atât de frumos în povestea vieții lui Caravaggio, încât mulți privitori au fost dispuși să ignore faptul că, în mod evident, nu e pictat de el. Tehnica picturală e grosolană, umbrele feței sunt făcute de mântuială, transformând nasul Lenei într-un rât care devine tot mai hidos pe măsură ce te uiți mai insistent. Oamenii își doresc cu atâta disperare să vadă o poveste, ceva care să aibă sens, întreaga violență repezită și torturată a tehnicii lui Caravaggio strânsă într-o poveste sentimentală de căință, încât trec cu vederea calitatea ei jalnic de slabă.

Un tablou care a fost, într-adevăr, realizat de Caravaggio, în timp ce soldații papei scotoceau zonele rurale din jurul Romei în căutarea lui, a fost o a doua versiune a Cinei din Emaus. E o imagine redusă, posomorâtă. Hangiul și soția acestuia sunt împovărați de bătrânețe. Hristos e îmbătrânit și el, atât de obosit încât de-abia poate ridica mâna deasupra mesei pentru a o binecuvânta. Mâncarea nu mai e neîndestulătoare, ci de-a dreptul mizeră, o bucățică de carne râncedă, câteva chifle învechite și fărâmițate. E seară în acest tablou și nu se întrevăd miracole ascunse în umbră. Singura legătură cu portretul Lenei e iluminarea din lateral a personajelor. Restul e în întuneric. Dacă există, totuși, ceva în tablourile acestea care să trădeze starea de spirit a pictorului după crima comisă, nu e nicidecum o mâhnire romantică și frumos împachetată. Toți cei din jurul acelei mese jalnice arată, pur și simplu, istoviți. Și, la drept vorbind, așa eram și eu.

•

Înainte să ajung la jumătatea scărilor spre apartament am știut că mă aștepta cineva. Mirosul îi cam trăda prezența. Se revărsa spre mine, formând un torent deasupra aerului greu și îmbibat de apă al Veneției care intrase dinspre stradă. Presupun că aș fi putut să fac cale întoarsă chiar atunci, dar mi-am înăbușit instinctul de a fugi. O parte din mine știa că era deja prea târziu și, în plus, eram curioasă. Chiar și așa, în timp ce îmi târâm geanta prin miasma care plutea la ultimul etaj, ochii deja mă usturau de lacrimi pe care nu le puteam stăpâni. Apartamentul acesta se apropiase cel mai mult de ceea ce însemnase vreodată pentru mine un cămin adevărat.

Când am aprins luminile, am văzut scaunul și am văzut tabloul. O reproducere a *Meduzei,* atârnată deasupra patului ca și cum acolo s-ar fi aflat dintotdeauna. Drăguță manevră. Picturile lui Caravaggio sunt crude cu alte opere de artă, sunt mereu regina balului. Una singură e suficientă pentru a face

invizibile toate celelalte capodopere din încăpere. El mă aștepta în fotoliul de catifea, mutat astfel încât spătarul cu rezemători laterale să se profileze spre ușă, cu coatele jachetei de pânză de culoare închisă sprijinite pe brațele scaunului, uitându-se la tablou.

— Bună, străinule, am spus, mai mult pentru el decât pentru mine.

Alvin nu arăta prea bine. Efectul inevitabil al celor șase săptămâni petrecute într-un dulap. Îl acoperisem cu trei saci de gunoi, ceea ce ținuse viermii la distanță, dar umezeala avea să fie întotdeauna o problemă în orașul acesta.

Indiferent cine îl îmbrăcase avusese grijă să îl clătească mai întâi; sacii de gunoi împuțiți erau făcuți ghem în cadă, ca o Cale Lactee de plastic negru peste care se încolăceau firicele albe de carne moale și putrezită. Țesuturile lui moi se dezintegraseră într-o pastă noroioasă, pancreasul probabil se consumase singur, făcând să apară bășici verzi-albăstrui pe bucățele de carne care se agățau cu încăpățânare de ceea ce mai rămăsese din cartilaj. Am respirat flămând, pe gură, mutându-mă în fața lui. Metan și hidrogen sulfurat. Nu degeaba îmi împărțisem apartamentul cu niște studenți la medicină pe vremea când locuisem în Londra. Capul, cu oribila draperie proeminentă reprezentată de limba roșu aprins făcută ferfeniță, era prins peste unul dintre umerașele mele, cu sârmele acestuia înfipte în țesătură, cu jacheta atârnată în ceva ce aducea vag a umeri. Restul cadavrului era strâns frumos într-o baltă pe scaun, cu pantofii lui Sebago ponosiți așezați unde ar fi trebuit să îi ajungă picioarele. Pe reverul hainei avea o carte de vizită, prinsă cu unul dintre acele de siguranță folosite la serviciul de curățătorie la care apelam eu de obicei. M-am forțat să întind mâna și să ating osul acoperit de mâzgă și am rămas amândoi așa pentru o clipă, privind chipul morții. Când m-am aplecat să iau cartea de vizită, umerașul s-a desprins și a căzut, făcându-l și pe Alvin să cadă, capul fără ochi sărind de pe scaun, izbindu-se de podea și rostogolindu-se până la pat. Am simțit vibrațiile acelei căderi ca pe o bubuitură, iar când au încetat, într-un sfârșit, încăperea s-a cufundat în tăcere, o tăcere atât de profundă încât mi se părea că auzeam praful absenței mele agitându-se ușor în aer în urma lor.

•

Am recunoscut cartea de vizită. Avusesem și eu una exact ca aceasta, în Como, când crezusem că reușisem atât de abil să fac pe proasta în privința dispariției lui Cameron Fitzpatrick. „*Ispettore Romero da Silva, Guardia di Finanza*” era scris pe

ea. Pe cealaltă parte era trecut cu pixul un număr de telefon și un mesaj scris cu majuscule îngrijite: *Trebuie să mă suni.*

•

Kazbici mă vânduse. Kazbici știuse despre Fitzpatrick. Kazbici, fără să știe, fusese cel care îi dăduse Elenei planul ei nebunesc de șantaj. Și nu exista decât o singură persoană căreia Kazbici ar fi putut să-i sugereze că moartea lui Fitzpatrick trebuia investigată atent. Da Silva. Kazbici fusese mână în mână cu Moncada, pe care atât Renaud Cleret, cât și da Silva îl urmăreau de ceva vreme în legătură cu falsurile traficate de Mafie. Dar care era legătura dintre Kazbici și da Silva? Kazbici se afla la Belgrad; în mod evident, da Silva era responsabil pentru „tabloul" care mă așteptase la întoarcerea acasă, dar de ce atârnase *Meduza* pe perete? Fusese oare dorința lăsată cu limbă de moarte de către Kazbici, o răzbunare de dincolo de mormântul pe care i-l rezervase Iermolov, oricare ar fi fost acesta?

Trebuie să mă suni.

Așteptasem atât de mult momentul acesta. Am trecut peste Alvin și am aruncat o privire în scuar. Nu era plin de polițiști înarmați. Da Silva avea să îmi permită să vin de bunăvoie.

•

Am făcut duș în baia mea frumoasă, știind că era, poate, ultima dată. În timp ce îmi curățăm unghiile, degetele mi s-au încolăcit peste încheieturi, zvârcolindu-se ca niște țipari, până am fost nevoită să le desprind și să îmi apăs palmele pe craniu pentru a le opri. Acolo aveau să se închidă cătușele. *Nu mai era mult.* M-am îmbrăcat fără a mă uita la Alvin, luându-mi lenjerie curată de bumbac, blugi, un tricou și o bluză. Mi-am luat geaca groasă de puf pe care mi-o cumpărasem pentru a mă apăra de ceața venețiană. Mă gândeam că, probabil, nu avea să mi se permită să îmi păstrez geanta, dar chiar și așa am îndesat câteva lucruri în ea – nelipsita periuță de dinți, deodorantul, crema hidratantă. O carte – aceasta avea să mi se permită? Prinzându-mi părul într-un coc, m-am privit în oglindă. *Bună, Judith.* Terminasem, deci. Am ieșit pe palier să dau telefonul și am auzit țârâitul mobilului o dată, la picioarele mele, în *campo,* înainte ca da Silva să răspundă.

•

Mă aștepta la baza scărilor. Mai înalt decât mi-l aminteam, dar cu aceeași constituție îngrijită, cu umeri lați. Nu era în uniformă și era singur. Prima dată când ne întâlnisem aș fi vrut să-l îmbrățișez, din pură ușurare că tensiunea din sufletul meu dispăruse. Dar ceea ce simțeam acum era o altfel de resemnare. L-am atins pe umăr și i-am spus:

— *Sono pronta.* Sunt gata.

Se întoarse, iar privirea îi era blândă când mă măsură din cap până în picioare, de la adidași până la șuvițele umede de păr care mi se desprinseră din coc. Am ridicat o mână pentru a mi-l da la o parte de pe față, dar mâna s-a oprit la jumătatea drumului, invitându-l. O reacție reflexă.

— Am spus că sunt gata.

— Mă gândeam că poate ai vrea să mergem într-un loc ceva mai liniștit. Undeva unde să putem discuta.

— Nu ai de gând să mă arestezi? am întrebat eu prostește.

— Nu.

— Dar…

Mâna mea se ridică spasmodic în direcția apartamentului. Lăsasem lumina aprinsă. Alvin aștepta în spatele obloanelor.

— După cum ziceam, cred că ar trebui să vorbești cu cineva. Cu mine.

Jacheta de culoare închisă pe care o purta se dădu puțin la o parte. Mi s-a părut că văd un toc de pistol la șoldul lui, dar se poate să fi fost o umbră. Am dat din cap.

— Am o barcă, ne așteaptă. Pe aici, te rog, adăugă politicos.

•

Pe drum spre Arsenale, da Silva îmi oferi o țigară, dar am clătinat din cap refuzând-o. Nu mă uitam la oraș, ci doar la genunchii mei, strânși sub bărbie, la mâinile care se deschideau și se închideau. Barcagiul ne lăsă la porțile oficiului naval, străjuite de cei doi uriași lei albi, și îi oferi lui da Silva un salut militar când acesta a urcat după mine pe chei, ținându-și mâna pe spatele meu pentru a mă echilibra. Trecusem pe aici de sute de ori; Arsenale era cea de-a doua locație care găzduia expozițiile Bienalei, deși acum, în întuneric, arăta a ceea ce fusese dintotdeauna, o fortăreață.

— Preferi să vorbești în engleză sau în italiană? mă întrebă.

Eram așezați într-un birou mic, puternic luminat, cu o fereastră deschisă spre canal. În hol trecusem pe lângă mai mulți polițiști în uniformă, dar da Silva era în continuare neînsoțit. Pe masă se aflau două căni de espresso pline, pahare de plastic și o sticlă de apă, dar nu și un reportofon. Mi-am spus distrată că, probabil, echipamentul de înregistrare era încorporat în pereți sau poate era genul de încăpere cu oglindă falsă? Nu prea îmi păsa.

— În engleză e mai bine, poate.

Eram prea extenuată pentru a gândi în gramatica limbii italiene. Cafeaua mi se păru acră odată dată pe gât, așa că mi-am turnat jumătate de pahar de apă și am băut cu lăcomie.

— Foarte bine. Vorbea tot blând, pe un ton de încurajare. Cu ce dorești să începi?

Eu mi-am tras genunchii sub bărbie, strângându-mă în scaun. El mă așteptă.

— A fost din cauza uleiului, am început eu. Nu îmi recunoșteam sunetul propriei voci. Eu am pus uleiul de migdale în cadă.

Fusese din cauza uleiului de migdale. Așa mirosea, a migdale. Sora mea.

Se născuse când eu aveam doisprezece ani. Katherine, așa îi pusese numele mama mea, după Katherine Hepburn. Ne-am mutat într-o locuință nouă după nașterea ei; *pentru prima dată, eu aveam propriul dormitor, iar de la spital mama primise o plasă cu diverse obiecte, scutece de unică folosință și bavete, șampon pentru capul ei delicat și uleiul de migdale care trebuia masat pe cutele ciudate ale brațelor și picioarelor ei după baie. Era doar un săculeț de piele și oase, ca o maimuțică, pielea de pe burta ei minusculă și rotundă fiind atât de subțire și de întinsă, încât îi puteai vedea venele pulsând acolo. Eu îi adoram mâinile mici și dolofane ca niște broscuțe, felul în care părul ei fin îmi desfăta gura. Era surioara mea și aveam de gând să am grijă de ea, aveam de gând să o duc în parc și să-i fac coronițe din flori, aveam de gând să-i cumpăr un set de ceai în miniatură, precum cel din poveștile Milly Molly Mandy, cu cești din porțelan adevărate și delicate farfurioare cu model. Mama m-a învățat cum să îi schimb scutecul și cum să o bat pe spate după ce își băuse laptele. Stătea întinsă între noi pe canapea în timp ce noi ne beam ceaiul și ne făcea să râdem cu ochii ei mari și degetele curioase.*

Mama a fost bine o vreme. Lua autobuzul ca să o ducă pe Katherine la clinică și o plimba până la magazine în cărucior, ea stând căzută într-o parte în minusculul hanorac roz pe care i-l cumpărase din ajutorul de maternitate. Știam destule despre cum veneau pe lume copilașii, dar nu am întrebat niciodată cine era tatăl lui Katherine. Mama nu vorbea niciodată nici despre tatăl meu, dar acest lucru nu conta deloc. Eram doar noi trei și, în fiecare zi, veneam în fugă de la școală pentru a o vedea. Când nu era prea frig, o luam cu mine la leagănele de la capătul aleii și o țineam cu grijă în poală, în timp ce îi cântam toate cântecelele de bebeluși pe care mi le aminteam de când fusesem și eu mică. Râdea când ajungeam la „Jack and Jill” și făceam leagănul să se miște la vale, fața ei schimonosindu-se în ceea ce recunoșteam a fi un zâmbet.

Apoi, mama nu a mai fost la fel de bine. A început să meargă din nou la cârciumă, iar, când Katherine se trezea în

toiul nopții, mama nu era lângă ea să-i dea biberonul. Pe mine nu mă deranja. Mă descurcam eu. Pregăteam cu grijă laptele praf după marcajele de pe biberon, apoi puneam sticla într-un bol de cereale plin cu apă clocotită turnată din ceainic, pentru a o aduce la temperatura potrivită, testând câteva picături pe interiorul încheieturii, așa cum o văzusem pe mama făcând, exact ca și cum aș fi fost o asistentă medicală. După ce își bea laptele și se simțea din nou bine și i se făcea somn, o legănam pe umăr și trăgeam deoparte perdeaua de la fereastra bucătăriei pentru a-i arăta stelele și luminile orașului, apoi o băgăm sub pătură în patul meu, ghemuită lângă mine ca o virgulă.

Am început să-mi fac din nou griji pentru mama. Dimineața nu era trează și simțeam mirosul de alcool, vedeam pelicula lucioasă și unsuroasă de pe pielea ei și machiajul întins pe fața de pernă. Stăteam lângă pat în uniforma de școală, ținând-o pe Katherine; *mereu pierdeam autobuzul școlii pentru că nu voiam să plec până nu știam că se trezise și putea să aibă grijă de ea. Am început să dau o fugă până* acasă *în pauza de prânz, doar ca să le verific, descuind ușa încet, ascultând cu atenție dacă se auzea televizorul sau radioul, uitându-mă să văd dacă era acolo căruciorul sau dacă mama se ridicase și o scosese pe Katherine să ia puțin aer. Apoi, am încetat să mai merg la școală, pentru că mama nu era aproape niciodată acasă, iar eu nu voiam să o las pe sora mea singură, dar a ținut doar până au sunat de la școală, iar mama mi-a tras o chelfăneală zdravănă pentru chiulit. Am fost obligată să merg în biroul dirigintelui să îi explic de ce lipsisem, dar nu puteam să-i spun adevăratul motiv pentru că mă gândeam că era posibil să o mute pe Katherine într-un orfelinat.*

— Ești o fată deșteaptă, Judith, îmi spuse dirigintele. Nu-ți rata șansa. Ai putea ajunge la universitate.

Nu era rău cu mine, doar nedumerit. Eu am ațintit privirea în podea când m-a întrebat de ce nu mai veneam la școală și mi-am mestecat părul prins în coadă de cal și am încercat să arăt ca toate celelalte fete din clasa mea care chiuleau tot timpul. I-am spus că nu știam, dar că îmi părea rău, domnule, iar el a clătinat din cap și îmi spuse să nu se mai întâmple. Așa că am fost nevoită să merg din nou la școală, ca nu cumva să intrăm în atenția serviciilor de asistență socială și Katherine să ne fie luată.

Sora mea avea probabil în jur de cinci luni *când s-a întâmplat, pentru că mama începuse să-i dea mâncare de bebeluși din borcane de sticlă. Uneori îi zdrobeam eu câte o banană și i-o dădeam cu linguriță în gura fără dinți, curățându-i de pe bărbie bucățile care îi cădeau pe lângă.*

Deja putea să stea în fund și refuza să mănânce dacă nu avea și ea o lingură în mână, doar că o scăpa întruna, sau se împungea cu ea pe lângă gură, ceea ce făcea ca hrănitul să dureze o veșnicie.

În ziua aceea, când am deschis ușa, apartamentul mirosea a migdale dulci. Era iarnă, deja începea să se întunece, dar nu era nicio lumină aprinsă. Mama se afla pe canapea, având alături o sticlă goală de vin alb și o sticlă pe jumătate goală de gin. Probabil începuse să bea vin imediat după ce plecasem eu la școală. Katherine nu se afla în pătuțul ei din camera mamei, nici în patul meu. Singura fâșie de lumină venea de sub ușa de la baie. Nu voiam să intru acolo. Am făcut o ceașcă de ceai și am pus-o pe podea lângă mama, după care am tras draperiile de la bucătărie. Voiam ca mama să se trezească, dar nu a făcut-o. Așa că, atunci, am fost obligată să mă duc în baie.

La început am crezut că era bine pentru că era caldă, dar după ce am scos-o din cadă, mi-am dat seama că era din cauza apei. Era încă vag călduță. Fața îi era cenușie. Mama mea pregătise lângă cadă prosopul galben special cu glugă, așa că am înfășurat-o în el. Capul i-a căzut moale în scobitura gâtului meu, ca și cum ar fi dormit. M-am oprit lângă canapea, apoi m-am așezat la picioarele mamei mele, pentru că îmi simțeam genunchii tremurând.

— Mami, am spus din nou și din nou. Mami?

Cred că își dădu seama chiar înainte să deschidă ochii. A urmat o clipă prelungă în care fața i s-a trezit, dar refuza să se uite la ceea ce făcuse. Când s-a ridicat în capul oaselor a întins imediat brațele după copilașul ei, dând la o parte prosopul, pentru că știa.

— Eu am găsit-o, i-am șoptit.

Mama înfășură prosopul la loc, ridicându-se și luându-și paltonul și bocancii.

— Mă duc după ajutoare, spuse, apoi dispăru.

Telefonul ei se afla în buzunarul paltonului. Eu am crezut că, probabil, mergea să cheme ambulanța, dar nu s-a mai întors. Nu timp de câteva ore. Mi-am spus că era important să nu mă clintesc de acolo. O țineam pe Katherine în brațe, mângâindu-i capul prin prosop. Mi se părea foarte important să îi țin capul ridicat, așa că am stat atât de nemișcată încât, în repetate rânduri, m-au apucat furnicături dureroase. Simțeam nevoia să merg la toaletă, dar știam că nu aveam voie să mă mișc. Vedeam luminile aprinzându-se în apartamentele de la etajele superioare de vizavi de noi, pâlpâitul televizoarelor, oamenii trăgând draperiile. Țineam capul lui Katherine perfect nemișcat și, după o vreme, cred, m-

am convins singură că bătaia inimii mele își găsea ecou și în a ei.

Mama era perfect trează când s-a întors. Probabil se forțase să vomite și se spălase pe față. Făcuse cumpărături, ceea ce m-a derutat. Avea o plasă cu un pachet de cârnați, o sticlă de suc de portocale și o conservă de fasole. O vedeam în hol. Vorbea cu cineva – „Pun ceainicul pe foc" – și am auzit vocea lui Mandy, de la câteva blocuri distanță, care venea uneori să îi facă mamei mele părul, dansând pe muzica de la Radio 1 cu mănușile de plastic și tubul de vopsea și o sticlă de vin.

— De ce stai pe întuneric, Judy? Ești bine?

Mama mea avea un ton relaxat și părea surprinsă. Eu nu mă puteam mișca. Am încercat, dar picioarele îmi amorțiseră, iar, când am vrut să mă ridic, ținând-o strâns pe Katherine, m-am poticnit. Mama tocmai se uita în baie cu un aer îngrijorat. Probabil apa se răcise de tot până în momentul acela, dar încă se *simțea mirosul de migdale.*

— Judy? Unde ești?

A aprins lumina din sufragerie, iar eu i-am întins prosopul.

— Mami?

Mama țipă atunci. Însă, chiar cu o clipă înainte să o facă, mă privi și am văzut adevărul în ochii ei. Eu semăn mult cu ea, cred. Sunt ageră la minte. Nu o adusese pe Mandy să ajute. O adusese ca să aibă un martor.

Apoi intră și Mandy în încăpere și începu și ea să țipe și, brusc, obscuritatea cenușie care ascunsese fața moartă a surorii mele a fost sfâșiată de lumină și zgomot, de sirene și de bărbați în jachete scorțoase, de zgomotul cuiva făcând ceai undeva și de plânsul neîncetat al lui Mandy.

— Hai s-o ridicăm de acolo.

— Haide, iubito.

— A făcut pe ea.

— Hai acum. Încetișor, așa.

— E din cauza șocului, tot repeta vocea lui Mandy, din cauza șocului.

Însă brațele mamei mele erau în jurul meu, iar când am început să mă înec și să mă zbat când mi-au luat-o pe Katherine pentru a-i pune cadavrul pe targă, mama mă ținu mai strâns decât o făcuse vreodată, propriul ei trup tremurând, dar cu brațele înfășurate ca niște frânghii peste spatele meu ca să nu pot să vorbesc, cu fața apăsată pe abdomenul în care crescuse sora mea, și mi-a spus:

— Nu e vina ta, Judith. Nu e vina ta.

Am spus că nu mai țineam minte ce se întâmplase. Asistentul social și doamna de la poliție și consilierul m-au întrebat toți

dacă mama mea era plecată când m-am întors eu de la școală, iar eu am zis că da. Aveam doisprezece ani, nici măcar nu era ilegal. Și îi făcusem baie surorii mele? *Eu am spus da. Pusesem prea mult ulei în apă, poate alunecasem. Le-am spus că nu îmi mai aminteam nimic altceva după aceea. Privisem destule telenovele la care se uita mama ca să știu ce se întâmpla în caz de traumă. Mintea ta blochează și ascunde lucrurile care te-ar ucide dacă ți le-ai aminti. Înțelegeam de ce făcuse mama ceea ce făcuse. Altfel ar fi ajuns la închisoare, iar eu într-o casă de copii. Și, printre toate întrebările și testele și vecinii așteptând afară în ziua înmormântării, printre scrisorile de condoleanțe și buchetele de flori, îmi spuneam uneori că poate, totuși, fusese vina mea. Nu intrasem în baie, îmi fusese prea teamă.*

— Nu e vina ei, repeta mama întruna și toată lumea spunea cât era de curajoasă și o întreba cum se descurca.

Consiliul ne-a mutat în alt apartament, din altă zonă. Motivul era că nu mai aveam nevoie acum de un dormitor în plus. Eu am fost nevoită să merg la altă școală. Însă povestea fusese publicată în ziarul Echo, *iar verișorul cuiva de la noua școală era elev la cea la care fusesem eu înainte, așa că s-a aflat în toată școala la o săptămână după ce mă transferasem. Băieții au început să-și facă semnul crucii când treceam pe lângă ei pe coridor, ca și cum aș fi fost vampir.*

Consilierul m-a întrebat dacă eram geloasă pe ea. Pe sora mea, cu ochii ei înrourați ca florile.

27.

— A uleiului?

Da Silva mă privea răbdător și curios. Mi-am dat seama că nu mai spusesem nimic de ceva vreme.

— Te rog, ajută-mă, am șoptit. Nu știu ce vrei de la mine.

— Acum doi ani, la Roma, ai ucis un bărbat pe care îl cunoșteai sub numele de Cameron Fitzpatrick. Recunoști?

— Da.

— Apoi ai luat tabloul pe care intenționa să-l vândă bărbatul respectiv și l-ai vândut altcuiva, unui bărbat pe nume Moncada. Recunoști?

— Da.

— Moncada a fost ucis puțin mai târziu la Paris. Cred că ai fost de față.

— Am fost.

— Și, de atunci, locuiești aici sub un – iartă-mi engleza – sub un nume fals?

— Așa e.

— De ce l-ai ucis pe Alvin Spencer?

Până atunci îi răspunsesem orbește, cu mintea în ceață, dar întrebarea asta mă făcu să mă dezmeticesc puțin. Cu siguranță ceva nu era în regulă. Nu ar fi trebuit să mai fie cineva de față? De ce nu mă întrebase despre Renaud, colegul lui, camaradul său de arme? Avea o scenă a crimei perfectă, o mărturisire și un făptaș practic arestat. De ce nu scosese cătușele încă?

— Am nevoie de un avocat?

O întrebare idioată, învățată din serialele polițiste.

— Nu deocamdată, doar dacă nu cumva preferi să te pun sub acuzare. Continuă, te rog. De ce l-ai ucis pe Alvin Spencer?

— Alvin știa pe cineva. Pe cineva din trecutul meu. L-am considerat o amenințare. Dar nu am putut, nu am fost în stare…

Am lăsat propoziția neterminată. Nu fusesem în stare să mă descotorosesc de cadavru. Nu fusesem în stare să mă descotorosesc de cadavru pentru că știusem că, dacă aș fi încercat, acela ar fi fost momentul în care aș fi cedat nervos. Și nu-mi puteam permite așa ceva. Așa că îmi spusesem că aveam să aștept, doar o săptămână sau două, doar până îmi adunam puterile. Dar, apoi, apăruse Elena, iar Mașa fusese ucisă, și nici atunci nu găsisem forța să o fac. Pur și simplu… îl lăsasem acolo.

Da Silva băgă mâna în buzunar. Eu mi-am închipuit că avea să scoată un document oficial de punere sub acuzare, că se pregătea să îmi citească drepturile, scena pe care o cunoaștem toți atât de bine, însă scoase o batistă și mi-o întinse.

— Poftim.

Fața îmi era udă leoarcă, la fel și gulerul jachetei. Nu simțisem lacrimile. Mi-am suflat puternic nasul.

— Am o grămadă de întrebări să îți pun. Putem discuta în mașină.

— În mașină?

Presupuneam că aveam să mergem, probabil, la Roma. Da Silva făcea parte din divizia romană a gărzii – poate că nu putea să mă pună sub acuzare în Veneția.

— Trebuie neapărat să vin?

— Poți să mă însoțești sau pot să te arestez acum. Îți dau de ales.

La cum mă simțeam în momentul acela n-aș fi avut nimic împotrivă să mă culc pe podea și să mă trezesc purtând salopeta de pușcăriaș, dar nu era ca și cum aș fi avut altundeva de mers.

— Vin.

El ocoli masa și îmi trase politicos scaunul în spate, ca și cum am fi luat cina într-un restaurant elegant. Când se aplecă, jacheta îi alunecă într-o parte. Avea pistol. Un Caracal F, mai exact. Arma standard din dotare pentru *la Guardia di Finanza.* Poliția din Roma organizase, cu ceva ani în urmă, o demonstrație privind abilitățile acestei arme, la clubul de tir Futura. Era, totodată, arma preferată a mafioților italieni, după cum o demonstra și faptul că, spre rușinea gărzii și furia jurnaliștilor de la *Corriere della Sera,* întregul stoc de pistoale folosite la demonstrație fusese furat cu tot cu furgoneta de poliție, în timp ce se întorcea spre oraș, și nu mai fusese văzut niciodată. Pistolul lui Moncada. Știam cum mi se potrivea în palmă, ce greutate avea. Era același pistol pe care îl desfăcusem în bucăți la Paris, fără a-l fi folosit. Străbătută brusc de un val de adrenalină, am tresărit atât de violent încât m-am clătinat pe picioare.

— Ți-e rău?

— Nu. Sunt bine. Puțin amețită. Putem pleca.

Mi-am îngropat fața în gulerul jachetei cât mi-am târât picioarele până pe coridor. *Nu-l lăsa să vadă*. Întrebarea pe care o îngropasem în St. Moritz îmi gonea din nou prin minte. De unde știuse Kazbici? Crezusem că dr. Kazbici și Moncada fuseseră implicați împreună în traficul de artă contra arme, însă Kazbici probabil auzise numele lui da Silva de la Moncada. Dar, dacă Moncada și da Silva erau în aceeași

tabără, dar dacă da Silva juca la dublu, fiind, de fapt, un polițist care lucra pentru mafie? Dacă fusese implicat de la bun început? *Genial, Judith. Iar te-ai înșelat*.

•

În tot timpul cât da Silva mă urcă în barcă, apoi pe drumul înapoi la San Basilio, de unde începe singurul drum care leagă Veneția de restul uscatului, am întors ideea pe toate părțile.

Cine știuse că Moncada avea să se afle în Place de l'Odéon în noaptea aceea? Eu și Moncada însuși. Renaud. Guiche. Balenski. Kazbici. Da Silva. Da Silva îl ajutase pe Kazbici în povestea cu „fantomele". Da Silva fusese cel care îmi atârnase pe perete tabloul de Caravaggio. Știuse.

Artă în schimbul armelor. Da Silva făcuse parte din aceeași echipă de investigație ca Renaud, însărcinată să recupereze operele de artă furate din sudul Italiei. Una dintre operațiuni se soldase cu moartea mai multora dintre colegii lor, când căzuseră într-o cursă, fiind victime ale unui atentat cu bombă. Presupusesem, fusesem convinsă, că moartea lui Moncada fusese un gest de răzbunare din partea lui Renaud, o încercare de a salva onoarea colegilor săi de echipă. Eu îl condusesem la Moncada, apoi Renaud urma să mă dea pe mâna poliției. Însă dispărusem o vreme, până deschisesem galeria Gentileschi la Veneția, iar atunci mă găsiseră.

Pentru că trimisesem acel mesaj idiot.

Numele de Gentileschi înseamnă ceva pentru voi?

Așa reușise Kazbici să îmi găsească galeria. Pentru că doar da Silva știa ce însemna acel nume. Vederea pistolului, același pistol, îmi lămurise totul. Motivul pentru care nu returnasem desenul de Caravaggio, persoana, martorul pe care nu reușisem să îl identific, în ciuda tuturor eforturilor mele, era da Silva.

Odată ajunși pe doc, am fost conduși la o mașină, un sedan de culoare închisă, care avea șofer. Proiectoarele dintre macarale o luminau puternic. Am văzut că numărul de înmatriculare era de Roma. Da Silva îmi ceru să urc în spate, lângă el, apăsând un buton care separa interiorul vehiculului cu un ecran de plexiglas, ca într-un taxi londonez. Am pornit în direcția podului spre Mestre, iar da Silva s-a lăsat pe spate, pe banchetă.

— Ce mai face soția ta? l-am întrebat eu brusc.

— Soția mea?

— Mi-ai povestit despre ea când ne-am întâlnit în Como. Francesca.

Francesca – Franci – fusese cea prin intermediul căreia descoperisem adevărata identitate a lui Renaud. O căutasem pe Facebook, mă împrietenisem cu ea și găsisem fotografii în care

Renaud apărea la botezul copilului ei. La drept vorbind, da Silva nu se arătă deloc surprins.

— E… foarte bine. Dar acum cred că trebuie să vorbești cu mine.

Problema atunci când alegi să fii curajos este că nu e niciodată plăcut. M-am ridicat și eu în capul oaselor și mi-am desfăcut încet părul, întinzându-mi-l peste umeri, trecându-mi vârful unui deget peste gură. Am renunțat la engleză în favoarea italienei.

— Nu, nu cred. Cred că tu trebuie să vorbești cu mine.

— Cum așa?

— Numele de Gentileschi înseamnă ceva pentru tine?

— Cred că e numele galeriei tale, *domnișoară Teerlinc.*

— Am mai pus o dată întrebarea asta. Într-un mesaj trimis de pe telefonul bărbatului pe care îl cunoșteam drept Renaud Cleret. Tu știi asta. Ce vreau să știu e cum a aflat Ivan Kazbici. Vreau să știu de unde ai știut tu ce se află în apartamentul meu. Vreau să știu de ce nu m-ai arestat pentru crimă. Fiindcă am impresia că știu răspunsurile.

După cum mă gândisem eu, dacă mica plimbare era pe bune, da Silva avea să mă creadă nebună și să mă aresteze imediat ce ajungeam la destinație, oricare ar fi fost aceasta. Iar, dacă era o mânărie, putea să-i ceară gorilei să tragă pe dreapta și să mă ucidă chiar acolo. În momentul de față, cea de-a doua opțiune mi se părea cea mai de dorit. Dar știam că nu avea să facă niciuna, nici alta.

Da Silva rămase cu privirea ațintită drept înainte.

— Și colegul tău? Prietenul meu din Paris? Despre el de ce nu m-ai întrebat?

Da Silva a apăsat un buton care făcu să coboare geamul mașinii, lăsând să intre un torent din aerul înghețat al nopții venețiene. Își scoase o țigară și o aprinse. Eu l-am refuzat când mi-a întins pachetul; chiar detest să fumez în mașină. Trase cu poftă, lăsând apoi un rotocol de fum să îi scape din gât.

— Să spunem doar că, în privința asta, mi-ai făcut o favoare.

Am stat și am reflectat o vreme la acest lucru.

— Deci, unde mergem?

— O să vezi.

•

În interiorul continentului, autostrada șerpuia mai departe în întuneric. Ne-am oprit o dată la un Autogrill, unde da Silva mi-a cerut telefonul înainte să merg la toaletă. Ne-am întins și am fumat, apoi am pornit din nou la drum, iar când a început să mă fure somnul, am văzut că trecusem linia invizibilă care șerpuiește de-a curmezișul Italiei și dincolo de care încep

măslinii. După aceea mi-am făcut geaca sul și am transformat-o într-o pernă, m-am ghemuit astfel încât să stau cât mai departe de da Silva și am adormit, simțind, când m-am trezit, lumina zilei încălzindu-mi pleoapele, dar rămânând cu ochii închiși, ghicind mișcările mașinii, dându-mi seama că se oprea mai frecvent când traversa câte un nod zgomotos de trafic. M-am întors amorțită și mi-am îngropat fața în pernă până am încetinit, apoi ne-am oprit. Da Silva mă atinse pe umăr.

— Am ajuns.

Coborând, ne-am oprit pe un mic doc de beton, cu fețele biciuite de vântul mirosind a pește și ulei de motor, învăluiți nu de aerul greu și umed al Veneției, ci de o briză marină. În spatele docului, o promenadă de beton, doi palmieri veștejiți și un șir de blocuri de apartamente mizerabile, tot din beton, cu balcoane pline de gunoaie și vopsea cojită pe ele, se îngrămădeau în jurul unei biserici din stuc alb încuiate. Șoferul tocmai ne scotea bagajele din portbagaj; eu stăteam pe lângă el.

— Pe aici.

Întorcându-mă spre micuțul oraș, am văzut că era înconjurat de dealuri înalte și aride, de pe coasta unuia sărind în ochi ca un dinte stricat ceva ce părea a fi un drum expres neterminat.

— Unde suntem?

Eram ca Alice în nenorocita de Țară a Minunilor.

— Calabria. Am să-ți explic. O să bem niște cafea mai întâi.

Da Silva i-a dat instrucțiuni șoferului, care a plecat cu lucrurile noastre. Eu l-am urmat pe de Silva pe promenadă. Un bătrân se holba la noi cu indiferență de pe un balcon. Dincolo de linia țărmului, orașul renunța la eforturile de a părea o veselă stațiune de litoral: majoritatea magazinelor erau goale, în afară de un supermarket, o sală de jocuri și un loc în care se vindeau țigări electronice. Șiruri de steguleț festive, de culoarea cireșelor, se întindeau între stâlpii de iluminat. Am intrat într-un bar pustiu, în care, la televizor, se urmărea o emisiune concurs, iar aerul mirosea a cafea proaspătă și a brioșe, și a lămâi, și a canalizare. Ne-am așezat la o masă din spate. Da Silva l-a salutat din cap pe barman, care părea să îl cunoască.

— Ți-e foame? mă întrebă.

— Nu, am răspuns eu cu grosolănie.

Dar barmanul era deja lângă noi, așa că am comandat un cappuccino. Când am rămas singuri, am început să îmi plimb linguriță peste spuma acestuia.

— Ai știut de la bun început? Ai știut că eu am fost, în Roma?

— Nu eram sigur. Ți-ai jucat destul de convingător rolul. Dar, când ai apărut în Paris și… să spunem doar că se petreceau multe altele pe lângă. Iar tu ai picat în mijlocul lucrurilor.

Crezusem că jucam un joc ale cărui reguli tot eu le stabileam. Și, totuși, nimerisem întâmplător într-altul, un joc început cu mult înainte, ale cărui reguli nici măcar nu reușeam să le înțeleg.

Da Silva și Moncada. Artă contra arme. De la bun început.

— Deci da, continuă el calm. Știu câteva lucruri. Îmi închipui că tu ai mult mai multe să îmi spui. Avem timp.

Brusc am simțit că nu mai aveam aer, că mă sufocam. Am luat o înghițitură de cafea, dar m-am înecat și am scuipat-o pe masă. Barmanul ridică privirea cu un aer de preocupare iritată.

— Îmi pare rău, trebuie să iau puțin aer.

— Desigur. După cum ziceam, avem timp.

M-am oprit în prag, aruncându-mi privirea de-a lungul străzii. Un grup de copii trecu pe lângă mine, toți înfofoliți, deși nu era frig. În mână țineau pachete de la o brutărie. Unii dintre ei deja rupseseră ambalajele subțiri pentru a-și îndesa dulciurile în fețele lor de copii îndopați. Marțipan. Legume minuscule, morcovi și vinete, ciorchini de struguri, un panettone în miniatură presărat cu picături colorate. În sud erau dulciuri tradiționale de Crăciun. M-am dus până pe țărm și am privit marea o vreme, dar apa nu avea nimic să-mi spună. Nu aveam unde altundeva să merg.

Da Silva mă aștepta în fața barului. Mă luă de braț.

— Hai să mergem pe aici.

•

O vreme am mers pe jos pe drumul principal, lăsând în urmă micuțul oraș. Câteva mașini trecură pe lângă noi. Poate că ocupanții acestora își închipuiau că eram un cuplu ieșit la plimbare. După vreo douăzeci de minute, da Silva mă puse să cotesc pe un drum de pământ care cobora spre mare. Pungi de plastic și doze de suc zăceau în scaieții care îl mărgineau din ambele părți. Apoi, am ajuns într-un golfuleț cu pietriș și alte gunoaie eșuate pe țărm, acolo unde venea în contact cu valurile, deși freamătul apei era acoperit de vuiet de mașinării. O platformă de beton construită în apă găzduia ceva ce părea a fi o stație de epurare a apei, având în vedere că, din structura scundă și pătrățoasă, din blocuri de beton, ieșea o țeavă roșie mai groasă decât corpul meu, care dispărea în valuri înspre un tanc petrolier ancorat la circa o sută de metri de plajă. Vasul se legăna pe mare precum tentaculele unei caracatițe monstruoase. Mi-am trecut privirea peste puntea vasului, dar era la fel de pustie ca plaja. Da Silva mă conduse pe partea

dinspre uscat a stației de epurare, unde nu am fi putut fi văzuți de nimeni de la bordul vasului și unde sunetul turbinelor era cel mai puternic. Am simțit miros de petrol și de urină și, de undeva, când briza își schimbă direcția, o vagă adiere de migdale.

Am priceput ideea încă înainte să scoată pistolul.

— Deci, îți dau de ales, începu el.

— Da, da. M-am prins că ești corupt, așa că acum o să mă omori. Drăguț loc ți-ai ales. Aproape de amicii tăi, Calabria.

— Exact. Sau…

Eu crezusem că jucam un joc, însă se dovedise a fi cu totul altceva. Problema e că nu-mi place când cineva trișează. Chiar așa solitară și bizară cum sunt, țin, totuși, ca lucrurile să se desfășoare *corect.* Până nu înțelesesem cum stăteau lucrurile, simțisem doar un fel de indiferență nedumerită, un ecou al apatiei care mă copleșise când îl înecasem pe Alvin. Micuța și sfioasa Judith, paralizată de traumă. Doar că, acum, mă simțeam furioasă. A naibii de furioasă.

— Deci, între ce am de ales?

Am făcut un pas mic în spate, spre marginea platformei, apoi încă unul. El urmări mișcarea cu pistolul.

— Să nu-ți închipui că poți să înoți, murmură el. Curentul din larg te va purta tocmai până în Gallinoli până dimineață. De ce crezi că ne aflăm aici?

— Pentru că ești lipsit de imaginație?

— Fie ne oprim aici, fie te întorci în oraș cu mine și încercăm să găsim o soluție pentru a lucra împreună o vreme.

Mâna îi era la fel de perfect calmă precum vocea. Era ciudat că, după ce îmi petrecusem luni întregi gândindu-mă că cineva încerca să mă ucidă, acum, când cineva chiar încerca să mă omoare, mă simțeam dezamăgită.

— Să lucrăm împreună? am șuierat eu.

— E ceva ce vreau de la tine. Apoi vei fi liberă să pleci, Judith.

Aș fi putut să mă gândesc la sora sau la mama mea. La tot ceea ce făcusem, la tot ceea ce se întâmplase pentru a ajunge aici, la tot ceea ce fusesem și la ceea ce devenisem. Dar nu am făcut-o.

— Atunci, ce mai aștepți? Fă-o. Fă-o. N-ai decât.

Așa că el ridică pistolul și îl îndreptă spre inima mea.

Va urma

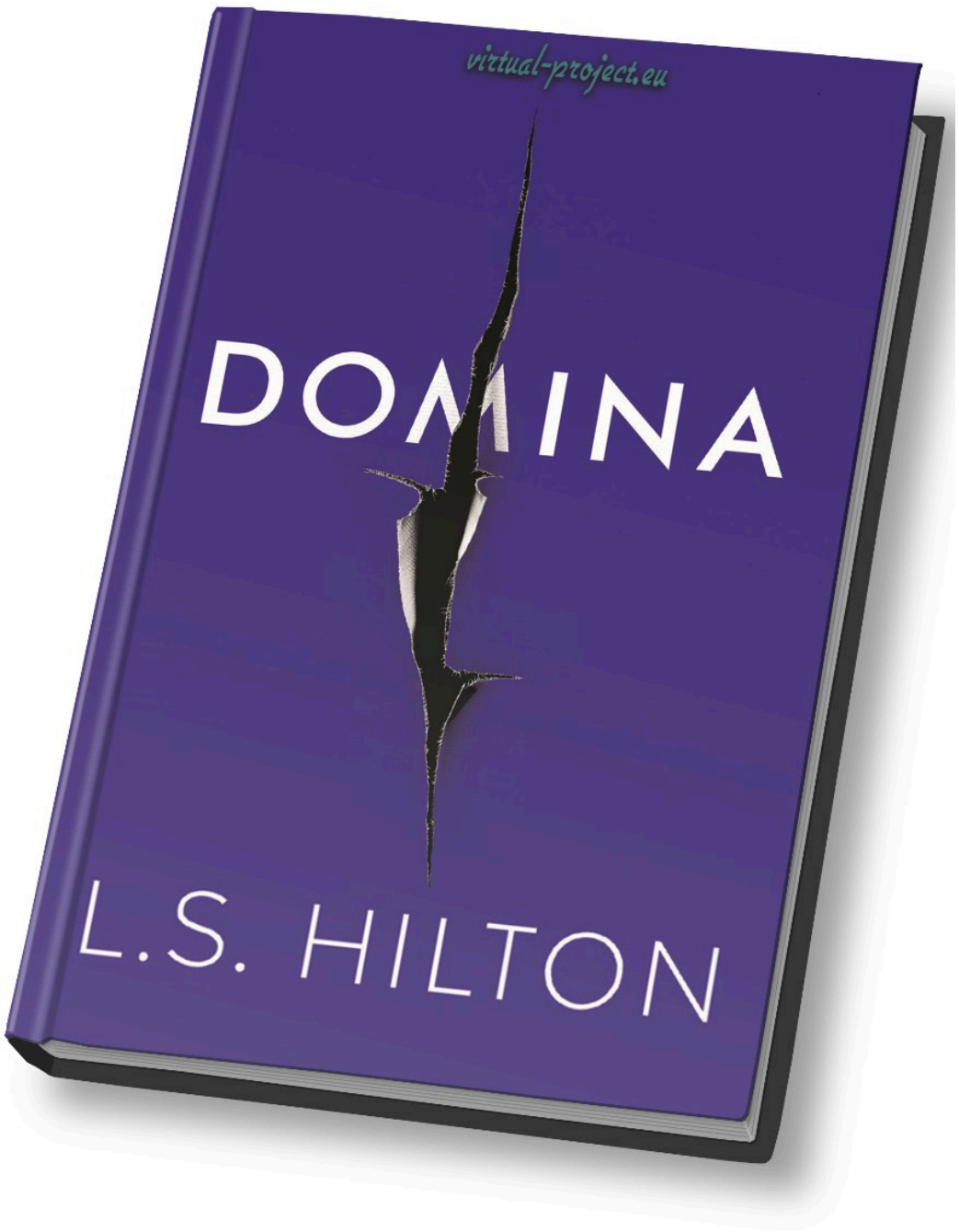
virtual-project.eu
DOMINA
L.S. HILTON

mastica

[1] Vin alb spumant italian, considerat un înlocuitor mai ieftin al șampaniei. (n.red.).

[2] Produs tradițional tipic venețian, un fel de mâncare făcut din crabi mici care se prăjesc. (n.red.).

[3] Sidonie-Gabrielle Colette (1873-1954) – scriitoare franceză, nominalizată la Premiul Nobel pentru literatură în 1948. Una dintre cărțile sale cele mai cunoscute este *Curtezana.* (n. red.).

[4] Aluzie la romanul *În căutarea timpului pierdut.* (n. red.).

[5] *Studiolo* (birou) este una dintre cele mai importante lucrări ale Renașterii italiene. A fost realizată la cererea lui Federico da Montefeltro (1422-1482), condotier, duce de Urbino, pentru reședința sa din Gubbio. (n.red.).

[6] Arhanghelul Mihail (n.red.).

[7] În mitologia greacă, Medusa a fost o ființă mitologică, descrisă ca o femeie hidoasă, cu șerpi în loc de păr. Totodată, aceasta avea abilitatea de a transforma în piatră pe oricine o privea direct în ochi. (n.red.).

[8] Preparat din pește și/sau fructe de mare, răspândit în toate statele de coastă ale Americii Centrale. (n.red.).

[9] „Cabinet de curiozități” (în lb. germ., în orig.) (n. red.).

[10] Mihail Lermontov (1814-1841) – scriitor romantic rus. Opera sa reprezintă un necruțător rechizitoriu la adresa celor care, la adăpostul puterii, se plasau deasupra legii. (n. red.).

[11] Nume sub care mai este cunoscută Veneția. (n.red.).

[12] Food and Drug Administration – agenție a Statelor Unite ale America din domeniul medical. Este responsabilă cu reglementarea alimentației (umană și animală), a suplimentelor dietetice, a medicamentelor (umane și animale), a cosmeticelor etc. (n.red.).

[13] Fel de mâncare spaniol, constând în chiftele picante în sos de roșii. (n.red.).

[14] Sylvia Plath (1932-1962) – poetă și romancieră americană. În 1963, la doar 30 de ani, s-a sinucis, iar în 1982 a primit, postum, Premiul Pulitzer pentru volumul *Collected poems.* (n.red.).

[15] Hieronymus Bosch (cca. 1453-1516) – pictor renascentist din Țările de Jos, a cărui operă fantastică și grotescă ilustrează, în principal, păcatul și decăderea umană. (n. red.).

[16] Statuie antică grecească, reprezentând un tânăr atlet nud, în poziție frontală. (n.red.).

[17] Stanley Kubrick (1928-1999) – regizor de mare succes, scenarist și producător de film american. (n.red.).

[18] Festival de opt zile care se desfășoară anual (începând cu 1986) la Black Rock City, un oraș construit temporar în statul Nevada. Numele provine de la obiceiul de a se incendia o marionetă uriașă, care este aprinsă sâmbătă seara, în ajunul încheierii festivalului. (n.red.).

[19] Max Ernst (1891-1976) – pictor și sculptor modernist german, care a aderat în 1919 la curentul dadaist. (n.red.).

[20] „Primărie” (în lb. fr., în orig.) (n.red.).

[21] Revistă pentru femei. (n.red.).

[22] Lucas Cranach cel Bătrân (1472-1553) a fost unul dintre cei mai de seamă pictori germani din perioada Renașterii. Aluzia este la tabloul „Venus cu Cupidon furând mere” în care Cupidon a furat un fagure de miere și i se plânge zeiței că a fost înțepat de o albină. (n.red.).

[23] Unul dintre cei mai cunoscuți maeștri bucătari britanici. Are o carieră de peste 20 de ani și a primit numeroase premii pentru descoperirile sale culinare. (n.red.).

[24] „Poliția” (în lb. it., în orig.) (n.red.).

[25] Alberto Giacometti (1901-1966) – sculptor și pictor elvețian, cunoscut mai ales pentru sculpturile sale în stil suprarealist, iar, mai târziu, pentru reprezentarea filiformă a figurilor omenești. (n.red.).

[26] Campanila San Marco (în italiană Campanile di San Marco) este turnul clopotniță al bazilicii San Marco din Veneția, situat în Piața San Marco. Este unul dintre simbolurile cele mai cunoscute ale orașului. (n.red.).

[27] Băutură distilată care a apărut în Italia încă din Evul Mediu; este considerată țuica italienilor. (n.red.).

[28] Cuvântul *frittata* vine de la italienescul *fritto* care se referă la metoda de prăjire a ouălor în tigaie; este un fel de mâncare similar cu omleta, în acest caz, se referă la omletă cu dovlecei. (n.red.).

[29] Biserica Sfânta Maria a Rozariului, cunoscută sub numele de I Gesuati, este o biserică dominicană din secolul al XVIII-lea. (n.red.).

[30] Insulă în laguna venețiană din nordul Italiei. (n.red.).

[31] Decorarea tavanului bisericii a fost încredințată pictorului baroc Giovanni Battista Tiepolo. (n.red.).

[32] Serghei Pavlovici Diaghilev (1872-1929) – mare impresar al secolului XX, un rus excentric care a reușit să conteste regulile baletului clasic. (n.red.).

[33] Igor Fiodorovici Stravinski (1882-1971) – compozitor modern de muzică simfonică, originar din Rusia, unul dintre cei mai importanți muzicieni din prima jumătate a secolului XX. S-a făcut cunoscut și ca pianist și dirijor, revoluționând muzica de balet. (n.red.).

[34] Tehnica revoluționară a lui Caravaggio, care poartă denumirea de tenebrism sau dramatism (adică o iluminare selectivă a formelor din umbrele foarte puternice), a devenit o marcă a picturii baroce. (n.red.).

[35] Personaj din romanul *Oliver Twist,* de Charles Dickens. Bătrânul era căpetenia unei bande de băieți pe care îi punea să fure. (n.red.).

[36] Muzeu dedicat artelor, tehnicii și istoriei. Găzduiește o vastă colecție de picturi din Secolul de Aur olandez și o colecție de artă asiatică. (n.red.).

[37] „Plictiseală” (în lb. fr., în orig.) (n. red.).

[38] Jacopo Comin zis Tintoretto (1518-1594) a fost unul dintre cei mai mari reprezentanți ai Școlii venețiene de pictură, marcând trecerea spre curentul manierist, din perioada de maturitate a Renașterii. (n.red.).

[39] Giovanni Pietro Bellori (1613-1696) – pictor italian, dar mai ales biograf al artiștilor secolului al XVII-lea. (n.red.).

[40] Cipriano di Michele Piccolpasso (1524-1579) – arhitect, istoric, ceramist, pictor și scriitor italian al Renașterii. (n.red.).

[41] Local de tip fast-food, unde se servește, însă, mâncare organică și proaspătă. (n.red.).

[42] David John Moore Cornwell (n. 1931), pseudonim literar John le Carré, este autor britanic de romane de spionaj. (n.red.).

[43] Charles Baudelaire, *Curiozități estetice,* Editura Meridiane, București, 1971. (n.red.).

[44] Michel Houellebecq (n. 1958) – scriitor francez contemporan. (n.red.).

[45] „Mahala" (în fr., în orig.). (n.red.).

[46] Abreviere a sintagmei *bourgeois bohème* – burghez boem. (n.red.).

[47] Piață comercială în Marrakech, în Medina (orașul vechi). Rămâne piața principală din oraș, folosită de localnici și de turiști. (n.red.).

[48] Abercrombie & Fitch este un producător de textile care se axează pe îmbrăcăminte sport pentru clientelă între 18 și 22 de ani. (n.red.).

[49] Fel de mâncare marocan ușor de gătit, o tocană făcută la foc mic, cu carne fragedă și legume aromate cu sos. (n.red.).

[50] Doi dintre designerii-șefi ai faimoasei case de modă Balenciaga (Nicolas Ghesquière și Demna Gvasalia). (n.red.).

[51] Frank Owen Gehry (n. 1929) – arhitect contemporan, cunoscut mai ales pentru perspectiva aproape sculpturală a designului clădirilor sale. A proiectat Pavilionul Fundației Louis Vuitton, care găzduiește unul dintre cele mai mari muzee de artă contemporană din lume. (n.red.).

[52] Ai Weiwei (n. 1957) – sculptor chinez. Una dintre cele mai cunoscute lucrări ale sale este spargerea unui vas din dinastia Han, acțiune imortalizată într-o fotografie – un manifest la adresa stagnării culturale a Chinei din cauza regimului comunist. (n.red.).

[53] „Doamnă? Toaletele sunt în partea aceea…" (în lb. fr., în orig.). (n.red.).

[54] „Doamnă, nu aveți voie…" (în lb. fr., în orig.). (n.red.).

[55] „Îmi pare rău, mă scuzați" (în lb. fr., în orig.). (n.red.).

[56] Midii cu cartofi prăjiți. (n.red.).

[57] Iosif Aleksandrovici Brodski (1940-1996) – poet, eseist și dramaturg rus, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură. (n.red.).

[58] Enrico Prampolini (1894-1956) – pictor, sculptor și scenograf italian. (n.red.).

[59] Detectiv fictiv creat de Edgar Allan Poe. (n.red.).

[60] „Hei! E cineva aici?" (în lb. fr., în orig.) (n. red.).

[61] „Nu e nimeni. Ce facem? Așteptăm poliția?" (în lb. fr., în orig.) (n. red.).

[62] Giorgio Barbarelli Zorzo da Castelfranco, cunoscut mai bine ca Giorgione (1477 sau 1478-1510) – pictor italian, unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai Renașterii venețiene. (n.red.).

[63] Johannes Vermeer (1632-1675) – pictor olandez, unul dintre cei mai cunoscuți reprezentanți ai stilului baroc. (n.red.).

[64] Damien Hirst (n. 1965) – artist englez și colecționar de artă. Lucrările sale controversate, printre care un rechin în formol, o vacă și un bou în proces de putrefacție, i-au adus un succes rapid, artistul devenind unul dintre cei mai bine plătiți din istorie, cu sume care ajung și la zeci de milioane de lire. (n.red.).

{65} Dark web reprezintă conținutul unor site-uri ilegale, care există pe rețelele darknet, rețele care se suprapun internetului public, dar care necesită software specific, anumite configurații sau autorizație de acces. (n.red.).

{66} Cynthia „Cindy" Sherman (n. 1954) – fotograf și regizor de film american, cunoscută pentru arta sa conceptuală. (n.red.).

{67} Edward Kienholz (1927-1994) – artist american (realizator de instalații și sculptor) care poate fi încadrat în curentul artistic neo-dadaist/funk art. A lucrat împreună cu soția sa, folosindu-și abilitățile mecanice și de tâmplărie pentru a face picturi și basoreliefuri asamblate din materiale recuperate de pe stradă. Operele sale fac referire la societatea americană de consum, într-o manieră grotescă, vulgară, având drept protagoniști oameni din viața reală. (n.red.).

{68} Model de imprimeu apărut în Asia undeva în secolul al III-lea, denumit după un oraș scoțian, folosit intens de tapiserii francezi și popularizat de cultura hippie în anii 1960-1970. (n.red.).

{69} *Nosferatu – Simfonia groazei* este un film mut german în cinci acte, produs în anul 1922 sub regia lui Friedrich Murnau. Filmul este o adaptare neautorizată a romanului *Dracula* scris de Bram Stoker. Este unul dintre cele mai cunoscute filme expresioniste germane. Termenul nu există ca atare în limba română; s-a presupus că e vorba de o deformare a cuvântului Necuratu(l), eufemism pentru diavol. (n.red.).

{70} Jake și Dinos Chapman (n. 1962). În 2003, aceștia au desenat clovni și alte figuri „amuzante" peste o serie de gravuri de Goya. (n.red.).

{71} Castel situat în Franța, unul dintre cele mai admirate castele de pe Valea Loarei. (n.red.).

{72} Thomas Gainsborough (1727-1788) – unul dintre cei mai faimoși pictori portretiști și peisagiști britanici ai secolului al XVIII-lea. (n.red.).

{73} Sir Norman Foster (n. 1935) – arhitect englez (n.red.).

{74} Personaj creat de J.R.R. Tolkien, care apare în *Hobbitul* și în *Stăpânul inelelor.* (n.red.).

{75} Gunter Sachs (1932-2011) – fotograf german și moștenitorul imperiului Opel. A fost cunoscut și ca realizator de filme documentare și colecționar de artă și a fost soțul actriței Brigitte Bardot. (n.red.).

{76} Sos cald, de obicei obținut din brânză, care se păstrează pe un vas încălzit continuu și în care se înmoaie bucăți de pâine crocantă, legume, carne sau fructe. (n.red.).

{77} Tradiționalii pantaloni scurți cu bretele, din piele, specifici Bavariei. (n.red.).

{78} Casa de Rothschild este o familie europeană de origine iudaico-germană, care a întemeiat instituții bancare și financiare europene începând cu sfârșitul secolului al XVIII-lea. (n.red.).

Table of Contents

Prolog
PRIMA PARTE
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.

PARTEA A DOUA
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.

PARTEA A TREIA
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.

Table of Contents

Prolog 2
PRIMA PARTE 6
1. 7
2. 12
3. 19
4. 33
5. 40
6. 50
7. 60
8. 70
9. 78
10. 84
11. 91
12. 97
13. 109
PARTEA A DOUA 116
14. 117
15. 119
16. 126
17. 138
18. 148
19. 157
20. 169
21. 176
PARTEA A TREIA 197
22. 198
23. 215
24. 224
25. 234
26. 240

27. 251